

ФРИДРИХ НЕЗНАНСКИ ТАЙНИТЕ НА ЕЛИТА

Част 4 от „Детективи“

Превод от руски: Венета Георгиева, 2003

chitanka.info

БОРИС СОЛОМОНОВИЧ ХАЙКИН.

21 юни

Борис Соломонович Хайкин забеляза с малко недоверчива, дори страхлива усмивка, че си подсвирква онази, старата песен на Утьосов „Сърце, не търсиш ти покоя“. Разбира се, може наистина сърцето му да не искаше покой, но имаше нужда от почивка, даже много. Напоследък Борис Соломонович боледуваше. И все от това прословуто сърце, да му се не види. Редовно, най-често вечерно време и през нощта, зад ребрата му чукаше гадно остро чукче, по тялото му плъзваше тъпа болка, пулсът се ускоряваше... То се знае, нитроглицеринът винаги беше под ръка и в дома на Борис Соломонович, и в кабинета, на всички достъпни места. Само че каква ли полза от нитроглицерина... И в живота на Борис Соломонович навлезе зловещ страх, „лепкав“, както пишат по книгите. След като беше преодолял не лекия и какво да крием — доста трънлив път от помощник-началник смяна на сонда до началник на тръст и стана депутат, а после и заместник-председател на Държавната дума, Борис Соломонович Хайкин не искаше да умира точно сега, когато тепърва започваше истинският живот. А проклетото чукче сякаш напук започваше разрушителната си работа някъде призори, когато страхът е особено силен и не се поддава на контрол...

Кардиограми, датчици жички, рецепти, съкрушеното клатене на глава от страна на стария му приятел доктор Кормилцев — голям спец в лекарския занаят, и неизпълними по никакъв начин съвети — всичко това се стовари на побелялата глава на Борис Соломонович. Е, той не е враг на собственото си здраве, няма намерение да изоставя без грижи сърцето си, иска да живее, но не може да замине в санаториум за лечение, просто няма време. Точно сега, когато всичко се е завъртяло, не може да си позволи да изпадне от играта.

Това, на което е готов да се съгласи, са милите едновременни терапевтични методи, които малко да успокоят старото му сърце. И ето че Борис Соломонович вече две седмици честно пиеше сутрин портокалов сок и билков чай, а не черно кафе, намали цигарите до една

кутия „Марлборо Лайтс“ дневно, а освен това си създаде приятен ритуал, към който се придържаше с неочаквано удоволствие вече от толкова дни. Сега между дневните и вечерните заседания в Думата се връщаше в милото на сърцето му Покровско-Глебово, пиеше си зеленчуковия бульон, половин час се изтягаше на дивана в кабинета си, а след това близо час се разхождаше из обширния двор на разкошния комплекс с кучето си, руската хрътка Найда.

Трябваше просто да върви, без да бърза, да диша чист въздух и да се старае да получи колкото се може повече приятни емоции. А защо не? Най-приятното е, че от препоръчания курс Борис Соломонович наистина усети подобряване на самочуствието. Интересна работа, принудителният спокоен режим на обикновено невероятно активния Хайкин породи истинска мода сред депутатските кръгове. От този момент всеки що-годе солиден депутат след сутрешното заседание подхвърляше нещо многозначително на тема разклатено здраве, сядаше в персоналната си кола и отпрашваше към извънградската си къща — естествено, за да се разхожда там в сянката на дърветата и да се наслаждава на приятни емоции. Релаксация, сиеста — както щете го наречете, на Борис Соломонович му беше хубаво, това е.

И днес пристигна въщи в най-чудесно настроение, вече предвкушваше как ще се разходи по алеите на разкошния парк, как ще наблюдава красавицата Найда, как ще размени някоя дума с премилите си съседи...

Денят е превъзходен, какво да говорим. Слънце, а и тези слънчеви петна по земята... Той освободи Найда от каишката и тя препусна с невъобразим лай, ту гони пеперуди, ту преследва котки, ту домъква на стопанина си някакви нелепи клонаци или просто тича насам-натам, захласната от възторг, че кучешкото ѝ битие е толкова наситено. Борис Соломонович усещаше разбираемо вълнение — навън има много кучета, но хрътката е само една, при това с такова родословие, има с какво да се гордее. А и просто му беше хубаво и уютно и той дори си спомни с известно дружелюбно чувство думите на доктор Кормилцев: „Борис Соломонович, уважаеми, още никой не е измислил нещо по-приятно от разходките. Не ви предлагам съвсем да се откъснете от работните си проблеми, но нали можете да съвместявате приятното с полезното. Разхождайте се, без да бързате, и

си мислете за каквото искате. Главното е да се разхождате не по-малко от час.“

Малко по-нататък на необходимо, но почтително разстояние се виждаха верните телохранители Толик и Виталик. Когато нямаше настроение, Борис Соломонович им казваше „моите мускули“, а когато имаше, ги наричаше „човеци горили“, както пише Суифт. Мисълта му течеше леко и свободно, от задкулиските проблеми в Думата Хайкин премина на финансовите, включващи нереализирани засега проекти. Когато свърна към поредната очарователна павирана пътечка, която минаваше съвсем близо до орнаментираната решетеста ограда около селището, Борис Соломонович забеляза край входната врата живописна група разговарящи. Трима души. Борис Соломонович не познаваше единия — оплешивяващ солиден мъж към петдесетте. Облечен с контешка небрежност, той жестикулираше пестеливо, имаше неприятна усмивка, а лицето му бе извънредно високомерно. А виж, с другите двама Хайкин се познаваше твърде, твърде добре. Това е самият Виктор Тарасенков, ами да, нали се уговориха след две седмици да изиграят един тенис на закритите правителствени кортове. Разбира се, Тарасенков ще „размаже“ Хайкин още в първия сет, но не пречи да си поразмърда кокалите. Този Витя Тарасенков е любопитен субект. Да вземем само това, че е бивш генерал от ФСС. А сега напълно се е оттеглил от задкулиските политически игри и стои начело на тенисната федерация на страната... Ох, заобичаха тениса нашите големци. Вече е време да се минава на карате или какво друго — джудо? Демек, за да ходиш с кимоно. А те все тенис, та тенис, впрочем Витя Тарасенков, който е печен и разтропан човек, усеща новата вълна, току-виж скоро започнал да увлича нашите хора по разни екзотики...

Но какво ли прави Тарасенков в компанията на Кристина Арбатова, а за близките ѝ (в това число и за Борис Соломонович) — просто Криси? Нима старият пръч нагло и открито сваля нашата сладкогласна звезда? А Кристина си знае репертоара — върти очи, отместила краче, преметнала хавлията през рамо, полюлява плажната чанта, коленцето ѝ случайно се показва между цепката на полата — няма съмнение, че се е приготвила за плаж...

Двамата телохранители малко отстрани ровят пръстта с крака и естествено хвърлят независими и наострени погледи. Кристина първа забеляза Борис Соломонович, извика му игриво: „Добър ден, чичо

Боря, как е самочувствието?“. Тарасенков моментално се обърна и го поздрави: „Борис Соломонович, моите почитания!“. А пък третият само кимна сухо и кой знае защо гледаше доста недружелюбно. Борис Соломонович не тръгна към тях, само се усмихна на Тарасенков, а на Кристина отговори високо: „Детенце, като се обадят родителите, да ги поздравиш, кажи на татко си, че ще му звънна в понеделник!“.

Приличието беше спазено и Борис Соломонович с отмерена стъпка продължи пътя си, размишлявайки за своите депутатски работи. От време на време подвикваше на Найда, ако лаеше много силно и стряскаше нечие дете (по-точно истеричната му бавачка — доктор на науките).

Но точно тогава се случи онова, от което Борис Соломонович отдавна тайно се страхуваше: Найда забеляза Кристина Арбатова и избликът на безкористна страст не закъсня. Кой знае с какво толкова амебовидната Кристина беше пленила капризната животинка, едва ли руските хрътки са способни да оценят безграничния талант и неземната хубост на родните естрадни певици. Но явно Найда усети нещо родствено, понеже с цялата си душа обичаше Арбатова и го демонстрираше с неудържимо лаене, истинско „вентилаторно“ движение на опашката и абсолютно човешка щастлива усмивка. В този момент, кучето имаше възможност да изяви възторга си без никакви ограничения. Пеперудите, тревичката и дори съседските котки бяха напълно забравени: Найда се понесе към Кристина с гигантски скокове.

— Найда! Найда, мирно! — сурово извика Борис Соломонович, като се опитваше по някакъв начин да слее в едно благодушната усмивка и сурово навъсените вежди, но неудържимата хрътка с всички сили препускаше към любимата певица и, изглежда, окончателно щеше да опозори господаря си пред елитната компания, ако в този момент не беше станало нещо напълно неочаквано.

Борис Соломонович само с крайчеца на окото си забеляза някакво движение, после изведнъж осъзна, че лежи на тревата, пометен от непонятен вихър. Само след две секунди разбра, че върху него са се стоварили двата тона мускули на верните му Толик и Виталик, които прикриха господаря си с тяло, както изисква уставът на професионалния телохранител. След още една–две секунди Борис Соломонович чу с известно закъснение автоматични откоси, после —

викове, а над ухото му Толик изпсува яко. А сетне настъпи непонятна и страшна тишина, телохранителите най-после станаха и помогнаха на господаря си да се изправи. И едва тогава, след като се огледа делово, Борис Соломонович можа да оцени мащаба на случилото се.

Онези, двамата, които говореха с Кристина, бяха категорично мъртви. И да си кажем правичката, изглеждаха доста ужасно. Когато погледна тялото на елегантния Тарасенков, Борис Соломонович го осени глупава, кощунствено-оригинална мисъл: „Ето на, изиграхме тениса, казвах аз, че плуването е по-полезно за здравето.“ Телохранителите на загиналите също бяха пострадали, в този момент пълзяха по тревата, цапайки я с кръв, и издаваха стенания, които никак не пасваха на положението им. Малко по-нататък лежеше Кристина Арбатова, по всичко изглежда ранена само в крака.

— Божичко, Кристиночка, какво стана?! — завика Борис Соломонович и с неочаквана лекота се отскубна от здравите обятия на бодигардовете си и се засили към пребледнялата от болка Арбатова.

Дали Кристина беше издръжлива — дай боже всекиму, или просто шокът си бе казал думата, но единствено тя изобщо не плачеше и не крещеше, само си хапеше устните. Лежеше върху павираната пътечка, подпряна неудобно на лакът, кръвта от простреляния ѝ крак вече беше направила солидна локва. Запъхтелият се Борис Соломонович коленичи до нея, като едновременно изпитваше гадене, ужас и облекчение: Кристина е жива, няма да се наложи да описва станалото на родителите ѝ, с които бяха приятели още от младини.

Борис Соломонович имаше смътна представа как се оказва първа помощ при огнестрелна рана, със сигурност знаеше, че раните трябва да се превържат. В някакво истерично опиянение Хайкин започна да си сваля ризата с твърдото намерение като във военен филм да я разкъса на парчета за „превързочен материал“. Най-накрая притичалите Толик и Виталик сложиха край на трагикомичната сцена и спасиха ризата от незаслужено ранна и безсмислена гибел, а Борис Соломонович — от позорното осъзнаване на своята несръчност. В това време цялата тълпа наобиколи Кристина, която вече малко простенваше през зъби — или болката бе станала нетърпима, или би трябвало да оправдае очакванията на публиката. Междувременно Борис Соломонович отново се изскубна от ръцете на телохранителите си и хукна към неподвижно лежащата Найда, за която дори не беше помислил през

няколкото изключителни минути. Младият и ненаучен на деликатност Толик понечи да го последва, но по-солидният и „разбиращ“ Виталик го възпря. Любимото куче, красавицата, верният приятел, членът на семейството Найда беше убита веднага и по всичко личеше, че не се мъчила дълго. Най-ужасното бе, че очите на нещастното куче бяха отворени и пазеха първичната си „жива“ влажност.

Борис Соломонович се чувстваше ужасно, сякаш беше видял с очите си смъртта на собственото си дете. Впрочем Найда беше точно такава дете. Плачеше му се, спазъм свиваше гърлото му, в главата му се въртяха отделни спомени за хода на събитията, смътни предположения и една и съща фраза: „Но защо кучето?“. Той стоеше над трупа на Найда и машинално я галеше по топлия хълбок, когато Виталик и Толик го вдигнаха леко, но настоятелно и го поведоха към къщи, мърморейки успокояващо-съчувствено: „Борис Соломонович, там е дошъл лекарят, трябва да полегнете...“. Той напълно се обърка, отпусна се, някак изведнъж на плещите му се стовари огромна умора, затова вече нямаше сили да се съпротивлява, да настоява, да се връща.

Вървейки бавно към къщи, подпрян на каменните ръце на телохранителите си, Борис Соломонович най-сетне осъзна всички онези откъслечни сведения, които Виталик излагаше с гърмящия си монотонен бас:

— Те стреляха от форда, Борис Соломонович. Там до бизнес центъра имаше един форд със затъмнени стъкла, никой не е засякъл номера. А после — още преди да се окопитим — откос. Защо успяхме да ви прикрием с Толик? Блесна дулото, я какво слънце е. Аз по военен навик дори не се замислих по кого стрелят, само извиках на Толя — и хайде да ви прикриваме... А ония момчета нещо не се ориентираха, не прикриха своите... Борис Соломонович, по-внимателно, започват стълбите... Прагът... То фордът беше непознат, нито веднъж не сме го виждали тука с Толя, чий може да е? Пък на туй отгоре бял, като че ли са искали нарочно да го забележат? Стърча, стърча паркиран, откъде е, кой ли го е пуснал в комплекса? Борис Соломонович! Толя, хващай, да го носим, май получи пристъп...

Борис Соломонович наистина получи сърдечен пристъп, добре, че телохранителите го доведоха до дома му. Той успя да направи още няколко крачки по блестящия лъскав паркет, но сега болката зад реброто стана съвсем непоносима. Какъв ти зеленчуков бульон, какви

ти разходки и спокойствие. Не беше важно дали сърцето на Борис Соломонович Хайкин желаше покой или не. Изглежда, вече не му беше съдено да усети покой, явно изобщо не бе програмирано да издържа на всякакви потреси.

И любвеобилното куче Найда няма повече да влезе в кабинета, няма да тикне умната си муцуна в дланта му, няма да се разположи на специалното си място близо до дъбовото писалище. Няма повече да изпраща стопанина си на работа и няма да го посреща с радостен лай. Няма я Найда и точно това подкоси Борис Соломонович, а не гибелта на двама души пред очите му или раняването на момичето певица. Дори не и догадката в кого се е целил стрелецът с автомата от белия форд. Макар че Борис Соломонович трябваше да помисли точно по този въпрос...

ОПЕРАТИВНИЯТ СЛУЖИТЕЛ ВЛАДИМИРОВ.

21 юни

В Покровско-Глебово беше свежо като през пролетта и тази свежест проникваше нахално през затворените прозорци в салона на микробуса „Газела“, създавайки усещането за леката нереалност на ставащото. Хем е като обикновено излизане на местопрестъпление с убийство, хем не е. Навън не тече трудовото пладнe на столицата, а сякаш гледаме някаква холивудска боза.

На капитан Владимир, оперативника от МУР, му писна да съзерцава идеално зелената ливада и той заби поглед в тила на шофьора. Ето сега момчето ще удари спирачките, колата ще се разтърси едно хубаво и точка — пристигнаха, край на видението. Жалко... Капитанът инстинктивно се оттегли назад, но шофьорът не наби спирачките, както правеше обикновено. Тяхната „Газела“ внимателно се приближи до също такава с надпис AMBULANCE и синя снежинка отстрани.

Владимиров бързо скочи на земята, отстрани безцеремонно от пътеката придружаващия ги местен охранител, поклати глава, но миражът не отлетя. Околният пейзаж напомняше Шереметиевския парк, ако графът беше решил да го направи сега, и на практика бе безлюден, ако изобщо може човек да си представи такова нещо.

На няколко крачки от Владимир на тревата седеше интелигентна немлада дама. Един санитар я крепеше внимателно за раменете, лекарката ѝ правеше инфузия, а едно около петгодишно момиченце вееше на лицето ѝ с дебела книга с английски надпис. Владимир не успя да го прочете. Зад гърбовете им успоредно на пътя се виеше претенциозна на вид чугунена решетка, висока два човешки боя, която не беше толкова просто да се прескочи, макар че играеше изключително декоративна роля. Паркът се намираще в самия център на комплекса, а доколкото Владимир успя да разгледа, и отвън, и отвътре мястото изглеждаше повече от внушително. От

отсрещната страна на пътя, някъде на двайсетина метра от края му, в съвсем финия воден прах, разпръскван от скрита някъде в тревата пръскачка, трептеше удивително чиста и сочна дъга. Точно под нея сред неземната хубост, на пътечката, посипана с дребен чакъл, имаше четири трупа. По-точно пет — там беше и кучето. Много благородно са се разположили, грациозно, няма друга дума. И много убедително. Отдалеч се вижда: вече нямат нужда от „Бърза помощ“. Може да свестяват впечатлителната свидетелка, за да не излезе, че съвсем на вятъра са дошли. Идилията се допълваше от мирно догарящ форд, все още бял на някои места, спрян на около седемдесет–осемдесет метра отпред на банкетата — на самия край на парка, от задната страна на бизнес центъра. Други коли не се виждаха, което не е чудно: както обясни охранителят, докато вървяха от портала към местопроизшествието, тук движението е забранено, трябва да се заобиколи паркът, за да се стигне до бизнес центъра, яхтклуба, до жилищната част или полето за голф. Друго е странно: по думите на същия охранител, сред аборигените и постоянните гости се смята за проява на добър тон не пътуването с кола из територията, а ходенето пеша през парка. Пътечката, на която е станало всичко, е една от местните магистрали. Щом е така, защо тук няма жива душа, ако не се брои полуживата дама с момиченцето?

Лекарката, приключила набързо с инжекцията, заситни към оперативната кола. Изглеждаше съвсем дребна върху огромните си токчета, изящните ѝ обувки потъваха във влажната трева и като изнежена домашна котка, измъкнала се на разходка по първия сняг, тя гнусливо отърсваше краче на всяка стъпка.

— Имаше още двама ранени — каза тя и се обърна към Владимир, като кимна по посока на загиналите, — средно тежка степен, току-що ги откараха в „Склифосовски“. Арбатова — певицата — и телохранителят.

Старшият на групата, като че ли следовател от Останкинската прокуратура (Владимиров работеше днес за първи път с него и още не беше имал време да се запознаят), изскочи зад гърба му недоволен, че в негово лице не са разпознали шефа, и се нахвърли върху лекарката като ястреб:

— Чий телохранител? На Арбатова ли?! Пострадалите в съзнание ли са? Видели ли са нападателите? Говореха ли нещо? Кога

ги откараха?!!

— Какво означава „кога ги откараха“?! — Дребната докторка мина в настъпление. — Веднага ги откараха! Незабавно! Няма да чакаме вас! Нямам си хабер чий е телохраниелят. Ето ви свидетелка — тя посочи с пръст към дамата, която се опитваше да се изправи с помощта на санитаря и момиченцето, — вървете да надувате нейната глава! — Тя гордо вирна брадичката си и като тракна вратата, се скри в микробуса на „Бърза помощ“.

Изправиха дамата на крака. Тя още не беше се окопитила след припадъка и инжекцията, изглеждаше невероятно преbledняла. С едната си ръка стискаше здраво санитаря за ръкава, а с другата неуверено правеше някакви знаци: или поздравяваше криминалистите, или се опитваше да привлече вниманието върху себе си. Следователят се разпореди, без да я удостои с поглед:

— Владимиров! Разпитваш свидетелката, оправяш се с форда и карай по-живо! Не си губи много времето със старата кошница, после ще я разпитаме подробно, само изясни общата картина — какво е станало, дали не са успели да си поделят пиячката и са се изпозастреляли, или някой друг ги е натръшкарал? Така, освен това обиколи на бегом околността и потърси още свидетели! Какви са тези глупости: часът е два, слънчево, хубаво време, а в парка няма жив човек! Съвсем са се ояли тия гадове! Разбра ли всичко?! Останалите — след мен! Хайде, по-живо! След пет минути тук ще стане една... Ще надойде народ...

„Ще надойдат, разбира се, теб ще питат! — Владимиров тръгна да изпълнява шефските указания демонстративно бавно и с поклащаща се походка. Досега имаше по-добро мнение за следователя, наистина до този момент онзи главно мълчеше, от началото на дежурството си бяха разменили само две-три незначителни фрази. — Ще се насъберат големите началници — още по-добре: ще ни пратят да си продължим дежурството, пак ще си блъскаш главата с твоята кръстословица: «... дъщерята на критския цар Минос, жената на Тезей...».“

— Ангелина Германовна. — Дамата се усмихна с усилие. — Стига, може да не ме държите. — Тя пусна ръкава на санитаря и махна с ръка, за да го отпрати. — Аз съм бейбиситър^[1]. Това е Юлечка. Юленка, say good day to policeman^[2]. — Тя се опита да помилва

момиченцето по главицата, но вместо това се люшна и трескаво се хвана за Владимирова. — Не! Ако позволите, ще се подпирам на вас.

— Разбира се! — Той предпазливо вдигна студената ѝ длан до лакътя си и я притисна по-здраво до себе си. — Видяхте ли как стана?

— Of course^[3]! Като в лош американски филм! — Тя изведнъж пребледня още по-силно и няколко пъти си пое въздух с отворена уста. Той вече съжали, че така на бърза ръка освободи санитаря.

— Ангелина Германовна!

— Да. Всичко е наред — отговори тя шепнешком, неестествената усмивка продължаваше да стои на лицето ѝ, — професионално заболяване: когато се нервирам, изгубвам гласа си. Невинаги съм работила с деца, между другото, доскоро завеждах катедрата по английски език в БГУ. А всичко беше като в лош американски филм, вече ви казах. Само да не си помислите, че като съм стара кошница, значи смятам за лош всеки американски филм, по-нов от „Отнесени от вихъра“. Просто в добрите филми мафиотите не се стрелят там, където играят деца. За всяко нещо си има място, нали ме разбирате?

— Тоест имало е престрелка? Кой по кого стреля?

— Сигурно неправилно се изразих, представете си, сякаш отвътре всичко ми се скъса, още не мога да дойда на себе си. Просто е чудо, че двете с Юленка останахме читави! Стреляха от онази кола — тя посочи горящия форд, — и как стреляха! Нали знаете израза: покосявам с картечницата. Тра-та-та-та-та-та, тра-та-та-та-та, и всички на земята! Не пострада само депутатът от Държавната дума. Професионален страхливец и с още по-голям усет, отколкото собственото му куче — плюсна се по корем още преди първия изстрел, скри главата си с ръце и така трепереше, че земята се тресеше.

— Какъв депутат?! — Владимирова едва сега си представи размаха на цялата работа и изпсува наум: следователят е прав, всеки момент ще се насъберат големци и ще започне нещо, което хич не е цвете за мирисане.

— Как „какъв депутат“?! Онзи, който се разхождаше с кучето, нали неговият телохранител ви извика веднага по мобилния телефон, преди шефът му да стане. Как му беше името... Сякаш Хамкин. Прилоша ми, когато колата избухна, помолих неговите мутри да наглеждат детето — но къде ти! Тогава се обърнах лично към него:

„Много ви моля, гледайте детето, всеки момент може да загубя съзнание!“ — а той ми отговаря: „Трябва да се приведа в ред!“. Ония веднага го хванаха под ръка и го отведоха.

— Почакайте, Ангелина Германовна. Значи стреляха от белия форд, а след това той се взриви. Видяхте ли кой стреля? И как се скри после? Имаше ли и друга кола?

— Не. Нямахте други коли. Разбира се, не видях кой стреля... Ама чакайте, изобщо не премислих... Сега ми е ясно защо телохранителите така бързаха да отведат депутатата — нали стрелецът няма къде да се е дянал!

Владимиров вече съвсем нищо не разбираше. Канеше се да остави на спокойствие Ангелина Германовна, както нареди следователят, и да си продължи работата. Сигурно телохранителите на депутатата ще могат да опишат станалото с подробности, но жената с всички сили се вкопчи в ръката му и каза бързо, изглежда, се страхуваше да не я пусне ей сега и да си замине, без да я изслуша:

— Взривът се чу веднага след последния откос, в същата секунда. Килърът не може да е избягал. Там е, в колата. Изгорял е!

Владимиров погледна инстинктивно към форда. Още в първия момент нещо в него не му хареса, но преди пет минути не придаде значение: тук още от пръв поглед нищо не му харесваше, не само злополучният форд. Сега видя каква е работата: автомобилът изобщо не гореше така, както става обикновено. Огънят бушуваше само в купето, а капачката на бензиновия резервоар си стоеше девствено бяла.

Той потърси с поглед следователя. Видя го коленичил със загрижен вид край трупове, диктуваше нещо на съдебномедицинския експерт и водача на служебното куче, всички стояха и го слушаха мълчаливо, вместо да се занимават с работата си. Владимир се изплю и без да обръща внимание на протестите на шофьора, дръпна пожарогасителя и затича към горящия форд.

Стъклата на колата бяха опушени. Огънят вече почти беше изгаснал, догаряше тапицерията на шофьорската седалка. Насред купето имаше купчина странна, изкривена от взрива конструкция: статив с електрически кабел, по всичко изглежда от някакъв геодезически прибор — диск с кръгова скала, който можеше да се върти във вертикална и хоризонтална плоскост. Върху него бе закрепен автомат „Калашников“ калибър 5,45 мм, без приклад, затова пък с

оптически мерник, отзад свързан с телевизионна камера, тя пък от своя страна свързана с останки от лаптоп. От лаптопа, явно пострадал предимно от взрива, във всички посоки се точеха обгорели кабели.

Владимиров гледаше смаяно това чудо на техниката, сигурно минаха няколко минути, докато някой го потупа отзад по рамото. В лицето на човека, който го изтръгна от вцепенението, той позна Вячеслав Иванович Грязнов, началника на МУР. Грязнов бе сам, без свитата, полагаща се на голямо началство, тоест имаше свита, но тя още не беше стигнала до Владимирова — разпръснала се бе из парка.

— Идиотщина, да ги вземат дяволите! — рече добродушно Грязнов. — Наиздигали разни лабиринти! Едва ви намерихме. Скоро тук ще се появят минотаври. Ще излапат VIP персоните и дори няма да се оближат. Е, докладвай!

Владимиров се отмести и направи място на началството да гледа, като размахваше пожарогасителя от вълнение:

— Компютър е стрелял, Вячеслав Иванович. Както се изразихте много точно, да ги вземат дяволите! Робот, представяте ли си!

— Да, робот килър — промърмори под носа си Грязнов, пъкна глава в купето и дори тупна с пръст разтопеното дуло. Искаше да добави нещо, но не успя — към тях с все сили тичаше следователят и без да поздрави, започна да докладва:

— Ако се съди по намерените документи, убитите са Виктор Тимофеевич Тарасенков, председател на тенисната федерация, някой си Евгений Степанович Марков и двама телохранители, има и ранени. В момента се прави начален разпит на свидетелите с цел да се изяснят обстоятелствата около станалото и да се установят отличителните белези на възможните убийци или убиец. Също така лично аз...

— И какво, има ли отличителни белези? — прекъсна го Грязнов — Мога да подсказам: кръгло метално туловище с характерните щрихови деления на всеки пет градуса, главата правоъгълна от металоластика, има съществени повреди в резултат на взрива. Ето го красавец, полюбувайте му се! — и като се отмести от следователя, дръпна Владимирова настрана. — Капитане, ще работиш по това дело до победния край. Най-напред свърши с Хайкин, той не е просто депутат, а цял заместник-председател на парламента, доколкото разбрах — рядко лайно, надут пуяк. Разбира се, делото е твое, можеш

да постъпваш както намериш за добре, но ако искаш да постигнеш нещо с него, моят съвет е — прави се на тъпак.

---

[1] Детегледачка. — Б.пр. ↑

[2] Кажу добър ден на полицая. — Б.пр. ↑

[3] Разбира се. — Б.пр. ↑

ОЛГА МИНЧЕВА.

21 юни

— Господи, защо? — не спираше да повтаря Олга — Защо се случи точно с мен?

Тя седеше в любимото синьо кресло с подвити под себе си крака. Меки подлакътници, тапицирани с късокосместа кожа, висока облегалка, тъкмо за ръста на Оля. Тя обичаше да седи така, да разлиства конспекти или да почива след шумен купон. Непременно се появяваше усещането за комфорт и защитеност. Но сега... Сега нищо не можеше да заглуши тъгата и горчивото недоумение.

— Как така? Господи, но защо?!

Откога седи така? Час, два, три?

Вече е вечер, от отворения прозорец повя прохлада...

На малката масичка до нея — снимка в черна рамка. Последната снимка на Игор. Снимал го е преди месец кореспондентът на списание „Съдружник“, когато вземал интервю. На тази снимка Игор е в офиса си, до полилея на Чижевски, сдържана усмивка, погледът леко встрани. Очите му гледат нащрек или дори уплашено, преди не беше забелязала. Или не искаше да забележи...

Запознаха се преди три години. Тя — студентка първи курс от Юридическия факултет, той — преуспяващ млад бизнесмен. Олга си падаше по шумните компании. Веднъж през декември отиде с приятели във „Фламинго“ на Маросейка, решиха да ударят един бiliarд. Поиграха. Страстно, с шеги и биричка. Но тогава тя хващаше бiliarдната щека за първи път в живота си и много ясно — ръцете не я слушаха, пръстите се вдървяваха, не можеше да удари, топките се разхвърчаваха съвсем в друга посока. Това страшно я вбесяваше, а приятелите ѝ, по-опитните, но и по-безстрастните, се забавляваха до сълзи. В края на краищата тя не издържа и се развика да я чуе цялата зала:

— Ако се намери някой, който да ме научи, няма да съжалява за това.

Всички се обърнаха към нея. А тя смело огледа околните и сигурно за да потвърди думите си, чукна щеката о пода.

— Обичам решителните момичета. — Към нея се приближи невисок и як симпатичен мъж. — Аз съм Игор — представи се той — и ще ви науча, една нощ ще е достатъчна.

Олга се оказа схватлива ученичка, но, разбира се, една нощ не стигна. Двата се срещнаха и на следващата вечер, и на последващата... И вече не само заради билиярда.

Господи, какви времена бяха! Толкова любов, толкова секс, какви вечери в най-люксовите ресторанти и казина! Винаги активен, стремителен, весел, неизменно щедър и услужлив, Игор нахлу в живота ѝ и промени всичко. Родителите не питаха Олга за нищо. Бездруго всичко личеше по сияещото ѝ лице — момичето се е влюбило. Когато след половин година се ожениха и се преместиха в голям петстаен апартамент, на Олга ѝ се стори, че е попаднала в приказка. Гипсови френски тавани със странично осветление, лъскав паркет, имитация на колони, огромни огледала във всички стаи. Само кабинетът на Игор напълно приличаше на офис и кухнята блестеше с изобилието на битова техника. Но не се наложи Олга да се превръща в голяма домакиня. Чистотата в петстайното „гнездо“ се поддържаше от домашна помощничка, която идваше веднъж седмично. И всеки ден в определеното време, обикновено в шест вечерта, от ресторанта докарваха и сервираха обяда.

Игор ѝ подари новичко рено за двайсетия ѝ рожден ден. Тя бързо се научи да кара и летеше из Москва, опиянена от скоростта. А три–четири пъти в годината непременно отиваха за една седмица на почивка ту в Париж, ту в Прага, ту в Рим или в Барселона. През зимата обичаха да са в Шамани, високопланинския курорт във френските Алпи. С какво удоволствие показваше на познатите и приятелките си от юридическия албумите със снимки от пътешествията!

Сега от онзи живот на Олга ѝ останаха само снимките.

Кърпичката ѝ съвсем се намокри, наложи се да стане и да отиде за нова.

... През онзи ден, на единадесети юни, тя се събуди рано. Вслуша се, в кабинета на Игор — пълна тишина. Предната вечер у тях имаше купон, но Оля я заболя глава и тя отиде да спи, преди гостите да са се разотишли. Изглежда, Игор е решил да не я безпокои и си е

легнал на диванчето в кабинета. Нека се наспи, реши тя и тръгна за университета, имаше изпит. Можеше да се отбие, просто да надникне... Той сигурно не спеше. Можеха да поговорят, да си изпият заедно кафето и нямаше да стане нищо.

Тя тъкмо разказваше на недоверчивия професор кой параграф от наказателнопроцесуалния кодекс регулира отношенията между следовател и подследствен, когато мобилният телефон запиука в чантата ѝ. Професорът изрази крайното си неудоволствие, но Олга се извини и все пак се обади. Беше търговският директор на Игор — Сергей:

— Веднага идвам да те взема — измърмори той някак сподавено. — Игор е мъртъв.

Смисълът на чутото не стигна веднага до нея, а после тя сякаш изгуби съзнание. Дойде на себе си от подскачането на професора край нея, пръскаше я с вода. В колата Сергей каза само, че Игор се е застрелял и че тя ще трябва да говори с милицията.

Не я пуснаха в кухнята, където беше се случило всичко. Но тя не се и стремеше да отиде там, бездруго въображението ѝ рисуваше една от друга по-кошмарни картини. Сергей разказваше на мършавия лейтенант с уморен поглед как сутринта в единайсет започнал да звъни на Игор за важна среща, как не му отговаряли телефоните, нито домашният, нито мобилният. Наложило се да пристигне лично, пазачът на входа казал, че чул изстрел, извикали кварталния, а той пък от своя страна извикал дежурната група, както се полага, докарали свидетели, разбили вратата и намерили Игор в кухнята с простреляна глава. След това лейтенантът се опита да говори с Олга, но тя едва ли разбираше за какво я питат, отговаряше неясно и не на място. Оставиха я да се наплаче на спокойствие. Когато откараха тялото, се появили няколко жени и започнаха да чистят кухнята — да бършат кръвта...

Оттогава Олга много рядко влизаше в кухнята. Не искаше нито да готви, нито да се храни. Ядеше бисквити или сандвичи с чай, за да се поддържа по някакъв начин. Ето и сега, минавайки край кухнята, Олга помисли, че няма да е зле да пийне чай, взе електрическия чайник, наля вода, занесе го в хола на масичката до бара, включи го в контакта и натисна копчето. Правеше всичко механично, а мислите ѝ отново се връщаха към преживяното. По лицето ѝ пак потекоха сълзи...

Смътно си спомняше погребението. Дойдоха много хора: служители, приятели, роднини. Всички говореха нещо, един през друг я утешаваха. Лелята на Игор по майчина линия, солидна дама с боядисана рижа коса, бивша учителка, непрекъснато разказваше как като дете Игор много често играел с детско пистолетче, макар леля му постоянно да му предлагала да прочете книжка, вместо да гърми.

— Права съм била, какво нещастие, все пак пистолетът изигра фатална роля в живота му... — И тя погали Олга по рамото и двете плакаха заедно.

Това беше преди десет дни. А сега Олга непрекъснато обикаляше из къщи, за да намери суха кърпичка, и се чудеше какво да прави по-нататък. Някъде откъм слънчевия сплит се надигаше чувството за безизходност. Вече нищо не можеш да измениш и да върнеш. Заедно с Игор умряха всичките ѝ надежди и планове. Сега всичко, което притежаваше, с което беше свикнала, вече не ѝ принадлежи. Това бе втори удар, не по-малко болезнен от смъртта на мъжа ѝ...

На следващия ден след погребението пристигна разсилен с призовка да се яви при следователя.

На хартийката имаше дата — 15 юни. Тогава тя извика след пратеника:

— А коя дата сме днес? — Но той или не я чу, или отговори, но прекалено тихо.

Игор не можеше да понася стенните и настолните календари, казваше, че развалят интериора. Цялата необходима му информация се намираще в неговия лаптоп. Тогава Олга отвори капака монитор и докато се вслушваше в тихото бучене при зареждането, гледаше как екранът светва с мека светлина. 14 юни. И в този момент тя изведнъж разбра, че пред нея е паметта на мъжа ѝ, онова, с което е живял през последните месеци.

Но папките бяха празни, кошчето почистено.

Игор е изтрил всичко преди самоубийството? Но това не е възможно. Той се занимаваше с файловете, с документите, схемите, писмата като със собствени деца (не успяха да си родят деца). Разбира се, на другия ден Олга бързаше за прокуратурата, уверена, че ей сега ще разкаже всичко на следователя — за празния харддиск, за изтритите файлове — и това ще послужи като основна улика срещу

онези, които са убили Игор. Тя не искаше повече да вярва в самоубийството.

Но следователят започна да ѝ задава безсмислени въпроси, както ѝ се струваше тогава, и дори не я изслуша.

— Знаехте ли, че сметките на фирмата са блокирани?

— Не.

— А че жилището е заложено?

— Какво говорите, да не сте луд?!

— На кого е продадена колата?

— Мислех, че е на ремонт...

Оказа се, че в гардероба няма кърпичка. Олга влезе в кабинета. Над масата е любимата ѝ картина в широка тъмна рамка. Копие на „Лунна светлина“ от Куинджи. Преди Олга часове наред я гледаше с удоволствие, но сега нямаше желание. Защо? Само излишно, болезнено напомняне за онзи минал, рухнал живот. За изложбите, които можеше да обикаля с часове, за скитането из бутиците и антикварните магазини, за да намери разни дреболии като допълнение на интериора. Тогава ѝ се струваше събитие да купи старинна бронзова статуетка или рядък порцелан. А сега на кого са потрябвали статуетките и порцеланът?

Попадна на Куинджи преди около половин година в малко магазинче на „Арбат“ — търсеше подарък за Игор по случай последната годишнина от сватбата им и просто не можеше да откъсне очи от картината. Нощ, река, гора на брега, огромната луна се отразява във водата и осветява част от брега. Контрастът между пронизващата светлина на лунната пътечка по повърхността на водата и гъстия, прекалено черен мрак по краищата на картината беше поразителен и сякаш я теглеше към платното. Може би причината не беше само в контраста, а и в обстоятелството, че копието бе по-голямо от оригинала и с много повече изрисувани детайли. Петънцата върху луната се виждаха до едно, но това по странен начин не я правеше по-малко ярка. В тъмната гора се различаваха дървета с още по-тъмни листа и под тях множество неясни сенки... Изобщо Олга купи картината и я окачи над дивана в кабинета на мъжа си.

Реакцията на Игор беше странна. Той свали мълчаливо Куинджи от мястото му и го окачи на противоположната страна, така че сега картината висеше над работното му място. След което се тръшна в

креслото и четири–пет минути се взира в пейзажа, сякаш се опитваше да види нещо в дъното между щрихите. Олга се изплаши, никога не беше виждала Игор такъв. Но той също тъй внезапно прихна, благодари ѝ за чудесния подарък и каза, че просто има малки неприятности в работата, толкова малки, че дори не заслужава да се говори за тях. Изобщо трябва да бъдат забравени. И Олга лесно забрави. Всичко си продължи постарому. Но не за дълго...

Нито кола, нито апартамент. Ако продаде мебелите, може и да събере за двустаен някъде в покрайнините. Олга огледа кабинета. По-добре да си остави лаптопа, картината обаче ще върне в магазина. На първо време парите ще ѝ стигнат, а по-нататък? Да, все пак къде има суха кърпичка?!

Олга я намери в чантата си, в антрето. Заедно с кърпичката изпадна и едно листче. „Глория“. Точно така, детективското бюро.

Олга си записа телефонния номер в деня, когато ходи в прокуратурата...

Новините, които ѝ съобщи тогава следователят, я слисаха. Подписа мълчаливо протокола и още нещо и се затътри към къщи. Как е могла да не се досеща, че фирмата на Игор скоро ще банкрутира? Но нали това по никакъв начин не беше се отразило на живота ѝ. Наистина през последния месец рядко ходеше по магазини и ресторанти, но то беше заради ученето, което изискваше много време — сесията, предаването на курсовата работа... Тя вървеше бавно по улицата, с неуверена походка, без грим и прическа, с разплакано и бледо лице. Сигурно минувачите я оглеждаха. Дори някакво рижо дворно куче се помъкна след нея и заскимтя. Загледана в кучето, умилена от животинското съчувствие, тогава тя за малко не се блъсна в рекламното табло с надпис:

ЧАСТНА ОХРАНИТЕЛНА ФИРМА

„ГЛОРИЯ“

Търсете ни — ще ви помогнем

Тя си записа машинално телефонния номер, пъкна листчето в чантата си и напълно забрави случилото се. Но сега Олга почувства, че има нужда точно от тяхната помощ. Някой трябва да я изслуша. Трябва

да сподели с някого съмненията и подозренията си. Те ще се ориентират, всичко ще изяснят. Те ще помогнат...

Водата за чая кипна, чу се силно щракане — чайникът се изключи, но Олга вече беше забравила за чая. Тя бързаше към телефона.

БОРИС СОЛОМОНОВИЧ ХАЙКИН.

21 юни

Борис Соломонович нямаше желание за нищо. Нито да спи, нито да яде, нито да мисли. Старинният часовник удари седем вечерта и Борис Соломонович чак се намръщи: стори му се, че ясният звук отеква като ехо в главата му. Лежеше в огромния си креват, нощната лампа светеше слабо и в полумрака на голямата прохладна стая със спуснати пердета на прозорците спомените за събитията от изминалия ден станаха особено отчетливи.

Същевременно верният доктор Кормилцев най-строго забрани на Борис Соломонович да се връща в мислите си към разстрела, на който е станал свидетел. Наистина получи съвсем истински сърдечен пристъп, и то какъв. Докторът прекара много часове до леглото на Хайкин, надупчи го с лекарства от главата до петите и без да слуша никакви възражения, най-накрая му удари и една инжекция успокоително. Заради това сега Борис Соломонович се намираше в някакво неприятно сънливо състояние, а не можеше да заспи. Кормилцев тъкмо си тръгна, вече от вратата многозначително махна с мобилния си телефон — в смисъл, ако има нещо, веднага ми позвъни! В жилището беше непривично тихо, горилите телохранители се движеха буквално на пръсти, от хола, обикновено шумен, сега не се чуваше нито звук... Все пак дрямката започна да оборва Борис Соломонович, но не му беше съдено да изпадне в щастлива забрава, понеже след вежливо почукване (и наистина на пръсти!) в стаята надникна бодигардът Виталик:

— Извинете, Борис Соломонович! Там, в хола, има милиция. Някакъв капитан Владимиров, засилили го да събира показания от свидетелите. Ние с Толя вече му разказахме всичко, което знаем, та той значи пита може ли да говори с вас. Казах му, че имате пристъп, обаче той...

— Доведи го тука — прекъсна го Хайкин със слаб, но твърд глас. Искаше да поговори с милиционерския капитана от една страна, в

душата му се появяваше някакво мазохистко желание още веднъж, макар и на думи да преживее неотдавнашния кошмар, от друга — това е своеобразна промяна в обстановката: винаги активен, в сегашното си състояние на „болен“ Борис Соломонович се чувстваше адски неуютно и некомфортно, а от трета страна — нещо му подсказваше, че трябва да държи ръката си върху пулса на разследването и защо да не започне отвътре, примерно от ролята на свидетел.

С хиляди извинения, неочаквани за човек с неговата професия, длъжност и цели, капитан Владимиров се промъкна в спалнята покрай огромния Виталик, който вежливо отвори вратата. Борис Соломонович седна в леглото, подпря се уморено на възглавниците. Беше не лош артист и затова възнамеряваше да извлече всички възможни плюсове от сегашното си амплоа. Предварително знаеше, че може да говори много бавно, неясно, със слаб глас. Беше готов да пропуска думи, да се измъква със страдалчески гримаси, да млъква за дълго, поставил ръка на сърцето си. Можеше да си позволи да „забрави“ нещо, „да не посмее“ да си спомни подробност и детайл, понеже това може да се отрази крайно негативно на здравословното му състояние... С една дума, някакво усилено ровене из паметта и предано гледане в очите на закоравялото ченге.

Борис Соломонович все още не знаеше точно защо не смята да е прекалено подробен и откровен в показанията си, но първо, беше поживял доста дълго на този свят, за да разбере, че трябва да си полаконичен с доблестните представители на следствието, и второ — все пак предчувстваше нещо тревожно. Борис Соломонович отдавна и неслучайно се славеше с интуицията си и беше свикнал да ѝ се доверява.

Оказа се, че капитан Владимиров съвсем не е закоравял. Прекалено млад — към трийсетгодишен, не повече, големи учудени очи с неопределено сив цвят, глупашка, извиняваща се усмивка, небрежно облечен, на вид простоват, пък може дори да си е тъп. В първия момент Борис Соломонович изпита известно разочарование: щом са решили да разпитват болния заместник-председател на парламента, можели са да изпратят поне някой по-солиден и малко поопитен.

По всичко изглежда, че Владимиров се бе озовал в елитния комплекс за първи път и сега беше малко потиснат от разкоша и

безбройните съвършенства на райското място. Горкичкият, с гордостта на съветски човек не се решаваше много–много да разглежда разните уникални детайли от заобикалящата го обстановка, но погледът му току се спираше пряко волята на някой пейзаж от осемнадесети век (Борис Соломонович си падаше страшно по тях и професионалистите високо ценяха колекцията му) или върху копринените китайски завеси, или върху бродираната с лъщящи цветя кадифена тапицерия на креслата с извити крака. Сега, подпрян на стола, грижливо подаден от верния Виталик, капитан Владимирова постави върху коленете си дебелия евтин тефтер и почти плахо помоли Борис Соломонович максимално подробно да разкаже всичко станало само преди няколко часа в Покровско-Глебово. Борис Соломонович притвори страдалчески очи (в този момент наистина почувства неприятна душевна болка, защото за кой ли път съвсем ясно си спомни за гибелта на любимото си куче) и заразказва, като правеше големи паузи:

— Разхождах се с кучето... С моята Найда... Зад мен, както винаги — моите момчета. Към половин час в едната страна на двора, после тръгнахме към другия край. Кучето го пускам без каиша... Поздравих се с хората пред централния вход. Кристина Арбатова беше там, Виктор Тарасенков и с тях имаше още един, не го познавам... Говореха си, не отидох при тях, само се поздравихме... Тогава започна такава стрелба, моите момчета ме събориха на земята, прикриха ме. А после гледам... — Борис Соломонович горестно прекъсна изречението и скри очите си с ръка.

Но капитан Владимирова се оказа твърде досаден и настойчив и затова веднага започна с безцветния си, неизразителен глас:

— Гледате и какво?

— Онези двамата, Витя Тарасенков и другият, явно веднага са загинали. Кристина лежеше малко по-настрана, горкото момиче. Аз тръгнах веднага към нея, исках да ѝ дам първа помощ... Но не съм специалист, а точно тогава дойдоха и професионалистите... Та сега не знам, изглежда, ще ми се наложи да звъня на родителите ѝ, ние сме стари приятели... Какво още? Май че техните телохранители също бяха ранени. Моите момчета ми казаха, че се стреляло от бял форд, но самият аз не съм видял никакъв форд и според мен тук никой от нашите не кара такава кола. Също така не мога да кажа в кого са се целили... Нали веднага се засилих към кучето, Найда, бяха я убили,

мръсниците. Че какво им пречеше кучето? — С угасващата си, макар и гневна интонация Борис Соломонович даде да се разбере, че разговорът го е изморил (а той наистина го изтощи) и няма видима полза да повтаря сигурно вече известни на капитана истини.

Въпреки това Владимиров предприе още един опит:

— Ако обичате, разкажете ми какви бяха отношенията ви с пострадалите?

— Че какви отношения? Много добре познавам Кристина Арбатова, още от дете. Приятел съм с родителите ѝ, ходя им на гости, те се отбиват понякога. Мило момиче, не е конфликтна, добра, не мога да си представя на кого може да е попречила. Разбира се, случайно пострада, горкичката. По-нататък... Тарасенков Виктор Тимофеевич, добре го познавам... познавах. Нямам представа какво правеше днес тук, в Покровско-Глебово. Сигурно има много приятели тук, макар че живее в друг район... живееше. Беше ярък човек, умен, енергичен. Разбира се, вие също знаете всичко за него. Докато работеше във Федералната служба за сигурност, не сме общували твърде често, а после в Думата сме се засичали често на разни мероприятия, бяхме ангажирани заедно в два проекта, после той толкова пропагандираше тениса... Между другото понякога играехме с него... Странно, че неговият Ваня така закъсня. Познавате ли го? Има такъв телохранител, уникал, същински Брус Ли, мнозина завиждаха на Виктор Тимофеевич, дай ми, казват, твоя защитник, колкото искаш ще ти дам за него. Депутатите в Думата са като децата, нали знаете, все играят на крепостни и помешчици, разменят си прислугата. Но Ваня Пак е с Виктор още от онова време, от ФСС, как да отстъпи такъв... Не знам какво още мога да ви разкажа, дори не сме били приятели с Виктор, макар да се срещахме постоянно...

Владимиров конспектира всичко много грижливо в бележника си и като се усмихна по-широко, не се сбогува, а зададе следващия си въпрос:

— А какво стана с третия пострадал?

— Ами третия, господин капитан...

— Хайде да караме без „господин капитан“ — Владимиров започна да се смущава. — Казвам се Андрей... Анатолиевич.

— Добре, Андрей Анатолиевич, за първи пъти виждам третия, не знам кой е. Едно е, ако е бил с Виктор, пък и си подхождат по възраст,

а ако е бил с Кристиночка — тогава... Но каквато и да е работата, нищо не мога да кажа за него. На вид солиден човек, дори лицето му изразително, чудесно облечен... Не, най-вероятно е бил с Виктор Тимофеевич, а са спрели да си побъбрят с Кристина, така си мисля. — На това място Борис Соломонович отново направи физиономия и притисна ръка до сърцето си. Капитан Владимиров дори щеше да се надигне от мястото си, виждайки, че и героизмът на Борис Соломонович си има граници, но точно тогава Хайкин го притисна с въпроса си:

— Извинете, сега съм под въздействие на лекарствата, затова не мога да съобразявам бързо. Кажете, хванаха ли убийците по горещите следи?

Както и трябваше да се очаква, Владимиров се навъси и процеди почти едносрично:

— Засега не...

— А заподозрени, фоторобот?

Капитанът се смути, явно съобразяваше как да признае по-меко, че нашата милиция за пореден път се е издънила и следствието няма и няма да има никакви перспективи. А той, Владимиров, просто трябва да представи отчета — ето, говорил съм с всички, с които трябва, а по-нататък следователят, ако ще, да носи отчетите в прокуратурата, ако ще, в нужника.

Виталик спаси капитана, внимателно се промъкна в стаята с поднос за болния — чаша билкова отвара за Борис Соломонович, малка чашка с някакъв сложен сироп и мъничък сладък сухар, за да си затули след лекарството. Върху подноса нямаше нищо за капитан Владимиров, съзнателно пренебрегвайки вежливостта, дори не му зададоха стандартния въпрос чай ли ще пие или кафе. Впрочем Борис Соломонович го спря така, както беше тръгнал да си ходи, и му зададе другия по-важен въпрос:

— Андрей Анатолиевич, кога ще мога да си прибера Найда, моето куче? — Той за кой ли път отново усети загубата на любимката си, която отдавна беше свикнал да възприема като нещо вечно и непоклатимо. И сега пак: когато в спалнята влезе телохранителят, Борис Соломонович погледна неволно зад гърба му, очаквайки да види там изящната жилава красавица, която нахълтваше в спалнята на

стопанина си обикновено по този начин, зад някой от домашните. Но я нямаше. — Ще ѝ правят ли аутопсия?

На този въпрос капитан Владимир с облекчение даде изчерпателен отговор. Аутопсията е чисто формална процедура, трябва да извадим куршумите и да се убедим, че са изстреляни от същия автомат като останалите, така че ще може да си я вземете буквално утре, трябва да позвъните ето на този телефон, а след това да отидете на този адрес. И, разбира се, кучето трябва да се погребее, то е толкова породисто, красиво, самият той, Владимир, от осем години има куче, така че напълно разбира чувствата на Борис Соломонович. Той дори специално ще помоли при аутопсията муцуната на Найда да бъде минимално засегната...

При тези думи Борис Соломонович с уморено махане на ръката и слабо „благодаря, благодаря, капитане“ прекъсна словоизлиянията на неочаквано отпусналия се милиционер и с това ясно даде да се разбере, че аудиенцията е приключила. Зад гърба на Владимир веднага се появи верният Виталик (през последните часове Виталик беше особено горд, понеже защити господаря си и доказва професионалната си пригодност, за разлика от прехваления тарасенковски кореец Ваня Пак). Вратата на спалнята се затвори леко. Борис Соломонович въздъхна глухо, прехвърли отново в паметта си разговора и се убеди, че уж не е казал нищо излишно (знае ли човек кое е излишно в такава ситуация?), но и не можа да изясни нищо ново. Губи сръчност, по-рано можеше да разприказва всеки събеседник, преди една-две седмици същият този капитан щеше да му разкаже всички следствени версии, а сега... „Старей ли, какво става?“ — помисли Борис Соломонович. Но като поразмисли, реши да отнесе разочарованието за сметка на днешните сътресения, последствията от лекарската терапия и шока от гибелта на Найда... След което най-сетне потъна в сън и последната му мисъл накрая беше: „Ох, да бях пийнал сега за упокой на Найдината душа.“ И дори му се привидя запотена чашка и повече не му се струваше, че някакви чукчета зад гръдния кош могат да му попречат да се разтоварва от стреса с алкохол...

СТАРШИ СЪДЕБНИЯТ СЪВЕТНИК ТУР.

22 юни

Докато се мъчеше да надвие раздразнението си, Вениамин Аркадиевич Тур се опитваше да вникне в същността на предаденото му за разследване дело. Съдържанието му убягваше. Едва след второто прочитане мислите му се спряха на изречението в рапорта от местопрестъплението: „... от голямото количество огнестрелни рани на място са починали Е. С. Марков, В. Т. Тарасенков, А. А. Рибкин и Н. К. Осокин; в тежко състояние са хоспитализирани К. Л. Арбатова и И. К. Пак. От иззетите от убитите документи и от свидетелските показания следва: Е. С. Марков е собственик на верига пивоварни заводи, в това число и на московския завод за бира «Яуза», В. Т. Тарасенков е генерал в оставка от ФСС, председател на Общоруската федерация по тенис, К. Л. Арбатова е певица, Рибкин, Пак и Осокин — телохранители съответно на Марков, Тарасенков и Арбатова“.

— Гледай ти каква била работата! Ами да! Убити и тежко ранени са „видни“ хора. Как така ще възлагат делото на обикновен следовател! Трябва старши следовател по особено важни дела — пак се ядоса Вениамин Аркадиевич. Но щом се усети, че произнася последните думи на глас, извади от чекмеджето на бюрото си пепелник, пакет цигари и кибрит и като размачка с машинално движение цигарата, запуши.

Старши съдебният съветник много пъти се беше опитвал да спре цигарите, но все неуспешно — изкарваше два-три месеца и при поредната „криза“ не издържаше. А нали само до вчера нищо не предвещаваше неприятности. Тур работеше само по едно дело. Наистина отначало му се струваше сложно и объркано, но сега вече принципните въпроси бяха изяснени. И днес в девет го викат при Най-главния — Вениамин Аркадиевич наричаше така наум Гигантов, прокурора на Москва.

— По принцип делото, по което работеше, е завършено, по-нататък с него ще се оправя Керюхин. — Докато говореше това,

Гигантов постави ударението на „завършено“ и Тур си направи извода: няма да му позволят да доизпипа всичко в делото. За прецизен и принципен човек като него, стараещ се да довежда всичко до логическия му край, новината не беше приятен сюрприз. Дали това се отрази по някакъв начин на лицето му, или Гигантов, отдавна познаващ любимия си следовател, почувства нещо неприятно, но така или иначе добави: — Ще се справи, а аз лично ще проконтролирам. А вие следва изцяло да се съсредоточите върху убийствата в елитния комплекс „Покровско-Глебово“.

Вениамин Аркадиевич не започна да спори, той изповядваше народната мъдрост: „Без да е необходимо, не моли, тогава в нужния момент няма да ти откажат“, но продължи да слуша с все по-малко внимание и все по-голямо раздражение.

— Както сигурно ще пишат вестниците, при извършването на убийствата е приложено високотехнологично устройство. А сега това е модерно. Сложи в заглавието „робот килър“, и вниманието на тълпата ти е в кърпа вързано. Сега журналистите няма да ни оставят на мира, а като следствие — ще ни обърне внимание и ръководството. Ръководството ще иска разследването да напредва...

Първата крачка в тази посока вече сте я направили, помисли Тур, ще има с какво да се отчетете: „Следствието е възложено на много опитен следовател, работил двайсет и пет години в градската прокуратура.“

... След втората изпушена цигара се появи усещането за лек световъртеж и умора, а раздражението остана на заден план. Можеше да пристъпва към работа. Резултатите от разпитите на очевидците и мероприятията за установяване на самоличността очертаваха следната картина. Марков, горещ поклонник на естрадния талант на Арбатова, случайно се среща с певицата недалеч от главния вход на дома ѝ. Разтапайки се от любезност, той я придружава няколко метра, след което към тяхната компания се присъединява президентът на Общоруската федерация по тенис Тарасенков. Изстрелите гръмват няколко минути след това.

— „Няколко минути!“ Чудесна формулировка! — възмути се Тур. — Колко няколко — две или четирийсет?! Като не са намерили време да проверят, трябваше честно да си признаят: след неустановено

време, ако пък интервалът е изяснен, също можеше да се потрудят и така да напишат. Съвсем са се отучили да работят.

Вениамин Аркадиевич надникна на последната страница от рапорта. Подписан от капитан Владимиров от МУР. Името нищо не говореше на Тур, но веднага си личи, че този Владимиров е калпазанин.

— Ех, къде си, стара гвардийо? — въздъхна носталгично Тур и като размачка нова цигара, направи усилие да дочете съчинението на Владимиров. Макар за нищо да не става, но колкото и да е печално, обзорната справка на дежурния следовател от прокуратурата, посетил местопрестъплението, е още по-калпава.

От събраните данни излизаше, че срещата на потърпевшите е била съвсем случайна, предварително никой не е предполагал, че ще се срещнат. Арбатова живее в този жилищен комплекс и просто е излязла от къщи с намерението да отиде на плаж. Марков е пристигнал за делови преговори (които се водят в бизнес центъра, и той в чертите на комплекса), след приключването им се е натъкнал на Арбатова. Тарасенков е отивал към яхтклуба за среща с хора, изявили желание да помогнат според силите си на „Фонда за развитие на тениса в Русия“, и е спрял да се ръкува с Арбатова и Марков. Излиза, че ако певицата не е била излязла от къщи, нямало е да срещне Марков, а ако последният се е забавил на преговорите, Арбатова е щяла да отиде на плаж. Аналогична ситуация се очертава и по отношение на Тарасенков. Така се създава впечатлението, че е било трудно да се сети някой предварително за тяхната среща. От друга страна, от колата е стреляно изключително точно: четирима убити и двама тежко ранени, почти няма пропуск в стрелбата. До момента, когато Арбатова, Марков и Тарасенков се събират заедно, покрай автомобила са минавали много местни жители и по тях не е стреляно. Какво излиза — случайността е само претекст за следствието, а всъщност срещата е била планирана и убиецът е знаел за нея?

„Случайно ли е, че стрелбата започва, когато цялата «компания» се е събрала?“ — записа на чист лист Тур и три пъти подчерта „случайно“. От материала по делото следваше, че не е имало други събития между събирането на потърпевшите и началото на стрелбата. Но засега не е ясно дали наистина не е имало, или този Владимиров е работил през пръсти и нищо не е изяснил.

Май това е всичко за жертвите. Почувствал, че главата му се препълва, Вениамин Аркадиевич сгъна папката с делото, пусна електрическия чайник, разходи се бавно из кабинета, стараяйки се да не мисли за нищо, за да може информацията да се намести спокойно в паметта му. Пригответи чая, без да бърза. Пи бавно и с удоволствие, застанал до прозореца и загледан отвисоко към суетата на улицата. Главата му отново се разведри и беше готова за работа. М-да, това не са ти днешните младоци, все бегом, бегом, на крак ядат, на крак пушат, хващат се за десет неща едновременно, а резултатът? Ами няма резултат — само скорост. Само че се пита, на кого е нужна тази скорост?

— Сега вече трябва да изясним убиеца — Тур се върна при събраните материали. — Впрочем няма убиец като такъв. Съществува „робот килър“, както го нарече Гигантов, или по-простичко казано, самострел с програмно управление, монтиран в бял форд.

Разбира се, резултатите от техническата експертиза на „терминатора“ липсваха и сигурно ще трябва да се чакат не по-малко от седмица. А за форда са изяснили това-онова по горещите следи. Макар „това-онова“-то да прилича на „нищо“:

„Началникът на охраната в комплекса Белов твърди, че колата е оставена там предварително, предполагаемо време между четири и пет сутринта, тоест 11–12 часа преди убийството. Никой не е видял кой я оставя. Никой не е видял как е пристигнала.“

Тур извади картата на Северозападния административен окръг на Москва. На картата личеше, че територията на комплекса „Покровско-Глебово“ граничи с язовира в Химки, с канала „Москва“ и река Химка, до тях е американското село Покровски възвишения и Волоколамското шосе, на юг — горският парк Покровско-Стрешнъво. Тур не беше ходил в самия комплекс, но знаеше от телевизионните репортажи и от вестниците, че не е обикновен жилищен комплекс, а по-скоро руско (или новоруско) дворцово имение в стила на осемнадесети век, уж построено по всички канони на дворцовото строителство. Но фактът, че един квадратен метър от тези палати струва само 2,5 хиляди долара (за което без капка стеснение информираха многобройни рекламни плакати из цяла Москва), отне всяко желание на Вениамин Аркадиевич да отиде някога през почивен ден да се полюбува на това творение на съвременните Растрели^[1].

След като разлисти докрай все още тънката папка с делото и се убеди, че не може да изцеди нищо повече от нея, той позвъни в МУР, обясни кой е и поиска да го свържат с Владимирова. Наложил се да чака дванайсет минути (Вениамин Аркадиевич специално засече времето), а гласът на обадилия се най-накрая беше нормален и дишането равномерно. Тур още веднъж с прискърбие въздъхна за съвременната младеж: никакво уважение към по-старшите — нито по възраст, нито по звание.

— Запознах се с предадените материали по делото — започна Вениамин Аркадиевич, без да се старае особено да прикрива раздразнението си. — Естествено, възникнаха въпроси. Изяснихте ли най-сетне как е попаднал фордът на територията на комплекса?

— Не. Даже разпитахме постове на ГАИ^[2] по Волоколамското шосе — без резултат. Тези момчета много добре се ориентират къде и кога могат да минат незабелязано...

Тур настръхна от думичката „даже“ на Владимирова, изглежда, капитанът очаква ако не медал, то със сигурност писмена благодарност за „героичния подвиг“ — разговора с колегите от ГИБДД^[3], както и фамилиарното „момчетата“ по отношение на престъпниците, но не се скара на муровеца, остави го да се доизкаже.

— Огледахме и околностите на парка с цел изясняване дали може да се мине оттам с кола. Но също безрезултатно. Макар че трябваше да се очаква — по гумите нямаше следи от кал. Пък и изобщо е трудно да се влезе с кола откъм горския парк. А пък колегите от ГАИ намериха собственика на колата, някой си Ярцев, живее в района на Речна гара. В момента е в отпуска, летува в Крим, в Ялта. Изпратихме му телеграма. Но мисля ще излезе, че колата е била открадната.

— Ще излезе ли или няма, но трябва грижливо да се провери всичко. Какво още успяхте да откриете?

— Снощи разпитвахме свидетелите. От МУР по делото работят още двама оперативници — Евгений Поспелов и Сергей Булих. Днес разговарях с роднините на Арбатова...

— А защо протоколите не са в делото? — възкликна с недоумение Тур.

— Ами, първо, просто нямаш време да ги оформя — отговори Владимирова без капка смущение — и, второ, все едно, никой не каза

нищо съществено.

— Позволете на мен да решавам кое е съществено и кое не е — рече троснато Вениамин Аркадиевич, нямаше сили повече да понася тъпотията и безхаберие то на капитана. — Разполагате точно с един час за оформянето на протоколите. След час и тримата ви чакам в моя кабинет за съгласуване плана по оперативно-следствените мероприятия. Край.

Владимиров се опитваше да възрази нещо, но Тур съзнателно не го слушаше и затвори. И как се работи след всичко това?! Да върши всичко сам? И този МУР, където са събрани най-добрите от добрите! Какво да говорим за останалата доблестна милиция? Ако не са крадци и рушветчии, тогава ще са тъпащи, заплеси и хаймани.

Вениамин Аркадиевич малко се успокои и засега реши да не пише рапорт до Гигантов, за да се жалва от МУР. Може би няма нужда да се трампи кон за магаре. Докато разгледат нещата, докато отстранят Владимирова и останалите, докато сложат друг (може да е още по-загубен), делото няма да помръдне. Добре де, ще се оправим. Да не работим за първи път в такива условия? И, разбира се, има изход: да се възлага на муровците само „грубата“ работа, изключваща всякаква необходимост от проява на инициатива, и така да се разпределят задачите, че протоколите от разпитите и другите следствени документи да попадат на бюрото му без никакво забавяне. Главното е да постигне максимално възможна точност и прецизност (ако такива работници изобщо са запознати с понятия като „точност“ и „прецизност“) при оформянето на документите, а пък той по-нататък ще анализира всичко, ще направи изводите, ще коригира по-нататъшните планове и в края на краищата делото ще бъде разкрито.

Той успя да хапне донесените от къщи сандвичи, изпи чая, разтреби бюрото си, нахвърля предварителния план на следствието, запали цигара и погледна часовника. Минал е цял час, Владимирова го няма. Вениамин Аркадиевич отпусна на капитана още десет минути заради транспортни проблеми, но и след час и десет минути оня не се появяваше. След час и двамайсет минути Тур започна по малко да кипва и когато след час и четирийсет минути на вратата се почука, така изрева: „Влезте!“, че стените затрепериха.

— Здравейте, казвам се Владимир.

Вениамин Аркадиевич беше на ръба на нервна криза — този нахалитет дори не се извини за закъснението! Грубияни! Днес на младите всичко е позволено! А на възрастните?! Дори никой не намеква за почит, но къде е поне елементарното уважение?

— Къде са останалите? — поинтересува се Вениамин Аркадиевич колкото се може по-сухо, докато разглеждаше в упор капитана. Млад, твърде млад — около трийсетте, не повече, як — сигурно в свободното си време вдига щанги или размахва крака в спортната зала, вместо да прочете някоя книжка. Облечен небрежно, костюмът му изглежда така, сякаш спи с него, връзката и ризата изобщо не си пасват. И е тъп, определено е неспасяемо тъп, от пръв поглед си личи. Сигурно е взел куфарчето на заем от някого, за да изглежда солидно, а всъщност разнася из джобовете си смачкани книжа.

— В командировки са. Има първи данни за пивоваря Марков. Понеже е осъждан, сведенията за него се намират в първи спец отдел на МВР. Изяснихме, че по принцип не е живял в столицата, тоест прекарвал е достатъчно много време, понеже тук е притежавал бирени фабрики, но къщата му е в Нижни Новгород, а в последно време деловите му интереси са се пренесли най-вероятно в Ростов. Съвместно с ръководството на МУР решихме да се изпрати по един оперативен служител, съответно Поспелов и Вулих, в Нижни Новгород и Ростов. А аз възнамерявах днес-утре да поговоря с московските му подчинени, нали не възразявате?

— Не възразявам — изломоти Вениамин Аркадиевич. — Продължавайте.

— Ето протоколите от разпитите на свидетелите от местопроизшествието: депутатата Хайкин, неговите телохранители, гувернантката, която наистина беше в шок от видяното и не можа да разкаже много неща.

— Чия гувернантка — прекъсна го Тур, — на Хайкин или на телохранителите? Ако обичате, да се изразявате по-ясно.

— Гувернантката беше с едно момиченце, няма никакво отношение към Хайкин. Посочил съм в рапорта името на момиченцето — отговори невъзмутимо Владимир. — Освен това, след като разпитах и родителите на Арбатова, изясних с кого е общувала най-

вече служебно — това са мениджърът й Вьошенка и авторът — Дубров. Още не съм се срещал с тях. — Капитанът погледна под вежди пепелника върху бюрото и запали, без да иска разрешение. — Според мен Тарасенков е най-значителната фигура, но засега не сме успели да научим нищо за него, ако не се има предвид, че и така всичко е известно. Не съм обработвал още и телохранителите, макар че даже е смешно да се предполага, че някой от тях е бил мишената. Ако са искали да ги премахнат...

— Достатъчно с предположенията — прекъсна го Тур. — Какви работни версии се очертават към момента?

— Най-общо, мисля, че са стреляли по някого от потърпевшите. Сигурно е, че не е било по Арбатова, понеже тя живее в Покровско-Глебово и засега има неопровержимо предположение, че и преди е минавала покрай този форд. Ако, разбира се, автоматът не е бил програмиран на конкретно време. И най-вероятно не е било по Марков — ако не е отишъл при Арбатова, нямало е да се окаже в зоната на стрелбата. Излиза, че целта е бил Тарасенков, макар да не е сигурно, че се е движел по строго планиран маршрут в строго определено време. Има и още едно несъответствие. Имало е още една жертва — кучето на Хайкин, то се е хвърлило върху Арбатова точно преди да започне стрелбата. Може би резките му движения са провокирали автомата? Искам да кажа, че в компютъра може да е имало някакъв фал...

На Вениамин Аркадиевич просто му се зави свят от такова изобилие на неясни, необмислени и немотивирани версии.

— Няма ли да добавите и пеперудите? — възкликна възмутено той. — Пеперудата кацнала на края на цевта и провокирала стрелбата — и това звучи не по-малко стройно и правдоподобно. И изобщо според вас излиза, че организаторът на убийството е действал наслуки. Само предполагайки къде и кога ще се появят жертвите му. А той трябва да е знаел със сигурност. И е знаел. А ние трябва да разберем откъде е разбрал. Нещо повече, искам да ви напомня: разкриването на едно престъпление включва не само изясняването на факта дали убиецът е имал възможност да го извърши, но и откриване на мотива. И в дадения случай това е най-първата ни задача.

Вениамин Аркадиевич си пое дъх. Ох, каква трудна работа — да втълпява азбучни истини. На какво ги учат тия младите?!

— Изяснихте ли колко време е минало от момента, когато се е събрала компанията от потърпевшите, до началото на стрелбата?

— Между три и пет минути, по-точно никой не може да каже.

— И през тези три до пет минути ставало ли е нещо с жертвите или около тях?

— Гледах видеозаписа от камерата за наблюдение, поставена приблизително на стотина метра от убийството...

— Какво? — Вениамин Аркадиевич помисли, че не е чул добре. Оказва се, че има такава улика, а капитанът още не е благоволил да я спомене. — Защо едва сега научавам за това?

— Там е работата, че камерата не е статична, тя се върти, описвайки ъгъл от 120 градуса, и затова потърпевшите не са в кадър през цялото време. Камерата ги е засякла едва когато е в крайното си ляво положение, и от онова, което се вижда на записа, не може да се изясни категорично нито точното време между срещата и изстрелите, нито дали са станали други събития или факти, провокирали стрелбата. А фордът изобщо се е намирал в „мъртва зона“ и го няма на лентата.

— Но защо аз още не съм виждал този материал?

— Касетата е при експертите. Те трябва да проверят дали записът не е повреден и обещаха да направят копие. Но, изглежда, още не са го направили. А от свидетелските показания следва, че все пак между срещата и изстрелите не е станало нищо странно. Гувернантката се е разхождала с момиченцето и Хайкин се появява с кучето и бодигардовете, но е бил прекалено далеч и настрани, а автоматът дори не се е насочил в тази посока. Аз например мисля, че когато жертвите са се спрели, компютърът може би е имал нужда от известно време, за да фиксира целта, да се насочи, да свали стъклото на колата...

— Достатъчно — прекъсна го Тур. — Наситих се на вашите предположения. Експертизата ще покаже дали автоматът е имал нужда от време или не и резултатите ѝ не зависят от вашето мнение.

— Но обещаха да дадат експертизата най-рано след пет дни... — опита се да възрази капитанът.

— Правилно, значи ще работим, без да чакаме експертите. Понеже сте включен в моята група — съгласувано е с вашия началник — работете по моя план. Разпитайте още веднъж всички на

територията на комплекса, особено онези, които по един или друг начин са свързани с охраната, проверете обкръжението на Тарасенков, особено доколко е общодостъпен неговият график, и, разбира се, посетете завода на Марков. Аз ще се постарая да се срещна с Пак и Арбатова. А сега се обадете на Въошенка и Дубров и ги помолете да дойдат тук още днес в удобно за тях време.

Докато Владимиров висеше на телефона, Вениамин Аркадиевич разлисти протоколите. Трябваше да признае, че направеното не е толкова малко. Но конкретно работата е вървяла напълно безсистемно. Защо е трябвало да губи скъпоценно време за родителите на Арбатова, които никъде няма да се даянат, а да не му стигне да разпита качествено охраната и администрацията на „Покровско-Глебово“. Пък и разпитът на Хайкин е някак безгръбначен...

— Вениамин Аркадиевич — Владимиров прекъсна размишленията му, — Дубров ще дойде в четири, а днес денят на Въошенка е планиран до минута и може би ще може да дойде утре следобед.

— Добре, не ви задържам повече. Но моля да ме известявате за резултатите от дейността си поне два-три пъти дневно и да предавате навреме рапортите или обзорните справки.

---

[1] Става дума за Бартоломео Растрели (1675–1744), скулптор, и сина му Вартоломей Растрели (1700–1771), руски архитект, работил с огромен размах. — Б.пр. ↑

[2] Държавната автомобилна инспекция. — Б.пр. ↑

[3] ГИБДД — Държавна инспекция по безопасност на движението по пътищата. — Б.пр. ↑

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

22 юни

Както е известно, хората тръгват за риба с най-различни намерения. Когато чичо му и Турецки канеха Денис, той обикновено лесно се поддаваше на уговорки. Първо, рядко успяваха да се измъкнат извън града, а освен това разпивките на чист въздух не му тежаха; ако не друго, то старата гвардия умееше да пие. Днес специално се съгласи само по една причина: да опита новата рецепта за рибена чорба, и с едно условие: да не разчитат на късмет и предварително да се запасят с всичко необходимо, в това число и с риба. А там може да половят, защо не.

Всичко започна нервно: едва когато завиха от магистралата към Клязминския язовир, на влизане в Новоалександровка, успяха да купят достоен трикилограмов сом и още мърдукащи раци (макар и вече слабо), до този момент им попадеше кой знае какво. После Денис като „най-млад“ се захвана с огнището, със съчките, по неизвестна причина влажни, изглежда, от нощната роса, а старците се сгряха с водка и отказваха да вземат участие в кулинарния спектакъл, само препираха. В крайна сметка, когато разпали огъня, възвари водата в котлето, наряза лука, настърга морковите, те бяха видели сметката на една бутилка и вече бяха направили главите, затова пък раците се заинатиха. Турецки бутна най-едрия с тлееща в единия край пръчка, но на мустакатия вече му беше все едно.

— Виц! — произнесе с патос Турецки. — Звъни телефонът в реанимацията: жив ли е още пациентът?

— Още не е? — измърмори Грязнов старши. — Изпили сме по двеста и петдесет, а вече започна да разказваш брадати вицове, това е маразм, Александър Борисович! — Той наду бузи и като се стараеше да подражава в интонациите на Левитан, избоботи: — Следовател по особено важни дела Турецки, Главна прокуратура на Русия. Позоооор!

В това време раците благополучно се свариха. Денис изля водата, примъкна тухли към огъня, намести отгоре тигана, сипа лука и

морковите, ливна, без да пести, олио и погледна възрастните:

— Чичо Слав, Александър Борисович! Започвайте да чистите раците, че зеленчуците ще загорят.

— Като ги махнеш навреме, няма да загорят — възрази резонно Грязнов старши, докато наливаше от следващата бутилка на себе си и на Турецки. — Е, многоуважаеми Александър Борисович, за възстановяването на спортната форма! Докато си бил в командировка и си обикалял разните там хантиманси^[1], напълно си изгубил цивилизованите си маниери. Нали през целия път се хвалеше как си оставал да спиш по сондите. Да не си карал там на чайче?

— Аз ли?! — възмути се Турецки. — На чайче?! Слушай...

— После ще разкажеш, става ли? Като стане чорбата. За да чуе и Денис. А сега ще ти разкажа за техническите чудеса на двайсет и първи век. Като начало чуй предисторията. Преди една година стана забележително събитие: нашето голямо началство реши да се посъветва с народа и конкретно с Вячеслав Иванович Грязнов по въпроса за създаването в рамките на МВР на специално подразделение за разследване на престъпленията в интелектуалната сфера и извършени с прилагане на високите технологии.

— Имаше такова съвещание, спомням си — кимна Турецки.

— Не, аз помня! Ти не беше там, господине от правосъдието.

— О! О! О! — Турецки взе бутилката и сам я доизпразни, като най-после не забрави и Денис. А той, набързо справил се с раците, тъкмо разделяше сома на шест равни части — за всеки по две.

— Аз се изказах категорично „за“, защото вече имаше поне десетина случая, в които се проявявахме като хванати от гората. Напълно. Изостанали сме в умственото си развитие от криминалния свят, само стоим и мигаме на парцали какво правят гадовете!

— А ти от трибуната ли се изказа категорично или в кулоарите? — подкачи го Турецки.

— Че каква е разликата, по дяволите?! — разсърди се Грязнов.

— Никаква разлика, по дяволите, просто ми е интересно публично ли се разпореждаш със съдбата на държавата или тихомълком?

— Ей че си досаден, Александър Борисович!

— Добре де, запознах се с тази ваша строго секретна заповед за създаването на подразделение „Р“ към МВР. Там е началник някой си

Селиванов, ако правилно си спомням. Давай по същество. Че то — Турецки се обърна към Денис, сякаш го викаше за свидетел — мен обвиняваш в маразм, а ти вече забрави за какво искаше да разкажеш!

Но на Денис не му беше до това: огънят почти загасна, лукът и морковите не искаха да се пържат, той размахваше интензивно един вестник, за да помогне на влажните съчки да се разгорят, вдигаше се пепел на стълб и полепваше и по раците, и по рибата, и по тигана. Все едно нямаше много полза, наложи се да раздухва огъня, докато му притъмнее пред очите, така че за няколко минути изпусна нишката на разговора им. Когато за пореден път си пое дъх, Грязнов старши размахваше ръце като истински рибар и описваше на Турецки „робота килър“:

— Това не ти е Холивуд, Саня! Има един филм, „Чакалът“, Уилис е ирландски терорист, Гиър — също, но обещават да му намалят присъдата, затова е за нашите. Уилис има суперточна картечница с телекамера и радио управление, седи си на километър, всичко вижда на монитора и с мишката насочва към целта. Гледал ли си го?

— Ууу — измуча неопределено Турецки.

— А при нас изобщо няма стрелец, разбираш ли! Компютър, калашник и толкоз! Терминатор, неговата мамица, слава богу, че още не се е научил да върви. Скоро ще се научи и тогава сме за мустака, Саня: робокопът — на работа, на нас двамата по един шут отзад — и в пенсия! Не, представяш ли си, а?! Руски блокбастър, неговата мамица! Не ти трябва никакво кино, чудото е под прозореца ти!

— Е, да предположим, че не е под нашите прозорци — отбеляза философски Турецки, — засега поне двамата с теб не живеем в Покровско-Глебово и не възнамеряваме да се местим там.

— Прецедентът е важен! — също тъй философски възрази Грязнов. — Но това е само началото. По-нататък става много интересно. Нашият робот покосява четирима хомо сапиенса и едно куче. Между другото кучето е на заместник-председателя на парламента Хайкин. А сред загиналите е небезизвестният другар генерал в оставка Тарасенков. Уж ФСС държи всички карти в ръцете си: ваш човек е, разследвайте. Обаче нищо подобно! Цивилните другарчета веднага скръстиха ръце. Ние нямаме нищо общо. Разбираш ли?! И клиничният дебил е наясно по въпроса кой у нас си играе с такива играчки. Дори сме им сърбали попарата. Обаче при тях всичко е

толкова тайно, че дори не искат да потулят делото със собствени сили. Моля! Търсете! Разбра ли сега защо ти разправям всичко това? По своите мащаби делото заслужава да бъде поето от Главна прокуратура. И имай предвид, с невъоръжено око се вижда, че делото е донемайкъде лайнено. По този начин неизбежно ще попадне при горещо обичания от всички... и уважаван...

— Точно за него да прием! — заключи Турецки. — Да прием това лайнено дело да ни отmine, стига сме трупали слава. Да прием и за това, че днес ще можем да опитаме от рибената чорба, преди да сме направили главите (огънят вече е решително изгаснал). Защото после няма да си спомним вкуса ѝ.

Денис изгреба от огъня димящите съчки и като се въоръжи с брадва, тръгна да търси по-сериозни дърва. А когато се върна, стана ясно, че е пропуснал началото на историята за тръбата, специално предназначена за него — все пак Турецки беше започнал да разказва, без да дочака кворум. Чичо му намигна незабелязано на Денис: няма нищо, пиан е и сто пъти ще има да повтаря.

— ... сто километра! — викаше разгорещеният Турецки. — Не, представи си: сто километра тръби! Почти метър в диаметър. И няма къде да бъдат скрити. Там няма гора, нали разбираш? Няма и пункт на „Вторични суровини“, и металургичен завод няма. Тундра, братче! Е, и блата, естествено. Но, първо, те са плитки. Второ, всичките проверихме с металотърсачи — няма тръби!

— Претърсихте всички блата на хиляди километри из тундрата?! — възмути се Грязнов старши. — Бива те да съчиняваш!

— Слава, та ние не търсехме игла в купа сено. А три хиляди тона желязо! Когато летиш към тръбопровода, той е още зад хоризонта, а приборът вече го засича. После и за една година няма да прекараш толкова количество метални отпадъци с хеликоптер. На гарата всичко е прехвърлено на верижни влекачи. Документите в пълна исправност. И още петдесетина свидетели потвърждават: всичко така стана. Влекачът оставя в тундрата следа, която и за две години не може да се запълни: там няма бурен до кръста — само мъх, ако стигне сантиметър, вече е висок. Всичко проверих, десет пъти обиколих с хеликоптера. Не са се отбивали никъде от пътя, разбираш ли? Не са се отбивали! И не са товарили дяволските тръби обратно във вагоните, за да ги върнат по железницата, не са ги скрили и в сондажните кладенци: най-накрая

започнах сериозно да проверявам и такива версии. Не, няма ги тези тръби и ги няма! Изпарили се! И това е само началото, както и ти каза. По-интересното са хората. Сменниците. Официално смяната е три седмици, те киснат по половин година, пари да изкарат. Според московските измерения, париците са смешни за такава работа, но както разбираш, там няма московчани. Наоколо са свои и наши, с една дума — мафията. Няма да допуснат външен човек да припари на километър на никаква длъжност. Дори да искаш безплатно да чистиш клозетите, пак няма да те вземат, ще извадят хиляда и един предлога. А главното — всичко е свързано. Сто пъти по-неми от партизани, можеш ли да си представиш?! Нещо невероятно. По-лесно можеш да разприказваш затворници от лагер със строг режим. Накратко казано, аз разпитах повече от двеста души и нито един! Слава, нито един!!! Нито една дума, нито една сламчица, нищо! Въртях се две седмици — никаква полза. Бюджетът е оцетен с двеста и петдесет милиона в зелено, а няма виновни, само пионки. Това се казва фокус. По-сериозен от твоя „робот килър“.

— Саша, това не е фокус, а гъз! — рече Грязнов, произнасяйки с наслада всяка дума. — Хайде давай амбалажа, да свършваме втората, че ми омръзна. Денис! Ще имаме ли днес рибена чорба?!

Грязнов-старши все пак извади третата бутилка, но не я отвори, започна придиричиво да изучава етикета, капачката, качеството на запечатването и с целия си вид издаваше нетърпение, минута след минута поклащаше глава и нареждаше:

— Ох, побързай! Ох, няма да я дочакаме! — И за да убие времето, попита: — Саня, а защо двеста и петдесет милиона? Да не са златни твоите тръби, а?

Турецки, който вече беше започнал малко по малко да изпада в прострация, се оживи:

— Нееее! Цената на тръбите не влиза в тия двеста и петдесет. Това е само неустойката за проваления проект. При това сроковете за строителството на нефтопровода са нарушени от частна фирма — „Бен Ойл“, — собственост на някой си господин Христич. Но глобата, представи си, се изплаща изцяло от държавния джоб! Понеже договорът е сключен с държавна гаранция. Яко, нали? Христич е нещо като олигарх, но от втория ешелон. Още не е натрупал милиард, не се показва на синия екран, но има връзки, за които и Беръзовски ще му

завиди: половината правителство и половината Дума са му най-добри приятели...

— Петминутна готовност! — обяви Денис. Лукът и морковите се бяха изпържили, той ги сипа в котлето, заля ги с мляко, пусна вътре рибата, раците, зеленината и настъргано сирене „Чедър“. — Като заври, ще можем да нападнем!

— А после ще ловим рибка! — изломоти Турецки, прозявайки се страшно, и се люшна на една страна в опасна близост до огъня.

Денис не успя да реагира както трябва: мобилният му телефон пропищя диво, за пътуването по горските пътища го беше настроил на максимален звук и от търчане насам-натам забрави да му възстанови нормалния глас.

— Ей, шефе! — Обаждаше се Шчербак.

— На телефона! — Денис така извика за отмъщение, че и на онзи да му писне в ушите.

— Локална катастрофа — поясни Шчербак с три тона по-ниско, — казва се Олга, фамилия Минчева. На вид — бонбон, големи зачервени очи, лесно реве. Май вече от няколко денонощия.

— Представи я. Какъв е проблемът?

— Цитирам: „Ах! Ах! Спешно-спешно! Спешно-спешно-спешно! Работата не търпи отлагане. Ще говоря само с главния началник.“ И аз не искам да говоря с нея, искам да изляза в отпуска!!! С какво съм по-лош от Татяна или от Самоха?!

— Престани да хленчиш. Какво прави дамата, не може ли да потрае половин час?

— Не може. Седи в приемната, кърши ръце и хлипа. Ако не дойдеш след двайсет минути — ще умре, сто процента. Със сигурност ще си счупи ръцете.

— Добре де, ще сваря млякото и пристигам.

Шчербак се закиска тихо в слушалката:

— Ама как, дори няма да опиташ от кашичката?

---

[1] Става дума за Хантимансийск, град в Западен Сибир. — Б.пр.

В. А. ТУР.

22 юни

В болницата съобщиха на Тур, че състоянието на Арбатова не предизвиква опасения, но все още е в шок и ще му разрешат да се срещне с нея най-рано утре. Пак засега е в реанимацията и лекарите не се наемат да предскажат кога ще е готов за разговор със следователя. По принцип Тур беше готов за такова развитие на събитията — звънеше, за да се убеди. До идването на Дубров оставаха почти два часа и Вениамин Аркадиевич реши да не чака и неочаквано да посети Вьошенка.

Разбира се, трябваше да прати на мениджъра призовка. Да си намери пролука в разпределения до минута график, да отмени някой и друг коктейл или визита при фризьор. Но с призовка ще се яви най-рано утре, а делото чака.

С показността си, с хипертрофираните, предвзети емоции, с циничната си откровеност шоубизнесът (и всичко, свързано с него) беше дълбоко противен на Вениамин Аркадиевич. Всички тези съвременни „звезди“ със „звездните“ проблеми за своите любовници, кучета и тоалетни, които не се притесняваха да разказват пред цялата страна от телевизионния екран. Наскоро Вениамин Аркадиевич прочете интервюто на една такава „звезда“, която си признаваше, че пише песните си изключително в тоалетната. Значи след всичко това можеш да ги слушаш също единствено в тоалетната. Колко далеч са всички тези „звезди“ от истинските звезди — Вертински, Баянова, тези не просто талантливи, но интелигентни и мъдри хора.

Разбира се, за Вениамин Аркадиевич беше мъчително да се потопи в блатото, но без да размисля, извика кола и пое към студиото. Защото не беше свикнал да прехвърля своята работа на чужди рамене. И още, защото всред цялото това псевдовеликолепие на псевдоталантливи хора някой си Владимиров поради своята младост и неопитност със сигурност щеше да изгуби способността да мисли трезво.

На входа към олющения хангар, наричан студио, Вениамин Аркадиевич трябваше да покаже документи и дълго да обяснява защо се е явил без предварителна уговорка. Разбира се, пуснаха го, но едва след дълги телефонни разговори на охраната с Въошенка и милостивото съгласие на последния да отдели буквално няколко минути.

Трябваше да дойде с ОМОН, ядосваше се той, докато вървеше по пустите коридори — охраната дори не си направи труда да обясни как да намери мениджъра, когото Вениамин Аркадиевич вече ненавиждаше люто. Изведнъж зад ъгъла върху него врълхлетя младо създание с макияж, по-скоро подобен на грим, и с поличка, която едва прикриваше кльощавото дупе. Въртейки очи, създанието му обясни как да стигне в операторската и с възторг описа с какво е облечен днес Въошенка.

Въошенка (Тур го позна само по дрехите) слушаше нещо със слушалки на ушите, вероятно заедно с тон техниците. Всички седяха с гръб към широко отворената врата и дори не забелязаха или се направиха, че не забелязват как Вениамин Аркадиевич влезе. В такава ситуация беше безсмислено да кашля или чука, за да му обърнат внимание. Най-сетне, щом завърши прослушването на фрагмента, мениджърът свали слушалките и като се обърна на въртящия се стол, забеляза следователя.

— Ах, здравейте! — Той махна кокетно с маникюрените си ръчици. — Вие ли сте Вениамин Аркадиевич?

— Добър ден. Аз съм старши следователят по особено важни дела при Московска градска прокуратура Вениамин Аркадиевич Тур. Къде можем да поговорим на спокойствие?

— В моя кабинет, той е отсреща. — Пискливият гласец, лигавите интонации, ризата с къдрички — всичко това навеждаше на мисълта, че ако Въошенка не е хомосексуален, то поне много се стареа да изглежда такъв.

Кабинетът се оказа малък — около три метра на ширина и четири на дължина. Подът беше постлан с нов, рядко чист килим, сякаш по него не са стъпвали с обувките, с които се ходи навън. Покрай стените имаше шкафове с компактдискове, непосредствено до прозореца — двукрила маса отгоре с компютър с 21 инчов монитор. Всички мебели бяха нови, съвсем прилични, в един цвят, може би от

един комплект. Затова пък картините по стените накараха Вениамин Аркадиевич да се изчерви — никога не беше виждал такава откровена порнография. Домакинят премести коженото въртящо се кресло за госта, а той седна до масата.

— Извършени са убийства, вашата вокалистка е в болницата, а вие продължавате да работите, все едно че нищо не е станало? — поинтересува се Вениамин Аркадиевич, като се: стараше да гледа точно в мениджъра, но окото му непрекъснато попадеше на нещо скандално.

— Слава тебе, господи, че Кристиночка е жива! — занарежда Вьошенка. — А работата... — Той замълча, наведе на една страна напомадената си глава, сякаш претегляше дали заслужава да бъде достатъчно откровен със следователя, и като реши, че може би заслужава, продължи с вид на неподправена искреност: — Знаете ли, в новата ни програма са вложени таакива пари! И ако успеем... а ние се молим за успех! От това зависи по-нататъшната кариера на Кристиночка.

Изглежда, искрената загриженост за бъдещата кариера на Арбатова, от която зависи и неговото — на мениджъра — благосъстояние, трябваше да накара следователя да разбере, че той не е заинтересуван от смъртта ѝ.

— Щом се надявате Арбатова да успее, сигурно добре я познавате, разкажете за нея.

— Ай, какво да ви разказвам?! — Той плесна с ръце. — Занимавала се е в музикално училище. Получила е зрелостно свидетелство. По-нататък — Гнесинка. Шопен, Шуберт... Ще кажете, че това е скучно, нали? Разбира се, тя избира поп музиката...

— И от самото начало сте нейният мениджър — вметна Тур, като се стараше да се абстрахира от чувствените въздишки на събеседника си.

— Какво говорите! Тя започна с един дъртак. Господи, колко досаден беше! Закостенял, еднообразен, опитваше се да я накара да пее музика, написана за фригидна аудитория от импотентни. Но беше приятел на семейството. Представяте ли си, те не се притесняват от такива приятели! Боже, тя беше вяла, отвсякъде скована от някакви идиотски, отдавна изживени морални принципи, не можеше да се разкрие, постоянно линееше!

— Може би просто вокалните способности не са ѝ позволявали да постигне успех?

— Какво общо има вокалът?! Това отдавна не е модерно. Изобщо никой не се интересува сега от това. С нейната пластика, с нейния финес, с нейната външност, със способността ѝ да импровизира?! Знаете ли, аз я видях за първи път на една вечеринка по повод презентацията на нов албум на нейната маминка. Ай, няма да говорим за маминката, разбира се, тя е много солидна, но Кристина! Всички се бяха напили до пълно свинство и започнаха да играят на фанти^[1]. Сега това е модерно у нас — древноруските игри. Кристина трябваше да изобрази мартенска котка. Да бяхте видели тази котка! И март, и дъжд, и кален двор, и неистово, безумно желание в единствена чупка на гърба! — мениджърът поривисто прехапа устни и започна да върти къдрите на ризата си. — При това тя не беше се подготвяла, бе леко пийнала и изобщо нямаше настроение... По това време имах един нереализиран проект — темата за танцорка, нещастно влюбена в наследника на автомобилен магнат. Още същата вечер помолих познати да ме представят и ѝ предложих да вземе участие в заснемането на клипа. И какво си мислите? Получи се.

— След това тя започва да работи успешно с вас?

— А какво трябваше да направим — да се разотидем? Някъде след месец тя се обади и каза, че иска да ме запознае с отличен, свободен и млад композитор. Струвало ѝ се, че има интересни парчета. И ние се срещнахме ето тук, в този кабинет. Е, Дубров беше провинциален, съвсем не беше стилист... Никакъв чар, от него дори лъхаше на лош вкус, представяте ли си? После разбрах, че бил от Ростов, и всичко ми стана ясно: страхотно влияние на казашкото и хулиганската романтика. Но дълбоко в примитивните му сингли имаше нещо, Кристина не беше сгрещила. Боже, как звучаха само след прилична аранжировка! Продадохме милион екземпляра от дисковете, като не се броят пиратските копия.

— А заедно с успеха Арбатова не си ли спечели и врагове?

— Пепел ви на езика — Вьошенка замаха с ръце, — ще предизвикате съдбата.

— Слушайте — произнесе Вениамин Аркадиевич, като едва се съдържаше да не изреве. Мениджърът вече напълно му досади с чудатостите си, а полезната информация е нула. — Извършени са

убийства, изглежда, Арбатова по чудо е останала жива. Нима не искате да бъдат намерени престъпниците? Сигурно е и във ваш интерес тя да оздравее и да започне да работи без страх от ново покушение. — Докато говореше това, Тур постави ударението на „във ваш интерес“, давайки да се разбере, че помни началото на разговора — щом нейната работа е в твой интерес, тогава помогни да осигурим безопасността ѝ.

— Но аз нищо не знам... — Вьошенка посумтя малко, изпохапа устните си от нерешителност и най-сетне въздъхна: — Само конфликтът на Кристина с Маша Разторгуева...

— Разкажете ми за конфликта с Разторгуева, а после може да си спомните още нещо.

— Кристина работеше на галаконцерта в Казан. Ох, тези татари... там нямаше нито един татарин от музикантите или може да е имало един. Цялото шоу изнесоха гостите. Та отначало пъ Кристина, а една-две песни след нея — Разторгуева. Ами беше смешно, Разторгуева изписука нещо, което много, много приличаше на композицията на Кристина, но такова жалко подобие! Дори не изглеждаше като пародия, а като неумело подражание. Може би затова не приеха Разторгуева. Ах, какво да ви разказвам, направо я освиркаха.

— Но нали не завърши всичко така?

— Ах, колко сте досетлив! Разбира се, не завърши. На сборната вечер в Ростов, на един провинциален стадион — боже мой, колко кал имаше и вонеше! — Кристина излезе с хитова композиция, в Москва публиката просто щеше да ридае от щастие, като види такова нещо на живо. А в Ростов от тълпата започнаха да хвърлят по нея и по музикантите ѝ изгнили домати и развалени яйца, уф, каква гадост, още не мога да си спомням спокойно. Милицията скочи да ги търси, е, намери няколко момчета, но така и не позволиха на Кристина да пее.

— И вие приписвате тези действия на старанията на Разторгуева?

— Ама какво сте седнали да ме измъчвате?! На никого нищо не приписвам! Просто разказвам всичко, което зная.

— Да, не е много. Знаете ли къде Живее Арбатова?

— Ах, разбира се, че знам, според вас как може човек да се занимава с творчество от осем до пет на работното си място?

— А жилището не е ли малко скъпо за млада изпълнителка?

— За звезда! — поправи го Въошенка. — За творчеството на една звезда ѝ трябва уют, комфорт, романтична обстановка...

— Ще можете ли да ми подскажете кой от вашата група най-много от всички общуваше с Арбатова?

— Ами ако изключим мен — мениджърът недвусмислено стрелна с поглед Тур, — тогава Дубров.

— Благодаря ви, че помогнахте на следствието — каза Тур и се изправи, пусна визитката си на масата и добави: — Ако си спомните нещо, звъннете. — Вениамин Аркадиевич не можа да си наложи да стисне ръката на мениджъра или поне да сложи в нея визитката си.

— Ах, и да я поздравите от нас. — Въошенка ни най-малко не се смути, че следователят игнорира прощалния му жест. — Разбира се, вас ще ви пуснат при Кристина по-рано, отколкото нас, обикновените простосмъртни.

На излизане от студиото Тур сърдито обобщаваше наум: „Първо, Въошенка е извратен, проституиращ със себе си и Арбатова, а на такива отрепки по принцип не може да се вярва; самоуверен и нагъл е. Виж го ти, сети се да праща поздрав, разигра цял спектакъл или си въобрази, че в мое лице е спечелил приятел; второ, не е приказлив (макар да не спира да говори, но без съдържание), нищо не разказа освен онова, което можеше и без него да се научи, с изключение на историята с Разторгуева. Като че ли може да бъде разговорен, но само ако има човек по-солиден коз от желанието за разкриване на престъплението. Да помоли муровците да проверят Въошенка? Не, май че е преждевременно. Сега си имат достатъчно по-сериозна работа.“

— Вениамин Аркадиевич, Владимиров се обади — сядайки в колата, Тур чу гласа на шофьора си. — Помоли да ви предам, че не са намерили нищо интересно в завода, но е изяснил: Марков е придобил контролния пакет акции на пивоварния завод в Ростов. Сега се опитват да установят контактите му там.

— Да вървим обратно в прокуратурата. Пак този Ростов. Интересно съвпадение...

— Съвпадение ли?

— Да, мисля си нещо мое, Володя...

... Дубров се яви точно в 16:00. Това се хареса на Тур и изобщо композиторът му хареса — никакъв снобизъм, никаква вулгарност, скромен и удивително вежлив. Провинциалната скованост и дори известната плахост, която Въошенка така не харесваше в Дубров, напротив, импонираше на Вениамин Аркадиевич.

— Мисля, вече знаете: Арбатова е ранена тежко и се намира в болница.

— Да. Как е тя? — По лицето на композитора се появи непресторено безпокойство.

— От медицинска гледна точка животът ѝ е въвн от опасност, но още не сме открили престъпниците. Знаете ли кой може да е извършил престъплението?

— Не. — Настъпи продължителна пауза.

— Добре. Да поставим въпроса по друг начин. Тя имаше ли врагове?

— Врагове... — отново пауза. — Не знам.

Тур щеше да каже: „А пък нейният мениджър и ваш добър познат Въошенка разказа за конфликта с Разторгуева. Нищо ли не ви говори тази фамилия?“. Стоп. Излиза като сцена от проста кримка: следователят уличава заподозрения и той аха-аха да си признае. Няма в какво да го уличи. Пък и не си струва, момчето е добро. Просто трябва да го разговори, сам ще разкаже. Като поразмисли около половин минута, Вениамин Аркадиевич прекъсна проточилата се пауза и попита:

— А с кого работехте в Ростов, преди да дойдете в Москва?

— Отначало ние с момчетата обслужвахме сватби, свирехме по ресторантите. През лятото ходехме в Сочи или в Крим. След това започнах да пиша за Разторгуева.

Ето значи! И дори нямало нужда да натиска. Главното е да дадеш правилна насока на разговора с незначителен на пръв поглед въпрос, а Вениамин Аркадиевич ги умееше тези работи виртуозно.

— И какво, по-привлекателно ли беше сътрудничеството с Разторгуева, отколкото свиренето в ресторантите? — зададе той нов въпрос, на пръв поглед също нямащ никакво отношение към делото.

— Свиренето в ресторантите беше привлекателно само със заплащането. — Изглежда, Дубров малко се отпусна, почувства, че следователят изобщо не е страшен, не му е враг и главното, не го

подозира в нищо. Почувства, че това не е просто формален разпит, където викат всички наред. Че следователят му вярва и наистина се надява да получи реална помощ за разкриване на престъплението. — Отдавна мечтаех да си изкарвам прехраната по друг начин. Щом се появи случай, веднага се магнах.

— Толкова ли беше зле?

— Ще ви разкажа един случай, а изводите... Изводите ще направите вие. Едно лято работехме в Сочи на открита площадка. Ние свирим, а на някакви бандити в публиката им доскучало. Може да са попрекалили с пиенето, може да са си такива, но изведнъж им скимва да прострелят полилея, който е под навеса над сцената. Отначало не разбрахме по кого стрелят. Изпокрихме се зад колоните. Не можах да улучат от първия път, но го откачиха. Полилеят падна. Мутрите се радваха шумно. Дойде милиция. Изясниха, че никой не е пострадал, просто клиентите се забавляват, и си заминаха. Ние продължихме да свирим. Това стана почти в центъра на Сочи.

— И в Ростов ли имаше такава слободия?

— Тръгваш вечер да свириш и не знаеш дали ще се върнеш. Веднъж започна меле, едва се спасихме през черния вход.

— С Разторгуева не беше ли така?

— Разторгуева е започнала като мен, по ресторантите. Но страшно я харесват... е, нали знаете кои. Започва да работи в най-добрите нощни клубове. Сдобива се с охрана. Уреждат я да пее по местното радио. Пее за Русия, за казашката храброст. Желаетият ще види бандитската, а не казашката храброст. Изобщо става певица от донско-кубански мащаб. Поначало е приятно да чуваш навсякъде песните, написани или обработени от теб. Но все едно работата е сто процента поръчкова. Направих едно парче, но Мария Павловна или не го хареса, или не му беше времето...

— И след това вие тръгвате за Москва да си търсите щастието?

— Дойдох на гости на мои познати, но се срещнах с Кристина, очертаваше се интересна работа и аз останах.

— Какво се случи в Казан? Маша изпълни отхвърлената песен? Имаше ли скандал?

— Вече ви е разказала? — Дубров се усмихна тъжно: — Разторгуева ме хвана във фойето. Обвини ме в кражба и така нататък.

Почти не ме слушаше. Сякаш не знаеше, че Кристина има цял албум с мои песни.

— И с това всичко приключи?

— Бяха поканили Разторгуева в телевизионното предаване „Акули на перото“ и там тя напълно сериозно обвини Кристина, че замъкнала мен, младия перспективен композитор — обърнете внимание, когато работех с нея, не ме смяташе за такъв... — та уж Кристина ме била замъкнала в леглото си, завъртяла ми ума и ме подмамила да напусна нея, дете е неспособна на такава подлост. Може би за повечето телевизионни зрители това е изглеждало комично, но някои са повярвали, а Кристина се обиди, много ясно.

— Разторгуева ли беше авторът на безобразията в Ростов?

— Не съм бил в Ростов. Работех върху новия си албум. Но още преди заминаването Кристина, която не познаваше добре Разторгуева, даде доста скандално интервю, сякаш отмъщаваше за обидата.

— Доволен ли сте от новото сътрудничество? Като ви гледа човек, няма да каже, че вие сте авторът на звездните хитове. Ето Въошенка — Вениамин Аркадиевич потръпна от спомените за мениджъра, — веднага се вижда, че е представител на артистичната бохема...

— Пиша за душата и получавам пари за това... — Дубров сви рамене. — Можех ли да помисля за такова нещо преди? Пък и въобще много ли са такива като мен? А парите... парите не ги харча за костюми от Версаче, а за апаратура.

Добре, стига лирика, време е да минем на конкретните факти.

— Знаехте ли с какво възнамеряваше да се занимава Арбатова в деня на покушението?

— Не. Тя ме помоли да ѝ дам почивка. Казваше, че искала да си откъдне.

— А винаги ли почиваше по един и същи начин?

— Не, можеше да се излежава цял ден в леглото, а можеше и да духне някъде да кара водни ски или сърф, можеше по цял ден да скита из зоологическата градина с децата.

— Тоест предварително никой не знаеше, че ще отиде на плаж, още по-малко пък в колко часа ще отиде?

— Мисля, че половин час преди да излезе от къщи и тя не се е досещала. Планирах да ѝ се обадя вечерта — и сякаш се оправдаваше,

добави: — Исках да ѝ покажа последното си парче.

---

[1] Игра, в която всеки участник залага някакъв предмет, тегли се жребий, след което притежателят на изтегления предмет трябва да направи нещо — например да пее и т.н. — Б.пр. ↑

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

22 юни

Когато разгледа отблизо „Делото, нетърпящо отлагане“, то се оказа далеч не толкова спешно. Във всеки случай изобщо не беше нужно веднага да хуква някъде, да хваща някого, да следи някого. След като изслуша клиентката, спокойно можеше да се върне в Клязма и да си продължи банкетата. Само че докато Денис утешаваше бедната вдовица, „старците“ бяха успели да се разотидат.

В заключение той озадачи подчинените, като ги накара да събират информация за покойния Минчев, а сам седна на компютъра да попълва белите петна в образованието си. Трябваше най-сетне да разбере с какво толкова е забележителен полилеят на Чижевски и няма ли странични ефекти от лечението с него, например скоропостижен фалит или спонтанен стремеж към самоубийство.

Не му стана ясно. Всеки, който не го мързи, го хвали, а за какво хвали — не е ясно. Денис не възнамеряваше да затъва в теоретичните дебери, все едно седемзначните формули с аниони и катиони нищо не му говореха. Възторжените отзиви на обикновените руски еснафи (дори ако някой от тях е доктор по медицина и уважаван професор) също звучаха някак неубедително, а в Интернет нямаше нормална статистика, ако изобщо съществува такава: колко души на хиляда са оздравели, защото са били под полилея.

— Писна ли ти от този полилей? — попита с пълна уста Макс. — Той само скапва трудовото настроение.

— А малко по-подробно? — Денис излезе от мрежата и се премести заедно със стола по-надалеч от монитора.

Макс, главният и единственият специалист по изчислителна техника в ЧОП^[1] „Глория“, беше общопризнат компютърен гений, но и по въпросите, които нямат нищо общо с компютри, съвсем не беше пълен профан, затова Денис крайно рядко оставяше без необходимото внимание неговите разсъждения.

— Шефе, всичко, което прочете там, е пълна измама — заяви геният, като напълни устата си с поредната порция чипс и порядъчно я натроши по брадата си. Както при всеки гений, и той нямаше много време да се грижи за външността си. А ето как изглеждаше: брадато усмихващо се лице, очи, зачервени от непрекъснато бдение пред монитора, тъмна, къдрава, вечно омотана дълга коса. Голям и дебел, носеше ризи със свободна кройка, вечно над панталона и постоянно омацани с кетчуп, кафе или кока-кола. — Балсам за изранените души на ипохондриците, нищо повече. У нас народът ту започва да пие зелен чай вместо черен, после изведнъж се оказва, че зеленият също е вреден, трябва да се пие червен, а най-добре никакъв. Ту се хвърля на хербалайф. Сега пък пощуряха покрай този полилей. Дай да разрешим по-скоро да се окачва из училища и детски градини. Чиста проба профанация, така ще ти кажа.

— А какво искаше да кажеш за скапването на трудовото настроение? — попита пак Денис и се усмихна.

— Покажи ми поне един хакер или просто свестен юзър, който да си е окачил над главата тази простотия? Няма такъв.

— И защо?

— Ами защото, ако си зле със здравето, заминавай в тайгата при мечките или на село при кравите. А ако работиш, тогава не обръщай внимание на друго. Аз с моя компютър на практика съм един организъм, разчитам на него както на себе си и значи двамата творим, а в това време нещо изсмуква от него отрицателната енергия и насила започва да я обогатява с положителна? — Макс подръпна брадата си един-два пъти, винаги правеше така, когато прекалено се разпалваше и не можеше да формулира мисълта си. — Искам да кажа, че не се месея защо ти е този полилей и изобщо за чий ти е тази работа?

— Господи, но какво толкова не ти харесва ангажиментът? — учуди се Денис. — Стоим без работа, обаче редовно ми искаш заплата.

— Добре де — предаде се Макс, — признай си, че си хлътнал по вдовичката. Лови око, не споря. Само че, нали знаеш, такива клиентки само ни създават неприятности, нищо повече. Първо ще започне да ти се умилква, после ще вземе да се разплаща с целувки... Знаеш ли какво ще ти кажа, шефе, време ти е да се жениш!

— Не, на тебе ти е време да излезеш в отпуска, да отидеш на село при кравите, вече откачаш от работа!

— Ами аз? Аз може ли да изляза в отпуска? — На вратата се показва рижката физиономия на Голованов. — И аз искам на село.

— За теб не може — отсече Денис и даде знак на Сева да влезе в кабинета му. — Разказвай, какво откри?

Зад стената се разнесоха звуците на погребален марш и приглушени викове — обиденият Макс беше пуснал „Диабло-II“.

— Виж — Сева извади пред Денис квитанция за 118 рубли. — Впиши я в графа разходи. Две бутилки водка за добрия човек при изпълнение на служебния дълг.

— Пак ли пи с милиционерите? — подсмихна се Денис.

— Не съм пил — закле се Сева, — заплатих информацията. Минчев е живеел на „Тверска“, там е и умрял, след сигнал са отишли от десето отделение. Имам в десето познат оперативник, водката отиде за него, а за мен следните сведения: Минчев се е застрелял на единадесети юни тази година със собствената си ловна карабина „Сайта“...

В кабинета безшумно влезе Шчербак, който през последните няколко часа се занимаваше също с издирването около Минчев, даде знак на Сева да продължи и като запали цигара, се настани на перваза на прозореца.

— Карабината е регистрирана, документите са редовни — продължи Сева. — Върху оръжието са отпечатъците само на Минчев. Стрелял е под брадата и затова нищо не е останало от главата, но трупът е бил дактилоскопиран и недвусмислено разпознат. Какво друго? Апартаментът е бил заключен отвътре, не са открити следи от взлом. Естествено, не е намерена и предсмъртна бележка, но може да не е бил формалист. Когато следователят научил за фалита, вече спрели да търсят друга причина. С една дума, милиционерският вердикт е: самоубийство.

— А другите версии не са ли се потвърдили, или не са разработвани? — уточни Денис.

— По-скоро не са се потвърдили. Жена му има алиби, домашната помощничка също. Разбира се, проверили са фирмата, персоналет там също се е оказал извън всякакво подозрение, характеризирали са Минчев като неуравновесен, избухлив, когато се разсърди — напълно невменяем, тоест напълно способен да се самоубие. Ченгетата не са се задълбочавали във финансите, но пълният фалит е потвърден.

— Това ли е всичко?

— Почти. Повъртях се още мъничко около дома на Олгините родители, побъбрих си с пенсионерите. Семейството не живее зле — бащата работи в Министерството на енергетиката, началник на Южнобутовската ПЕЦ, майката преподава английски в лицей. Бабите пред блока много добре си спомнят епопеята със сватосването, вече са минали почти три години. Всяка вечер пред блока спирал луксозен бял нисан. Минчев, също целият наконтен и благоухаещ, с рози, се качвал в апартамента, после извеждал Олга, отварял галантно лъскавата врата, помагал на Олга да се настани, след това се сбогувал с бабите и тръгвал. Майката неизменно наблюдавала ритуала от прозореца, съгласявала се с бабите, че Оля я ухажва симпатичен младеж, нито беден, нито безделник, нито с лоши навици. И така нататък... Чудесна партия, за подобен брак само може да се мечтае, дай боже, Оля да е щастлива и прочие. С една дума, родителското тяло на нашата клиентка заобичало зетя като син, досега са в ужасен транс по повод гибелта му и са извънредно недоволни от официалното разследване. Възможно е Минчева да е дошла при нас с тяхна благословия. Това е.

Денис се обърна към Шчербак:

— Ще добавиш ли нещо?

Николай загаси цигарата и отвори бележника си.

— Игор Михайлович Минчев, роден 1965 година, родителите загиват при самолетна катастрофа през 93-а — изрецитира той, плъзгайки пръст по страницата, — няма братя и сестри, засега не можах да науча нищо за съществуването на баби, дядовци, чичовци и братовчеди.

— Олга спомена за негова леля май по майчина линия — припомни си Денис. — Ще видим как да говорим после с нея. Но понеже не се очертава голямо наследство, не трябва да има конфликти с роднините.

— Съгласен съм — кимна Шчербак. — Аз ходих във фирмата му. Казва се „Поличаз“, изглежда от „полилей, «Чижевски» и аз“. Те вече обявиха, че фирмата се закрива, но офисът още работи. Разговарях със секретарката — той отново погледна бележките си, — Лидия Ивановна Архипова. Няма нищо против Минчев, работила с него близо пет години, плащал ѝ заплатата, не ѝ досаждал с интимни предложения, макар да е доста над четирийсетте — аз също не бих ѝ досаждал. През

последните четири години са се занимавали изключително с полилея на Чижевски, наели са цял цех на електромеханичния завод, правели стотици полилеи, имали много клиенти, а някъде от януари тази година минали почти изцяло на общински поръчки, тоест големи партиди плюс някакви данъчни облекчения. Възнамерявали да се разширяват, а после за един миг всичко свършва.

— Как „за един миг“? — поинтересува се иронично Голованов.

— Това означава много, много бързо и, изглежда, съвсем неочаквано за секретарката — тросна се Николай. — Изведнъж от услугите им се отказали всички и едновременно, а Минчев точно преди това бил взел кредит за разширяване на производството и вече вложил всичко до копейка, надявайки се на бърза възвръщаемост на средствата.

— А секретарката повярвала ли е в самоубийството? — попита Денис.

— Казва, че няма нищо невероятно в това. Минчев внушавал лесно чувство за стабилност и увереност в утрешния ден само на клиентите и еднократните делови партньори, а в действителност страдал от честа смяна на настроенията, можел да й накрещи без всякакъв повод, и изобщо тя смята, че той се е лекувал при психиатър. — Щчербак направи пауза, убеждавайки се, че Денис е чул и разбрал правилно този факт. — През април, горе–долу тогава, когато започват първите им финансови неприятности, в работния бележник на Минчев се появяват бележки за срещи с някой се Гройцман. Това не е клиент или партньор, секретарката е щяла да знае. Минчев винаги планирал срещите за вечерта и на следващия ден бил някак си сомнамбулно спокоен, от което тя направила извода, че той се лекува. Толкова от секретарката. Освен това видях и търговския директор на Минчев — Щчербак затърси из записките, — Сергей Константинович Берьозин. Той е с Минчев от незапомнени времена, едва ли не приятел от детството. Започна да ми разказва какъв чудесен човек бил Минчев: умен, сръчен, с удивителна делова интуиция. Как започнали от китайски фенерчета и плейъри, а след това благодарение на Минчев уцелват в десетката и правят бизнес с полилея на Чижевски. Не си спомни за отвратителния характер на приятеля си, може би е свикнал и не му прави впечатление, а може просто да не иска да разказва. Учуди се, че Олга е решила да наеме частни детективи. Изобщо е в пълен

възторг от клиентката ни. Казва, че на младини наричали Минчев Белмондо, защото умее да свали всяка мадама, а Минчев с голямо удоволствие потвърждавал реномето си. Но всичко това си било чисти лудории, а като срещнал Олга, покойникът се усмирил и станал примерен съпруг. Както разбрах, Беръозин няма да остави вдовицата в беда, но не успяхме да си довършим разговора: извикаха го на някаква среща. Той си търси нова работа или вече си е намерил.

— Е, и какво излиза? — намеси се Сева, като видя, че Шчербак приключи.

— Засега лично аз не виждам явни пропуски във версията за самоубийството. — Денис огледа колегите си, явно те бяха съгласни с него. — Може да се провери и този Гройцман, между другото, секретарката разказала ли е за него на следователя?

— Не е — отвърна Шчербак, — разсърдила му се. Изпратил ѝ призовка, а мъжът ѝ направил по този повод скандал.

— Добре, значи аз ще се заема с Гройцман, ако изобщо съществува такъв. Николай, вече си започнал, порови се по-навътре, как стоят нещата с фалита, а същевременно и с конкуренцията на Минчев, може тези полилеи да са излезли вече от мода и производителите им да се разоряват. А ти, Сева, иди да поговориш със съседите, поогледай се, изобщо ти си знаеш. С домашната помощничка ще се заема аз, ще огледам жилището — как се прониква вътре не през вратата, ще разуча как и къде се е пазело оръжието и всичко, свързано с деня на самоубийството.

— А защо да избързваме с другите, нека първо се срещнеш с Гройцман? — предложи Сева. — Ами ако изведнъж стане ясно, че Минчев е бил шизофреник?

— Сева, и шизофрениците много ги убиват, особено за големите невърнати кредити — отбеляза Денис. — Така че хайде да си заработваме хонорара.

---

[1] ЧОП — Частно охранително предприятие. — Б.пр. ↑

В. А. ТУР.

22 юни

Вениамин Аркадиевич разлистваше материалите по делото и презрително поклащаше глава. „Елитен“ жилищен комплекс. Нали според всички документи това проклето Покровско-Глебово се води за „елитен“ жилищен комплекс! И според нашите, и според милиционерските, и според градоустройствените.

Няма ли кой да обясни на тия тъпащи, че кученцата могат да бъдат „елитни“, а това, което е предназначено за елита, се назовава с думата „елитарен“! Дори той, Тур, дете не е филолог, го разбира. Вярно, това са дреболии...

Вечно го дразнеха такива уж дреболии. Ето и телевизионните говорители сега започнаха да въвеждат „нови норми“ в езика. Току чуеш „наука“ с ударение на първото „а“. Всички неграмотни трябва да се удушават, а не да се допускат на екрана! Отдавна е ясно, че редакторите в телевизията не знаят руския. А изобщо има ли на днешно време редактори, или всички са уволнени поради ненужност? Може въобще да е съкратена длъжността „редактор“? Щом няма вече политическа цензура, значи долу и езиковата? Свобода! Ето тази, малката, от три години е в телевизията. Нима през това време не се намерил нито един неин познат, който да ѝ каже честно: Катенце (или Машенка, Леночка, един дявол знае коя е), не се казва „наука“! Не може да има мода в ударенията и изобщо в езиковите правила! Например не може да е модерно да се казва „ходиме“. Или сред познатите ѝ няма нито един човек, който да знае това?. Позор, позор... Вениамин Аркадиевич превключи с негодувание канала, но другата говорителка изръси нещо съвсем ужасно и Тур започна да натиска яростно всички копчета.

В такива минути Клавдия Степановна въздишаше тежко, прибираше празната чиния на мъжа си, поставяше пред него чаша чай и чинийка с домашни сиренки (голяма майсторка е на сиренките!) и започваше да го успокоява както може:

— Веня, но нали ние с теб говорим грамотно? Да. И децата ни така говорят, и приятелите ни. Не си останал единствено ти.

— Но, Клава, помисли си само колко млади хора са седнали сега пред телевизора! Помисли си на какво ще се научат и на какво ще вземат да учат децата си!

— Но нали тази младеж си има родители, които помнят как е правилно... Ще им обяснят...

— А защо родителите на тази, ококорената — Тур гневно посочи с пръст екрана, — не са ѝ обяснили? Клава, колко си простодушна...

— Искаш да кажеш глупава — уточни усмихнато жена му.

— Искам да кажа, че колкото и да е печално, вече не може да се вярва, че в обществото са останали поне някакви следи от интелект. В противен случай самите ние оставаме излъгани. Ето пак! Сега пък изложбата била скулптурна.

— По-добре да го спрем, Веня. — Клавдия Степановна направо с риск за живота си взе дистанционното от ръцете на мъжа си и му пъкна една сиренка. — Съвсем забрави изненадата ми, а толкова се старях...

В действителност Клавдия Степановна отдавна, поне преди четири-пет години, когато по „телевизията“ се появиха новите ударения на старите думи, прерови всички речници с надеждата да се убеди в правотата на мъжа си. Уви! „Академичен“ и „академически“ се оказаха дублетни форми, а по отношение на „скулптурната“ Венечка изобщо не беше прав. Клавдия Степановна още тогава се разстрои, дори малко си поплака, но скри речниците по-надалеч и нищо не каза на мъжа си. Нали е истинска бойна другарка и за нищо на света няма да му забива нож в гърба.

Сега, когато Тур сипеше огън и жулел по адрес на „елитните“ жилищни комплекси, бойната другарка не беше наблизо и нямаше кой да го успокоява с домашна сиренка. А нали предстоеше ново изпитание: Вениамин Аркадиевич трябваше да посети въпросното Покровско-Глебово, да огледа местопрестъплението.

Разбира се, Тур очакваше, че Покровско-Глебово ще предизвика у него огромно раздражение. Но се оказа, че думата „раздражение“ не казва нищо! Той още от прага се разяри.

„Руско дворцово имение от осемнайсети век“. Да се смееш ли, да плачеш ли. Представяте ли си го пететажен? Не? Ами погледнете. Дори Зимният дворец е на три етажа. При това е Зимен дворец, а не жилищна сграда! Гигантомания и мания за величие на едно място. „Лужковски барок“, ха-ха. Върхът на пошлостта, върхът на безвкусицата. Съвсем са откачили тия градоначалници, Бог да ни е на помощ.

Загледан по „красотата“, Вениамин Аркадиевич за малко да се окаже блъснат от младеж и девойка по бели шорти, бели тениски и бели маратонки. От чантите през рамо — за разнообразие сини — стърчеше нещо неясно, някакъв спортен инвентар, дето не е за хора. Младежите припряно се извиниха и се мушнаха във входа. Портиер с ливрея предвидливо им отвори вратата.

Следователят подсвирна с уста — виж ти какъв портиер. Гледат да са в крак с времето, да ги вземат мътните. А вечерта същият този портиер ще съблече ливреята и ще отиде да пие водка край метрото. Това не е живот, а театър. Интересно, какво ще му направят, ако не отваря добре вратата: ще му рязнат премията или мафията ще го линчува „в духа на времето“? Между другото могат и да му светят маслото — това са „новите руснаци“, те си имат свой „дух“...

Той се насочи към местопрестъплението — там, където е чакала „колата убиец“, стреляла самостоятелно по Марков, Тарасенков и Арбатова и техните телохранители. На кръстовището беше поставено табло: „Яхтклуб“, „Поле за голф“. Тур прихна на висок глас, подплаши два бели гълъба, кацнали на покрива на малкото съоръжение с неясно предназначение. За късмет наблизко нямаше никой друг освен гълъбите, но Тур нямаше да се притесни да се изсмее и пред хора. Виж им ума — поле за голф в „руско дворцово имение“! Как не ги е срам! Дори ученик знае, че голфът е „внесен“ в Русия от тези „нови руснаци“, новобогаташите, а през осемнайсети век изобщо не е могъл да съществува. Да не говорим пък че колите, с които пристигат тукашните жители, изобщо не се връзват с обстановката...

Наистина трябва да задължат тия изроди да пътуват из града с конски впрягове тройки, и то със звънчета! Паноптикум от Покровско-Глебово. Да ги сочат хората с пръст. А сега...

Какво ли имат вътре, в домовете си? Не е трудно за досещане. Фонтани наскред антретата, водни дюшеци с реотани и разните там

джакузи. С една дума, всякаква гадост, която не може да е присъствала в истинските стаи от осемнайсети век. В истинските стаи от осемнайсети век трябва да се разхождат дами в кринолини, а не госпожички по шорти.

В края на краищата какъв трябва да бъдеш, за да пожелаеш искрено да живееш в „дворцовото имение“? Луд музеен работник, библиоман, специалист по осемнадесети век. Плюс тлъсти суми в сметките ти. Но обикновено тези неща не съвпадат. Какво ти обикновено, никога не съвпадат! Един нормален „специалист“ би избягал от подобно място. Ако има вашите пари, той щеше да купи истински — точно така, истински! — дворец от осемнайсети век, щеше да го ремонтира както трябва и отвътре, и отвън, щеше да тръгне да издирва по антиквариатите истински предмети... Щеше да налага с тояги портиера (Вениамин Аркадиевич си помисли това с особено удоволствие).

А тези изпонакупили италиански мебели с извити крачета, произведени миналата година (или каквито мебели са сега на мода), и мислят, че живеят като придворни на Екатерина Велика.

Вениамин Александрович отмести поглед от таблото и за малко да се окаже под копелетата на минаващ автомобил, някакъв странен — един такъв дълъг, предълъг. Тур никога не можеше да различи марките на вносните коли. Той отскочи встрани, стъпи в тревната площ. Какво става тука — или ще те съборят местните спортисти, или техниката се опитва да те смачка (нали е двайсети век!)... „Не ми е тук мястото — помисли Тур. — А за какво си мислех? Колко всичко това не съответства на моята представа за осемнадесети век — тоест не на «моята представа», а чисто и просто на «нормалната представа». А каква разлика има? Не за това трябва да разсъждавам...“.

Не за това — обикновено внимателният Вениамин Аркадиевич изплю с голямо удоволствие изпушената до половина цигара „Беломор“ върху стерилно чистата зелена морава, точно на две крачки от коша за боклук, а по друг въпрос: че такива пари, както е известно, не могат да бъдат изкарани по честен начин. Той ли, Тур, следователят, да не знае. Парите, които позволяват на съвременния човек да живее в „дворцово имение от осемнайсети век“, дори да е имитация, могат да бъдат придобити само по пътя на убийства, шантаж, изнудване, в най-добрия случай от подкупи. А значи цялото това уж великолепиe е

изградено върху кръв и кости и сега край него вървят, карат коли, играят голф и се возят на яхти престъпници от такъв мащаб, каквито той, следователят с двайсет и пет годишен стаж, дори не е и сънувал.

Не, защо, разбира се, че е сънувал. А и е работил с такива. По-рано на една маса с Вениамин Аркадиевич срещу него са седели такива типове. Докарваха му ги под конвой. Само че по-рано беше ясно кой е виновен, а кой е прав. И Вениамин Аркадиевич изпращаше онези, виновните, зад решетките без никакви душевни терзания, а особено за оперативната работа началството го награждаваше с премии. А за сегашното служебно усърдие може и да не го погледят по главата, дори обратното. Ето ги сега — профучават с лимузините си, изтласкват на банкета мирния пешеходец, старши съдебния съветник Тур, и изобщо морето им е до коленете. Сега ръцете на ченгетата са къси, за да докарват такива престъпници. Господари на живота...

На Вениамин Аркадиевич му стана страшно. По-рано служеше на Родината и Родината му беше благодарна. Сега пак служи на Родината, а тя... Тя мълчи. Сега вече тази Родина никой не я представлява... Тя се превърна в нищо. Разбира се, тя е с Тур, но вече никъде я няма, останала е само на едно място — в паметта му. Ей богу, сякаш служи на образа на Прекрасната Дама...

Вениамин Аркадиевич усети, че въпреки горещия ден от обидата върхът на носа му замръзва. Като наближи мястото на престъплението, той отново запуши.

Тук, на мястото на разстрела на потърпевшите, имаше толкова цветя, колкото Тур не беше виждал дори в цветарски магазин. А и самите цветя бяха малко странни, не можеш да ги познаеш какви са. Е, розите — те са ясни. А това са лилии — Вениамин Аркадиевич познаваше лилиите, защото веднъж за някакъв празник подари на Клавдия Степановна от тях и за дълго запомни тежкия аромат на белите красавици, който изпълни цялата къща. Естествено, Клава беше благодарна, цветята ѝ харесаха, пък и да не беше ги харесала, думичка нямаше да каже, но Тур се зарече да не купува повече от тях — от аромата им така го боля главата и дори беше като замаян. Пък и ако си говорим честно, тези цветя не са за неговия следователски джоб.

Вениамин Аркадиевич просто не познаваше другите цветя. Ами никога не беше ги виждал, и това си е. Спомни си книжното название „орхидеи“. Интересно, дали има тук такива?

Всъщност — изобщо не е интересно.

Тези бандити, тези долни зверове пилеят пари за неизвестни на науката цветя — може да си ги доставят направо от Австралия? Не е ли все едно на загиналите Марков и Тарасенков какви цветя са поставили техните приятели на лобното им място? А ако същите тези приятели със същите тези пари, с които са изписвали цветята от Австралия (Вениамин Аркадиевич вече сам си повярва в „австралийската“ версия), бяха изкупили метличините на бабите около метрото... Той ясно си представи баба, на която подават две зелени банкноти за букетче метличини. Бабката май няма да преживее такъв потрес.

Ама да, това е чудовищно: бедняците по гарите и тези „орхидеи“ за загиналите бандити. Пенсиите на старците и джакузито в домовете на тези отрепки. Вениамин Аркадиевич си спомни, че съседът му, осемдесет и четири годишният Пьотър Александрович, честичко му искаше на заем в края на месеца по четири рубли и осемдесет копейки: точно колкото струва един хляб в магазина на ъгъла. Обикновено Тур нямаше дребни и се опитваше да пробута на старчето десетачка, но той нито веднъж не я взе — и е ясно защо. Няма да се стърпи, ще похарчи останалите пет рубли и двацет копейки преди пенсията — ще си купи например два домата, без които напълно може според държавата, а сетне, като си получи парите, ще трябва да връща такава голяма сума. Обидно е... Пък и при пенсионерите всичко е пресметнато до копейка — какво могат да си позволят и какво не могат. Тур разбираше стареца, преравяше джобовете на двете си сака, на якето и палтото и намираще точно четири и осемдесет. А когато Пьотър Александрович идваше да му връща заема, Вениамин Аркадиевич много пъти се беше опитвал да хитрува: Пьотър Александрович, драги, ама вие сте забравили, нали вече ми върнахте парите. Но дядото беше твърд: помня много добре, не съм ги връщал.

А тукашните юнаци оставят като бакшиш месечната пенсия на Пьотър Александрович. Гадно, долно, срам и заради тях, и заради себе си, и — звучи високопарно, но не можеш да го кажеш по друг начин — срамота и заради държавата.

„Какво разследвам аз? — попита сам себе си Тур. — Кой, как и за какво е убил тези бандити? А кому е нужно това? Бездруго Марков и Тарасенков си заслужават куршума дори само заради това, че са могли

да си позволят да живеят в такива условия. Нека тия отрепки да се изяждат помежду си! Е, не е редно един старши съдебен съветник да изказва подобни бунтарски мисли, но сега ми е все едно. Други неща заслужават разследване, други...”

Тур не издържа и си тръгна. Беше му писнало от това Покровско-Глебово. Не можеше да мисли там за делото...

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

23 юни

Наистина съществуваше човек на име Леонид Семьонович Гройцман. Вярно, не беше психотерапевт, а психолог, но на всеки, който се обръща към него, твърдо обещава да го избави от стресове и силни нерви, обещава нов позитивен поглед за живота.

Без да разчита на какъвто и да било успех, Денис реши, да разгледа рекламните обяви, посветени на здравето, и още в първия вестник се натъкна на голямата, на цели три колонки, но аскетично скромна визитка на Л. С. Гройцман (без разните там просташки рисунки и вензели). Освен адреса във вестника пишеше номера, на който се извършва предварителното записване, но Денис тръгна без предупреждение.

Приемната на Гройцман се намираще в обикновена жилищна сграда, в апартамент на първия етаж със собствен вход. Прозорецът беше разширен, за да стане врата, отдолу направени няколко стъпала, а над вратата сложен навес. Бетонните стъпала бяха порядъчно изтрити — или строителите са пестили цимента, или клиентите нямат чет. Желязната врата, обшита с шперплат, с табелка: „Л. С. Гройцман. Психоанализа, терапия“, беше заключена. Крие се от откачалките, засмя се наум Денис и натисна копчето на домофона.

— Записан ли сте? — чу се морен глас.

Денис умолително занарежда:

— Госпожице, много, много ми е нужно да говоря с доктора! Ако е необходимо, веднага ще се запиша.

Морният глас не го удостои с отговор, но ключалката щракна и вратата сама се разтвори призивно. Денис влезе в празна, твърде скромно обзаведена приемна.

— Тъкмо сега Леонид Семьонович не е зает и ще може да ви приеме. — Притежателката на морния глас имаше не по-малко морен вид. Мигайки с двусантиметровите си мигли, тя подаде на Денис снопче листове. — Моля, попълнете ето тези анкетни карти.

Денис взе няколко разноцветни листчета и седна на малката масичка. Тук имаше горе–долу около двеста въпроса и самата безкрайна процедура по попълването сигурно ще изкара от равновесие дори леко неуравновесен човек. Или по този начин Гройцман прави подбор на клиентите си? Не се ли нервира и попълни всичко — значи не е съвсем откачен, може да се лекува. А сред множеството на пръв поглед безобидни въпроси има и интересни: „Вашето материално положение? Заемате ли ръководна длъжност? Какво количество хора ръководите?“.

Денис особено се учуди от въпроса „Как се нарича организацията, в която работите?“. Изобщо анкетата повече приличаше на въпросник на рекетър.

— Извинете — попита той секретарката, — ако не е тайна, какво отношение има този въпрос към моите проблеми? — и посочи с пръст в анкетата.

— Всички въпроси в предложените анкети са подбрани внимателно и са утвърдени от асоциацията на руските психолози, ако не искате, може да не отговаряте, макар че липсата на някои отговори ще затрудни решаването на проблема ви — издекламира тя заучената фраза.

— Не се съмнявам — избоботи Денис и написа „3-д Червеният Октомври“, после помисли и дописа в скоби „стругар IV разряд“. Щом свърши с въпросите, предаде листовете на секретарката.

— Поседнете, сега ще ви поканят. — Взе листовете и като си полюляваше ефектно бедрата, се скри зад вратата, веднага се върна и го покани с мила усмивка: — Заповядайте, Леонид Семьонович ви очаква...

Денис влезе в просторен кабинет, не по-малко скромнен от приемната: малко диванче, две кресла, масичка, гладък вълнен килим на пода, обикновени светли тапети и... полилей на Чижевски. Гройцман посрещна клиента си прав, в едната ръка стискаше внимателно разноцветния сноп книжа, а другата протягаше радушно за поздрав.

— Здравейте, Денис Андреевич. — Той настани грижовно Денис в креслото, седна срещу него, а след това изведнъж с рязко движение запокити анкетите под дивана. — Та какво ви води при мен? Извинете за прямотата, но все пак аз съм психолог и при това обичам работата

си, а само един поглед е достатъчен, за да разбере, че не страдате от никакви фобии и мании, дори като че ли извънредно рядко страдате и от хрема.

Нямаше смисъл повече да се прави на неврастеник и Денис реши да „разкрие картите“.

— Аз съм частен детектив. — Подаде визитната си картичка на Гройцман. — В момента разследвам обстоятелствата около гибелта на един ваш пациент, неговата вдовица е моя клиентка и искам само да...

— Уважаеми Денис Андреевич, сигурно не сте се сблъскали още с лекарската етика, но за мен това е естествено състояние — прекъсна го психологът.

— Не мисля, че информацията, която ме интересува, може да навреди на покойника.

— Може и да сте прав — уклончиво започна Гройцман, — но какво ще кажа на официалните лица? С какво право съм споделил с вас онова, което знам, а с тях не съм?

— Официално има отказ за възбуждане на следствено дело — по този въпрос има издадено постановление — съобщи Денис, — но ако искате да успокоите съвестта си, можете още сега да позвъните в милицията и да им разкажете всичко, а аз просто ще постоя и ще послушам, става ли?

— Добре — психологът се засмя, — убедихте ме. Доколкото разбирам, става дума за Минчев. Четох некролога. И мисля, че това наистина няма да навреди на Минчев, макар че не очаквайте от мен прекалено много. Питайте, с каквото мога, ще ви помогна.

— Може ли по някакъв начин проблемът, по който се е обърнал към вас, да е свързан с гибелта му?

— Ако е било акт на суицид — да.

— Ако обичате, разкажете по-подробно — помоли Денис.

— Нали знаете, сегашното не е живот, а само стресове, като прибавите и ръста на престъпността, и ще получите такъв букет от болести, че по-добре да не мислите за това.

— Тоест смятате, че заобикалящата действителност е причината Минчев да се обърне към вас?

— Безусловно! Когато ви се привижда, че ви следят от бикините на собствената ви жена — това е болест, която трябва да се лекува, но това се отнася до Минчев само частично. Той имаше проблеми:

например непрекъснато възприемаше слънчевите зайчета за отблясъци от окулярите на бинокъл, стараше се да не използва домашния телефон, на излизане от помещението непременно се спираше, оглеждаше и ослушваше. Той беше убеден, че някой или нещо го преследва, дори веднъж намекна за някаква могъща структура „която може всичко“, а неуспехите му в бизнеса само задълбочаваха нещата. Но не бих казал, че това беше толкова сериозно, за да се вземат радикални мерки.

— А не казваше ли на какво се основават подозренията му?

— Ако подозренията му почиваха на нещо, щеше да отиде в милицията или щеше да си наеме взвод от телохранители. А той дойде при мен, разбирате ли къде е разликата? Човек е способен крайно рядко да си признае, че сам е виновен за неуспехите си. Съзнателно или подсъзнателно търси виновния другаде, а при психолога отива, защото не може да разкаже на никой друг нито за страховете си, нито за търсенето на този измислен унищожавач го злодей. А ако такъв човек изведнъж осъзнае, че злодеят не е отвън, а вътре в него, първото, към което го влече — това е актът на саморазрушение, тоест самоубийството.

— Един момент, Леонид Степанович — прекъсна го Денис. — Нещо не се връзва в думите ви. Ако Минчев е смятал, че някой го следи или преследва, какво общо има тук самоубийството? Или вече се беше отказал от идеята? Когато се срещнахте за последен път, той още ли твърдеше, че го следят, или вече се готвеше да се застреля?

— За последен път се срещнахме на осми юни — отговори Гройцман, след като помисли малко.

— А се е застрелял на единайсети.

— Да, Минчев все още твърдеше, че го преследват. Но знаете ли, психиката му беше толкова разклатена, че можеше да се прекърши по всяко време. Ако случайно по някакъв начин изведнъж се е убедил, че преследването му се е привидяло, то това щеше да е съдбоносен удар за него. Чудовищно е да се осъзнаеш едновременно като параноик и бизнесмен неудачник.

В. А. ТУР.

23 юни

Този път Владимиров закъсня само с пет минути и дори се извини за това. И на Вениамин Аркадиевич не му оставаше нищо друго, освен да почерпи капитана с чай.

Там е работата, че Вениамин Аркадиевич много отдавна беше си изработил начин за борба с колегите, които не се отличават с точност. За да не се нарушава ритъмът на неговата работа от постоянните им закъснения, просто им определяше срещите примерно половин или един час преди момента, когато реално желаше да се види с тях. Действаше безотказно. От една страна, закъснелият дори да не си го признае, винаги се чувства поне малко виновен и за да заглади вината си, хем ще слуша по-внимателно, хем ще изпълни по-старателно задълженията си. А, от друга страна — по този начин Вениамин Аркадиевич си спестяваше маса нерви и скъпоценно работно време.

Ето и днес помоли Владимиров да се яви в 8:15, като разчиташе, че в най-добрия случай колегата ще се яви към девет. А преди това Вениамин Аркадиевич ще успее да освежи в паметта си съобщенията на капитана, които вчера погледна само бегло, а същевременно и ще пийне чай — за него пиенето на чай в началото на работния ден отдавна се бе превърнало в приятен и полезен ритуал.

Но Владимиров почти не закъсня и Вениамин Аркадиевич дори си измърмори под носа: а не сгреши ли по отношение на капитана? Може пък да не е съвсем пропаднал?

— Настанявайте се — почти бащински предложи Тур, докато наливаше ароматния, много силен билков чай. — Хайде най-напред да обсъдим какво ново открихте през втората половина на вчерашния ден, а след това ще решим какво да правим по-нататък. Ще започна аз.

Вениамин Аркадиевич разказа накратко за срещите си с Вьошенка и Дубров. Може би днес настроението на Вениамин Аркадиевич беше някак особено, но изведнъж Владимиров не му се стори толкова тъпоглав. Дори му хрумна, дали пък капитанът няма да

види нещо във всички тези бохемски хитрувания? Кое то той не успя да види?

Но капитанът нищо не видя. Той извади от куфарчето си сноп книжа и просто започна да докладва:

— Посетих пивоварния завод „Яуза“, срещнах се с главния инженер и с главния технолог — хората, които най-тясно са контактували с Марков. Те се изказаха за него като за образцов ръководител: бил вежлив при общуване, точен, притежавал висока квалификация — бързо вниквал в същността на проблема, предлагал нестандартни решения. Предприятието изцяло принадлежи на Марков, част от акциите са собственост на работниците от завода, но Марков държи контролния пакет и еднолично решава всички горе-долу значими въпроси. Предприятието не е изпитвало затруднения. Разпитваните не знаят нищо за каквито и да било производствени или лични конфликти. Изобщо никаква полза от посещението на завода с изключение на това, че стана ясно: Марков е придобил контролния пакет акции на пивоварния завод в Ростов и напоследък са го интересували именно ростовските неща. Подготвил съм в свободен стил всичко, което успяхме да научим за Марков. — Владимир подаде на Тур няколко листа, отпечатани на принтер. — Сега с ваше разрешение бих искал да се спра накратко върху няколко любопитни момента.

И все пак има прогрес, размишляваше Тур направо благодушно, поразмекнат от чая. Оказва се, че капитанът умее и да говори напълно разбрано, и е свършил доста работа. Ех, да имаше достоен наставник, може от него да излезе ченге от висша класа...

— В Ростов Сергей Вулих се е срещнал с някой си Григорий Степанович Артамонов — продължаваше в това време Владимир, — дребен бизнесмен, който не принадлежи към нито една от ростовските групировки...

— Не разбрах! — прекъсна го Вениамин Аркадиевич. — Защо ми преразказвате рапортите на оперативниците? Защо направо не са ми изпратени?

— Просто моите колеги се възползваха от спецвръзката на МВР и предадоха всичко в МУР...

— Занапред ще ви помоля да ме избавите от посредничеството си — измърмори Вениамин Аркадиевич. — И Пospelов, и Вулих

трябва да контактуват непосредствено с мен. А сега, моля, продължете.

— Продължавам. Артамонов съобщил, че преди около две години Марков заедно със семейството си пристигнал в Ростов. Артамонов не знае каква е била истинската цел на посещението. Няколко дни след това жената на Марков изчезва. Не е известно дали похитителите са поставяли някакви изисквания към Марков, дали в плановете им е влизало убийство. Но жената е била намерена мъртва. А една седмица след отпътуването му са открити четири трупа на местни бандити. Преди смъртта са били зверски измъчвани. Извършителите не са открити. Плъзва слух, че по този начин Марков се е разплатил с убийците на жена си. Артамонов не знае кой може да е пуснал слуха, или не е пожелал да го посочи, но казва, че всички тези събития силно са развълнували престъпните кръгове в града. В криминалната милиция на Ростов потвърдиха сведенията за идването на Марков и семейството му. Потвърдиха също така, че извършителите на престъплението не са били открити. Предполагам, че изпълнителите са гастролъори.

Евгени Поспелов успял да се срещне в Нижни с Ломтев, стар партньор на Марков. На въпроса дали е имал врагове, Ломтев отговорил, че Марков умее да се спазарява, държал си на думата. Отначало не повярвал на съобщението за смъртта на Марков, след описанието на някои обстоятелства казал, че, изглежда, убийството не е работа на дилетанти, а Марков е умее да се спазарява със сериозните хора: не е бил скъперник. По-скоро е готов да повярва в трагична грешка или съвпадение.

В общи линии това е всичко. Да, във федерацията по тенис секретарката знаеше за планираната среща на Тарасенков, включително нейното място и време. Но срещата е била уговорена предната сутрин и макар лично тя да не е споделяла с никого информацията, убиецът е имал достатъчно време, за да научи по някакъв начин.

— Само по това дело ли работите? — поинтересува се Тур.

— Да, двете по-малки предадох на други колеги.

— Значи още не сте работили с персонала на Покровско-Глебово? — „Какво ти става? За такова нещо се полага минимум мъмрене, нали отново е налице нарушение на всички мислими процесуални норми. Вместо да търси там, където трябва, капитанът

рови където е по-светло...“ Но вместо дългата нотация Вениамин Аркадиевич каза само: — Веднага отидете там.

Старост ли е това? Или просто е изморен?

След излизането на Владимир Тур потъна в четенето на „биографичната справка“.

Справката наистина беше съставена в „свободен стил“ и дори с голямо усилие не можеше да се нарече официален документ. Но затова пък беше подробна, а засега това стигаше.

Марков се родил през 1955 година в семейство, което е доста осигурено за съветските мащаби. Баща му бил инженер–строител, майка му — счетоводителка. В живота на родителите нямало и най-малка криминална проява. Марков завършил училище със златен медал. Веднага след това постъпил в Търговския институт в Нижни, във Факултета по технология на хранителната промишленост. От втори курс започнал активно да се занимава с научноизследователска работа; в горните курсове участвал в ежегодните университетски конференции и специализираните семинари. Изучавал счетоводно дело във Факултета за обществени професии. Завършил института с червена диплома — като отличник; по разпределение го изпратили в Ростов в завода за безалкохолни напитки. Живял в общежитието, където се представял като точен, старателен, макар че и срещу него имало жалби от съседите по стая: до зори тракал с пишещата си машина. Заедно с ръководството на завода станал съавтор на три рационализаторски предложения. След двегодишна работа записал задочна аспирантура. След още две години станал инициатор на скандал във връзка с недоброкачествена продукция. На базата на резултатите от работата на комисията е уволнен началникът на цеха, мъмрени са директорът и главният инженер. След половин година Марков напуснал по собствено желание. Изоставил аспирантурата, след като издържал всички изпити и публикувал две статии по темата на дисертацията си в специализирани списания, след като подготвил три глави от дисертацията. Върнал се в Нижни Новгород, живял в дома на родителите си, на новата си работа не се отличавал с нищо особено.

В началото на перестройката организирил една от първите кооперативни фирми. Занимавал се с изготвянето на сладкарски изделия. Продукцията била с отлично качество и въпреки високата ѝ цена се радвала на голямо търсене. Марков се оженил. Записал се в

жилищен кооператив, с изплащане на двайсетгодишен заем. Две години след като Марков открил фирмата си, бил направен опит за привличането му като свидетел по дело за рекет. Следствието не разполагало с достоверни данни, че фирмата плаща рекет, а Марков отричал всякакви връзки с рекетърите. Следствието сметнало, че Марков просто се страхува да дава показания, понеже се бои от отмъщение, но така и не бил намерен начин за натиск върху неотстъпчивия свидетел. Като предприемач не е нарушил нито един закон, нито едно местно постановление: плащал в пълен обем и своевременно всички данъци, изпълнявал безпрекословно противопожарните мерки и санитарно-хигиенните изисквания. Това се потвърждава от многобройни проверки, правени от различни инстанции.

Скоро след завършването на процеса Марков разширява дейността си и организира мини фурна. И късметът отново е с него. С голяма популярност се ползват козуначените кифли и кексове, които разнообразяват асортимента на пекарната, донасят солиден доход, особено в празничните дни. Марков изплаща предоставения кредит за закупуване на вносно оборудване за мини фурната и разширява мрежата за реализация на стоките си, открива павилиони, наема щандове в магазините; заема се с посредническа дейност в областта на хранителните продукти, в това число доставя продукти на няколко ресторанта и барове. Съвместно с пет колхоза организира на място цехове за преработка на селскостопанската продукция.

През 1989 година започва следствие, в което Марков фигурира като един от обвиняемите. Заедно с директорите на совхозите и председателите на колхозите Марков организира производството на вино и коняк, а съвместно с директорите на редица ресторанти и барове — тяхната продажба под чужди, добре известни марки. Престъпниците са действали крайно предпазливо: наливали ментетата в бутилки, затваряли ги с тапи или капачки и им слагали етикети, които почти не могат да се различат от истинските; по вкусови качества напитките били почти идентични с оригиналните и цялата нелегална продукция се реализирала в баровете и ресторантите. Имитират само скъпите видове коняци и най-добрите унгарски и румънски вина. При обиска в дома на един от съучастниците са намерени запаси от етикети, достатъчни за производството на десетки хиляди фалшиви

бутилки. Следствието сметнало това за напълно естествено, тъй като при високите вкусови качества и безупречната полиграфия — в този момент не можело и дума да става за рентабилно отпечатване на етикети в малки количества — само големите обеми могат да осигурят голяма печалба. От друга страна, дори при най-груба сметка излизало, че далеч не всички фалшиви бутилки са реализирани в Нижни Новгород. Но не успяват да установят местата за реализиране в други населени райони. От противоречивите и оскъдни показания излизало, че ако някой се е занимавал с това, би могъл да е само Марков, но той отказал да даде показания.

Организацията е добре обмислена: изпълнителите са се познавали само с най-близкостоящите в технологичното звено. За своя най-голяма изненада повечето подсъдими едва по време на следствието научили, че са били съучастници в престъпление. Разследването вървяло бавно, много трудно. В хода на следствието се изяснило, че в направата на ментетата са участвали трийсет и шест човека, сред които сътрудници от градския съвет, противопожарната и данъчната инспекция. Почти всички били завербовани по една и съща схема: първо подкуп за „незначителното съдействие“, след това заплаха от разкриване и предлагане на много пари, но вече за извършване на по-сериозни престъпления. Следствието не успяло да изясни дали някой е стоял зад Марков, или той наистина е бил главното действащо лице. Марков е бил осъден по чл. 147 от Наказателния кодекс на 4 години с конфискация на имуществото заради системно мошеничество.

Марков се върнал в Нижни Новгород през 1994 година, след като си излежал присъдата.

От началото на „голямата приватизация“ заемал ключови места в съвети на директорите на редица пивоварни заводи в Нижни Новгород, Тула, Москва. През 1998 г. изкупил контролния пакет акции на „Яуза“ ООД. През 1999 му отменят присъдата...

Разбира се, отменили му присъдата, но Марков е излязъл на свобода явно с нечиста съвест, размишляваше Вениамин Аркадиевич. Въпросът е, откъде се вземат, у него пари след конфискацията, за да купува акции? Да не би в затвора да е завързал връзки с големи криминални босове и да е действал от тяхно име, разпореждайки се с парите им? Или все пак тогава той не е бил мозъкът на нелегалните

производители и реалният организатор на нелегалното конячено производство му е заплатил щедро за мълчанието? Както и да е, Марков не може да бъде причислен към честните хора. А за да се изкажат всички за него само положително, това е следствие пак на същата схема: той им плаща, може да не е непосредствено, но им плаща. Сега Марков е мъртъв, значи няма от кого да очакват пари... Ако знаехме на кого е плащал и с какво бихме могли да ги разприказваме... Едно е ясно — в тази посока ни предстои още работа.

Но някъде дълбоко в душата си Вениамин Аркадиевич беше готов да съжали пивоваря. Още един човек, пречупен от горбачовската перестройка. Бил е честен човек, добър специалист, рационализатор, може би цял живот щеше да работи за благо на родината...

Впрочем всичко това са дивотии, сепна се Тур, истински честните хора така и си останаха чисти, недокоснати от никакви политически катаклизми. Значи от самото начало нещо е разяждало Марков отвътре и ако не беше перестройката, е щял да намери друг повод, за да кривне по пътя на престъпленията.

СЕВА ГОЛОВАНОВ.

23 юни

Според домовата книга като съседни на Минчев бяха записани двама: пенсионерът Олег Анатолиевич Колядни, офицер в оставка от КГБ, и Замятна, вдовицата на летец-изпитател, която живееше тук заедно с дъщеря си и зет си. Голованов реши да им отиде на гости.

За подобни случаи се беше снабдил с удостоверение, че е кореспондент на „Комсомолска правда“, и Сева тръгна да играе ролята на журналист от популярния вестник. Кооперацията на „Тверска“ се оказа ведомствена, макар да нямаше охрана. Тук живееха предимно военни и сътрудници на органите и не беше много ясно как е попаднал Минчев в тяхната компания. Чисти, подредени тревни площи, входната врата с домофони — всичко както си му е редът. В двора нямаше прекалено много навеси и навесчета, което говореше не за липса на личен транспорт у собствениците, а по-скоро за наличието на нормални гаражи.

Голованов застана пред домофона и набра номера от апартамента на Колядни. Никой не се обади. Наложил се да търси Замятни. Те веднага отговориха. Той се представи и тежката метална врата щракна, за да влезе във входа.

Минчеви и техните съседни живееха на третия етаж. Апартаментът на Замятни се намираше от дясната страна. Една пищна, наснована лелка с боядисана коса отвори на Голованов. Той обясни:

— Аз всъщност търсех Олег Анатолиевич. Но, изглежда, не си е вкъщи.

— Току-що беше тук. Той по цял ден си е у дома. Излиза само до магазина. Сигурно и сега е отишъл за кифличките си...

— М-да...

— Ами елате у нас — засуети се домакинята. — Такива гости не ни идват всеки ден.

След пет минути на малката масичка в хола се появи поднос с ароматно кафе и чинийка с бисквити.

— Аз съм ги правила. Черпете се.

Явно вдовицата на летеца е майсторка на печивата.

— Чудо! — похвали ги искрено Голованов. — Черпите ли съседите?

— Че как. Моите, дъщерята и зетят, почти не ядат тестени работи. Току занасям на Олег Анатолиевич. Той ги обича. Минчеви съм черпила, само че те... — тя се смути за миг, търсейки думата — те не си падат по това.

В това време на площадката се чу шум и съседната врата тракна.

— А ето че и вашият пенсионер се върна... Какво се каните да пишете за него?

— За бившите сътрудници на Комитета за държавна сигурност, които сега се намират на заслужен отдых. Бит, условия, как намират съвременната политика и обществото — съобщи Голованов, като гледаше Замятна право в очите.

Докато изпращаше госта, домакинята сама позвъни лично на Колядни, представи го и се прибра в дома си, като доволно поклащаше бедрата си. Ще има какво да разказва на дъщеря си довечера. При стария пръч е идвал журналист.

Оказа се, че Олег Анатолиевич е възсух, но още твърде жилав и як старчок с нос като кука, сноп побеляла коса и хитри, проникателни очи. Той стоеше в антрето с пазарската мрежичка, пълна с пакети мляко и кифлички със стафиди, и подозрително разглеждаше непознатия.

— Заповядайте в кухнята, млади момко, ще пийнем чай и през това време ще поговорим — покани го най-накрая Олег Анатолиевич, обу си домашните чехли и зашляпа с тях по паркета.

„Действие първо, втора сцена“ — въздъхна Голованов и последва домакиня.

Този път почерпката се състоеше от слаб, но качествен чай „Липтън“, пюре от червени боровинки със захар и масло, намазано върху срязаната на две кифличка, една от тези, които току-що беше донесъл бившият кагебист. Олег Анатолиевич още веднъж огледа Голованов с острия си поглед и извади от панерчето с хляба кутия с бисквити.

„Лакомник“ — отбеляза Голованов, докато размазваше обречено маслото по кифлата.

— Така значи, от „Комсомолска правда“ — започна Олег Анатолиевич и взе да духа чашата с чай. — Трябва да отбележа, че вестникът е хубав. Не по-лош, отколкото по мое време. Винаги си го купувам. Само че понякога не се ровите в боклука, в който трябва.

— Какво имате предвид? — Голованов направи обидена физиономия.

— Казвам за подбора на материала — започна да обяснява пенсионерът, сякаш пред него стои ученик. — Понякога има явно измислени статии, а понякога се пишат такива неща, че е по-добре обикновените хора да не знаят. Особено пък чужденците. Я колко много се навъдиха сега, като хлебарките. У дома например никога не е имало.

— Чужденци ли?!

— Не, хлебарки. В кухнята, а и в целия апартамент държа чисто. Забележете — сам! Вече седем години как си отиде моята баба... Нали ще пишете за бита?

— И за него. Но преди всичко — Голованов невинно насочваше стареца към интересуващата го тема — искам да разбера как се чувства заслужилият ветеран-чекист в нова Русия, за отношението към промените в страната, към появата на новото класово разслоение. — „Ей че го казах“ — помисли Голованов. — Как ви се отразява всичко това. Вие като офицер от КГБ в оставка сигурно имате собствена, аргументирана гледна точка.

— Така ли смятате? — Олег Анатолиевич чак се разтопи от удоволствие.

— Разбира се! Кой от старото поколение може по-добре от вас да сравни стара Русия, дори защо да вземаме Русия, да кажем — старата Москва и новата. Кой може да даде оценка. Обективна оценка! — Голованов постави ударението на последната фраза и през следващите трийсет минути повече не можа да си отвори устата.

Старият чекист се отприщи.

Олег Анатолиевич си припомни ярки епизоди от наситената си със събития биография. Най-запомняща се излезе ликвидацията на банда спекуланти през седемдесетте — музейни работници, които изнасят от страната цели контейнери икони и ценен антиквариат. Биографията на чекиста завършила с тържествено изпращане през май 91-а на заслужена пенсия. И както се разбрало само след три месеца,

съвсем навреме. КГБ рухна и кой знае дали и Олег Анатолиевич нямаше да бъде погребан под отломките му. А така оцеля и до ден-днешен е жив и здрав.

В това време той прекъсна разказа си, извади от бюфета начената бутилка арменски коняк (истински!) и предложи да поменат Великата Кантора. На масата се появи тънко нарязан лимон.

След втората чаша за упокой на душата на Анята Игнatieвна, споминалата се съпруга на домакина, Олег Анатолиевич удари с тежък двуостър меч по съществуващата система. Особено пострадаха органите за сигурност, които не умееха да осигурят нужния ред в страната.

— Какво беше преди? Ако са се появили основания да се заподозре за нещо човек, вече го обработват по пълната схема, без да се жаят нито сили, нито хора. А сега какво става? Работят през пръсти, грубо...

Дядото пак се увлече. Голованов все не можеше да пренесе разговора върху новоруския бизнес и Минчев. Вече се канеше да се сбогува вежливо, виждайки, че нищо няма да научи тук, когато Олег Анатолиевич посочи с пръст горния етаж и рече:

— Ето моя съсед, почнали да го разработват и какво мислите — веднага ги засякох.

— Хайде бе?! — Голованов се направи на учуден журналист, но в същото време просто се изпоти от неочаквания късмет. Но дали е късмет?

— Ето за какво трябва да се пише — продължаваше опияненият ексчекист, — че не останаха у нас повече истински органи. Отучиха се да работят. А това значи, че разни отрепки ще се чувстват свободно и в страната никога няма да има ред!

На Голованов му приля от такова мрачно предсказание, но преди старчето да е заспало (а той вече открито клюмаше), много искаше да научи подробности за Минчев.

— Та какво казвате за съседа си? Нима са го притиснали в най-добрите традиции на трийсетте години?

— Къде ти! — Колядни трепна. — Сега ще ви покажа едно друго. Секундичка. — Той тръгна неуверено към хола.

Върна се с победоносна усмивка и дебел разпарцален тефтер.

— Ето! Вижте сега! — Ръката му, суха и с едри сини жили, почука по тефтера.

— Какво е това? — Голованов се настрои за нещо необикновено.

През следващите трийсет минути той изслуша подробния отчет на ексчекиста Колядни, продължаващ и като пенсионер да води оперативна работа. Тлъстият тефтер го порази в пълния смисъл на думата. Но най-много го заинтересуваха бележките от последните два месеца. Освен наблюдения, изводи и дребно шпиониране на съседите тук имаше професионална стенография на телефонните разговори на Минчев.

„Какво, да не му е подхвърлил някой «бръмбар»?“ — помисли Голованов, а на глас се поинтересува:

— Как успяхте да го направите?

Олег Анатолиевич зае професионална стойка.

— Ами четете де, четете. — Той посочи с пръст откъсите, оградени с рамка.

Равният почерк беше фиксираше следното:

„2:05.

М: Тази поръчка ми трябва на всяка цена! Дай му колкото поиска или го застреляй, но поръчката ми трябва.

Х...

М: Ще си получиш твоето.

7:05.

М: Ще го убия този гад! Със собствените си ръце ще го смачкам! Какво значи — нищо не може да се направи? Нали ни се кълнеше в любов до гроб.

Х...

М: Добре де, утре лично ще отида при него.

Х...“

— А защо този Х през цялото време мълчи? — не се сдържа Голованов. — Х и три точки, Х и три точки...

— Четете по-нататък — настоя сурово полюляващият се чекист.

„8:05.

У: Приемам, приемам, как ме чуваш?

Х...

У: Идвам веднага. Тук в бара му има такива глезотийки.

Х...

У Добре де, той дори няма да забележи.

10:05.

М: Не мога да говоря сега. Ела с колата, знаеш къде.

Х...

13.05.

М: Не по телефона. Среща след половин час.

Х...

18:05.

М. Не, не по телефона и не в офиса. Ще мина да те взема.

Х...“

— Е, разбрахте ли всичко? — Колядни прибра тефтера и грижливо го заключи в шкафа.

Голованов искрено искаше да каже: „Родината няма да ви забрави“, но се въздържа и само скромно се поинтересува:

— И как успяхте да се снабдите с това чудо?

Всичко излезе просто и банално. Олег Анатолиевич го заведе в спалнята си, която, изглежда, се допираше до кабинета на Минчев, и... свободно извади розетката от стената до леглото. Наведе се, допря ухо и щракна доволно с пръсти:

— Превъзходна чуваемост!

Сега всичко си дойде на мястото. Пенсионерът Колядни, разполагайки с маса свободно време и много опит от работата си в органите на Държавна сигурност, редовно е подслушвал съседа си.

— Извинете, а кой е този „У“? — уточни Голованов. — На осми май имате някакъв „У“ вместо „М“...

— Значи нищо не сте разбрали — укори го пенсионерът. — „У“ значи урод, отрепка, позорящ честното име на служител от органите! На осми май той сложи подслушвателна апаратура в дома на тоя

спекулант, но вместо да го направи тихо, без да привлича вниманието, да изчезне, започна да пие от чуждия бар. И спекулантът сигурно забеляза, че някой е идвал в дома му — престана да си планира кървавите отмъщения.

— Но защо решихте, че му слага подслушвателно устройство? Може да е бил някой от познатите на Минчев, просто да се е забавлявал, да се е шегувал по телефона?

— Да бе! И във входа някой на шега се закачи за кабелите, нали познавам добре нашата апаратура. Но най-важното е: изтървахме мръсника. Казват, че се бил застрелял. А заграбеното народно богатство, а нашите тайни?! Ето за какво трябва да се пише, да се тръби... Идвайте по-често, младежо, такъв материал ще ви дам!

Голованов никак не се съмняваше в това. Докато слизаше по стълбите, непрекъснато си повтаряше: „Ех, дядка, бива си те!“. И упорито се набиваше още една парадоксална мисъл: „Няма да изчезне в Русия доносничеството. То просто е в кръвта. Но може и за хубаво да е?“.

ОПЕРАТИВНИЯТ СЛУЖИТЕЛ ВЛАДИМИРОВ.

23 юни

От прокуратурата Владимиров тръгна право за Покровско-Глебово, но не защото Тур нареди, а преди всичко защото искаше лично да се увери в някои неща.

Отчитайки се пред Тур за свършената работа, той не спомена кое го смущава най-много в показанията на охраната. Дори да предположим възможното незабелязано проникване на форд с автомат на борда в територията на комплекса, как е могло да стане така, че никой да не скочи да изяснява чия е колата? Охраната го обяснява с недоглеждане, с престъпната си небрежност: „Толкова работа, толкова е трудно да се проследи всичко.“ Наистина бяха разстроени, наистина бяха смутени. Това някак не се връзваше с нивото на подготовката им, обмислените мерки за сигурност, точните длъжностни ангажименти и детайлни инструкции по отработка на различни извънредни ситуации.

Първия ден Владимиров се разкъсваше между десетки места, но старанията му не донесоха никакъв резултат. Може би е пропуснат моментът. Те сигурно са успели да обсъдят произшествието и да се уточнят за съгласувани отговори. Но сега той има повече време и всъщност няма надежда да намери нишката на друго място, а главното е — вчера успя да изясни едно друго и сега възнамерява да притисне охраната както трябва.

Отначало Владимиров реши да поговори с началника на служба „Охрана“ Григорий Белов, а след това, ако Белов отстоява предишните си показания, ще поговори и с пазачите, дежурили през нощта и сутринта в деня на убийството.

На началника на служба „Охрана“ дори се полагаше кабинет. Наистина размерът му (приблизително три на два метра) рязко се различаваше от просторните холове и стаи на стопаните в „имението“. В кабинета нямаше дори прозорец, по-голямата част от пространството беше заета от огромен сейф и маса. Освен тях тук

можеха да се поберат два стола и двама не дебели човека. Белов седна на единия стол до масата, предложи с жест на Владимирова да седне на свободния и заяви, сякаш се извиняваше:

— За двама е малко тясно, но нали искахте да поговорим насаме и така, че никой да не ни безпокои... — При това той недвусмислено погледна часовника си, явно даваше да се разбере, че е готов да помага на следствието, но няма никакво време.

— Няма да ви бавя — успокои го капитанът. — Нека веднага да започнем с конкретните въпроси. Често ли спират коли нощем край блоковете?

— Ако и шофьорът, и пътниците планират да оставят колата за дълго, трябва да я паркират в подземния паркинг — изломоти Белов, сякаш цитираше по памет правилника с местните закони.

— Тоест не се спират коли?

— Ако говорим за едно и също, то не си спомням такъв случай през времето, откогато съм тук, но мога да отговоря точно само ако погледна в дневника за дежурствата.

— Но ако все пак е спряна някоя кола, какво трябва да предприеме дежурният?

— Да постави знак и да отбележи часа, да свери номера в списъка с номерата на колите на жителите от комплекса. Ако не съвпадат — да провери дали не е имало предупреждение за пристигането и спирането на колата.

— Какъв е този знак?

— Кръгче с кръстче, нещо като знака „Спирането забранено“.

— Това за зашифроване на дневника ли се използва?

— Използването на знака служи да се съкрати времето за попълване и увеличава четливостта, което е важно при предаването на смяната.

— Правилно ли ви разбрах? Знакът се поставя при всички случаи или ако е спряна неизвестна кола?

— Винаги се поставя. Ако това е кола на жител от комплекса, то на сутринта аз говоря с него или с шофьора му. Ако не е на местен човек, по правило се вземат други мерки. След всички тези взривове в Москва и други терористични актове имаме много строги мерки за безопасност, може да има такава ситуация, че да не ни е до попълване на дневника.

— Например какви мерки? Правите оглед със служебни кучета ли?

— Случвало се е и с кучета — тросна се Белов.

— Добре, как да си обясним липсата на знака в дневника? За какво ви докладва дежурният от нощната смяна?

— Каза: заспал съм. Този въпрос вече ми го зададе следователят в деня на убийството, изобщо вече всичко му разказах.

Владимиров не обърна внимание на забележката. В деня на убийството следователят не е знаел за какво да се захване. Сигурно е разпитвал повърхностно: не знаете ли например това? Нещо, което би позволило веднага да хванат убийците.

— Вашите хора често ли спят по време на дежурство? Разрешено ли им е да спят?

— Спането е забранено. — Белов усети подигравката във въпроса и отговаряше сухо и почти враждебно: — Предполагах, че не спят.

— Дежурният обясни ли по каква причина е спал?

— Бил на лов. Не успял да си почине преди дежурството.

— Нали този, който застъпва сутрешна смяна, в шест часа, е трябвало при поемането на дежурството да обърне внимание, че липсва знак, и да забележи колата?

— Да, трябвало е.

— Но не е предприел нищо, така ли?

— Да.

— И двамата ли ще уволните?

— Още не е решено.

— Благодаря, а сега бих искал да поговоря с двамата.

— Те ви очакват. Кого да извикам пръв?

— По реда на дежурството.

Началникът на охраната излезе. Съобрази, че ще разпитвам по един, измърмори наум Владимирова, дали познава процедурата отблизо? Но това са излишни изводи. Може би просто размерът на стаята определи всичко. „В края на разпита аз не станах и той реши: искам да продължа в кабинета му.“

Вратата се отвори, в кабинета влезе дежурилият през нощта Андрей Скороход и погледна с ням въпрос оперативния служител. В малкия кабинет срещу седналия почти до вратата Владимирова се

издигаше огромна фигура, просто нямаше как да не го покани да седне.

— Седнете... на масата — предложи Владимир, оценил комичността на ситуацията. — Седнете и обяснете защо след като видяхте към пет часа сутринта колата, както личи от предишните ви показания, не сте отбелязали в дневника.

— Заспах.

— Спали сте до пет, събудили сте се, видели сте непознатата кола и сте решили още да поспите?

— Не съм решавал... Така се получи — тъжно и неуверено отговори пазачът.

— И трябва ли да ви вярвам? Не можахте ли веднага да измислите по-правдоподобна история?

— Не можах веднага. Тоест не съм си измислял. Казвам как беше.

— И колко дълго благоволихте да спите?

— Какво?

— Кога се събудихте и с какво се заехте по-нататък?

— В шест. Колегата ме видя, че съм сънен, и ме изпрати да си доспивам у дома. Главата ме цепеше.

— Тоест тръгнахте си сънен за вкъщи да си доспивате. И не казахте нищо на колегата си за колата.

— Ами забравих, нали ви казвам, много ме болеше главата.

— Значи предния ден сте били на лов? Къде по-точно?

— Наблизо, край Калуга.

— И за какво ходихте, за лос или за глиган?

Явно Скороход не беше готов за толкова подробен разговор на тема, която няма отношение към делото.

— А, просто, си ходихме на лов — обърка се той, — каквото се случи...

— Какво, да не са открили ловния сезон? Или се занимавате с браконьерство? Между другото, кой беше с вас, какво оръжие използвахте, кога точно заминахте, кога се върнахте? Интересуват ме всички подробности.

Скороход гледа минута-две към Владимир с разширени от смайване очи, а след това изведнъж изтърси:

— Добре де, притиснахте ме, не съм ходил на лов, просто препих, дойдох на работа с натежала глава, че и тук пийнах още. Нали за такова нещо щяха веднага да ме изгонят и аз затуй си измислих за лова и че не съм си доспал.

— Чакайте тук. — Владимир остави съвсем посърналия пазач в кабинета, а той излезе в коридора и затвори плътно след себе си.

Колегата, с когото Скороход се сменяше — Яшкин — пушеше до перваза на прозореца. Той повтори почти дума по дума първоначалния разказ на сменника си: „Да, когато застъпих на смяна, видях колата. Да, заинтересува ме. Но точно тогава видях съннения Скороход, изплаших се, изпратих го по-бързо да си ходи да се наспи. После вече не намерих бележка в дневника. Да, според инструкцията трябваше да звъня на началника, но какво да докладвам? Как Андрюха е спал през цялото време? Кой знае как щеше да се обърне всичко?“.

— Наистина ли го болеше главата?

— Видът му не беше много добър, но болката не може да се провери.

— Благодаря, страшно помогнахте на следствието. — Търпението му свърши. Какво си мислят, че само те са умни, а в милицията е пълно с идиоти? С тия заплати, като застъпят на смяна за осем часа, през две денонощия на третото, ще ми твърдят, че единият от тях спал, а другият толкова се уплашил, че си забравил задълженията, които всичките знаят наизуст. По-скоро щеше да му разкраси физиономията заради нарушаването на режима, а след това да хукне да донася на ръководството, не дай боже то да си помисли, че той също не отговаря на високото звание пазач на елитния жилищен комплекс. — Между другото в течение ли сте, че Скороход току-що промени показанията си и сега твърди, че е бил мъртвопиян?

Владимиров дори не погледна реакцията на Яшкин, върна се в кабинета.

— Слушайте, Скороход — обърна се той към чакация, — след дежурството не сте тръгнали да си доспивате, дори не сте отишли да си оправяте махмурлука, прибрали сте се вкъщи и два часа сте разглобявали и чистили карбуратора на собствената си кола, а това щеше да е много нетривиално, ако ви трепереха ръцете и очите ви се затваряха. Вчера позвъних на жена ви, тя не знае нищо нито за лова,

нито за пиянството и твърди, че когато сте се върнали от дежурството, сте изглеждали *обикновено*. Принуден съм да ви задържа.

Но двучасовият разпит в МУР не прибави нищо ново. Скороход настояваше на своето: пиян бях, спях. А жена ми просто е объркала всичко.

Разбира се, можеше да докладва на Тур. Като познаваше него и създамата се ситуация около делото, лесно можеше да повярва, че прокурорът на Москва ще издаде заповед за арест. Но така не искаше да си признае безсилието. Умореният Владимиров позвъни без никаква надежда в службата за охрана и поиска да му извикат началника.

— Не желаете ли да ми разкажете нещо?

— Аз наредих да не се отбелязва нищо в дневника и да не се обръща внимание на колата — заяви Белов, — ако е необходимо, сега ще дойда.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

23 юни

Денис се среща с Минчева в малко ресторантче на Арбат. Не искаше да обсъжда по телефона каквото и да било, затова ѝ определи среща тук. Приятен интериор, спокойна музика. Поръчаха си паста и турско кафе. След минута услужливият сервитьор постави пред тях линейките със сладкишите, украсени с планини от въздушен крем, и две чаши с димящата напитка. Олга не скриваше удоволствието си. Изглежда, се радваше да забрави поне за известно време траура.

— Олга Александровна, току-що разговарях с психоаналитика, при когото вашият мъж е ходел. Разказа ми, че напоследък Игор е бил спохождан от страхове.

— Игор е ходел на психиатър? — тя се изуми искрено. — Честно казано, обидно е да научаваш такива детайли от страничен човек. Макар че... извинете, сама съм виновна, знаех, че непременно ще изплува нещо неприятно.

— Странно е, че не сте знаели за това. По думите на психолога психическото състояние на вашия мъж е било много нестабилно. Непрекъснато му се привиждало следене. Страхувал се от някаква могъща структура, която желае да го разори.

Олга май беше готова да се разплаче:

— Но защо не е споделял това с мен, с жена си, с най-близкия си човек?!

— А може и да се е опитвал?

— Да ми разкаже? — тя тръсна отрицателно глава. — Не, не се е опитвал да ми разкаже. Забелязвах някои странности в него, те малко ме плашеха, но Игор винаги се стараяше да заглади всичко, всеки път ме успокояваше, молеше ме да забравя, казваше, че просто е изморен и затова понякога избухва.

— Какво имате предвид, за какви странности става дума? — уточни Денис. — Безпричинна ярост или, напротив, потиснатост?

Тя повдигна рамене в недоумение:

— Не знам как да го нарека. Например някъде преди месец се върнах от университета уморена и напълно грохнала, предавах курсова работа и бях като изцеден лимон. Оставах два часа до завръщането на Игор. Аз просто седях на диванчето в кабинета му, обичах да седя така, да разглеждам картината над бюрото на Игор, силна картина, тя винаги ме успокоява. И изведнъж Игор неочаквано връхлита в кабинета и целият побелял от злоба, започва да ме разпитва какво правя там. Не позвъни, че ще се върне по-рано, сякаш ме подозираше в нещо и искаше да провери. От изненада не можах да кажа една думичка, мислех, че ще ме удари. Най-накрая казах, че се люблювам на картината. Картината беше моят подарък за Игор за годишнината от сватбата, той знаеше, че страшно я харесвам. И като че ли моят отговор го удовлетвори. Престана да ме пронизва с поглед и бавно, много внимателно огледа цялата стая. След това също така внезапно се успокои, млясна ме по бузата, поиска да му простя, каза, че много се е уморил на работа. Аз започнах да го навивам да се разтовари, да отиде да си почине, а той твърдеше, че сега не е време за почивки и има много важна работа. — Олга премести чашата с изстиналото кафе, което така и не докосна. — Искате да ме убедите, че Игор е бил параноик?

— Не — успокои я Денис. — Във всеки случай засега не. Напълно е възможно мъжът ви да е имал солидни основания да подозира, че го следят. Но за да се убедя в това, трябва да огледам жилището ви.

— Но сега не съм готова — запротестира Олга, — сигурно там е пълен безпорядък.

— Няма да ни пречи безпорядъкът. — Денис приближи към нея чинийката с пастата. — Подкрепете се добре и веднага тръгваме.

На Олга не ѝ оставаше нищо друго, освен да се съгласи.

ОПЕРАТИВНИЯТ СЛУЖИТЕЛ ВЛАДИМИРОВ.

23 юни

Владимиров и пристигналият бързо Тур слушаха невероятния разказ на началника на охраната. Няколко дни преди трагичните събития управителят на комплекса ги предупредил по телефона, че тези дни, вероятно късно вечерта, ще дойде лека кола, която трябва да се пусне на територията на комплекса и без излишни въпроси да ѝ се даде възможност да разтовари и си замине. Той ще съобщи марката и номера ѝ по пейджъра. По-рано вече няколко пъти бил давал подобни разпореждания: при обитателите идвали гости, при това някога необичайни, например проститутки, а веднъж дори били цигани. Отначало записвали в дневника. Но това пречело: понякога търсели втори път собственика на оставената кола, обяснявали се. Затова решили в такива случаи да не отбелязват нищо.

В четвъртък около десет часа вечерта на пейджъра на Белов пристига съобщение: „Бял форд, номер еди-кой си...“. След като дал разпореждане на дежурните през нощта и застъпващите сутринта, Белов заминал да спи. Пристигайки на работа към осем, изслушал доклада, че колата е дошла, стои без шофьор, няма пътници, никой нищо не е разтоварвал или товарил.

На Белов не му харесало, но решил да не оглежда колата без управителя и да не я мести от територията на комплекса: А къде ли пък може да я премести? Но когато фордът останал и следобеда, Белов сериозно се притеснил. Мобилният телефон на управителя бил ту зает, ту не отговарял.

Като почувствал нещо нередно, Белов хукнал да търси управителя, намерил го, но той му казал, че не е пращал никакво съобщение на пейджъра. Белов хуква към колата и вече е закъснял. Преди да я види, чул изстрелите, а когато дотичал до мястото — вече всичко било свършило. На пейджъра му — съобщение от дежурния, че

на територията на комплекса е използвано огнестрелно оръжие и има ранени.

Според инструкцията в такива случаи, след като съобщи на началника на охраната, дежурният трябва незабавно да звъни в милицията.

Следователно тя скоро ще бъде тук.

По-скоро при управителя. Управителят е изплашен, нищо не желае да знае, заплашва да разкаже на милицията всичко, щом го попитат.

При дежурните. Заповед: да казват — нищо не сме видели, не сме забелязали.

Да звъни на нощната смяна? Не, после могат да открият позвъняванията, по-добре да изпрати свободните от дежурство с инструкции. Те все пак успели да предупредят когото трябва, преди дежурният следовател да се срещне с нощната смяна.

По-нататък: мъчително очакване, невъзможност да се предприемат никакви действия, опити да се разбере какво е станало, кой може да го е направил, на кого може да е било нужно. Въпроси, въпроси, въпроси... Въпроси, на които няма отговори...

— Да предположим, че казвате истината. — Тур се обърна към замлъкналия Белов. — На какво се надявахте? Нима не разбяхте — рано или късно следствието ще научи всичко!

— Всичко, което стана, беше прекалено фантастично. Мислех: няма да ми повярват. Надявах се: отначало ще открият истинските престъпници, след което моите показания ще изглеждат съвсем по друг начин.

— Поне разбирате ли как лъжливите ви показания затрудниха работата на следствието?! Ще отговаряте пред закона за това, а засега сте задържан.

Владимиров извика конвоирация. Когато отведоха Белов, Тур измърмори недоволно:

— По-късно ще обсъдим как отначало сте претупали работата. Организирайте да се подслушват телефоните на управителя и на охраната, аз ще се погрижа за заповед. Макар че май сме закъснели. Още сега разпитайте повторно пазача с оглед показанията, дадени от Белов. Нека потвърди, особено това, че и по-рано не са оглеждали оставените коли. Това е. Действайте. Аз отивам при управителя.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

23 юни

Цели четирийсет минути Олга наблюдаваше как от разни кътчета на дома ѝ на бял свят изскачат малки и съвсем безобидни на вид кутийки. Настаниха я в предварително проверено кресло и я помолиха просто да почака, а за да не скучае, симпатичният подчинен на Грязнов я забавляваше с истории от собствената си практика. Детективът се казваше Николай и имаше в запас предостатъчно истории.

— При провеждане на преглед за откриване на подслушвателна апаратура всички спецслужби по света действат горе-долу еднакво — Николай коментираше с поверителен шепот действията на Денис, който пък балансираше върху пирамидата от маси и столове. — Например немците делят помещението на паралели, американците пък — на квадрати. И започват да опипват всеки квадратен сантиметър. Най-голямо внимание отделят на огледа отгоре. Оглеждат не само забележимите места, по-точно — не толкова. Буквално цялата повърхност се опипва. Може да не забележиш с поглед някоя издатина, затова пък ще я почувстваш с ръка.

Николай се надвеси направо над бузата ѝ и с горещото си дишане гъделичкаше ухото ѝ, но Олга не се отмести. Грязнов ѝ обясни още по път защо трябва по-малко да се шуми и да се разговаря колкото се може по-тихо. По правило при оглед професионалистите работят мълчаливо, използвайки проста система от знаци. Не прибират веднага намерените „бръмбарчета“, а ги оставят открити. И едва след откриването и изключването на записващата апаратура може да се говори без никаква опасност. Но Николай беше сигурен, че апаратурата (ако изобщо се намери такава) отдавна е изключена и въпреки осъдителните погледи на началника си, продължаваше да разказва:

— А нашите хора овладяват тази техника и без никаква специална подготовка. На популярен руски език това се нарича армейски тараш. Както се казва, това, което един човек е скрил, друг

човек винаги ще го намери. И се учат: едните — да крият, другите — да намират. Например ние държахме втория ключ от стаята в един жлеб. Там отгоре имаше фина дълбока пролука, така че като попаднеш там, ключът не можеше да се напипа. Та го вадехме с пинцет. А при противовъздушните беше още по-страхотно с чайниците и канчетата. Там при тях е пълно със СВЧ и радиоапаратура. Щом „дежурният“ на прозореца свирне, че приближава опасност, те внимателно, но светкавично развиват всички панели на апаратурата и преспокойно си набутват нещата там. След като панелите си отидат на мястото, вече никой нищо не може да заподозре. Началниците се претрепваха, редовно правеха рейдове да търсят чайника, чашите и т.н. Усещаха, че някъде тук войниците пият чай, но не можеха да ги спипат. А имаше и такъв случай...

Грязнов сърдито изшътка на подчинения си. Под тапетите намериха тънички жички, които излизаха от апартамента и водеха към входа. Николай изтича да провери и когато се върна буквално след минута, рапортува:

— Стигат до разпределителното табло във фойето. Но вече няма записващо устройство — махнали са го. Не разбирам защо са останали в жилището „бръмбарите“? — Той тръгна към Олга: — Олга Александровна, спомнете си колкото се може по-точно, идвал ли е някой външен човек тук след смъртта на Минчев или малко преди това?

— Не помня — тя само повдигна рамене, — според мен не е. Идва куриер с призовка от следователя. Но не е влизал по-навътре от антрето. А освен това в деня на погребението идва някакъв електротехник от жилфонд, но аз не го пуснах, нали разбирате, тогава не ми беше до електротехници.

— А домашната помощничка? Може тя да е пуснала някого?

— Изключено, тя чисти само в мое присъствие. Игор не искаше някой друг да има ключ, освен нас двамата.

— Е, сега вече всичко е ясно...

— Нищо не е ясно — възрази Денис. — Нали все някой е монтирал тази апаратура. И забележи, Николай, не е лепната просто към телефонния кабел във фойето, някой се е изхитрил не само да напълни всички дупки с микрофони, но дори да скъса тапетите и пак да ги залепи много внимателно.

В цялото жилище намериха общо единайсет „бръмбара“: в основата на бронзовата статуетка, зад гипсовия корниз в хола, в телефонната слушалка, в полилея, в кухия крак на масата в кабинета и на разни тайни места. Зад картината, зад широката и дебела рамка, имаше касетофон „Сони“ без касета.

— Нима с помощта на тези играчки може да се чува всичко, което става в такъв голям апартамент? — недоумяваше Олга, разглеждайки малките трофеи на Денис с размери на копче за риза и по-големите, колкото четвъртинка кибритена кутия.

— Може и още как — увери я Николай. — Ето вижте, високочестотен предавател, по правило той се слага в телефонната слушалка. Използва микрофона на слушалката и захранването от телефона. В телефонния контакт микрофонът се замаскира като кондензатор. А „бръмбарите“ са с реле: включва се в момента на разговора, ако няма сигнал — се изключва. Всички тия работи се слагат обикновено в корпуса на радио, телевизор или компютър. Оптимално: по три „бръмбара“ на стая. Ще ви кажа, че не просто е имало следене, а е било много добре организирано, правилно ли казвам, шефе?

— Правилно — съгласи се Денис. — Мога само да добавя, че не са работили самодейци, а професионалисти. Защо им е бил касетофонът зад картината? Не се вписва в общата картинка. Груба работа. Добре де, и професионалистите правят издънки. Понякога дори маймуните падат от дърветата.

— Така е, така е, и те се издънват — подхвана Николай. — Веднъж в зората на перестройката, когато още нямаше нормално финансиране, а все още се водеше някаква работа, двама агенти от Държавна сигурност тръгват на работа с въдица. Представяте ли си, пресметнали разстоянието от изхода на вентилационната шахта върху покрива до интересувания ги прозорец и с въдица спуснали радио микрофона към вентилационния отвор на кухнята. А самите те заседнали в колата, която чакала на двора, и благополучно слушали и записвали всички разговори. Какво било учудването им, когато една вечер техният клиент се насочил към тях в колата, човекът, когото подслушвали, бил заедно със съседа си и ги поотупал. После се разбрало, че съседското момче, млад радиолобител, докато въртяло копчето за настройка на средни вълни, ясно чуло разговора в съседния

апартамент. Момчето разказало това на баща си, а бащата — на собственика на жилището. Най-тъжното за нещастните...

— Значи все пак съм била права. — Олга прекъсна Николай по средата на думата. Историите му ѝ бяха омръзнали до смърт, главата ѝ се пръскаше. Изведнъж ѝ стана страшно от факта, че подозренията ѝ са се потвърдили. — Денис, убит ли е бил Игор?

— Следенето още нищо не доказва — отговори Денис. — Разбира се, доста са ви били впримчили. Мъжът ви се е занимавал със сериозен бизнес, а страшно лошо се е грижел за собствената си безопасност. Може дори да се каже, че никак не се е грижел. Ако навреме беше потърсил специалистите по защита на информацията, всичко щеше да се развие по друг начин. Но никак не е задължително да е бил убит. Може да не са му издържали нервите и наистина да се е гръмнал, а пък и може... Ще продължим разследването. Ако разрешите, ще вземем лаптопа му. Сигурно файловете са били прекопирани. Трябва да уточним с нашия компютърен специалист как може да е ставало това.

В. А. ТУР.

23 юни

По пътя за Покровско-Глебово Вениамин Аркадиевич размишляваше какъв може да е този управител. Главен лакей на новоизпеченото руско дворянство, за когото никой няма да се застъпи, ако стане нещо? Или все пак е фигура с определена тежест?

Как да се държи с него?

Или тръгна напразно? Трябваше да поведе негодника под стража и право в прокуратурата, там няма как да му помогнат „родните стени“.

Но, от друга страна, ако зад управителя стоят големи хора, със сигурност Гигантов няма да позволи излишна твърдост...

Винаги става така. Ту разкривай делото на всяка цена, ту гледай да не засегнеш случайно с непредпазлива дума или подозрение някоя важна персона. Ами ако двете неща са несъвместими? Кое да жертваме, питам аз.

Макар че — не. Как не се сети по-рано? Ако Гигантов възнамеряваше да пази спокойствието на някои важни клечки, нямаше да възлага делото на Вениамин Аркадиевич. Щеше да назначи някой по-сговорчив, а той пък щеше да се претрепе от реверанси надясно и наляво, нямаше да сваля белите дрехи, щеше само да гледа къде стъпва, за да не настъпи нечий любим мазол, да пази господ, а след половин година щеше да съобщи, че разследването няма реални перспективи.

Значи Гигантов най-малкото вече е избрал какво да жертва. И дори да направи скандал заради непочтително отношение към гражданите, то ще е само за очи: оплакали са му се, той е реагирал, но работата не спира.

Тогава няма да се церемоним.

Вениамин Аркадиевич понечи да изкомандва шофьора да обърне и да се връщат, но колата вече беше навлязла на територията на Покровско-Глебово. Добре де, винаги може да изпрати този тип в

прокуратурата под стража, но може да се окаже, че близостта до мястото на убийството по време на разпита ще повлияе по-силно на управителя, отколкото ареста и кабинета на следователя, взети заедно.

Следователят завари управителя Самвел Илич Георгадзе в шиказен работен кабинет. Кабинетът беше в тон с останалата част от имението: никакви щори, модерни осветителни тела, ергономични шкафове и прочие напомняния, че навън всъщност е двадесети век. Огледален паркет, картини в позлатени тежки рамки, мебели на тънки извити крачета. Как ли стопанинът се е въздържал да не надене старинен камзол^[1] с чорапи и обуца с панделка? Обикновен костюм, дори малко скучно.

— Старши следовател по особено важни дела от Московска градска прокуратура, старши съдебен съветник Тур. — Докато се представяше, Вениамин Аркадиевич съзнателно изброи всичките си титли — трябва да го настъпи от първата дума. Нека почувства, че пред него не е някой зелен оперативник, от когото може лесно да се отърве, като му наговори куп лъжи.

Георгадзе — дебел грузинец, някъде около петдесетте, с леко хитри дълбоко разположени очички — скочи от стола със завидна за телесата си пъргавина и се насочи към следователя с протегнатата ръка:

— Радвам се. Радвам се да се запознаем. Как върви следствието?

От първата фраза Вениамин Аркадиевич разбра: Георгадзе се страхува от него. Управителят говореше абсолютно нормално на руски, никакъв акцент, но гласът му едва доловимо потрепери. Вярно, дишането, по-точно сумтенето му (като всеки дебелак управителят по-скоро сумтеше, отколкото дишаше) също беше неравно и учестено.

— Разследването напредва трудно поради откровено лъжливите показания на вашите служители и премълчаването от ваша страна на важни за следствието факти — веднага му отговори Тур без никакви предисловия.

— За какви лъжливи показания говорите?! — На лицето на управителя се появи подобие на искрено учудване, но гласът му стана още по-развълнуван. Има си хас, не може да не знае, че Белов и Скороход са задържани.

— За показанията на охраната. — Главното е да продължава да го притиска. Да го притиска и той ще клекне. Няма да му падне друг

случай. Бездруго е пропуснат моментът на изненада. Максимална концентрация. Всеки негов жест и въздишка трябва да са под контрол.

— Нашата служба за охрана е достатъчно самостоятелно подразделение. Отговорност за даваните от тях показания носи нейният началник. — В гласа му зазвучаха леко оправдателни нотки, но увереността още не е загубена.

Аха, нищо не знаем, другите са виновни. Позната песничка! Не сме и очаквали нещо друго.

— А какво ще кажете за вашите разпореждания на самостоятелната служба да пропуска коли през нощта без проверка на документите, без оглед?

— Не съм давал такива разпореждания! — Отговорът дойде веднага, без пауза и почти изплашено.

Глухата защита е грешка. Отговорът без пауза — признак на подготвеност. Можеше да го изиграе и по-добре. Сам отива в капана.

— Безсмислено е да отричате. Началникът на охраната Белов го твърдеше по време на разпита. Или това е клевета според вас?

— Добре де, давал съм. Но по-рано! Този път — никакви разпореждания! Повярвайте ми! — Увереността малко намаля, гласът е проникновен и почти умоляващ.

Прекалено бързо. Дали не играе? Ако се съди по предишните грешки, май не. Да продължим.

— Не вярвам! Току-що с такъв патос твърдахте, че изобщо никога не сте давали подобни разпореждания.

— Давал съм. Давал. Признавам. Такава ми е работата. Но по-рано! По-рано!! Този път не съм! — От увереността не остана и следа, гласът е откровено умоляващ.

Сега е моментът.

— Лъжа! Тогава защо премълчахте в показанията си пред следователя от дежурната оперативно-следствена група? — Трябва да се разобличава с кратки изречения, с кратки, прекалено дълго излезе това.

— Не съм премълчал! Не са ме питали!

Отново глуха защита. Вече видяхме. Не бива. Не бива да го изпуска! Устните на Тур се свиха на черта, по скулите му замърдаха буци.

— Та вие заговорихте направо като уличен престъпник, на когото са предявили обвинение в убийство, а съвсем не като добър и порядъчен служител, който желае да помогне на следствието. — Дълго. И изобщо не е това, което искаше.

— Не посмях. Такова нещо стана! Такива хора са убити!

— Познавахте ли ги? — Вениамин Аркадиевич пак не зададе нужния въпрос и помисли с досада: сега ще започне да съчинява и ще се окопити.

— Разбира се. Арбатова живее тук, Марков е идвал у тях на гости — той е неин поклонник, с Тарасенков не се познавах лично, но всички го познават.

Навеждайки се напред и гледайки с немигащ поглед от упор в очите на Георгадзе, Вениамин Аркадиевич произнесе ясно, като слагаше ударение на всяка дума:

— Кой... кога... и как... разпореда да бъде пуснат на територията белият форд?!

— Никой! — От ужас очите на управителя станаха кръгли, зъбите му започнаха да тракат, ръцете трепереха, ризата му се намокри: виждаше се и през костюма. Той не говореше, а пелтечеше едва чуто и бавно, с паузи: — Никой! Нищо не съм разпореждал!

— Питам ви! Кой... кога... и как! — закрещя следователят, без сам да забелязва.

Очите на управителя се разшириха необичайно и се свиха, целият се разтрепери, зъбите му за миг спряха да тракат и той омекна.

— Не знам! Нищо не знам! — В гласа му се долови безкрайна умора, вече няма сили да се бори: лицето му пребледня, ръцете му безпомощно лежат върху бюрото: — Всичко ще разкажа. Всичко. Но това не знам. Не знам...

— За каква кола щяхте да предупредите Белов?

— За никаква. Той е объркал всичко, нищо толкова не съм му казвал...

— Все още ви питам с добро — предупреди Вениамин Аркадиевич, — но много скоро търпението ми ще свърши.

— Но това не е моя тайна, разбирате ли?

— Какви ги дрънкате?! Да не искате да кажете „става дума за дама“, нагледали сте се на сапунени опери?! Разбирате ли изобщо кой е убит? Знаете ли, че делото се контролира от главния прокурор и от

администрацията на президента? Наистина ли сте готов да жертвате длъжността си, а може би и свободата си заради нечия тайна? Мислите, че в затвора ще ви топят спомените за тази идиотска проява на скромност?

— Добре де, добре. — Георгадзе избърса изпотеното си чело и врата. — Един от нашите жители... Той е уважаван човек, разбирате ли? Скулптор, член на Съюза на художниците, но нали разбирате, има малка слабост... Как да се изразя по-меко, обича да общува с проститутки, при това с няколко, нали разбирате какво искам да кажа? Но там е работата, че, първо, лесно ще го разпознаят, ако се занимава с това в града, и, второ, той е инвалид и е прикован към инвалидната си количка. Освен това има млада жена актриса, която не се досеща за нищо. Та той ме помоли веднъж да му облекча някак живота и да го избавя от вълнения: да не започне охраната прекалено старателно да проучва кои са гостите и при кого са дошли, самите момичета да не направят шумен скандал, за който да научи любимата жена. Просто ме предупреждаваше от време на време, че очаква гости, а аз предупреждавах охраната. Момичетата пристигаха и си отиваха винаги нощем, за малко, и никога не са възниквали проблеми.

— Фамилията на скулптора?

— Не може ли без нея? — примоли се Георгадзе. — Човекът просто искаше да се развлече, а аз просто исках да му помогна. Нали това няма никакво отношение към убийствата?

— Фамилията?!

Управителят се наведе направо до ухото на Вениамин Аркадиевич, едва прошушна името и се стовари в креслото, въртна очи и се затресе.

Май се престарах, помисли Тур. При наличието на толкова данни името можеше да се издири за пет минути. А сега Георгадзе напълно се скапа. Изглежда така, сякаш още една минута, и ще заспи. Нима е толкова слаб? Или все пак се преструва? Още малко, и ще припадне. Впрочем заслужава си го.

Да, искаше да разкаже още нещо. Да чуем.

— Добре, разказвайте по-нататък.

— Какво?

— Всичко! Преди пет минути обещахте, че ще разкажете всичко. Хайде сега разказвайте това „всичко“. Особено добре ще е, ако има

отношение към делото.

— Ами след стрелбата дойде Белов. Лицето му страшно. Говореше за съобщение, което е получил по пейджъра си. Помислих си: опитва се да ме шантажира. И казах: нищо не знам. И премълчах пред следователя. Страхувах се от Белов... — изрече едва чуто управителят.

— Кой знаеше, че сте предупреждавали Белов за колата, която в най-скоро време трябва да дойде?

— Мислех, че никой.

— Кой може да прати съобщение на пейджъра на Белов от ваше име?

— Мислех, че никой.

— „Мислех, че никой, мислех, че никой“ — започна Тур, като го имитираше. Разкисналият се управител предизвикваше у него раздражение. — Сега какво мислите?

— Сега вече нищо не знам.

— Марков кога идваше при Арбатова?

— Не помня. Да не съм комендант на общежитие. Не следя жителите — започна убедително Георгадзе, но като срещна строгия поглед на Вениамин Аркадиевич, пак призна: — Няколко пъти.

— Оставаше ли през нощта?

— Да.

— Те в какви отношения бяха?

— Не знам. — Изчезнаха всички чувства освен умората.

— Да вървим в прокуратурата.

— Да...

Тур го караше, за да го разпита официално. По пътя Георгадзе сякаш се опомни и се поинтересува:

— Ще ме арестуват ли?

— Ще видим — успя само да каже следователят. Той наистина още нищо не беше решил.

Разпитът с воденето на протокол не даде нищо ново. Още същата вечер освободиха нещастния управител.

Влизайки в апартамента, Тур усети разнасящия се от кухнята аромат на ябълкова пита. А ето изскочи и самата пазителка на

семейното огнище, облечена празнично:

— Преобличай се и на масата.

Приповдигнатото настроение, живите движения и ябълковата пита веднага я издадоха — имат гост, синът Евгений. Стана му по-леко и по-спокойно от домашния уют, приветливия глас на жена му и очакваната среща със сина. След като се преоблече и изми ръцете си, Тур влезе в кухнята и се здрависа със сина. Жена му се върна с бутилка червено вино. Докато сипваше яденето, изкомандва:

— Отваряйте и наливайте! Мъжеее, хайде, по-живо!

На масата Клавдия не сваляше влюбения си поглед от Евгений, през цялото време нещо му слагаше в чинията, доливаше. Разбира се, Вениамин Аркадиевич също обичаше сина си, дори се гордееше с него, но смяташе толкова откровеното проявяване на чувства не само за напълно неуместно, но в дадения случай за излишно. Слушаше мълчаливо разказа на сина си и мълчаливо му съчувстваше.

Все същите трудности с финансирането на напълно перспективни проекти, все същото съкращаване на фундаментални изследвания, падане нивото на подготовка на среднистите, намаляване на аудиторното натоварване, съкращаване на средствата за закупуване на литература за библиотеката, недостиг на компютри, безнадеждно остаряла техника и невъзможност за обновяването й... Синът му бе асистент в катедрата по приложна математика в Московския държавен университет.

Мислите и преживяванията му винаги бяха свързани с работата. Вениамин Аркадиевич си помисли, че по това прилича на самия него. По принцип разказите на Евгений бяха винаги за едно и също. Променяха се само детайлите. И жена му винаги слушаше сина им с интерес. Дали вникваше в същността на разказа? Най-вероятно не особено, макар съвсем уместно да вметваше по някоя дума. Разговорите винаги действаха на Тур угнетяващо.

Например за него беше съвсем непонятно защо е съкратено родното производство на компютри. Със сигурност щяха да са по-евтини от вносните и с тях спокойно можеха да се обзаведат вузовете и предприятията. Нима все така ще продължаваме да закупуваме китайски дискове, южнокорейски клавиатури и прочутата „жълта“ оперативна памет и да правим от всичко това „инструменти“ за по-нататъшното развитие на руската наука? А да изнасяме нефт, газ,

въглища, диаманти, скъпоценни метали... Защо в новото световно разделение на труда Русия трябва да играе ролята на суровинен придатък. Защо онези, на които не е безразлична съдбата на страната, които разбират, че само развитието на науката и съвременните технологии ще осигурят самостоятелност на държавата и мястото ѝ като равна сред равните, защо тези хора са обречени на съществуване? Жалко не като битови условия, макар и това да е печално, а като невъзможност за осъществяване на научните планове, да се участва редовно в специалните конференции, а понякога и да се продължава работа по избраната специалност. И всичко това става на фона на откриващите се нови казина, ресторанти, магазини за модно облекло, хотели за домашни животни, разкошни празнични юбилеи на градовете.

Синът отдавна си беше заминал, но Вениамин Аркадиевич така и не можеше да си върне душевното равновесие или поне илюзията за него.

— Сърце мое — не издържа той и се обърна към жена си, — как става така, че човек учи за шест, после работи, влага всичките си сили, целия си талант, а след това идва ден и дори не му дават възможност да работи? А нали човекът е вярвал и доводите в полза на вярата са били напълно убедителни. Но му обясняват — няма пари. За портиера на хотела се намират пари, а кой знае защо няма за инженерите от конструкторското бюро, за учителите, за преподавателите от вузовете.

— Веня, не се измъчвай! — Клавдия Степановна беше оптимистка по природа и умееше да намира някакъв положителен смисъл във всякакви неприятности. — Най-лесно е да си нещастен. Кога превратите и революциите са правили честните хора в Русия щастливи? На завоите на историята не излизат първи най-добрите, а най-отраканите — онези, които ще могат да изблъскат тичащите във вътрешния кръг. Колко пъти сме говорили за това? Евгений ли те разстрои толкова? Успокой се. Ще се оплаче и ще продължи да работи. Пред кого да се пооплаче, ако не пред родителите си.

— Не само Евгений... — Но желанието му да говори изчезна. Пък и тя е права, докога ще наливат от пусто в празно! Русия не играе за първи път на революции и преврати. Предстои ѝ да издига отново и науката, и изкуствата, и занаятите. Жалко само, че всичко това няма да стане скоро. Няма да го видим с очите си.

---

[1] Старинна горна мъжка дреха. — Б.пр. ↑

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

24 юни

— Добър ден, Лидия Ивановна. — Шчербак демонстрираше върха на галантността.

— Пак ли вие? — По лицето на секретарката на Минчев не можеше да се разбере дали новото посещение на ченгето ѝ е неприятно или напротив. Във всеки случай Лидия Ивановна едва ли можеше да се оплаче, че я откъсват от работа заради глупости: не се виждаха никакви клиенти и изобщо тя стоеше в офиса в горда самота. — Как върви разследването?

— С огромни крачки, Лидия Ивановна. Появи се нова интересна информация и ние с шефа — Шчербак кимна към Денис — бихме искали да проверим. Ще ни разрешите ли да поогледаме тук?

Секретарката претегли с поглед Денис и повдигна рамене:

— Моля, оглеждайте. В края на краищата не ме засяга. Ако бяхте дошли утре, изобщо нямаше да намерите тук жив човек.

— Закриват ли ви? — изрази съчувствие Шчербак.

— Попитайте Берьозин, във всеки случай аз вече не работя тук. Само ще си събера нещата и довиждане. — Тя демонстративно насмете в една картонена кутия някакви книжа от бюрото, снимка в рамка, голям калкулатор и стана, явно възнамеряваше да излезе да пуши в коридора. — Няма да ви преча, кантората е изцяло на ваше разположение.

— Е, откъде ще започнем? — поинтересува се Шчербак.

— Отначало. — Денис се огледа. Офисът се състоеше от две доста големи стаи: директорския кабинет, в който имаше две бюра, тоест Минчев вероятно е делил кабинета със заместника си, и приемна, където е била господар секретарката. — Ти погледни в приемната, а аз в кабинета.

Дори един бегъл оглед на кабинета даваше повече от десетина „нестандартни“ места, където може да се скрие уред за подслушване, и още повече „стандартни“. Денис провери телефоните, контактите,

настолните лампи и прочие „стандартни тайници“ за „бръмбарчета“ — нищо. Дори и да е имало, навреме са ги прибрали.

Шчербак вече привършваше в приемната, стоеше с кисела физиономия на прага. Не беше успял да намери нищо.

— Ще пиете ли кафе, господа детективи? — Секретарката се беше върнала и наблюдаваше Денис с нескрито любопитство.

— Сложете кафеварката, а ние ще решим — измъкна се Николай.

След три часа и петнайсет минути щателният обиск в кабинета свърши, но не се намери нищо, което да подсказва за следене.

Денис седна на стола на Минчев и се загледа в тавана. Там висеше някакво загадъчно съоръжение, което досега не бе докосвал — разбира се, полилеят на Чижевски. Всъщност само там не беше проверявал.

— Лидия Ивановна! — извика ченгето. — Извинете, дайте ми нещо да покрия писалището, трябва да огледам полилея.

Секретарката дръпна чекмеджето на бюрото на Минчев и безцеремонно измъкна оттам цяло тесте разпечатки.

— Това ще стане ли?

— Разбира се, благодаря.

Денис се качи на бюрото и разви декоративната чашка, скриваща отвора на тавана в основата на полилея. После внимателно раздели жичките. И тук нямаше „бръмбар“, но все пак откри нещо — съвсем новичко парче изолирбанд върху прашната оплетена паяжина от кабели. Денис го разви внимателно — точно така: изолацията на кабела беше срязана внимателно и жицата зачистена. Пита се — защо? „Бръмбарът“ се е захранвал точно оттук.

Но вече не се захранва — махнали са го. Само не са прикрили добре следите.

— Закъснели ли сме? — поинтересува се Шчербак.

Денис кимна утвърдително и отново извика секретарката:

— Лидия Ивановна, не помните ли дали напоследък не са се вясвали тук някакви електротехници или шлосери?

— Защо да не помня? Даже много добре си спомням: два дни преди гибелта на Минчев идва електротехник. През нощта на целия етаж беше изгаснал токът и сутринта два часа не можехме да работим. Казаха, че станало нещо с кабела.

Шчербак и Денис се спогледаха.

— А лично вие ли извикахте техника? — поинтересува се Шчербак.

— Не, сигурно някой от съседите, тук на етажа има осем фирми, може би го е извикал някой, който пръв е дошъл и е открил безобразието.

— Помните ли как изглеждаше техникът?

— Обикновено изглеждаше, като всички електричари: с работно облекло, с куфарче.

— Стар, млад, слаб, дебел, може би плешив?

— Не съм го разглеждала — измърмори секретарката. — Не ми беше до това. В приемната беше седнал някакъв изрод — научил, че възнамеряваме да се закриваме, и дошъл да разбере сега кой ще осъществява гаранционното обслужване на купените от нас полилеи. И като напук тук не бяха нито Минчев, нито Беръзин.

— Тоест електричарят работи сам в кабинета на Минчев? — продължаваше да разпитва Шчербак. — Нали проверява кабелите навсякъде?

— Разбира се, че сам...

— Да оставим електротехника — каза Денис, — какво е това? — Той събра разпечатките по бюрото, на които преди малко беше стъпил, и откри някакъв списък, където фигурираха предимно имена на знаменитости.

— Това ли? — Секретарката хвърли бегъл поглед на листовете. — Това е списъкът на клиентите. Нашата фирма им поставя в Покровско-Глебово полилеите на Чижевски, ако не звезди, поне всички там са важни клечки. Фактически това беше последната ни успешна сделка.

— Фамилията на Арбатова е подчертана, това какво означава?

— Нямам представа. Може би Минчев е бил неин поклонник и е искал да ѝ предостави някакви намаления или допълнително обслужване, във всеки случай не ми е казвал нищо. А Арбатова е онази певица, звездата.

— Последен въпрос, Лидия Ивановна, къде са нещата на Минчев, документи и прочие? Съпругата му каза, че нищо не е вземала от офиса.

— Ей там в онзи кашон, погледнете, ако искате.

— Ами компютърът? — Денис едва сега забеляза смаяно, че в офиса на „Поличаз“ няма нито един компютър.

— Минчев продаде компютрите, за да се заплати за дълговете, продаде и мебелите, само че още не идват да ги извозят. А Сергей Константинович по-добре от мен ще ви разкаже всичко. — Тя кимна към конте на около тридесет и пет, което се въртеше в офиса. — Сергей Константинович, ще поговорите ли с ченгетата?

Въпреки контешкото в него Денис хареса Беръозин. Приятелят и заместник на Минчев притежаваше ярко изразено позитивно мислене и явно не възнамеряваше заради краха на „Поличаз“ да слага кръст на кариерата си, още по-малко пък на живота си. Оказа се, че вече се е уредил като мениджър по продажбите в московското представителство на „Бош & Сименс“ и се е отбил тук буквално за минута, казал на Лидия Ивановна, че и за нея е открил един-два напълно достойни варианти за работа.

Беръозин не повярва, че са били подслушвани. Беше убеден, че са се разорили не по нечия зла воля, а просто защото в Русия малките фирми трудно оцеляват. Трябва или да работиш сам, за да не зависиш от никого, или за някой гигант, като въпросния „Бош“, който отдавна владее всичко и не е така лесно да го ликвидираш.

— А какво ще кажете за дълговете на „Поличаз“, кой ще ги връща? — поинтересува се Денис.

— Ами няма никакви дългове — отвърна Беръозин. — Игор върна кредита, дори някъде в сейфа се търкаля бележката за това. Отмени всички работи по реконструкцията на производството, наистина наложи се да плати неустойка, но парите горе-долу са върнати, продадохме всичко, което можахме: всичко, което чакаше готово на склад, материалите, продадохме и самите складове... Изобщо не съм се съмнявал, че Игор е нормален мъж и няма да прехвърли своите дългове на чужди рамене. Само че мислех, ще започне всичко отначало, в края на краищата не се е свършил светът с тия полилеи, а той...

Докато Беръозин разказваше, Денис разглеждаше вещите на Минчев. Разни канцеларски дреболии, настолна запалка, снимка на Олга в рамка, телефонно тефтерче, връзка ключове, чифт вратовръзки.

— И дори не сте имали подозрения, че Минчев възнамерява да се застреля? — Шчербак се обърна към Беръозин. — Може да ви е

казвал нещо от сорта, че животът му е омръзнал, може да се е изразило в друга форма: запой от безизходица или например гуляйджийство?

— Не, нищо подобно. Имахме вечеринка вечерта преди гибелта му, той дори се радваше, че сме се измъкнали с малко пари, че не са ни подгонили за лихви, банката не е продала дълговете на мафията и няма да се наложи до края на дните си да плащаме. Само не знаеше как да каже на Олга, че вече няма да има кола и ще се наложи да си купят по-малко жилище. Да, между другото питахте ме за следенето. Игор говореше точно за него и когато започнаха неприятностите ни, според мен той започна да става твърде предпазлив. Например резервните ключове от апартамента и колата държеше винаги тук, в бюрото си — за всеки случай. Ако изгуби своите и жена му не си е у дома, няма да разбива вратата на жилището си, я. Та прибра ключовете, дори не ги премести в сейфа, а направо ги махна и ми каза, в смисъл, посъветва ме, също да се държа по-предпазливо.

— А на Олга така и не каза? — попита Денис. Искаше да провери, от една страна, дали Олга е била абсолютно искрена с него, когато говореше, че дори не се е досещала за неприятностите на мъжа си, а от друга — доколко е реална версията на Шчербак за възможните амурни отношения между Олга и Берьозин. — Или все пак ѝ каза?

— Срам ме е да си призная, но не знам — смути се Берьозин. — Погребението и другите задължения... тогава някак не беше до изясняване, а след това не съм виждал Олга. Знаете ли, тези дни ще се женя, бездруго се наложи да преместим сватбата, сам разбирате. О! Погледнете, последния клиент. — Той едва сега забеляза унилия тип, който вече от няколко минути разговаряше със секретарката. — Дали да не му подаря някой сувенир, а?

Берьозин започна да рови в чекмеджетата на бюрото си и измъкна стар, раздърпан брой на „Партньор“ със снимка на Минчев (и полилея на Чижевски, разбира се) на първата страница. Но като погледна някак странно Денис, последният клиент побърза да си тръгне.

В. А. ТУР.

24 юни

Когато вече се качваше в колата, Вениамин Аркадиевич си спомни, че за днес има запланувано посещение, а едно от основните му правила беше: има ли и най-малка възможност, да изпълнява заплануваното. Стигна до мястото със служебната кола, освободи шофьора — все пак посещението е лично, а не работно.

Става дума, че разказа на жена си за чудотворното влияние на полилея на Чижевски и като отстъпи пред молбите ѝ, Вениамин Аркадиевич потърси фирма „Поличаз“, която изработваше и поставяше такива полилеи. Пламенното описание на терапевтичните качества на своето изделие, което направи директорът, си каза думата и Тур купи полилей. И какво? Никакъв ефект! Само дето се засили хипертонията на жена му, неговото главоболие също си остана, а котаракът Василий — любимецът, изобщо се страхува да влиза в стаята, където е окачено това чудо на инженерната мисъл. Обаче полилеят не струва три рубли и той с неговата заплата не смята да изхвърля такива пари на вятъра.

„Всеобща безотговорност!“, мислеше той, докато наближаваше сградата на офиса. Преди перестройката нямаше да се случи такова нещо. А сега са се навъдили едни шарлатани... Никакъв контрол над дейността им! След като дадоха цял куп обещания и спечелиха от повярвалите им хора, те не носят никаква отговорност. Всичко започна от Горбачов. Този проклетник с белега не знаеше какво прави. Може би трябваше нещо да се промени, но постепенно, под ръководството на партията, а не като я унищожи. Да, мнозина искаха промени. Да, може би страната не можеше да се промени по друг начин. Тогава не биваше да се променя! Първият човек трябва да чувства отговорността за съдбата на държавата, а не да се стреми на всяка цена да реализира честолюбивите си планове. И защо да не можело по друг начин? Как можаха китайците! Запазвайки приемствеността в политиката, без да разрушават партията, те постепенно въвеждат елементите на пазарната

икономика, създават отворените икономически зони. Достигнаха планомерен ръст на икономиката и при това не унищожават исторически паметници, пък били те от времето на империята или на културната революция.

Какво се разпали, сам се прекъсна Вениамин Аркадиевич и вече успокоен, влезе в офиса.

Докато отиваше при секретарката, седнала на малка масичка до вратата в директорския кабинет, Тур машинално, почти подсъзнателно отбеляза, че тук нещо се е променило след последното му посещение.

— Добър ден. Може ли да видя директора? — запита колкото се може по-миролюбиво, но вместо очакваното „Моля, влезте“ или „Почакайте, моля, той скоро ще се освободи“, чу неубедителното и изречено сякаш с не съвсем уверен тон:

— Няма го, почти всички въпроси решава заместникът му. Изобщо фирмата се закрива и ако идвате да купите полилея на Чижевски, сигурно е по-добре да се обърнете към някоя друга. Дори мога да ви препоръчам съвсем солидна...

— Извинете... — Вениамин Аркадиевич започна да губи толкова трудно постигнатото си спокойствие. Искаше да обсъди именно с Минчев плачевния, а по-точно никаквия ефект от използването на полилея. Не, не мислеше да вдига шумен скандал. Искаше разяснения как става така, че „благотворното действие, оказвано на всички без изключение“, неизвестно защо подмина точно неговото семейство. — Ако директорът не е тук, но ще дойде днес, ще почакам, ако няма да дойде днес, тогава кажете кога! И какво означава това „закрива се“, щом работният ден току-що е започнал?

— Директорът е мъртъв... Неговите задължения се изпълняват от заместника му... — поясни жената тихо, почти изплашено. — По-точно се изпълняваха, но нашата фирма вече я няма, закрыта е...

Вениамин Аркадиевич, чиято работа често бе свързана със смъртта, беше толкова неподготвен за неочаквания обрат на събитията, че не осъзна веднага смисъла на чутото. Разиграват ли го? Имаше тук търговец, а сега се е изпарил. Полуобърнат, огледа бавно стаята, за да провери дали не му се подиграват зад гърба. Зад гърба му никой не се смееше.

Наистина нещо се е променило след последното му идване, но какво? Служителите... Няма ги. Миналия път тук имаше още три бюра

и на тях работеха хора. А сега нито бюра, нито хора.

— Как мога да се срещна със заместника? — поинтересува се Тур, почти повярвал на чутото, но все още обзет от желание да удовлетвори оскърбените си чувства.

— В момента Сергей Константинович разговаря с частен детектив — докато изричаше това, тя леко кимна към откренатата врата на директорския кабинет. — Бихте ли поседнали да почакате една-две минути?

Жената стана и леко премести стола за Тур, явно искаше да успокои клиента с учтивост. Следователят кимна в знак на благодарност, обърна стола така, че като седне, да вижда Сергей Константинович и младежа, разположени на голямото двукрило бюро. „Весело съвпадение. Директорът мъртъв. С разследването се занимава частен детектив. Не с разследването на смъртта му де! Сигурно просто изпълнява някоя тяхна задача, дори може да работи при тях.“

Удоволствието, че намери обяснение за съвпадението, което щеше да наведе един неизкушен човек на съвсем абсурдно предположение, повиши настроението му. Вениамин Аркадиевич разглеждаше бавно ченгето и като предугаждаше отговора, се поинтересува с почти шеговит тон, защото нямаше сили да се откаже от приятното изживяване:

— Да не разследва смъртта на Минчев?

Детективът не носеше ярки дрехи, но обувките му бяха прилични. По-рано обувките винаги издаваха руския човек. Чертите на лицето му напомнят за някого... Кого? Тур долови със закъснение смисъла на отговора: „... По поръчение на вдовицата разследва обстоятелствата около смъртта...“.

Вече му се отця да разговаря със заместника. Каза „довиждане“, без да го адресира към някого, излезе и съвсем объркан тръгна с метрото към прокуратурата.

Изобщо днес Вениамин Аркадиевич беше запланувал да разговаря с депутатата — свидетел на стрелбата в Покровско-Глебово. За разговора трябваше да има добро настроение, пълна концентрация, свежест на възприятията... Но след безползното и дори глупаво посещение в „Поличаз“ Вениамин Аркадиевич се чувстваше напълно отпаднал. Със самото си съществуване този „частник“ за цял ден го извади от релси.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

24 юни

Минчев наистина бе върнал кредита. Денис провери. И Беръозин наистина възнамеряваше да се жени, но не за Олга. Излиза, че от смъртта на Минчев не е получил нито сексуални, нито някакви други облаги. В бележника на Минчев пак му се наби в очи фамилията на Арбатова, но Денис не искаше да безпокои звездата.

Шчербак обиколи конкурентите на Минчев. Без да общува отблизо с някого, все пак направи извода: търговията с полилеите на Чижевски е печеливша както и преди и събратята на Минчев изобщо не мизерстват, тъкмо напротив. Николай посъветва Денис да пообщува по-непосредствено с някой си Станислав Сергеевич Бочаров — по неговите думи този е единственият нормален човек — останалите били или прекалено дребни риби в занаята, или „долни мафиоти“, които изобщо няма да седнат да разговарят, без да поискат по сто долара за интервюто.

Бочаров живееше в осеметажна стара сграда на „Беговая“ и заемаше едновременно два апартамента. Жилището му повече приличаше на самолетен хангар или, в най-лошия случай, на представителството на БМВ в Москва, отколкото на дом. Вътрешните стени напълно липсваха и тук като нищо можеха да се разминат три-четири коли, без да закачат мебелите.

На Денис отвори момиче на около четиринайсет години. Покани го с жест да влезе, докато продължаваше да си говори по радиотелефона, и извика:

— Татко, търсят те — и изчезна навътре.

До прозореца зад маса с необятни размери в кресло, напомнящо трон, се кипреше самият господин Бочаров, ако се съди по обстановката наоколо — страдащ от остра форма на гигантомания. Наистина самият той беше дребничък, квадратен, фактически плешив, доста възрастен, може би в предпензионна възраст, и страшно

напомняше Мечо Пух от анимационните филмчета. Само че не на Дисни, а от нашите родни.

— Привет, Серьога, сядай — изломоти той, без да вдига очите си от книгата.

Денис се изкашля деликатно. Бочаров вдигна поглед и тъпо се загледа в госта.

— Сигурно чакахте някой друг — рече Денис усмихнато, — позволете да се представя. Денис Андреевич Грязнов, частен детектив, в настоящия момент разследвам гибелта на вашия конкурент Игор Минчев, собственика на фирма „Поличаз“. И във връзка с това бих искал да ви задам няколко въпроса. Нали не се сърдите, че идвам без покана?

Грязнов нарочно говореше по-дълго от необходимото, така даваше време на събеседника си да се окопити от неочакваната му поява. В лицето на Бочаров му трябваше приятел, а не „заподозрян“.

— Седнете, щом сте дошли. — Стопанинът премести без желание документите си. — Само че ми покажете някакъв документ.

Денис показа.

— Та за какво искате да ме питате? — поинтересува се Бочаров много сериозно. — Дали аз съм изпратил покойния на онзи свят? Не съм аз.

— Малко преди смъртта си Минчев е твърдял, че професионално го следят и някой съзнателно руши бизнеса му. С вас не става ли нещо подобно?

— Търсите нови клиенти? Не, никой не ме следи. Редовно проверявам и офиса си, и жилището за подслушвателна апаратура, не работя с непроверени партньори.

— В какви отношения бяхте с покойния? — Денис разбираше глупостта на въпроса и като го задаваше, не очакваше нищо интересно, просто искаше да знае доколко Бочаров е готов да откровеничи.

— Е, все пак бяхме конкуренти с Минчев, но не е имало особени конфликти. Няколко пъти си отнемахме дребни поръчки, един-два пъти сме се срещали по приеми. Това е всичко. — Той се замисли. — Никакви стълкновения, никакви удари под кръста, не беше лесно да си негов конкурент, в смисъл че Минчев бе ловко момче и никога не изпускаше своето, но строеше отношенията си приятно, цивилизовано, ако разбирате какво имам предвид.

„А вие, Станислав Сергеевич, цивилизовано ме пращате за зелен хайвер — помисли Денис — и горе-долу сте прав за себе си. Макар че можехте да излезете от своя калъп и да си излеете душата, докато не са ви схрускали както Минчев.“

— Тоест напоследък с вас не се е случвало нищо такова, което би ми помогнало? — попита той на глас.

— В общи линии така е, всичко си е нормално...

— Е, какво пък, ако си спомните нещо, позвънете — Денис подаде визитната си картичка — по всяко време, довиждане.

Той излезе от входа и не беше изминал и десетина метра, когато мобилният му телефон записука.

— Денис Андреевич, Бочаров е, далеч ли сте вече?

Денис се усмихна, обърна се и тръгна обратно:

— Не, тъкмо излязох навън.

Грязнов се спря пред пейката, на която живо обсъждаха извънбрачната бременност на някоя си Ляля от втори вход. Скоро се появи и Бочаров и като поздрави съседките, предложи:

— Хайде да се разходим.

Стигнаха мълчаливо до някаква детска градина, седнаха на някакви вкопани в земята гуми и запалиха цигарите почти синхронно.

— Да смятаме, че нещо съм си спомнил — започна нерешително Бочаров. — Преди около два месеца при мен в офиса идва един младеж с интересно предложение. Носеше документи, свързани с Минчев. Наистина показва само част от тях, нали разбирате, за да „кльвна“. Но това беше достатъчно, за да разбере — те са истински и си заслужава. Там имаше цифри, които не е трудно да се проверят.

— Предложи ли ви да ги купите?

— Да. Но не се споразумяхме за цената и се наложи да се откажа.

— Прекалено много ли искаше?

— Шегувате се! Тази информация не може да струва „прекалено скъпо“! С нея щях да го изхвърля от пазара като две и две четири. Просто не бях готов да заплатя... — Бочаров се запъна.

— Колко, ако не е тайна?

— Тайна — рязко го прекъсна Бочаров. — Изобщо не знам защо ви разказвам всичко това. Глупаво е и нерационално. Бизнесът е война,

а на война всички средства са добри. Дали не остарявам? Разчувствах се. Съжалих се над Минчев...

— Как мислите, убили ли са го?

— Кой? Дори да е открил кой го е провалил, какво може? Не, мисля, че сам. И най-вероятно няма да намерите никакви следи.

— Все пак разкажете за младежа — помоли Денис. — Как се казваше, как изглеждаше? Не ви ли остави някакви свои координати?

Бочаров въздъхна съкрушено:

— Напразно питате. Макар че не ми пречи, моля. Изглеждаше обикновено: към трийсетгодишен, висок, жилест, брюнет, косата къса, сресана назад, приятна усмивка, облечен с вкус. Не забелязах особени белези. За представяне, не се представи, просто каза, че има за мен изгодно предложение — Бочаров порови в джоба си и извади смачкано листче от бележник, — остави ми телефонния си номер, в случай че размисля и все пак реша да купя от него документите.

— Но вие така и не се решихте?

— А иначе щях ли да седна да разговарям с вас?

— Добре, а кой друг би могъл да ги купи?

— Не знам, но ако разберете при кого са отишли договорите на Минчев с общината, това ще са купувачите.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

25 юни

Когато сутринта Денис пристигна в „Глория“ доволен като слон, Макс вече го чакаше. Ако се съди по зачервените му повече от друг път очи, геният не се беше прибирал вкъщи и днес не е спал. Изобщо не е ясно кога спи. Затова пък не възникваха съмнения кога се храни. Пак по негово твърдение трябвало непрекъснато да яде, за да възстановява енергията, изгубена поради излъчването на мониторите. Кое то той благополучно правеше. Отрицателната страна на този чудесен процес беше, че трошите от хотдог, чипсовете, пиците и прочие нездравословна храна, а също капките от кока-кола, напитката на елитните хакери, много скоро попадаха върху клавиатурата. Налагаше се да ги разглобяват и чистят, а след две–три чистения направо да ги изхвърлят и да купуват нови.

Денис дори въведе особено, специално перо разходи: „Клавиатури — 2 бр. Месечно.“

— Хайде, хвали се — усмихна се Денис. — Изрови ли нещо?

— Ъхъ — доволно поклати глава Макс. — Следи от „троянски кон“ в лаптопа на Минчев.

Денис познаваше Макс много отдавна, нежно обичаше дебелията му брадата физиономия, неспирните шеги, уменията да консумира бира с чипс в неограничени количества, ценеше го много високо като специалист, но от първия път изобщо не разбираше за какво става дума.

— Какъв кон?

— Троянски. Не дървен, естествено — електронен. Дори бих казал — виртуален. А трябва да ти кажа, че „троянският кон“ е подарък, който изобщо не очакваш. — Виждайки, че Денис все още нищо не разбира, той започна да обяснява по-подробно: — Повечето троянци по нещо приличат на вирусите и на „червеите“. Имат сходни методи, но различни функции. „Троянският кон“ попада в компютъра на жертвата и там по някакъв начин се активира. Например от самата

жертва. След активирането трябва да проникне в системата, да поеме някои функции, отговарящи например за безопасността или за връзката с „външния свят“. След като се приспособи в системата, започва да събира полезна информация от „заразения компютър“ и с помощта на средствата за връзка, например по модема, започва да предава данните или да ги натрупва за по-нататъшно прибиране в режим manual, тоест ръчен. Има троянци, които накрая изтриват цялата информация в компютъра. Изглежда, лаптопът на Минчев е бил заразен с подобен вирус. Електронният адрес, на който „троянският кон“ изпраща информацията, също задължително трябва да е в компютъра...

— И как да го научим?

— А за какво имаш глава? За да ядеш ли? — Макс запрати една шепа чипс в устата си. — Нее. За да си пъхаш носа във всички файлове без изключение.

И той започна възбудено да втълпява на Денис колко дълго и упорито е търсил троянеца с различни средства.

— Първо използвах NIEW, след това SOFTICE, после IDA. Никакви следи. След това...

Геният беше способен да говори безкрай на всяка тема, свързана с компютрите. Обикновено Денис успяваше да разбере една десета от казаното, но и това стигаше за детективските му цели. Денис не доизслуша как Макс е успял все пак да излови нужния адрес, защото му хрумна нова мисъл:

— А може ли по електронния адрес да се изчисли географското положение на компютъра?

Недоволен, че са го прекъснали на най-вълнуващото място в разказа, Макс измърмори:

— Слушай, аз да не съм висял цяла нощ над компютъра на Минчев за тоя, дето духа? Програмата се казва PING. Помага по адреса на електронната поща да изясниш истинския zip-код на ползвателя. Щом знаеш кода, когато проникнеш в регистъра на провайдъра, можеш да определиш всичко, каквото искаш.

— И ти, естествено, проникна и определи?

— Разбира се. Нужният ни компютър се намира на площад „Въстание“, в сградата на бивш научноизследователски институт. От провайдъра дотам има отделна линия, на която са закачени примерно

петдесетина компютъра. Но аз май знам в крайна сметка при кого е отивала информацията. В това здание се спотайва малката фирма „E-Bittles“. Специализирана по сложната електроника и компютърните взломовете, те са майстори на подобни фокуси, и не само на такива неща.

— Познаваш ли ги?

— Аха, познати момченца. Срещал съм се с тях на един хакерски купон. Тяхната най-голяма мечта в момента е да направят такова приспособление, което позволявала се приближиш до входа и да свалиш всичко от харддиска на човека, който живее в къщата. А са започнали от прости неща: прониквали в „Армейка“ и организирали прослушване на непосредствения си началник, за да имат винаги аргументи в своя полза.

— А имената, други данни?

— Валерий Муха и Аркаша, мисля, Ратников. Сигурно са по на трийсет, Валера е един дребен, подвижен, приказлив, Аркаша — той е мълчаливец и винаги има едно наум, но според мен май е по-умен от Валера. Това е всичко, общувал съм с тях един-два пъти, и то не толкова непосредствено.

— Тогава да вървим, да пообщуваме по-непосредствено — предложи Денис.

— Върви — съгласи се Макс. — Не мисля, че са издънили Минчев от лична корист, може някой да ги е помолил...

— Какво значи „върви“? Ще отидем заедно. Ти ги познаваш, сам каза, много по-охотно ще разкажат на тебе всичко.

Макс се наежи и изчерви като рак:

— Няма да дойда. А ако ти, шефе, ги докараш и започнеш да ме цитираш, смятай, че повече не работя тук.

— Макс, какво ти става? — възмути се Денис. — Тези мръсници се занимават с икономически шпионаж, заради тях хората се самоубиват, а в теб се пробудиха някакви сантименти.

— Това не са сантименти, а обикновена професионална етика — настояваше на своето Макс. — Ако щеш, хакерска етика. Съревновавали сме се малко, аз съм победил, открих всичките им тайни и стига толкова. Разните там акции за сплашване, предаване в ръцете на правосъдието, справедливото възмездие — това не е за мен.

— Макс, какво бълнуваш? А ако някой от тези нещастници проникне в банката, в която са спестяванията на баба ти от последните трийсет години и заради това бабата получи удар, пак ли ще мислиш само за етиката?

— Моля те да не закачаш баба ми! Но ако се случи такова нещо, аз, разбира се, ще изловя мръсника, ще изловя и банковата сметка, на която са прехвърлени парите, и ще ги върна обратно. Но да викам милиция, да крещя: „Дръжте го този!“ — няма да стане. И няма защо да ме баламосваш с глупавите си примери. Имаме конкретна ситуация и именно в тази ситуация, шефе, ти казвам: не. Като не ти харесва, можеш да ме уволниш, а по-добре аз сам да си отида.

— Добре — предаде се Денис. — Не възнамерявам да те уволнявам, дори не се надявай, няма да ти устройвам и очна ставка с твоите познати. Но в такъв случай ми трябват съвсем точни указания къде и как да търся резултатите от действието на този... как го нарече, троянец?

Макс моментално се успокои, сякаш допреди малко не се е водила тази идиотска разправия, и като изсипа в устата си поредната порция чипс, започна да обяснява:

— Нищо няма да намериш там, ако те сами не ти покажат, затова сега ще ти напиша една програмчица, която ще ти снесе всички файлове от техния сървър. Най-вероятно ти трябва сървърът. Значи, вземаш zip-диска — това, ако всичко мине гладко, на него ще се събере точно толкова, колкото те са могли да преточат от Минчев. В противен случай — преносимият харддиск. Просто пуцаш моята програмчица и тя ще копира всичко освен стандартното програмно осигуряване. А пък по-нататък аз ще се оправям кое какво е. Обаче да те съветвам: опитай да се спазариш, тогава ще бъде много по-лесно.

— Ето какво имаме към днешна дата...

Денис и Олга седяха в същия ресторант. Този път тя пиеше чай с виенски кифли.

Денис докладваше за свършеното:

— При огледа на компютъра ви стана ясно, че от него наистина е източвана информация. Следите водят в някаква си фирма с название „E-Bittles“. Фирмата е специализирана в областта на сложната

електроника, значи напълно е възможно да направи и подслушвателните устройства, които намерихме в апартамента ви. Между другото в офиса на Минчев имаше не по-малко. И засега дори не се досещаме кой все пак е поставил апаратурата. Да ви хрумва нещо?

Олга сви рамене:

— Не знам. Нашият апартамент е с охрана. Сигнализация. Трудно мога да заподозра домашната ни помощничка, тя има прекрасни препоръки. И после, някой се е промъкнал и в офиса.

Денис продължи:

— От друга страна, конкурентите на мъжа ви ни посочиха някакъв младеж, който им предлагал да закупят пълната информация за фирмата на Игор.

— Кога е станало това? — Олга започна да се вълнува.

— Примерно един месец преди смъртта на Игор.

— А как е попаднала информацията при него?

— Възможно е младежът и фирмата на име „E-Bittles“ да работят съвместно. Ние знаем къде се намира фирмата, следователно ще намерим и младежа. Сигурно той има отношение към монтирането на апаратурата и е възможно лично да е следил мъжа ви.

— Лично да е следил Игор? — В очите на Олга се появи пълно объркване и смущение. — Значи и мен е следил лично?

— Не е изключено.

Олга за дълго остана замислена. Денис не ѝ пречеше. Знаеше, че в хода на разследването винаги изплуват факти, които клиентът не харесва, които трудно възприема.

Най-сетне Олга заговори бързо, развълнувано, с наведени очи:

— Денис, трябва да ме разберете. Не мога повече така. Искам да замина отгук и да забравя всичко.

Олга разказа как ѝ е опротивял този дом. Макар служителите на „Глория“ да махнаха всички подслушващи устройства, въпреки всичко тя усещаше чуждо, недобро внимание.

— Защо да ме следят? Какво искат от мен? Сега жилището ми се струва прекалено голямо, заплашително голямо. Ако се случи да се прибирам вечер, пред вратата губя по няколко минути, докато се опитвам да успокоя треперенето на ръцете си. Внимателно завъртам ключа в патрона и бързо светвам лампата в антрето. После стоя още

няколко минути и се вслушвам с отворена врата, сякаш си оставям път за отстъпление. Струва ми се, че се побърквам. Изпитите ми минаха. Всичките ми университетски приятели и приятелки се разотидоха. Ужасно съм самотна в този апартамент, в този град. Моля ви, Денис, прекратявайте разследването, ще си получите заработения хонорар. А аз трябва по-скоро да се махам. Ще приключа някои въпроси и заминавам.

Денис слушаше с учудване как се лее емоционалният поток, след това сложи дланта си върху дланта на Олга. Тя замълча.

— Оля, успокойте се. Убеден съм, че нищо не ви заплашва. Нали у вас няма нищо, няма какво да ви вземат.

— Да, да, вече нищо няма.

— Не сте свидетел на престъплението и не сте носител на чужда тайна, тогава защо да ви преследват? Нали нищо не скрихте от мен?

Тя започна да маха с ръце:

— Не, не, разбира се!

— Ако имате реална причина да се опасявате за живота си, кажете, не се страхувайте, ще ви осигурим охрана...

— Няма нужда от охрана. — Като се стараеше да не гледа към Денис, Олга трескаво ровеше в чантата си, за да намери носната кърпичка, от очите ѝ капеха сълзи. — Страхувам се, че няма да мога да ви се издължа, ако разследването продължи.

Денис я погали по ръката.

— Засега е рано да говорим за това. Още не сме използвали аванса, който ни платихте. Така че не се вълнувайте. Разследването продължава.

БОРИС СОЛОМОНОВИЧ ХАЙКИН.

25 юни

От трагичния инцидент в Покровско-Глебово вече бяха минали четири дни и Борис Соломонович, щом дойде малко на себе си, веднага започна работа. Беше се насъбрала много работа и се налагаше Борис Соломонович да остава до късно зад разкошното си писалище в кабинета в Думата, зает с книжа, разговори по телефона и приемане на посетители. Благотворният щадящ режим, предписан някога от доктор Кормилцев, отиде на кино. Не че Борис Соломонович нямаше време да се погрижи за здравето си и да си прави разтоварващи часове, и дори не е там работата, че се стремеше да забрави случилото се. Но той не можеше да се застави да излезе сам (бодигардовете не се броят), без Найда, която така украсяваше разходките му и им придаваше своеобразна функционална насоченост (не си губи просто така времето — стопанинът разхожда кучето си).

Промяната в режима не мина без последствия: сърцето на Борис Соломонович пак започна да се обажда, чукчетата зад реброто все по-уверено заемаха предишните позиции и започваха да чукат на разсъмване, виеше му се свят... С една дума, всички прелести на депутатския живот се върнаха с лихвата.

Тази вечер Борис Соломонович седеше на работното си писалище, дори нямаше представа кога ще свърши. Току-що се върна от делова среща, на която от съображения за контактност обърна сто и петдесет грама коняк, и сега не му беше кой знае колко добре: тъпата болка в гърдите не му позволяваше да се съсредоточи. Борис Соломонович понечи да отвори горното чекмедже на бюрото, където обикновено държеше запасите от нитроглицерин, но веднага си спомни, че от известно време секретарката му Ирина Георгиевна пое грижите за попълването на „склада с медикаментите“. Той натисна копчето да я извика, но кой знае защо не последва отговор. Борис Соломонович изпита дори известна досада, когато изведнъж на вратата се почука и на прага застана самата Ирина Георгиевна. Тя беше твърде

възбудена и разстроена и Борис Соломонович не на място си помисли: „Сигурно идва да моли за нещо, вечно има някакви проблеми.“ Трябва да кажем, че в секретарските кръгове дори завиждаха на представителката на Борис Соломонович, понеже той беше много снизходителен шеф, не я товареше с излишна работа, поощряваше инициативата и напрегнатостта на работата, помагаше ѝ да реши всеки проблем, включително личните, при нужда ѝ разрешаваше да използва служебната кола, гледаше на проточилия се обед през пръсти и изобщо беше рядко приятен при общуване. От своя страна Борис Соломонович много ценеше Ирина Георгиевна като възплъщение на специалиста от старата школа: тя виртуозно „филтрираше“ посетителите както по телефона, така и лично, мълниеносно разчистваше спешните камари книжа, гениално се справяше с офисната техника и на това отгоре правеше страхотно кафе, на което Борис Соломонович беше голям поклонник. Ирина Георгиевна не злоупотребяваше с близостта с началството, макар и красива, обличаше се направо прекрасно, а и възрастта ѝ беше точно най-приятната за Хайкин: онези „тридесет и шест“, които освен това правят миловидната секретарка и мъдър психолог, и ценен специалист. Та Борис Соломонович се настрои да реши проблема на Ирина Георгиевна и дори подготви и ободряващата си усмивка (а го чакаше още куп работа!)

Въпреки това, както се разбра, съвсем не ставало дума за личните проблеми на Ирина Георгиевна. Като че ли се очертаваха проблеми за самия Борис Соломонович. Ирина Георгиевна започна неуверено с най-сконфузен вид:

— Борис Соломонович, стана малко недоразумение. Току-що се обади някой си Тур, старши съдебен съветник. Там е работата, че той вече два пъти днес искаше да се свърже с вас. Но нали не ме бяхте предупредили за него, погледнах в списъка — няма никакъв Тур. И го отпратих меко, както винаги, понеже, значи вие сте зает, имате срещи, преговори... Просто помислих — какво като е съветник, такива звънят постоянно, реших, че пак някой просител иска да го приемете. А той току-що позвъни за трети път, направо ми вдигна скандал, така грубо разговаря с мен, каза, че ако не го свържа с вас, ще ви изпрати официална призовка и едва ли не под стража ще ви заведат в Московска градска прокуратура... Аз дори не успях да кажа нищо, а той вече затвори. Наистина, имам номера му, каза го още предишните

два пъти, и съм го записала. За бога, извинете, Борис Соломонович, престарах се, естествено, но откъде можех да знам?

Борис Соломонович въздъхна с известно облекчение, макар че в някаква степен изпитваше и досада: все пак Ирина някога така се престарава, става цербер на церберите, дори да е от грижа за шефа. Въпреки това не откри нищо особено криминално в действията ѝ и затова реши да бъде любезен и всеопрощаващ:

— Ирочка, не се е случило нищо ужасно, действали сте съвсем правилно, може да иска какво ли не. Но щом е започнал да заплашва с призовка, значи наистина съм му необходим за нещо. Мисля, че този Тур води делото на моето Покровско-Глебово и ето че иска да изкопчи нещо от мен. Мила, обадете му се наистина, няма нужда особено да се извинявате, просто уточнете какво конкретно иска от мен и го поканете да дойде при нас. Разбрахте ли? Е, хайде...

Ирина Георгиевна изскочи от кабинета с щастливо-успокоен вид, а Борис Соломонович си позволи да вдигне поглед от книгата и още веднъж да обмисли причините, поради които някакъв съдебен съветник Тур е решил да обезпокои нещастния депутат с болно сърце. Какви други поводи може да има за общуване с органите? Не се сещаше за нищо друго, освен за трагичния епизод отпреди една седмица със стрелбата и гибелта на хора, които не са кои да е на този свят, и Борис Соломонович се спря на този вариант. Сега по стара хубава традиция трябваше за всеки случай да размисли как именно да се държи с господин Тур, за какво да му говори, а за какво не бива. През тези дни Борис Соломонович вече пробва по своите канали да добие информация за случилото се, но не получи никакви разумни сведения. Разнасяха се най-различни версии, включително до покушение на прекалено усърдни поклонници на Кристина Арбатова, а и питаха с ласкава подозрителност самия Борис Соломонович дали не си спомня нещо такова за себе си. Изобщо имаше множество позвънявания със загрижени въпроси, но нито една ценна новина. Щом той, който винаги и всичко знае, няма никаква информация, значи и страшната Московска градска прокуратура не разполага с богата информация по въпроса. И за пореден път хукнали, разпитват свидетелите с надеждата, че са били изпуснати важни детайли и улики. Само че какво общо има Борис Соломонович, който не видя нищо, легнал ничком под прикритието на грижовната охрана? Може би

господа полицаите разчитат, че Борис Соломонович притежава някаква секретна информация за жертвите и я крие? А може всичко да е много просто: искат за пореден път да сръгат депутата, който знае защо депутатите не са обичани... Както и да е, Борис Соломонович се изпъчи и си каза, че не възнамерява за пореден път да повтаря отдавна и нееднократно протоколираните показания, след което малко си помърмори, в смисъл къде са тръгнали старши съдебните съветници, щом са толкова важни птици, нека се занимават с реални неща, а не да отвличат хората от работа...

С тези мисли понечи да се наведе над дебелия папка, когато след бързо, предпазливо почукване в кабинета отново се появи Ирина Георгиевна. Този път вече не беше смутена, а направо изплашена.

— Борис Соломонович, там в приемната ви чака... Той също е съдебен съветник, само че от Главна прокуратура. Но дори не е звънял предварително, няма никаква уговорка за среща, просто пристига и настоява веднага да го приемете. Фамилията му е Турецки, един строг, макар и вежлив...

Какво става, помисли сърдито Борис Соломонович. Толкова да бъде ухажван от следствените органи един беден депутат. Къде сте, уважаеми, когато човек има реален проблем, и какво досажда на човека и не го оставяте на мира, когато той хабер си няма?! Никое сърце няма да издържи подобни игри, честна дума!

Като изрече наум тази възмутена тирада и няколко пъти мислено повтори две-три силни псувни, Борис Соломонович спокойно се усмихна на застиналата в очакване на заповедта Ирина Георгиевна, която с това напомняше неговата хрътка Найда. Усмихна се и кимна: хайде, значи, викай го, няма нищо ужасно, не се притеснявай без време. Ирина Георгиевна малко се покуражи и рязко се насочи към приемната да покани при шефа чиновника от Главна прокуратура на Русия с любопитната фамилия Турецки. След секунда секретарката отново се появи, а веднага след нея в кабинета влезе твърде представителен субект, доста добре облечен, със спокойна усмивка, но студени очи. Борис Соломонович му хвърли бегъл поглед и сметна за нужно да стане, да излезе иззад бюрото, да подаде ръка и да посочи мекия ъгъл — с една дума, моля, да поговорим в непринудена обстановка.

Субектът възприе всичко това доста благосклонно, стисна ръката на Хайкин, представи се като Александър Турецки, старши следовател по особено важни дела. Веднага по новосъздадените правила за добър тон старши следователят по особено важни дела Александър Борисович Турецки предложи на Борис Соломонович изящната си визитна картичка, която ненаатрапчиво потвърждаваше казаното. Те се настаниха в меките черни с бежово бие кресла край масичката от дебело зеленикаво стъкло, Ирина Георгиевна, демонстрирайки висшата степен на фирменото си обаяние, се осведоми по въпроса за чаено-кафените пристрастия и беше неизразимо зарадвана, че и двамата мъже предпочетоха кафето: тук тя можеше да блесне с майсторство, което може би ще настрои Турецки на благодушна вълна по отношение на Борис Соломонович. Чак до появата ѝ с изрисувания жостовски поднос запознатите с правилата на деловия етикет Турецки и Хайкин водеха непринудена беседа, едва ли не за времето. Найсетне, когато чашите бяха налети и на масата се появиха бонбони и бисквити, можеше да се пристъпва към причината, довела Турецки в Думата в кабинета на Хайкин. Борис Соломонович демонстрира висша степен на лоялност към следствените органи, извика леко след секретарката: „Ирина Георгиевна, ако обичате, няма ме за никого.“ И ето, отпил от благоуханното кафе в плътната черна чашка, стопанинът на кабинета започна ласкаво:

— Та какво ви доведе в нашите думски дебери, Александър Борисович?

Александър Борисович не беше лишен от чувство за хумор и затова отговори в същия дух:

— Знаете ли, доведе ме миризмата на газ, също и на нефт.

Борис Соломонович повдигна с недоумение вежди, а Турецки в това време продължи и недоумението на Хайкин се увеличаваше, понеже стана ясно, че стрелбата в Покровско-Глебово няма никакво отношение към посещението на старши следователя по особено важни дела.

— Борис Соломонович, бихме искали да получим от вас някои сведения. Относно търга за строителството на разклонението на нефтопровода Тюмен–Новоришск. Доколкото ни е известно, вие познавате нещата не от слухове и бихте могли да ни подскажете, някои неща.

— И какво именно ви интересува? Там като че ли всичко е кристалночисто — промърмори Борис Соломонович, вече застанал нащрек.

— Знаете ли, най-напред ни интересуват някои базови данни. Както ни е известно, търгът се е състоял преди половин година, разклонението Тюмен–Новоришск е признато за перспективен проект, състезавали са се извънредно много фирми и в крайна сметка „Бен Ойл“ е получила правото да строи. Но ето минава половин година, всичко е чудесно и изгодно, строи се не как да е, а с държавна гаранция, с парите като че ли всичко е уредено...

— И какво? — Борис Соломонович предпазливо наруши неочаквано възникналата в монолога на Турецки многозначителна пауза, дори усещаше някакво неприятно боцкане в дланите (за него това винаги означаваше предчувствие за задаваща се опасност).

— Какво става ли? Строено-строено, а още недостроено, макар отдавна да е време, всички срокове са минали. И сега държавата плаща неустойка, можете ли да си представите?

За всеки случай Борис Соломонович зацъка съкрушено с език, като едновременно се стараяше да запази независимо-учуден вид. А в това време, както си хрупаше лениво швейцарските бисквитки, Турецки продължаваше:

— Та ако не греша, Борис Соломонович, нали вие възглавявахте тогава комисията по горивата в Думата?

Борис Соломонович кимна предпазливо (не само усещаше бодежите в дланите си, сърбежът, предупреждаващ за опасност, стана нетърпим).

— Знаете ли — продължи йезуитски спокойният Турецки, — говори се, че някой е лобирал в правителството за „Бен Ойл“...

Ето отекна първият сигнал за тревога, помисли Борис Соломонович и си заповяда да не става нагъл, да не вдига предварително пара. Засега може спокойно да отрича всичко, но да не се обижда и да не говори прекалено сухо — това може да накара събеседника му да наостри уши. Затова отпи спокойно от изстиващото кафе и произнесе леко:

— Александър Борисович, ако става дума за лобиране, абсолютно нищо не мога да кажа. Както правилно отбелязахте, тогава аз ръководех директно тези въпроси и нямаше да пропусна подобни

сведения. И в никакъв случай нямаше да стоя настрана, проектът беше твърде отговорен, за да се пробутва глупаво някой. Мога да ви кажа едно: всичко беше честно. Във всеки случай не са ми известни никакви доказателства за обратното. Лобирание! — при последната дума Борис Соломонович се усмихна тънко, показвайки с целия си вид колко нелепи са подобни подозрения, когато става дума за такъв сериозен проект като „Тюмен-Новоришск“.

Той мислеше как Турецки ще започне да настоява, ще се захване за някоя дума и беше готов за това (макар че Борис Соломонович избираше максимално предпазливо думите). Тези следователи са толкова пъргави и досадни, само да си подадеш пръста, и ще ти отхапят ръката. Но тук го очакваше приятна изненада, понеже следователят Турецки изглеждаше напълно успокоен и удовлетворен от отговора, не настояваше да продължат разговора и едва ли не се извини за ненужното безпокойство. Най-вероятно Турецки от рождение е посветен в тайните на успешната комуникация, възпети от Дейл Карнеги, понеже у Борис Соломонович се появи незабавно и настойчиво желание да докаже на Александър Борисович, че ни най-малко не го е обезпокоил, че винаги му е приятно да си поговори задушевно на едно кафе с интелигентен човек и така нататък.

Затова настроилият се всеки момент да си тръгне Александър Борисович беше гостоприемно настанен обратно в креслото, Ирина Георгиевна, цъфтейки в усмивки, донесе нов кафеник, събеседниците заговориха на абсолютно странични теми, осъждайки дружно промените в страната от последните години, леко разочаровано оценявайки детайлите на външната и вътрешната политика и разказвайки вицове за най-забележителните личности в Думата, а Борис Соломонович знаеше много такива анекдоти (казват, че и самият той е измислил доста).

Когато най-накрая държавният съдебен съветник трети клас Турецки напусна гостоприемния кабинет на депутатата Хайкин с думите „кафето ви е изключително, Борис Соломонович“, самият Борис Соломонович се върна на работното си място и се опита да превърти в главата си лентата на забележителния разговор. Обхвана го недоумение, понеже разговорът, след зрял размисъл, правеше впечатление на безсмислен и безцелен. А Борис Соломонович Хайкин не обичаше такива разговори и откровено се страхуваше от тях...

СЕВА ГОЛОВАНОВ И НИКОЛАЙ ЩЧЕРБАК.

26 юни

— Липсва ти само едно малиново сако, честна дума! Откъде го измъкна това чудо, а, Головач?

Сева Голованов беше сериозно оскърбен: един трети братовчед му даде да поноси черния френч и „почти истинския“ часовник „Омега“ изключително от роднинска симпатия. Братовчед му разбираше от тия работи и щом твърдеше, че всеки приличен мафиот носи черен френч и е с „Омега“ на косматата китка, значи е така. Щчербак се беше облякъл значително по-просто, носеше съвсем цивилно сако, но явно не можеше да се мери с френча на Голованов, затова Сева реши, че Николай просто му завижда, и се успокои.

— Такова име да окепазят! Аз, може да се каже, цялата си бойна младост съм изкарал с „Бийтълс“, с тяхното „йестърдей“, ама тия не можаха да пощадят светите спомени — мърмореше Щчербак по време на пътуването. Накрая с това „йестърдей“ така зарази Голованов, че той не можеше да се спаси от натрапчивата мелодия и си я тананикаше фалшиво под носа чак до площад „Въстание“. А иначе доблестните служители на „Глория“ планираха честно да обсъдят по пътя детайлите от поведението, но някак не им беше до това. Отначало Головач разказваше за третия си братовчед и демонстрираше оскъдните възможности на своя фалшив „Омега“, след това синхронно им се прияде и спряха да си купят по един хотдог, после нещо го удариха на носталгия, предизвикана от името на прословутата фирма „Бийтълс“... Та когато стигнаха пред входа на бившия научноизследователски на площад „Въстание“, у ченгетата назря решение: да се доверят на детективската си интуиция и да действат на прима виста.

Сега в бившия институт нямаше и помен от научни изследвания, напротив, миришеше на мръсни пари. Цялата сграда е изкупена за

офиси. По-богатите фирми са наели цели етажи, а фирмички от сорта на „Бийтълс“ се задоволяват и с една стаичка.

В асансьора Сева не можа да се лиши от удоволствието още веднъж да се полюбува на собственото си отражение в огледалото. Асансьорът спираше практически на всеки етаж, непрекъснато влизаха и излизаха някакви дългокраки момичета с папки в ръцете и Головач се изпъчваше всеки път, когато трябваше да натисне копчето на асансьора, за да се покаже нещастният му „Омега“ под маншета. Шчербак тихо се заливаше от смях, но скоро се наложи да се овладее, понеже кабината спря на нужния етаж, а значи дойде време да влизат в ролите си.

— Така, разбираме се да действаме според обстоятелствата и според настроението. Аз мисля, че тия са съвсем зелени, така че няма нужда особено да се изсилваме.

— Че к'во да се изсилваме, брато? — Головач демонстрира професионален „стил“ и „мафиотите“ тръгнаха по тъмния коридор, като се взираха в надписите и табелките по вратите.

Фирма „Бийтълс“ се намираще в най-отдалечения край на коридора, както се полага по принцип и на „бръмбарите“. На стената на коридора висеше ламинирана стрелка, на която с най-обикновения шрифт „таймс ню роман“ беше набрано „E-Bittles: разработка, сглобяване, доставка на всички видове електронно оборудване“. Тежката стоманена врата се оказа леко отворена, макар да имаше повиквателно устройство, също както и върху останалите херметично затворени врати на офисите наоколо. Зад вратата се носеше музика и Шчербак, който не изоставаше от времето, позна гласа на Земфира.

Макар да знаеха, че гениите на електрониката се помещават в една-единствена стаичка в небостъргача на бившия научноизследователски институт, близо до офиса на някой нетленен „Хербалайф“, Шчербак и Голованов не предполагаха, че ги очаква подобно зрелище. Всъщност офисът на „Бийтълс“ представляваше празно помещение с голи стени, украсени с постери, тъпи неразбираеми лозунги, каквито обожават всички компютърджии без изключение, и глуповати разпечатки с интернетски вицове. В ъгъла почти до тавана стърчаха някакви кашони неизвестно от какво, под тавана и над перваза висяха цели гроздове жици, на перваза на прозореца фъскаше кафеварка, до нея беше тропнат касетофон,

откъдето се носеше дрезгавият глас на Земфира. В стаята имаше само две големи маси и на двете по два монитора и системни блокове, виж, това Шчербак и Голованов го познаха, но предназначението на другите многобройни писукащи и мигащи предмети си оставаше загадка за тях. Неизвестно защо слушалката на радиотелефона беше на пода пред вратата.

Двамата младежи, наведени над монитора на единия компютър, не обърнаха никакво внимание на влезлите. По всичко личеше, че се карат. Но беше съвсем неясно какво точно си казват: само технически термини и компютърен жаргон. В сравнение с тях Макс направо е майстор и истински популяризатор на руското слово, измърмори наум Голованов. Мислеше да се изкашля интелгентно, но навреме си спомни какъв е временният му статут и звучно възвести:

— Ало, Кулибини^[1], ще лафим ли за мъни?

Тактиката се оправда — и двата „бръмбара“ веднага обърнаха главите си и забиха погледи във влезлите. Впоследствие Сева много пъти благославяше третия си братовчед и се подиграваше самодоволно на Шчербак, понеже черният френч все пак изигра ролята си. Уважителното внимание на „Кулибини“ се съсредоточи изключително върху Сева и подмина Шчербак. Но Шчербак веднага постигна реванш без особено усилие. Раздаде се мелодичен звън и Николай небрежно извади от джоба на обикновеното си светло сако миниатюрен „Ериксон“ най-последен модел (Денис му даде телефончето за имидж, пак Денис звънеше в уговореното време). Шчербак слуша една секунда, а след това тежко и тихо, но така, че спецовете да чуят, отговори:

— Да, по един за всеки. Вземай сто, най-добре цялата партида.

И отново с привично движение пхна телефона в джоба си, сякаш го е носил там сто години.

Спецовете продължаваха да мълчат очаквателно и докато посраменият Сева „надуваше бузи“, както казват сега, Николай внимателно разглеждаше „бийтълсите“ и сравняваше външността им с вече известните данни.

Изглежда, този отляво, седналият до масата, беше Аркадий Ратников. Външността му не предизвикваше голям интерес: рядка коса, малки светли очи, тесни рамене. Някаква подчертана прилежност радикално отличаваше Ратников от традиционния образ на „гения на

съвременните технологии“ (рошава коса, дънков комбинезон и зад стъклените очила — безумни очи). Дори външно изглеждаше на повече от своите има-няма тридесет, възрастта, от която започват да се вглеждат по-внимателно в един човек. Като цяло създаваше впечатление за точност и компетентност, което трябваше със сигурност да импонира на клиентите, но някак съвсем не се връзваше с почти предизвикателно небрежната атмосфера в офиса.

Затова пък вторият спец, Валерий Муха, чудесно пасваше на атмосферата, тъкмо на него човек не можеше да даде законните двадесет и осем години — максимум двадесет и пет, че и по-малко. Не беше красив, но ловък, малко приличаше на Константин Райкин, макар да не притежаваше изцяло неговото обаяние. Постоянно се движеше, очите му се местеха от едно място на друго. Точно той прекъсна „увисналата“ пауза:

— Ние тук сме се увлекли — нищо не чуваме, нищо не виждаме. С какво можем да ви помогнем? — Докато изрече кратката реплика, Муха успя да се метне два пъти от масата до прозореца: първия път изключи изпускащата пара кафеварка, втория — накара неуморната Земфира да замълчи, пак седна, полюля се на стола, опомни се, почисти парчетата печатни платки от двата стола, махна на гостите да седнат и всичко това с неформална усмивка и напълно невъздържана жестикулация.

Голованов се наду и започна да отговаря, обръщайки се към Аркадий Ратников, в негово лице разпозна „шефа“:

— Накратко, търсим нещо за един пейджър, да видим всичко, дето му пускат. Братлетата казаха: пет бона. Точно. — Докато инструктиреше приятелите си преди операцията, Макс им разказа, че „Бийтълс“ уж за пет хиляди долара изготвят на всички желаещи устройство, което прехваща всякакви пейджингови съобщения. И ченгетата решиха с това да притиснат „бръмбарите“.

Спецовете мълчаливо гледаха гостите. Пак настана тягостна тишина. Шчербак разбра, че трябва да спасява положението. Понеже като неумел характерен актьор Головач пое ярката роля на тъп клиент, Шчербак извади късмет за по-печелившата: той е реалният господар на положението, който за известно време предпочита да остане в сянка. Затова можеше да си позволи да не се излага с анекдотични интонации и изрази и заговори напълно сериозно:

— Вижте какво, наистина имаме информация, че мнозина доста отдавна и успешно използват електронни устройства, проследяващи данните, които постъпват на пейджъри и дори мобилни телефони. Ние всъщност искахме да се консултираме с вас.

Този път се обади Аркадий Ратников:

— Ако ви интересува дали съществува такава възможност — отговорът е да, съществува и от известно време се използва. По принцип цените, които назовахте, също отговарят на действителността.

И пак пауза. „Грамотно“ — оцени наум Шчербак. Не се натискат сами да правят услуги, чакат да ги поканят. И продължи да намира с вежлива усмивка:

— Там е работата, че един наш познат, естествено, няма да назоваваме никакви имена, навремето се е възползвал именно от вашите услуги в подобна ситуация. И точно той ни препоръча да ви потърсим.

Сева, на когото му писна безделието и принудителното минаване на втори план, веднага се намеси:

— Много точни, вика. Нормални, разбираш ли, цени.

Изглежда, педантичният Ратников едва се сдържа да не се намръщи и съсредоточи цялото си внимание върху Шчербак като поинтелигентен клиент. Николай мислено се поздрави с избраната роля. В това време Муха, който изведнъж неизвестно защо намали двигателната си активност, се намръщи:

— Ще ни извините, обаче тук има някаква грешка. Ако е да монтираме оборудване, да пуснем локална мрежа или нещо подобно — това е по нашата част. Обаче не се занимаваме с „подслушвачки“ и „надниквачки“.

Дори и да искаше да каже нещо противоположно, Ратников явно сериозно спазваше принципите на корпоративната етика. И затова премълча. Сева се смути и също си мълчеше, чувстваше, че няма смисъл да се пери и търси разбиране у двамата „брата“, тактиката няма да донесе успех.

— Мога да ви уверя, че не преследваме никакви шпионски цели. Наистина имаме нужда от някакво следящо устройство, понеже се боим от изтичане на информация и нямаме друг начин да го проверим. Във всеки случай компетентни хора ни препоръчаха да се обърнем

именно към вас, назоваха конкретно вашата фирма и ни дадоха именно вашите координати.

Голованов правилно изтълкува погледа на Шчербак, лениво отвори ръчната си чантичка и започна да рови вътре, като шумолеше призивно с хартийките и току поотваряше краищата на банкноти, с изискано зелен цвят, които уж преброяваше (всъщност в чантичката имаше точно пет хиляди и двеста долара, като горницата от двеста Денис Грязнов добави „за всеки случай“. Въпреки това Сева усилено се правеше, че съвсем не може да отдели нещастните пет банкноти от реално голямата сума). Когато най-накрая измъкна пачката, трудно удържа направо увисналата на езика му фраза: „При нас, брато, няма вързанки.“ Но това вече наистина щеше да заприлича на водевил, затова просто мълчаливо демонстрира, че необходимата сума може в същия момент да мине изцяло при електронните специове.

И сътрудниците на фирма „Бийтълс“ капитулираха. Парите — под носа им, пък и клиентите явно са солидни хора.

Без всякакви предисловия и обяснения: извинете значи, взехме ви за други, че то кой ли не идва тук, Муха за трети път изхвърча до прозореца, дръпна антенния кабел към компютъра, мушна щекера в системния блок и като се повъртя над клавиатурата, покани с жест клиентите да се полюбуват.

— В комплекта влизат сателитна антена, декодер и съответният тунер за настройка на честотите — обясни сухо Ратников. — Върши ли ви работа?

— Но проблем! — Сева се разтопи в усмивка, натискайки в джоба на френча сигналното копче, като по този начин даде знак на Денис да тръгва.

— Ще го разглобите ли, или имате и друго?

Ратников отвори чекмеджето и извади оттам обикновена на вид зелена платка:

— Само че вашият компютър трябва да отговаря на определени изисквания...

Той не успя да дообясни за изискванията. Олющеният офис на „Бийтълс“ за миг се изпълни с хора в маскировъчно облекло, с гласове и тропот. Завързаха Голованов и Шчербак заедно с „бръмбарите“. Приборът чудо беше иззет, естествено доларите също.

Заместник-началникът на спецподразделение „Р“, четиридесетгодишният подполковник от милицията Кирил Дудинцев, който лично ръководеше операцията, явно беше доволен. Той изпитваше същите емоции, които в американските кримки наричат „да спипаш с димящ пистолет“, но като сдържан човек не проявяваше бурен възторг. В това време подчинените му оглеждаха офиса и Сева Голованов едва се сдържаше да не прихне в нервен смях, когато от случайно докоснатия касетофон невъзмутимо екна Земфира с много подходящи за случая думи: „Аз чуках на отворена врата, като убита ти мълчеше.“

Денис се появи в офиса на „Бийтълс“ след някакви си пет минути. Тъкмо навреме, за да наблюдава малко оперативните си служители, проснати на пода, с разтворени встрани крака и ръце на главата. Тази картинка не му хареса много. За беда, Денис виждаше за първи пъти черния френч на Голованов и изобщо не беше готов за подобно зрелище. Настроението на Грязнов се развали, той едва си проправи път до самодоволния Дудинцев — проблемът трябваше да се решава. Противно на всички очаквания разговорът им се състоя и имаше най-позитивни последствия.

Грязнов и Дудинцев стояха край прашния прозорец и пушеха, Денис вежливо и разбираемо внушаваше на подполковника, че двамата печени мафиоти (да, да, също и този с черния френч, това е все с цел конспирация), току-що предали пет хиляди долара на чудовищата от електронния шпионаж, в действителност са оперативници от частното детективно бюро „Глория“. Приели маскарада, превъзможвайки чувството на дълбоко отвращение, защото само по този начин можело да се стигне до вярната следа.

До Голованов и Шчербак долитаха отделни фрази на Денис, който, без сам да забележи, говореше с интонациите на пионер, даващ рапорт на общоучилищния сбор:

— Тоест не става дума за покупко-продажба, а за грижливо планирана провокация, организирана от нашите служители... Естествено, а как могат да не дадат парите... Та нашите клиенти имат проблем. Бизнесът им страда най-сериозно заради тези уреди... За нас главното беше да проверим фирмата и да се убедим, че именно те

произвеждат и продават устройството... След това, естествено, щяхме веднага да ви ги предадем! Но нали отначало трябваше да се уверим...

Фактически Кирил Дудинцев веднага повярва на Денис, Подполковникът нямаше никакви основания да се съмнява в правдивостта на обясненията. Сами по себе си те бяха изчерпателни (ако не друго, то поне в екстрени ситуации Денис умееше да се обяснява виртуозно с официалните лица, знаеше каква интонация и изражение да подбере). Освен това един „неофициален“ факт превъзходно разреди ситуацията:

— Та значи ти си племенник на Вячеслав Иванович? — поинтересува се Дудинцев съвсем беззлобно, докато връщаше документите на Денис и на неговите хора. А между другото можеше и да се озлоби — нали е смятал, че с един куршум е уцелил два заека: и производителите на шпионската апаратура, и потребителите, а се оказва, че е само първото. — Добре, случва се. Наистина повече в кримките и американските филми. Ще си призная честно, един-два пъти хора от ФСС са ни препречвали пътя, колко операции са се проваляли заради тях. Но досега не сме се сблъскали с „частници“. Добре работите. Или извадихте късмет?

— Е, и късметът проработи, разбира се... — Денис се усмихна, конфликтът беше изгладен.

Веднага пуснаха Шчербак и Голованов, Денис ги изпрати до асансьора и като се стараеше да не гледа убийствения френч на Сева, ги помоли да го изчакат в „Глория“. Сега трябваше щателно да се анализира ситуацията и навярно изцяло да се преработи приетата по-рано стратегия. При всички случаи вече нямаше смисъл „опасните мафиоти“ да остават на територията на „Бийтълс“, а Дудинцев предложи на Денис да присъства при разпита на Ратников и Муха. Последният изпрати с поглед излизация през вратата Голованов и промърмори след него без злоба: „Веднага ви усетих, такива сака се носеха преди седем години, че и чантичката ви от изкуствена кожа...“ Голованов усети, че има желание да си скрие главата в раменете, но чувството за хумор победи, още повече че Шчербак буквално ридаше до него от смях.

Щом пусна оперативниците си, Грязнов се върна в преобърнатата стая на „Бийтълс“, там Дудинцев вече „изтръскваше“ електрончиците. Денис се вслуша в първите стандартни въпроси,

тръгна към прозореца и включи кафеварката: едва сега се появи усещането за умора и кафето се оказа съвсем на място. Дудинцев за миг прекъсна работата си:

— Денис, направи и за мен, става ли?

Ударниците на електронния труд имаха тъкмо две чашки, така че и „бръмбарите“, и момчетата с камуфлажните дрехи трябваше да чакат на опашка, при това „бръмбарите“ бяха последни, много ясно.

Впечатленията на Денис от „Кулибини“ напълно съвпадаха с оценката на неговите оперативници. На Грязнов се стори, че Ратников е много потаен човек и явно знае повече, отколкото говори, но неговата унилоост позволяваше да се надява на обща слабохарактерност. Със своята емоционалност и рядко нервна мимика Муха повече правеше впечатление на не лош артист, който се надява с гримаси, изблици на гняв и мигновени смени на настроението да отвлече вниманието от истинското значение на произнасяните от него думи.

Отначало двамата спецове играеха ролята на млади партизани и геройски пазеха мълчание. Но Кирил Дудинцев не виждаше необходимост от прилагането на някакви особено виртуозни начини, за да ги накара да „пропеят“.

Той просто спокойно ги обвини в съучастие в шпионаж и шантаж.

---

[1] Кулибин — самоук руски изобретател. — Б.пр. ↑

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

26 юни

— Еее! Какъв шпионаж, какъв шантаж, какви ги дрънкате! Нямаме време за кино ние, Щирлиц сме го гледали като деца! — Муха беше възхитително страшен и оскърбен най-дълбоко. Съвси вежди, издаде устни, ококори тъмните си очи, аха да изхвъркнат от орбитите, и като цяло повече приличаше на разсърдена маймунка. Ратников също реагира по своеобразен начин. Той потъна в каменно мълчание, но раменете му скръбно се отпуснаха и стана ясно, че няма равен на себе си в амплото на погазената добродетел. В тази патетична минута Денис, който по природа не беше склонен към меланхолия, искрено се забавляваше, а Дудинцев просто се вбесяваше от глупавите детски номера: така или иначе ще разкажат всичко, каквото знаят, но защо се инатят, нали виждат, че нищо няма да им направят? И сдържайки раздражението си (насочено и към Грязнов, който можеше и да не демонстрира безметежната си усмивка на всички желаещи), той каза:

— О, всичко разбирам, естествено, никого не сте изнудвали за пари, не сте му опирали нож до гърлото и не сте предавали по радиото шифровки. Всичко това е чудесно. Но я ми обяснете следното. Нима нито веднъж у вас не се породи подозрение, дори догадка, защо сърдитите чичковци с големи пари купуват вашето хитро уредче?

По всичко изглежда, че Ратников беше предоставил на партньора си правото да отговаря. И Муха почти с удоволствие се ползваше от това право, засипвайки присъстващите с поток от гняв, досада, жалби и оправдания:

— Ей, вие! Какво ми влиза в работата за чий му е на някой си проклетият уред? Още веднъж повтарям, може да не сте разбрали от първия път. Ние с Аркадий се занимаваме с електроника, разбирате ли? Повтарям на срички: е–лек–тро–ни–ка! Нашата работа е да рисуваме схемички, да опъваме жички, да измисляме връзки, за да не горят лампите и да свири музика. Това е! Не ни пука на капачката какво ще правят по-нататък с нашите джаджи!

Грязнов използва паузата, когато развихрилият се Муха си поемаше дъх, за да приложи изтъркания, но затова пък ефективен способ, с който понякога се налагаше да вразумяват самозабравилите се клиенти. Той бавно се надигна от мястото си, отиде съвсем близо до истеричния „бръмбар“, който сега трябваше да гледа Денис от долу на горе с вдигната глава, и каза много тихо и много отчетливо:

— Вие, уважаеми, може да не си давате напълно сметка къде и защо се намирате. Ние с вас не сме на пазара, нито в дамски фризьорски салон. Оставете нахалния си тон за вашите клиенти бандити и се потрудете да бъдете малко по-вежлив с представителите на властта. Не се люлейте така на стола, току-виж, се счупил някой крак, отдавна ли не сте падали?

Всичко това беше просто така, малка забава плюс пет секунди производствена гимнастика: все пак се наложи да стане, да отиде и постои до потния мръсник. През това време Кирил Дудинцев успя малко да си почине, да си поеме дъх и най-накрая да овладее раздразнението си.

Но вече беше време да сменят темата. По-точно, да я конкретизират. И Денис зададе следващия въпрос. Предварително се разбраха с Дудинцев за всичко: подполковникът учудващо лесно му разреши да поговори с „бръмбарите“ по „своя“ въпрос, явно разбирайки, че никой няма да допусне Денис на разпита при следователя и че като се съвземат от първата уплаха, „спецовете“ изобщо няма да разговарят с „частник“ без официални пълномощия.

Денис се обръщаше преди всичко към Ратников, който продължаваше да седи мълчаливо, докато в това време Муха святкаше с очи към Грязнов като театрален злодей. Бавно, произнасяйки ясно думите, Денис каза:

— Игор Минчев. Бизнесменът Игор Минчев. Това име да ви говори нещо?

И Ратников, и Муха почти синхронно поклатиха глави. Разбира се, няма да научиш истината, но във всеки случай Денис не забеляза никакви външни признаци, че го познават. Никакви искрички в очите, никаква многозначителна размяна на погледи и, разбира се, никакво треперене на ръцете. Изглежда, наистина чуваха името на Игор Минчев за първи път.

— Добре. Тогава ще уточня. Може да не са прозвучавали имена, но сте чували следната история: някакъв бизнесмен се е самоубил. А се е самоубил, защото се е разорил. А се е разорил благодарение на вашите уреди. Този случай да ви е известен по някакъв начин?

Пак синхронно отричане. А Муха, продължаващ усилено да демонстрира своята емоционалност и възприемчивост, на това отгоре мърмори с дебелите си устни:

— Какво сега, за всеки самоубиец ли ще се обвиняваме? Намерили убийци, няма ли кого да осъдите?

Денис си караше своята линия, за разлика от подполковник Дудинцев не изпитваше ни най-малко раздразнение. Той извади къс хартия със записани цифри:

— Сега ще ви покажа номер на мобилен телефон. Ще го погледнете внимателно и ще кажете дали някой ви е молил да следите някаква информация, постъпваща или излизаща от номера. Може просто да ви се стори познат.

Изглежда, Муха можеше да каже много неща, във всеки случай устните му мърдаха твърде изразително. Дори Ратников в този момент явно си припомняше нещо, което би могъл да каже на досадния детектив. Но явно не си спомняха фактите, свързани с мобилния телефон, записан на листчето. Те си спомняха просто думи, Денис прекрасно знаеше тези думи и неведнъж ги използваше къде на място, къде не. Въпреки това в дадения момент предпочиташе да си няма работа с тези думи и затова веднага повтори въпроса и за всеки случай произнесе ясно на глас цифрите от номера (кой ги знае, може само да са чували телефона, да са им го казвали, а да не могат да идентифицират записаното на листа), но Ратников и Муха само клатеха глава и дори мълчаливият Ратников рече:

— За пръв път го виждаме.

Дудинцев стана от стола и отиде до прозореца, запали цигара, пак пусна кафеварката. Денис ясно чу мърморенето на Валера: „Наливат се като луди, кафето наше, захарта наша, чашите наши, дори не се сещат, че може би и ние искаме...“

— Денис, ела за малко — помоли го подполковникът.

Денис също се зарадва да прекъсне за минута–две: започна да му омръзва упоритата тъпа съпротива на титаните на електронните

развлечения. Отиде до прозореца, а Дудинцев се наведе над ухото му, след като пусна Земфира да ехти с пълна сила:

— Денис, тия няма да кажат така. Ти такива въпроси им задаваш, че няма смисъл да отговарят. И аз не им вярвам, чувствам, че си прав и твоят Игор Минчев може да е изработен тук, макар те да мълчат. Безполезно е да ги заплашваме, нали ще се отърват с глобата и ще заживеят както и преди. Но по-предпазливо отпреди. И те прекрасно го разбират. Виж, ако можем да ги сплашим с нещо друго...

Денис гледа Дудинцев близо секунда, без да разбира много добре с какво именно да заплаши Муха и Ратников. Но най-накрая разбра. Заусмихва се и тръгна обратно към масата, където „бръмбарите“ се измъчваха в очакване. Муха не откъсваше очи от кафеварката и жалостивият Грязнов реши след пет–десет минути все пак да налее кафе на изтормозения Валера. Но кафето трябваше да се заслужи, затова каза спокойно:

— Знаете ли, момчета, аз измислих една работа. Не е електронна, естествено, къде ти... Такава, чисто техническа. Вече познавам хората, които ще са ми благодарни. Дори може да има пари плюс почит сред благодарните потомци. Момчета, реших да ви предам. Нали разбирате, има една камара качествени мъже, които са изгърмели заради вашите хитроумни машинарийки. Те идват при мен, казват: така и така, бизнесът се проваля, строихме, градихме, вече знаем откъде научава конкуренцията, само да пипнем тези, които продават уредчето... Ще отида при тези големи сериозни хора и ще кажа: намерих момчетата, които са измислили приборчето и го продават. И край. Ще ви предам. Ще спечеля пари. Защото заради вас клиентите ми няма с какво да си платят. Не, Валера, не хвърляй печални погледи към подполковник Дудинцев. И на него му е обидно, че няма как да те притиснем по законен път. А така — никой не губи и за никого няма да е обидно. И аз, Валера, не се шегувам.

Нещо в лицето и интонациите на Денис убеди „бръмбарите“: този път не се шегува. Наистина ще ги предаде. Това ще е лошо, защото първо ще боли, а после няма да има нищо, а така не им се иска да дойде това „нищо“. За първи път от началото на разпита Ратников и Муха се спогледаха. Никой не им пречеше и след негласното им споразумение именно Ратников пое решаващото изказване. Денис очакваше точно това.

— Добре — започна Ратников с въздишка, на лицето му застина унило-обидената гримаса, — при нас идваше един човек. Но не от свое име, а от името на други, по-големи. Двамата с Валера наистина виждаме за пръв път номера на мобилния. Никой никога никакви номера не ни е давал — нито на телефони, нито на пейджъри. Хората просто се нуждаеха от уреда, нали така? Той направи точно това, което и вашите днес. Веднага извади парите, без да се пазари излишно. Ние отначало проверяваме всички, нямаме навика веднага да приемаме поръчките. Но как става обикновено: крият, шифроват, казват, че лично искат да се защитават, че ги притискат и трябва да проследят някакви лоши момчета. Пък ние се правим, че вярваме. А този мъж, който дойде тогава при нас, нищо такова не направи. Вярно, не каза цялата истина, но не криеше, че искат да накажат някого. Тоест беше ясно, че не искат да четат пейджъра на някого заради приятните сюрпризи. Това е единственият случай, който мога да си спомня, когато от самото начало всичко беше ясно и на клиента, и на нас. Нямахме никакви имена, но той говореше нещо за бизнес, че страшно много вземал някой си там страшно горд...

Този път май „бръмбарите“ наистина не криеха нищо и нямаше какво повече да отговорят. Денис дори малко посърна: опитът му подсказваше, че загадъчният клиент на фирма „Бийтълс“, несчитащ за нужно да крие целите си, не обещава никакъв радикален завой в разследването. Все пак и това е нещо. Денис погледна Дудинцев, пазещ непроницаемо изражение на лицето, въздъхна уморено и за кой ли път тръгна към прозореца за нова порция кафе. Оставаха същински дреболии — да състави описание, да запише данните за външността на неотдавнашния гост, посетил електронните специове, и да поеме в известната посока.

Докато наливаше кафе (изглежда, за няколкото часа двамата с Дудинцев бяха видели сметката на целия запас от кафе на нещастните специове от „Бийтълс“, а Денис така и не намери време да направи по чашка на самите домакини), Грязнов отново си повтаряше наум фактите по делото на Минчев. Докарали са човека до самоубийство. Щателно са го следили. Знаели са за всичките му маршрути, преди него са предусещали действията му, били са в течение на всичките планове и събития и, много ясно, можели са да влияят сериозно и жестоко. Подслушвали са телефона му. Първи са получавали

съобщенията до пейджъра му. Шантажирали са го. Разорили са го. Но дали загиналият Игор Минчев прилича на „силно гордия“, за когото току–що си спомни Ратников? Къде е гаранцията, че става дума изобщо за Минчев? Прекалено е просто и сякаш прекалено мирише на късмет. От друга страна, дори ако тогава е ставало дума за съвсем друг човек, ако той е бил един от многото „силно горди“, това не променя нещата. Все пак извадиха късмет да стигнат до поръчителите, а по-нататък ще видим. Орбитата е обща, има много преплитания по мрежата и рано или късно името на Игор Минчев ще изплува. Денис усети болка в очите от луминесцентните лампи в опърпаната стая на „Бийтълс“ и нямаше търпение да дочака кога ще свърши безрезултатното тъпчене на едно място.

Муха и Ратников неотстъпно следяха с погледи придвижванията на Денис, но с описанието се зае Дудинцев, естествено. Той се върна с кафето си на масата, седна, хвана писалката и погледна очаквателно навъсените „Кулибини“:

— Хайде сега, спомняйте си. С какво беше облечен, как се представи, как разговаряше? На колко години изглежда? Какво впечатление ви направи? Какво каза конкретно? Постарайте се да не пропуснете нито един детайл и изобщо давайте по-подробно, разбрахме ли се?

Спецовете започнаха да отговарят с паузи, вдигайки глава и шарейки с поглед по тавана, за да си спомнят всички детайли, мучаха неуверено и току очаквателно замлъкваха. Колкото и да е странно, но докато си помагаха взаимно и дори постепенно се изпълниха с благороден комсомолски ентузиазъм, съумяха да си припомнят доста точно, за да се оформи напълно убедителен портрет, позволяващ вече да се опрат на нещо. Писалката на Дудинцев бързо бягаше по листа и скоро беше готово напълно приемливо описание за единия от предполагаемите клиенти на фирма „Бийтълс“. Освен това описанието на „клиентския компютър“ беше съвършено изчерпателно (включително за подгънатото краче на втория сот-порт), което не може да помогне при търсенето, но трябва да послужи за доказателство.

В това време Денис не пропускаше актьорските способности на Ратников и Муха. Момчетата явно бяха печени, не работят от вчера, имат достатъчно специфични клиенти, за да са толкова загубени бийтълси. Не може да са работели просто така, без да се

презастраховат, и чак толкова да нямат никакви сведения за клиентите си. Ако се съди по всичко, те са достатъчно уверени в себе си, за да не се суетят. А много е възможно целият емоционален епизод при съставянето на описанието да е само проявена слабост от страна на „бръмбарите“: в края на краищата достатъчно сериозно ги заплашиха, че ще ги предадат на обидените обекти на шпионажа и шантажа, ако продължават да мълчат като партизани.

Дудинцев повика настрани високия очилатко, който ръководеше обиска, докато те разпитваха задържаните. Последва кратък разговор, който не зарадва Дудинцев — явно обискът не бе дал нищо съществено.

— Ще изземем компютрите и цялото оборудване за по-нататъшна проверка — разпореди се подполковникът и попита Денис: — Интересува ли те още нещо?

— И аз искам да видя компютрите.

— Виж ги — разреши Дудинцев, — само не се бави, приключваме. Запознайте се: Владислав Михайлович Милявски — и той представи очилатия, — нашият главен спец по компютрите. Той ще ти покаже всичко.

— Но... — опита се да възрази Милявски.

— На моя отговорност — отсече Дудинцев.

Главният спец само сви рамене и започна да обяснява неохотно:

— Ето сървър, най-перспективната за разработка част, естествено, но за да го видите, както се изразихте, ще ви трябва не един ден.

— Разбира се, разбира се... — Денис мислено кълнеше Макс, който от глупави съображения за хакерска етика категорично отказа да участва в „нападението“ при „Бийтълс“, слава богу, поне го екипира по най-добрия начин.

На пръв поглед сървърът беше точно като техния в „Глория“. Във всеки случай върху предния панел имаше отвор за преносим диск, и то не един. Как го учеше Макс, врътваш ключа, изваждаш чекмеджето, слагаш диска, буташ обратно чекмеджето с пръст, чакаш, докато дискът се развърти, и започваш да копираш. Май стана.

— Е, това на нищо не прилича! — Милявски се възмути, когато съобрази с какво възнамерява да се занимава Денис.

— Тържествено се заклевавам: ако открием нещо, незабавно ще докладвам и в никой случай няма да се занимаваме със самодейност. Искам само да погледна техните база данни, за да открия моите клиенти и всички, свързани с тях.

— Добре де — Дудинцев махна с ръка. — Но ако, не дай си боже, има нещо, няма да се съобразявам чий племенник си, ясно ли е?

— Защо не отидем да ударим по една бира за запознанството? — предложи Дудинцев, когато откараха Муха и Ратников, а офисът на „бръмбарите“ беше благополучно запечатан.

Денис нямаше принципни възражения и при това чувстваше необходимост да благодари на подполковника за разбирането и сътрудничеството.

— Да вървим, само че аз черпя.

— И аз съм с вас — заяви Милявски. — Все едно, работният ден вече свърши.

За да не ходят надалеч, се разположиха направо тук, на площад „Въстание“, в лятното ресторантче, поръчаха по две бири „Хайнекен“.

— Денис, да не мислиш, че само при вас идват с такива молби? — Дудинцев жадно пресуши първата чаша, запали цигара и се отпусна по-удобно в пластмасовия стол. — И при нас е същата галиматия. През последната година буквално сме затрупани със заявления.

— На работа за маса, на масата — за работа — промърмори Милявски. — Ти изобщо забравяш ли някога за работата?

— Забравям, когато спя дълбоко. И не сънувам. А когато сънувам, пак ми се явява работата. Наоколо е бардак, а в нашето ведомство особено голям. Подслушват се телефоните. Всеки, който не го мързи, следи съобщенията по пейджърите. В резултат на това бизнесът на хората наистина е на ръба, защото конкуренцията получава цялата информация преди самия предприемач. И какво получават за това? Член 138 от НК на Русия: незаконно изготвяне и използване на спец техника, нарушаване тайната на кореспонденцията и телефонните разговори. Глоба или условна присъда. — Подполковникът обърна на един дъх втората чаша и сърдито я удари по масата. — Нима наистина нашите законотворци не разбират, че изготвянето и използването на специалната техника винаги води след себе си или подготовка за престъпление, или опит то да бъде скрито?! Та в Щатите за такова нещо можеш да попаднеш зад решетките за

двайсет години. А на това отгоре се възхищаваме: руските хакери — най-добрите хакери на света! Не са се свършили в Русия Кулибините. Как да свършат, като имат такава свобода пред себе си. За какъв дявол изобщо им беше да създават нашето подразделение? За да ги ловим, а те да си плащат глобата и да я карат, както си знаят?

— Е, чак пък — махна с ръка Денис. — Човек ще си помисли, че у нас килърите са станали по-малко, защото за умишлено убийство се дава доживотна присъда. Съгласен съм, че трябва да се направи разграничение между „изготвяне“ и „използване“. Все пак по правило едни изготвят техниката, а я използват съвсем други и наказанията за двете неща трябва да са различни...

— Но и едните, и другите трябва да отидат в затвора — резюмира Дудинцев. — И колкото повече лежат, толкова по-добре. Макар че имаш право, това са различни хора и ако не без усилие хванахме производителите, с клиентите им е къде по-сложно.

— Стига си се оплаквал! — обади се Милявски. — Ще накараме „бръмбарите“ да проговорят! Като полежат един-два дни в килията, прекрасно ще си спомнят на кого са продавали платките.

— Добре, ще си спомнят, а после? — Дудинцев изобщо не гореше от ентузиазъм. — Да речем, отиваме при клиента, отваряме компютъра, дори намираме там платка made of „Бийтълс“. Но оскърбеният от неоснователните обвинения бизнесмен се кълне и казва, че не е чувал за никаква фирма „Бийтълс“, че платките са влизали в комплекта на доставката, дори гаранционната пломба е цяла. А във фирмата, която му е продала компютъра, се отръскват и казват, че не ровичкат из вътрешностите на всеки компютър: тоест не продават ме китайски боклуци, ето примерно този получихме от Германия и така го продадохме, дори не сме отваряли кашона. И добре, ако намерим вътре резултатите от подслушването на конкурентите, тогава може и да успеем да ги притиснем, само че не познавам много идиоти, които да държат компромати срещу себе си.

— А как стигнахте до „Бийтълс“? — поинтересува се Денис и махна на сервитьора да повтори поръчката. — Ако не е тайна, разбира се...

— Те не се и криеха много. — Подполковникът погледна под вежди сервитьора, който донесе чашите. — Нещо огладнях, да вземем шишчета, а?

Денис се усмихна вътрешно на апетита на подполковника, но нямаше къде да ходи: като е започнал да черпи, значи ще черпи.

— И шишчета може.

— Тия юнаци такава реклама си правеха, че нямаше да ги открие само този, който го мързи — започна да обяснява Дудинцев с пълна уста, като очистваше шиша също толкова енергично, както пресушаваше халбите. — Пуснали си ценоразписа в Интернет: подслушване на телефон — толкова, на пейджъри — толкова, дори гарантират пробив на банкова мрежа за двадесетачка в зелено. Когато им видях рекламата, не повярвах на очите си, реших, че някой си прави шеги. После проверихме, наистина имало такива специалисти. Но защо не искахме да ги арестуваме? Мислехме — те са част от някаква голяма структура, защото не е възможно да правят такива неща без прикритие. Но ги следихме около една седмица — никакъв намек за супершпионска организация, решихме да ги арестуваме, докато не са закрили заведението си.

— Ама как, наистина ли са прониквали в банковите мрежи? — смая се Денис. — Доколкото ми е известно, това е сложно и скъпо.

— Влад ще ти разкаже доколко е сложно, а пробивите са факт! Във всеки случай имаме документиран един такъв случай.

Милявски възприе забележката на Дудинцев напълно сериозно и като си оправи очилата, изнесе цяла лекция на Денис:

— Още през 1989 година хакерът Terminus е модифицирал програмното осигуряване AT&T UNIX и последователността на входовете в системата така, че ставало възможно „прихващането“ на пароли, тоест програмата ставала инструмент за разбиване на мрежата. Разбира се, оттогава защитата на мрежите значително се е увеличила, но все пак най-слабото ѝ място е останало непроменено. Нали най-слабото място е бил и си остава човекът. И хакерите с успех са използвали така наречената „социална техника“. Тя се състои в следното: хакерът звъни по телефона на служител в банката, представя се за специалист от друга банка или техник по поддръжка на компютрите, с една дума — за компетентно лице, и просто с ласкателства, измисляйки несъществуващи ситуации и други от този сорт, измъква необходимите сведения.

Но все пак технологията за пробив на мрежа, особено на добре защитената, е много скъпа. Такава операция струва примерно трийсет

хиляди долара. Като няма никаква гаранция, че ще заработи. Необходими са три-четири сериозни коли, мини АТЦ или някаква друга възможност за манипулиране на телефонните номера. Два-три компютъра, разположени в различни краища на града, организират смущения, един, най-сериозният, се занимава с непосредствения пробив. В мрежата постъпват позвънявания, 15–20 едновременно или непрекъснато. Те объркват системата за следене на позвъняванията. Като цяло операцията трае не повече от петнайсет минути.

Понякога звънят, прикрепени към чужди номера. И след това за истинските притежатели на телефонните номера става много лошо. Например пробивът се прави с генератор на кодовете или нещо подобно. Но повечето от хакерските разкази за разбиване на банки просто са хвалба. Разбира се, може да има дребни кражби с чужди кредитни карти в случай че големите фирми не искат заради двайсет долара да дават двайсет хиляди за разследване. Но има прецедент, когато голяма немска банка обърнала внимание на разлика от 0,5 пфенига в сметките. Това предизвикало възбуждане на следствено дело срещу един от служителите на банката за 10 милиона марки. Той правел машинациите с помощта на саморъчна програма. Но времето на самотниците отдавна е минало, дойде времето на секретните служби и специалните шпионски подразделения.

Виж, разбиването на сайт е друга работа. Това е много по-лесно и по силите на всеки хакер, действащ сам. Наскоро беше разбит сайтът на RSA Securiti — лидера в разработването на програмни продукти по защита на информацията. Естествено, пробив от такъв мащаб е показателен и...

— Но доколкото успех да разбере, Муха и Ратников нямат пет-шест компютъра в различни краища на града — прекъсна Денис проточилата се лекция, — а дори да са имали, двамата едва ли ще успеят да работят едновременно, как могат да разбият банкова мрежа?

— Заедно със стоката си са пратили „троянски кон“ — обясни Дудинцев просто и разбираемо — и с негова помощ са измъкнали всички пароли. При това целта им не е била да откраднат милион, изобщо не са взели нито копейка.

— Тогава защо? — недоумяваше Денис.

— Защото благодарение на тях една добра, солидна банка за два дни остава без системата си за електронни плащания. Напълно отказва

да работи. И десетина солидни сделки отиват в друга банка. Разбираш ли?

— Страхотно... — Денис нямаше време да се възхити както трябва на изкуството на „Бийтълс“: телефонът в джоба му запиука.

Беше чичо му. Щом разбра, че любимият племенник се развлича в приятна компания, Грязнов старши обеща веднага да се присъедини.

Не пристигна сам, а заедно с Турецки. Бирата плавно премина в коняк, после във водка. „Старите муцуни“ — генералите, внесоха свежа струя в угасващия разговор и цели два часа се забавляваха и не оставяха на мира сервитьорите.

Краят на угощението не се виждаше поне до затварянето на заведението, а Денис искаше още днес да занесе на Макс трофея си. Погледна демонстративно часовника, стана и като се извини, каза, че трябва да тръгва. Турецки понечи да го изпрати до колата, но след това се отказа и просто го дръпна на две крачки от масата:

— Дениска, имам една огроомна молба! — Както винаги, „важният“ съобразяваше трезво, но вече трудно си владееше езика. — Прикрепи някой от твоите орли към един човек буквално за ден-два. По-точно, не към човек, а към човечище! Заместник-председателят на Думата — Борис Хайкин. Тези дни трябва да получи едра сумичка за една своя подлост... тоест мисля, че трябва... Та значи, ако получи, аз трябва да знам.

— От кого е сумичката? — уточни Денис. — В брой или по сметка и ако е по сметка, ориентировъчно в коя банка?

— Сумичката... — зашепна Турецки — е от господин Христич, или от фирма „Бен Ойл“, или... а може и да не става дума за пари. А да речем, някой му подарява вила на Хавайските острови или къщичка в Алпите. Много те моля.

Докато Турецки уговаряше Денис, Дудинцев и Милявски също стигнаха до извода, че за днес им стига толкова, в резултат на което „муцуните“ останаха да продължават банкета в горда самота, а на Денис се наложи да откарва по къщите порядъчно подпийналите си нови познати.

На сбогуване подполковникът предложи да координират усилията си в борбата с електронните насекоми от всички видове. Разбира се, най-напред трябваше да изловят поне няколко клиенти на фирма „Бийтълс“, които са използвали електронното им ноу-хау. И ако

на спецподразделение „Р“ предстоеше да стане въплъщение на възмездието, то на сътрудниците на „Глория“ се отреждаше ролята на извънщатен или дори резервен „мозъчен“ център.

Когато Денис се появи в офиса на „Глория“, завари там само трима души: Коля Шчербак, Сева Голованов (слава богу, Головач вече беше съблякъл убийствения си черен френч на мафиот и стоеше по традиционната си тениска) и Макс (за Денис още си оставаше тайна кога спи компютърният гений!). Докато чакаше указания, той се развличаше с поредното меле между виртуални врагове. Денис усещаше, че е като изцеден лимон от умора. Но въпреки това до края на дългия ден беше още толкова далече: трябваше да подреди и даде ход на новите, макар и оскъдни сведения.

Щом видя как Денис изважда преносимия харддиск от кутията, Макс буквално скочи. Грабна го, огледа го, за малко да го помирише:

— Не си го изпържил, поне това добре.

Изглежда, това трябваше да прозвучи като похвала за Денис. От една страна, го забавляваше, че Макс се чувства оптимално именно в най-сложната ситуация, а от друга, се дразнеше: между другото, можеше и да не се прави на важен, а лично да отиде да огледа всичко в „Бийтълс“. Ами ако точно нужното нещо не се е записало на преносимия харддиск (нали е три пъти по-малък от диска, който беше на сървъра на „бръмбарите“), тогава кой ще бъде виновен?

Но, изглежда, настроението на Денис изобщо не засягаше Макс. Той вече пяхаше трофея във вътрешността на електронното си чудовище.

— Със сигурност са имали база данни — размишляваше на глас, — дори да са криели това от клиентите: не са идиоти, разбирали са колко е важна подобна информация. Но много ясно, зашифровали са всички координати, ще ги разшифроваме и ще прочетем, да не сме вчерашни? Шефе, недей ми вися на главата, може да отидат няколко дни.

Денис направи кратък „разбор на акцията“ и освободи Шчербак и Голованов да си ходят вкъщи и да почистят от себе си следите от мафиотския имидж, а той потъна в анализиране на оскъдните сведения, измъкнати от „бръмбарите“ Ратников и Муха.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

27 юни

Както обикновено, от миризмите в болницата на Денис му прилоша. Дори посещението в моргата не предизвикваше такова отвращение у него. Какво ѝ е на моргата — трупове и само трупове, там няма на какво толкова да ухае, пък и няма за кого. Къде по-сложно е да оправдаеш болничното зловоние: живи хора, на това отгоре пострадали, към тях трябва да се отнасят с особена нежност, а не да се убиват с тази чудовищна гнилотворно-йодна воня.

Предната вечер Макс каза, че ще се наложи да се занимае с базата данни поне едно денонощие, така че Денис, който не търпеше бездейното очакване, реши засега да поговори с Арбатова. С каква цел Минчев е записал телефонния ѝ номер и защо е подчертал името ѝ в списъка с клиенти. Може и тази нишка да отведе някъде.

Той почти на бегом измина коридора, като се стараеше да не наднича през отворените врати на стаите, за малко да събори една старица, куцукаща с цукало в ръцете (вонята тогава се усили отново), и като прескачаше през две стъпала, стигна на четвъртия етаж. Зад него ситнеше Пьотър Палич, главният лекар, и току избърсваше челото си с дамска кърпичка на нежнорозови цветчета. Все още не беше наясно дали трябва да придружи младия нахалник до Арбатова, или може да го изгони с чиста съвест. По-рано трябваше да разбере какви са тия частни детективи, какви са законите за тях. Ако беше прочел нещо за обща култура, сега щеше да има оръжие или срещу този нахалник, или срещу самата Арбатова, която със сигурност ще разиграе сега звездната си истерика: кого сте ми довели, за какво ви плащам, моите момчета ей сега ще... Едно е хубаво: и на този Грязнов няма да се размине. Какво ми размахва някаква си книжка, много спешно, разбираш ли, веднага искал да се срещне. Малко са ми сякаш ченгетата. Ех...

Денис се смая от четвъртия етаж. Първо, тук изобщо не миришеше на нищо, а климатичните шкафове, монтирани над касите

на вратите, работеха съвършено безшумно. Второ, на пода — пухкав мокет (Денис неловко погледна под вежди немного чистите си обувки), а по стените — порядъчно безвкусни картини. Трето, тишината (а какво е една болница без мърморенето и псувните на санитарките?). Четвърто, и това е главното, изглежда, Арбатова заема цял сектор от етаж и там се влиза само по тези стълби. Вероятно за всеки такъв пациент си има и отделно стълбище, и асансьор. Напрасно не се качих да се повозя на асансьора, сигурно е интересно как излизат от положението — нима на този излъскан етаж се изкачва същата кабина, в която се возят и бабите с цукалата? Или се сменя на третия етаж?

Това не е болнична стая, а кабинет на голям бос. „Приемната“ значи: кожени дивани, палма в сандъче, маса с телефон, а вместо секретарка — двама дебеловрати с издути на две места сака, под малката издатина е мобилният телефон, това ясно, под другата, по-голямата — също е ясно. Седнали си, нашичките, чоплят си носовете. Запъхтяният главен лекар Пьотър Палич се свива, старе се да диша по-тихо, което не му се удава особено много, сгъва грижливо и пъха в джобчето розовата си, вече съвсем измачкана кърпичка — голям смях, нищо повече. Интересно дали му е заплатила предварително за лечението, или ще плати при изписването? А може основните пари, които се полагат официално за такъв лукс, да са дадени предварително, а при изписването да закачи и комисиона? Тогава е ясно защо трепери, комисионите на такава мадама като Кристина сигурно няма да са малки, нали трябва да си поддържа реномето.

Да, ето „вратовете“ надуха вратове, наставаха от кушетката, Пьотър Палич мачка кърпичката като мома, изглежда, вие, Денис Андреевич, ще трябва да поемете инициативата.

Като се стараете да не забелязва момчетата на Арбатова, Грязнов небрежно размаха към тях отворената си „книжка“ и се насочи към вратата на стаята.

— Пак ченгета... — процеди лениво единият от „момчетата“, полека, с клатушкане, се дотътри до нужната на Денис врата и се изправи така, че закри входа.

Дявол да те вземе, ясно е, че за теб ченге ли е, частен детектив ли — все е гад. Но щом ме вземаш за милиционер — ще влезем в тази роля, сам си го изпроси.

— Много си смел, мой човек — започна Денис ласкаво, но за щастие го прекъсна капризното подвикване зад вратата:

— Минчик, ей, Минчик!

„Момчето“ се отмести от касата на вратата и откряна. Денис не виждаше Кристина от мястото, където беше застанал, затова пък много отчетливо чуваше гласа ѝ:

— Я изтичай за шампанско...

Миня само дето не тракна с токовете, Пьотър Палич отстъпи, а Денис — напротив, се премести така, че да го забележат в пролуката.

— Ако е дошъл поклонник, веднага го разкарай — пропя Кристина явно по навик.

— То да беше поклонник — измърмори Миня.

Колегата му, който по някакъв начин се беше озовал зад гърба на Денис, започна шумно да пъхти.

— Е хайде, влезте, младежо. — Гласът на Арбатова изведнъж стана кокетен.

Госпожицата е започнала да скучае през тия пет дни, помисли Грязнов. Ай-ай-ай. Роднините я посещават, много ясно, разни приятели, дечицата също. Но е заскучала за нови лица. Особено от мъжки пол. Денис се изпъчи, отпусна раменете, мина край квадратния Миня. Пьотър Палич въздъхна с облекчение и се измъкна в коридора.

— Да, Минчик, моля ти се, две бутилки. Ей-ей, и да измиеш чашите!

Той седна без покана — нали Арбатова май обича такива типове. Бива си го този фотьойл, уютно е. Няма да е лошо „Глория“ да си купи такива. Пък и самата болнична стая — направо казано, е приятно място, има нещо домашно. Перденцата весели, масата до прозореца е в тон с пердетата, върху масата има огромен букет от лилии, така благоухаят, че никакъв климатик не може да се справи с миризмата. Вазата е някаква чудовищна, явно не е на болницата: изобразява или гола жена, или просто ствол на дърво, който е причудливо извит; самата ваза уж е глинена, а хитрите места — циците и другите детайли, или ако все пак е дърво, чеповете — са каменни, черни, блестящи като ахат, може и ахат да е... Много ясно, в стаята има и видео, телефон — също, за да не бърбори все по мобилния. Това не е креват, а креватище. А това като че ли е нещо, играещо ролята на „шкафчето до болничното легло“... На шкафчето сред разните женски

дреболии има снимки в рамки — мама, дечица, как без това; две цигарета, едното дълго кехлибарено, и късо, върви го разбери от какво е. И — ама че смешно! — кутийка дъвка, от същата, която рекламират в клипа. Нима наистина я използва?

Усмихната, Кристина изучаваше посетителя. Затрудняваше се да седи в непринудена поза — стегнато бинтован, простреляният ѝ на няколко места крак не се сгъваше в коляното. Наложил се да седне върху здравия си крак, болния да протегне и леко прегърбена (уж нарочно), да се опре с две ръце между коленете. Горкото момиче, помисли изведнъж Денис. Не блести с красота, няма кой знае какво гласче и цял живот ѝ се налага да се доказва: аз съм певица, аз съм красавица. А как да докажеш, когато не си се родила красавица, а безцветна блондинка албиноска, лицето непропорционално, та чак напомня плъх; гласът слабичък, не ти стига дъхът, налага се да поемаш жадно и звучно въздух, когато пееш, при запис, разбира се, лесно се коригира всичко, а ако поискаш да запееш на живо — не става... А децата ти са чудни, каза мислено той, изпълнен с неочаквана топлина към Кристина, която поне в това отношение се е реализирала напълно и честно. Но кой знае дали се е реализирала напълно, може да народи още...

— Миня казва, че сте по-ужасен от поклонник, дори щяло да е по-добре да се окажете поклонник... Но ако беше така, нямаше да седите тук. Така, може би ще се представите?

— Частно детективско бюро „Глория“, Денис Грязнов.

— Ах, ето каква била работата. Милицията си свърши нейната, сега тръгнаха частниците. Какво пък, аз, Денис, толкова пъти вече разказвах за моето извънредно произшествие, че съм готова наизуст да го издекламирам... Или ще ми задавате въпроси?

— С ваше позволение, въпроси, Кристина. Кога за последен път се срещнахте с Игор Минчев?

Арбатова явно се смути. Напила кехлибареното цигаре, старателно нави в него цигара, почака, докато Денис се протегне и щракне с фалшивия си „Ронсън“. Значи се съсредоточава. Хайде, майчице...

— А какво общо има момчето? Нали покушението срещу мен, а и не само срещу мен, не беше от неговата жена.

— Специално Минчев няма нищо общо. Тоест исках да кажа: напротив, покушението няма нищо общо, а Минчев има. Милицията разследва покушението. А аз...

— А вие?

— Аз разследвам самоубийството на Игор Минчев.

— Господи боже мой, самоубийство! Но не е от нещастна любов към мен! — Арбатова нервно се изкиска, оправи белезникавия кичур зад ухото си и се закашля от дима. — А нима се разследват самоубийствата? Нали не е убийство...

— Самоубийството се приравнява на насилствена смърт, разследва се по същия ред. Между другото милицията не се занимава повече с него. Аз съм друго нещо, имам клиент. Та какво казвате, Кристиночка, за нещастната любов?

На вратата се почука, Арбатова неестествено весело пропя:

— А ето и пенливичкото!

На прага се появи Миня с две чаши върху поднос и кофичка с лед, от която стърчаха гърлата на две бутилки. Съвсем по протокола! — констатира Грязнов и извади една бутилка от кофичката. Миня, който уж се канеше да прислужва около масата, сви рамене и тръгна към изхода. Денис се прицели игриво и тапата от шампанското излетя точно в обширния задник на Миня. Арбатова се закиска пискливо. Денис неискрено занарежда:

— Ах, простете, колко неловко се получи...

Вратата се захлопна след Миня. Кристина се усмихна:

— Денис, ще се наложи да си ходите отгук по въжената стълба.

— Ама вие въжена стълба ли имате? Между другото, каква е тая история с Минчев и нещастната любов? Хайде да караме поред: кога се срещнахте за първи път?

— Игор... — нали Игор се казваше? — монтираше полилеите на Чижевски у нас. По-точно, не че ги монтираше, не се катереше по тавана, а ръководеше и след това даваше някакви документи, гаранции или нещо от този род. Е, позна ме, разбира се, след монтирането на полилея се забави, постояхме мъничко...

— Двамата ли?

— Денис, разбирам, че убийството, дори самоубийството, е важно нещо. Ако сега изведнъж започна да лъжа за нещо, после ще се разкрие и за мен ще е по-лошо, така че ще говоря с цялата възможна

честност, а вие, моля, се постарайте тази информация да не отива никъде.

— Ако това, което ми разкажете, не се отнася до делото — каза Денис колкото се може по-меко, — тогава и аз ще забравя, кълна ви се.

Кристина помълча, отпи от шампанското, запали нова цигара.

— Така, значи вие постояхте заедно с него?

— Няма да седна с чичковците с работните дрехи?! Тогава имах депресия, работата не вървеше, опърпахме се с продуцента, а и хроничното недоспиване — роднините ме бяха освободили от децата, оставиха ме една седмица да се наплача в самота. Та седим си ние с Игор, прием, между другото, също шампанско — тук Денис предвидливо напълни моментално пресушената чаша на Кристина, — аз съм в такова състояние, нали разбираш, направо не съм на себе си. И той за кой ли път ми пълни главата с глупости за полилея си — всяка депресия, казва, отстранява и обяснява защо, нещо за йоните... Е, аз не схванах, полезно било — добре, казвам, разбрах. И изведнъж се сещам накъде бие той — със заобикалки, с разни намеци... С една дума, ако човек се чука направо под полилея — тук Кристина понижи гласа си, — такъв секс ставало, какъвто не съм имала през живота си, защото пак тия йони, да ги вземат дяволите, правели нещо си там, а освен това след всичко нямало вече да си спомням за никаква депресия, само ще мисля как да легна под полилея и да си вдигна крачката. Като наркотик, само че полезен. И никакви нежелани ефекти. С една дума, нави ме. Пък и нали бях пийнала...

Кристина отново протегна празната си чаша, Грязнов я напълни.

— И често ли се срещахте след това?

— А защо не питаш за усещанията от секса под полилея? Срамуваш ли се?

— Не вярвам в тези глупости.

— И правилно, Дениска, защото няма нищо особено. Секс като секс. Пък и мъжът не е кой знае какво. Не беше, да ме прости господ...

— Кристина, срещахте ли се след това с Игор Минчев?

— Срецнахме се още един път.

— Пак ли под... полилея?

— А, вече не. Той имаше такова намерение, но аз бързо му пресякох мерака. Позвъни ми, беше доста нервен, предупреди ме, че пристига, дори не успях да го разкарам по телефона. Вече нямах

никаква депресия, у дома всичко беше с краката нагоре, децата щурят, играят „Звездни войни“ на компютъра, на земята наредено влакчето им, при мен пък беше моят стилист, разработваме новия ми имидж, след половин час трябва да заминавам за студиото, бавачката закъснява... И на това отгоре пристига Минчев с букет и всичко останало. Затворих се с него в кухнята и му казах с две думи: мой човек, моят живот и така е прекалено разнообразен и в него има достатъчно незабравим секс, с една дума, съкращавай програмата, а за букета благодаря...

— Тоест, Кристина, Минчев не ви беше по душа. — Грязнов помисли дали да не мине на „ти“ с Кристина — нали тя отдавна му „ти“-каше, но не започна: може да си помисли какво ли не. Бездруго съм прекалено внимателен с нея, доливам ѝ шампанско, подавам ѝ запалката, развеселих я с Миня — току-виж ме взела за поредния нещастно влюбен.

— Категорично не ми допадна, Денис. Знаеш ли, та той... Слушай, неловко ми е да говоря така за мъртвец, само защото разследваш... Той, изглежда, беше параноик. Или как ги наричат там тези, с манията за преследване?

— Минчев казваше ли ви, че някой го дебне?

— Не знам за дебненето, но със сигурност го следеше. Тогава, първата вечер, ми го разказа, когато се оплаках от депресията си. Вие, казва, имате депресия, а мен ме следят и сега двамата ще полегнем под полилея и ще забравим за всички неприятности. Надълго го обясняваше.

— По-конкретно, Кристиночка, по-конкретно!

Щом чу „Кристиночка“, Арбатова победно се усмихна. Грязнов мислено се наруга за последните си думи.

— Много работи ми говори, Дениска, но знаеш ли, аз като чуя, че един човек подозира преследване, веднага разбирам: не е в ред. Защото, ако наистина е забелязал, че го следят, не е малък: върви и разбери. Ако не си забелязал, а само „усещаш“ — тогава трябва да си лекуваш главицата. Наистина, горкото момче. Сигурно на тази основа е посегнал на себе си.

— Кристина, а Игор не ви ли разказваше случайно кой го следи?

— Казваше, но лично аз не бих повярвала.

— И кой го е следял?

— Собствената му жена. Според мен името ѝ е Оля. Значи Олга Минчева — Кристина протегна към Денис празната си чаша.

В. А. ТУР.

27 юни

Изглежда, Пьотър Павлович Хорьок, главният лекар на болницата, беше доста изморен от такива посетители. „Книжката“ на Тур изтръгна от хилавите гърди на Хорьок тежка въздишка — може би дори стон. Вениамин Аркадиевич гризеше кибритена клечка (в кабинета не се пушеше, разбра го по липсата на пепелник) и чакаше с рядко търпение кога главният лекар ще реши какво да прави с поредното ченге. Няма много варианти: Тур е официален представител на органите, Хорьок няма къде да мърда.

— Да вървим, Вениамин Аркадиевич — с още една въздишка изрече главният лекар, след като видя името в удостоверението и го върна на собственика му. — Ще ви заведе при нашата сладкогласна певица. А засега при нинджата не може, извинявайте.

— Нинджа ли?

— Ами при самурая... Как им казват — бойците с плоските лица...

Тур съобрази, че става дума за Пак, и си помисли, че и той няма представа как се наричат бойците в Корея. Но какъв кореец е Пак — само името и физиономията, а иначе е пораснал с нашенския хляб. Макар че Тур не знаеше какво е правил преди петнайсет години, преди да дойде при генерал Тарасенков в КГБ. Може да е бил корейски боец, ха-ха, или както се казват на техен език. Ами кой ще вземе корейски боец във ФСС. Между другото преди петнайсет години ФСС още не беше ФСС, а се казваше КГБ.

— Пьотър Павлович, разкажете ми най-напред как се държат нашите болни?

— В смисъл...

— В смисъл с какво се занимават, с кого общуват, не нарушават ли режима, не се ли разхождат из чуждите стаи, ако се разхождат, тогава из кои стаи, главното — кой идва при тях, дори ако засега

никого не сте пускали, може някой да е носил цветя, да е предавал нещо, а също всичко, което успеете да си спомните.

— Виждате ли, гражданино следовател, работата е там, че аз съм главен лекар на болницата и...

— ... и не се задълбочавате в личните работи на всеки пациент. Разбирам, разбирам. Но я ми кажете, колко болни към днешна дата са настанени в стаите с повишен комфорт?

— Ами... двама.

— Арбатова и Пак, нали? Освен това при тези пациенти прекалено често се размотават разни личности, които нямат нищо против да ви размахат под носа разни книжки. Например като мен. — Вениамин Аркадиевич помисли изведнъж, че при Пак спокойно могат да идват бившите му колеги и на тях сигурно ще разрешат да общуват малко с болния, а в същото време за следователя — не може. — Нима, прелюбезни Пьотър Павлович, нито за миг не ви стана интересно какви са тези ваши хитри болни?

Изглежда, Пьотър Павлович разбра, че е безсмислено да се опъва. Пък и се опъваше по инерция, от чист инат. Все пак този следовател е държавен, от градската прокуратура, всичко е открито. А, от друга страна — няма нищо за криене, къде ти...

— Близките на Арбатова редовно се отбиват — започна Пьотър Павлович. — Идва психотерапевтът, поканили са го пак родителите, академик, светило на нашата наука. Именно той решава кога тя ще се оправи от шока. А Пак още е лежащо болен. Има две рани. Една в главата — дребна работа, куршумът е одраскал кожата и е раздрал част от скалпа. Втората е в дроба. Прострелян е от край до край, досега има силно кръвотечение. Не бива да става. По цял ден лежи, гледа в тавана, отговаря на въпросите, когато той поиска, често просто мълчи. С кого общува... Не знам. В болницата — с никого, но нали има телефон в стаята, а мисля, че и мобилен. Може да позвъни на когото си иска. Мисля, че още не е имал посетители. Ако искате, попитайте сестрите за по-точно.

Тур видя, че го доизцеди. Без да се старае особено — и го изцеди — всъщност му беше абсолютно ясно, че Хорьок няма да каже нищо интересно. Така, излишно упражнение. Пък и винаги е приятно да пробиеш отбраната на класическия администратор, от когото се налага

да откъсваш с кръв и месо всяка информация, дори най-безобидната, а защо — и той не знае. Такива са им рефлексите на администраторите.

— Добре, Пьотър Павлович, после сестрите. Ако обичате, да вървим.

Те поеха чинно по коридора. Тур с удоволствие би се втурнал да тича, но най-напред трябваше да пази приличие пред главния, а, второ, да гледа наоколо. При това второто — да гледа наоколо — не беше нужно толкова на Тур — следователя, а на човека Тур. За да не забравя за чудовищния контраст между онова, което става тук, на трите долни етажа на болницата, и там, на четвъртия, където са апартаментите на елита.

Трябваше да наднича в десетместните стаи, където седяха по леглата и полюшваха глави омотани с мръсни бинтове старици. Трябваше да вдишва тази смрад, която се разнасяше из болницата от тоалетните със замърсените и вече неподлежащи на ремонт тоалетни чинии. Трябваше да чува грубостта на младите, но станали до крайност нагли санитарки, едва отговарящи на въпросите на пациентките (Тур и Хорьок минаваха през женското отделение).

„Винаги се е смятало, че професията на лекаря, медицинската сестра и така нататък са едни от най-почетните — мислеше си Вениамин Аркадиевич. — От детството са ни го внушавали, свикнали сме да му вярваме... А всъщност дори от продавачките няма да чуеш такава чудовищна наглост, както от медиците. Никой не изказва такова пренебрежение към пациентите си, колкото тези твари. А аз отдавна съм разбрал защо: защото, попадайки в болницата, ти си им изцяло и напълно в ръцете. Можеш да си какъвто си искаш голям началник там, зад стените на клиниката, но тук си никой. Някаква сополанка, пикла, дете е три пъти по-малка от годините ти, говори на теб, пациента, на «ти» и само от нея, нахалницата, зависи дали ще понесеш безобидната инжекция, или няма да издържиш и ще изпишиш от болка. И само тя, проклетницата, може да изнесе подлогата под теб, а може и да я «забрави» и тогава, ако наоколо няма добър «ходещ» съсед, ще ти се наложи да дишаш с часове вонята и няма да знаеш кога и къде ще ти се наложи да се изпикаеш, пардон, следващия път... Безполезно е да се оплакваш от нея: ще ѝ направят забележка, а на следващия ден ще намери как да ти отмъсти, тя знае много начини. Никой на този свят няма властта, която има медицинската сестра. За тях това е изпитание

чрез власт и никой не може да го издържи. Е, може някой и да може, но не съм срещал такива.“

Те стигнаха до четвъртия етаж и светът се преобрази. Да, парите правят чудеса дори с медиците. Тур ни най-малко не се съмняваше, че четвъртият етаж ще е разкошен. „Но това е несправедливо, дявол да ги вземе! Може в някакви други отрасли да е допустимо да бъде прав онзи, който е с по-тлъст портфейл, и той да е достоен за по-доброто... В края на краищата да допуснем, че «спечелил» и «заслужил» — това е едно и също. Спечелил пари — заслужил комфорт. Но в болницата — нали тук става дума за здравето, за човешкия живот! Това не се измерва с пари! Ни най-малко!“.

За Тур това беше второто поред изпитание. Първо Покровско-Глебово, сега пък тези стаи за „специални болни“.

При появата на Вениамин Аркадиевич във фойето двама широкоплещести скочиха като по команда и застигнаха в най-недвусмислени пози. Едно рязко движение, и те са готови да разкъсат всекиго. Същински бултериери. Успокоиха се едва когато разгледаха внимателно удостоверението на Вениамин Аркадиевич. Единият от юнаците се представи от името на двамата, нарече се „телохранителят на звездата“ и на това отгоре не показва никакви документи.

В момента, когато Вениамин Аркадиевич възнамеряваше най-сетне да отвори вратата, тя се отвори сама и от стаята излезе същият онзи частен детектив, който се въртеше в офиса на „Поличаз“. Вениамин Аркадиевич доста добре беше запомнил физиономията му.

След като поздрави, сякаш нищо не се е случило, частникът се отдалечи и остави Вениамин Аркадиевич в нямо удивление. Няма да хукне след него, я! При това Вениамин Аркадиевич дори не допускаше мисълта, че „частникът“ се кани да му бъде конкуренция в това дело, а ако е така, може и по-късно да разбере защо изобщо са му разрешили да разговаря с Арбатова преди официалните представители на следствието.

Арбатова имаше някак уморен вид. Вениамин Аркадиевич не искаше да вярва, че умората е предизвикана от шампанското, макар на табуретката да имаше две празни бутилки, но лесно и веднага повярва, че причината е „частникът“ и сега тя няма сили да разговаря с него.

— Добър ден, аз съм следователят Вениамин Аркадиевич Тур от градската прокуратура — представи се той.

Оздравяващата премести погледа си от стената върху влезлия и бавно, с видимо усилие отговори тихо:

— Добър да е.

— Прекрасно осъзнавам: още не сте се съвзели след раняването, но е във ваш интерес да помогнете на следствието и по този начин да предотвратите възможно повторно покушение...

В лицето на певицата нищо не се промени, с нищо не изрази желание да участва в разговора. Като видя, че няма да се получи веднага откровен разговор, Вениамин Аркадиевич продължи и така наруши установеното си правило — да не дава ни най-малък повод на потърпевшия да се усъмни, че разследването ще бъде успешно. Но тя със сигурност знае нещо важно и беше крайно необходимо да я привлече на своя страна.

— Ще бъда пределно откровен, засега не сме попаднали на следата на престъпниците. Вашите близки казват, че не сте имали врагове, нямат понятие за кого може да е било изгодно престъплението. Може би ще помогнете на следствието, ще ни подскажите?

— Не знам. — Отговорът дойде бързо. Създаваше се впечатлението, че е предварително готов: събеседникът нямаше нужда от време за обмисляне.

— Вашият мениджър разказа за някакъв конфликт с Разторгуева.

— Дребни женски разправи — отговори Арбатова след малка пауза и се обърна по посока на прозореца — или наистина е уморена от разговора, или желае да покаже, че е уморена от него.

— Кой можеше да знае предварително, че ще отидете на плажа?

— Вече казах... Явно никой не е знаел предварително... Спонтанно желание. Помислих си: а защо не? Не се получи — простреляха ме.

Вениамин Аркадиевич си помисли: със сигурност е знаел Марков, който по такъв невероятен начин се е срещнал с вас. Дали да попита за Марков, за техните отношения? А тя ще отговори, че той просто е неин поклонник. А по повод показанията на Георгадзе ще каже: ами един-два пъти се отбива при мен на гости. И дотук.

Бездруго вчера удари на камък, като се умори и надуши успеха. И никакви резултати. Не, засега е преждевременно.

— Виждам, че ви изморих с разговора. Ето визитната ми картичка, като си спомнете, позвънете. Да, накрая един обикновен въпрос: кой дежури пред вратата ви?

— Момчетата — отговори Арбатова мъгляво, като продължаваше да гледа към прозореца.

— Оздравявайте — пророни следователят и затвори вратата след себе си.

Докато вървеше към изхода, Вениамин Аркадиевич анализираше разговора с потърпевщата: отговорът на първия въпрос беше готов предварително, а на въпроса кой може да е знаел, че ще отиде на плаж, започна да отговаря с думите: „Вече казах.“ Но от момента на убийството аз съм първият, с когото може да е говорила за произшествието: персоналът на болницата не е допускар при нея никого от следствената бригада.

Стоп. Първи, но ако не се брои „частникът“. Значи той е разпитвал! Защо не го спря веднага, не поиска да обясни как така се оказва при Арбатова по-рано от представителите на следствието?!

Тур рязко спря, та отгоре му връхлетя количката на дежурната сестра, обърна се и забърза към стаята.

— Обяснете ми, вие внимателно разгледахте документите ми, а на какво основание допуснахте при Арбатова човека преди мен? — обърна се Тур към телохранителя на звездата. Той вече беше сам, неизвестно къде се беше изпарил вторият.

— Сутринта лекуващият лекар даде разрешение да пускаме посетители, ако посещенията не са дълги и самата пациентка е съгласна. Този, който беше преди вас, също показва удостоверение...

— Може ли да разбере какво?

— Не помня. — Явно телохранителят не хареса въпросите. — При това и него доведе главният лекар, както и вас.

Така значи. Затова господин Хорьок мънкаше така неуверено за родителите и психиатъра. Нима родителите са наели и „частника“?

— Припомнете си защо Арбатова се съгласи да говори с него?

— Не знам. Съгласи се и толкоз.

— Той не каза ли как е научил, че са разрешили да пускат посетители при Арбатова?

— Н-не — отговори телохранителят, като леко проточи думата.

— Отдавна ли работите като телохранител при Арбатова? — Тур смени темата след малка пауза.

— Изобщо не съм й телохранител. Ходя с нея само при пътуванията — на гастролни. А иначе не. Но като я простреляха, и шефът, тоест Въошенка, ме прати тук.

Вениамин Аркадиевич направи неутешителен извод. Охраната не е поверена на милицията, а на някакъв идиот: показали му удостоверение и той ги оставил насаме. Можело е да се случи така, че удостоверението да е фалшиво, а ченгето менте да е дошло да довърши неизпълнената „работа“. Трябва да разбере от Владимиров защо Арбатова не я охраняват служители на милицията. Макар че отговорът е очевиден: не достигат хора, Арбатова намерила възможност да си осигури охрана със собствени средства и така нататък...

Но как оперативно се срещна с Арбатова „частникът“? И главното, с каква цел се е срещнал?

Вениамин Аркадиевич вече излезе на чист въздух и размачка цигара, когато забеляза, че „частникът“ всъщност никъде не е отишъл. Стои си, преспокойно рови в багажника на внушителен джип. Какво може да го е задържало? Или този мошеник е успял да се промъкне и при Пак?

Вениамин Аркадиевич моментално кипна и решително тръгна към нахалника.

— Младежо, може ли две думи? — Тур отвори удостоверението си, провокирайки „частника“ да направи същото.

Той се усмихна някак странно и все пак си извади документите. Значи поне не са фалшиви, щом не се стеснява да ги покаже на официално лице. Вениамин Аркадиевич поглед на внимателно „книжката“: ясни печати, снимката не е отлепена от друго място, действително не прилича на фалшификат. Така, Грязнов Денис Андреевич, частно детективско бюро „Глория“...

Стоп. Грязнов? Роднина? Не е син, бащиното име е друго.

— Искан да попитам какво частно разследване ви доведе тук и за какво разговаряхте с Арбатова? — поинтересува се Вениамин Аркадиевич, като грижливо скриваше кипящите си емоции.

— Разследвам обстоятелствата около самоубийството на Минчев, сигурно знаете кой е той, срещали сме се с вас в неговия офис — доста самоуверено заяви „частникът“.

— Арбатова има ли отношение към самоубийството на Минчев?

— Вениамин Аркадиевич, не съм разговарял с Арбатова за покушението върху нея, в това няма да успеете да ме обвините. А наистина е била свързана по определен начин с Минчев.

Нахалник! Какъв нахалник! Определено е роднина, мисли, че всичко му е позволено. Вениамин Аркадиевич искаше да се обърне и да си тръгне, но не можа да се въздържи и попита:

— Какво, официалните следствени органи вече не могат ли да удовлетворят някои състоятелни граждани?

— Вениамин Аркадиевич, кой, ако не вие, знае за претовареността на следователите. А ние можем да отделим повече внимание на нашите клиенти. Държавата просто не е в състояние да осигури изобилие от услуги, не е като личната инициатива.

Хлапак! Самоуверен, нагъл хлапак!

И изведнъж Вениамин Аркадиевич го осени проста и затова отвратителна догадка. А дали Грязнов-муровецът и Грязнов-частникът не са една компания? И то долна престъпна компания. Грязнов — началникът на МУР — стопаира едно или друго разследване под благовиден предлог, като принуждава потърпевшите да се обръщат към частните детективи. Естествено, към роднината, към „Глория“. Фактически „частниците“ се ползват от всички възможности на МУР, довеждат делото докрай, обаче не безплатно. А част от парите, при това не малки пари, със сигурност влизат в джоба на Грязнов старши.

Ах ти, генерале! Умно, умно е измислено. Сега поне е ясно защо неговите служители, например Владимиров, не бързат да споделят със следователя получената информация. Сигурно и те получават нещо от господарската трапеза. И не внасят уликите в делото, а в сейфа на шефа, за да може после той да ги продаде по-скъпо чрез „Глория“.

Но тук, другари, намирисва на заговор. На Вениамин Аркадиевич дори му причерня пред очите от мащабите на нещо, чийто край така неочаквано беше засякъл.

Не, тук не бива да се действа необмислено. Тук трябва фактите да се събират лека-полека, зрънце по зрънце. А главното — трябва през някой почивен ден да обмисли всичко, да огледа нещата отвсякъде. И ако няма никаква грешка (че каква грешка може да има?), да отиде при Гигантов, а най-добре през главата му да напише рапорт до самия главен прокурор. За да не го потулят.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

27 юни

Виж ти какво местенце! Денис се оглеждаше с недоумение — какво е това, наистина ли тук живеят хора? Просто живеят?

Арбатова му наговори едни: била се затворила значи в кухнята с Минчев; на пода било пуснато детското влакче; полилеят, да го вземат дяволите! И си представяше — е, не е дворец, но все пак нормално жилище, четири–петстайно. Какво могат да си представят обикновените граждани, като чуят израза „елитен жилищен комплекс“? Голямо чисто фоайе с портиер, дори с охрана, на тавана няма бездомници, нито неприлични надписи по стените на асансьорната кабина. Да, въображението на бедните граждани все още е бедно... Бедните граждани дори не могат да си представят, че може „просто да се живее“ в дворцово имение от осемнайсети век. Разбира се, всичко това е ново строителство, например в дворцовото имение не може да има подземни гаражи, както и всичко останало, но каква стилизация! Стилизацията е превъзходна. Просто град в града с размери около десет хектара. Тук ти са училищата — детски градини, и спортен комплекс, и от само себе си се разбира — ресторант, супермаркет и дори яхтклуб с плаж и хотел за домашни животни. Къщите — от три до пет етажа и всеки етаж е в духа на осемнадесети век. И това не ти е на края на географията, а е в Москва, в чертите на града, близо до любимия язовир „Химки“.

Грязнов дори забрави за работата — така го смая Покровско-Глебово. А рекламното табло на входа на селището някак скромно съобщаваше, че все още има свободни апартаментчета по двеста и петдесет квадратни метра. Какво влакче можеш да си пуснеш на пода в такъв апартамент! Направо железницата от Петербург за Москва...

Само че работата в такива условия е къде по-сложна. Не се виждат съседски баби по пейките пред входа и е трудно да си представиш някой от местните обитатели да се развлича, застанал на прозореца и зазяпан по минаващите. По тия места живеят делови хора.

Доскучае ли им — по-добре да се запишат в яхтклуба, вместо да зяпат от прозорците.

Но в този момент Денис имаше нужда точно от скучаещи любопитни. Ако Минчев е бил прав, тогава благоверната му съпруга наистина го е следила, а ако го е следила и не му е казвала? Дали именно тя не е забъркала цялата каша със следенето? Най-добре ще се разбере дали Олга е следила мъжа си точно там, където мъжът ѝ е ходел тайно от нея. Например в дома на Арбатова...

А, ето и подходящ случай да завърже разговор.

— Госпожице, госпожице, изпуснахте пакета, да, да, точно този, не се притеснявайте, да ви помогна ли? — Денис се засуети около една блондинка, която вадеше чанти от багажника на жълт опел. За разлика от Арбатова блондинката беше ярка. А по какво се различават безцветните от ярките — не е ясно. По веждите и миглите? Но нали с гримираните си мигли и изобщо с яркия си макияж Арбатова пак е една безцветна мишка...

Без да удостои Грязнов с поглед, дамата издърпа от ръцете му пакета и тръгна към входната врата. Сигнализацията на опела прощално пропищя след нея.

— Добре, признавам си, госпожице, аз самият страшно се нуждая от вашата помощ...

Входната врата хлопна. Да, тук не само няма любопитстващи безделници, но и не обичат такива.

Стоп! На двора почти няма коли — всички са в гаражите. Значи ще се върне, ще занесе покупките и ще се върне... Но какво толкова има в тази мадама? На хоризонта се задава майка с количка. Тя със сигурност има много повече време, отколкото блондинката с характер. Може майката да не го отпрати...

Но Денис не се помръдна от мястото си. Нещо му подсказваше, че трябва да почака. Да почака и да помисли как да се приближи до блондинката.

С какво разполагаме? Опела. Аха, огънатата предна броня. Е, ще се наложи още веднъж за днес да се направи на милиционер. Единствената надежда е „книжката“: мадамата едва ли ги различава. Ченге и толкова.

Входната врата отново щракна. Денис клекна със съсредоточен вид до огънатата броня. Поогънатата повърхност вече не беше идеално

огледална, но все още можеше да се различи в нея кой се появява зад гърба му. Тя.

Денис се изкашля, стана, разкърши се, многозначително въртна пръст във вдлъбнатината:

— Госпожице, имам един въпрос към вас. Бъдете така любезна да ми покажете документите си.

Учуден поглед — първо към Грязнов, после към „книжката“ му, а по-нататък и към собствената кола. Денис невъзмутимо тръгна да обикаля колата, като си мърмореше:

— Жълт опел, драскотина на десния калник, огъната предна броня... Е, номерата нямат значение, лесно се подменят...

— За какво става дума? — Момичето все още е спокойно, но като че ли е на ръба.

— Сутринта получихме описание... Кола, подобна на вашата, е замесена в много неприятно нещо. Трябва да изясним къде сте огънали чудесната си броня. Изглежда, ще се наложи да ви...

— Почакайте, сега ще ви обясня за бронята. После ще можете да проверите как е станало. Преди около една седмица се прибирам вечерта и като последна идиотка бутнах едно такси пред сградата. Помислих си, че тръгва, а то даде газ и остана на място. С една дума, вината беше изцяло моя и шофьорът на таксито със сигурност ме е запомнил. Моля ви, проверете, сега ще ви кажа неговия номер, записах си го за всеки случай.

— Много ли се наложи да платите? — съчувствено изрече Грязнов, докато излизаше от ролята си.

— Вижте, в това отношение историята беше много странна. Аз, общо взето, не мислех веднага да вадя пари, исках първо да поговорим, може би щях да сваля цената — да не си мислите, че щом хората живеят прилично — тя посочи своето „имение“, — значи имат купища пари?

— Не, разбира се, не мисля — успокои я Грязнов.

— Та слизам значи аз от колата, приближавам до шофьора — а до него седнала една дама, пътничка. Ама съвсем хлапе, кукла, мига-мига с клепачи... Вие изобщо интересувате ли се от това?

— Разказвайте, госпожице, разказвайте... — Денис целият трепна отвътре. Кукла, казваш, и мигала с клепачи!

— И това момиче, като видя, че отивам с портмонето, започна да му пъха пари — излиза, че вместо мен. Той я погледна така странно, а тя, изглежда, реши, че му е дала малко, и започна да си дърпа обещите — вземете, казва, само да тръгнем по-скоро. Не искаше нито миг повече да остава в този двор, а и като че ли се изплаши от мен, все си навеждаше лицето...

— Това ли беше лицето?

Грязнов подаде на блондинката снимка на Олга Минчева.

— Разбира се, точно тя. Защо, има ли нещо?

Но „милиционерът“ вече не възнамеряваше да отговаря на този и на всички други въпроси. Той благодари горещо и малко неразбираемо и си тръгна, като дори забрави да запише номера на таксито, нещо, от което трябваше да се интересува, както се стори на момичето...

— И какво сега, Грязнов — мърмореше си той под носа, — сега ще се доверяваш ли на интуицията си? Момичето от Покровско-Глебово не било за твоята уста лъжица, а как се оклюма, а? Но това няма значение, остави го. Обаче ти се е паднала странна клиентка. Най-малкото истерична. Сваляла си обещите и пръстените... Ех, Олга Минчева не е искала да се издава пред входа на Арбатова, никак не е искала. Мигала-мигала с клепачи...

След един час Грязнов вече седеше в едно кафене близо до дома на Минчева, пийваше си топла минерална вода и слушаше обърканото обяснение на Олга.

Изглежда, с позвъняването си беше извадил младата вдовица от банята. Отначало жената отказваше, молеше да отложат срещата, Денис, казва, защо толкова препирате, но най-накрая се предаде и излезе с влажна коса, по анцуг и еспадрили. Негримираниите ѝ мигли пак мигаха често-често, устните ѝ току се свиваха капризно.

Първата версия — „В Покровско-Глебово живее една приятелка“ — се разби в тежкото мълчание на Денис. Сетне, с уговорката „добре де, съвсем честно“, последва намек за някакви нейни съвсем лични обстоятелства, които като скърбяща вдовица не искала да обсъжда. (С това се обяснява припряността и дърпането на обещите.)

Денис продължаваше да мълчи. Вдъхновена от това, че, изглежда ѝ вярват, Олга изрази надежда, че току-що откритите обстоятелства ще си останат строго между тях, а също така помоли въпреки това да не

споменава на Денис името на човека, който е бил причина за посещението й... и така нататък, и така нататък.

Чудно нещо, помиели Грязнов, втора мацка за днес ме моли да й запазя тайната. Но тайната на тази е фалшива. Дръж се, Олечка.

— Добре, без имена. В колко часа пристигнахте в Покровско-Глебово?

— Мисля, че... в седемнайсет и четирийсет.

— Помните ли как изглеждаше колата, която бутна вашето такси?

— Не помня марката, но беше жълта, жена я караше.

— Много ли платихте на шофьора за бързането?

— А, нищо не ми взе. Само направи така с пръст по главата и махна с ръка.

— Кога научихте за интимните отношения на мъжа ви с Кристина Арбатова?

— Една сед... ах, боже мой.

Денис отново замълча.

— Ами да, да, в края на краищата това няма никакво отношение към смъртта на Игор, имах пълното право да не ви разказвам.

Денис се загледа в юмруците си.

— Но, Денис, разберете ме, в края на краищата това е унижително за мен. Бездруго ми е ужасно тежко, а на всичко отгоре да ви посвещавам и в това нещо.

Денис въздъхна многозначително.

— Ще се съгласите, че е по-добре да бъдеш курва в нечии очи, отколкото ревнива идиотка.

— Е, зависи — най-сетне се обади каменният Грязнов. Сещаше се поне за няколко госпожици, които няма да бъдат съгласни с умозаклучението на Олга. — Ако не ми разказвате всичко, няма да мръднем нито със сантиметър в разследването. В края на краищата аз нямам интерес да работя с клиент, който крие от мен по-голяма част от обстоятелствата по делото.

— Но това не се отнася...

— Дали се отнася, или не се отнася, решават професионалистите. Тогава защо се обърнахте към мен? Или всичко разбирате? — Той направи движение, сякаш възнамерява да стане.

Олга го хвана за ръкава:

— Денис, аз вече всичко разбрах, всичко, всичко.

— И какво стана с Арбатова?

— Не бях сигурна за Арбатова, тръгнах наслука. Честно казано, за интимните отношения и така нататък — това ми го разказахте вече вие.

— Аз ли?! И Кога?

— Току-що. — Олга се усмихна слабо. — Тоест аз подозирах, естествено, и много силно подозирах, иначе нямаше да хукна на онзи край в това дяволско имение. Дано изгори, дано.

— Той какво, прибираше се целият в червило, с женски косми?
— Грязнов разбираше, че не бива така, но просто му писна да бъде тактичен. В края на краищата заради срамежливостта на откачената му клиентка цял ден обикаля като луд из това „дяволско имение“, разиграва комедията с опела и се занимава с куп други глупости.

Минчева сякаш не забеляза нетактичността му, дори се опита да направи една от своите подчертано детски гримаси, която този път означаваше „Как може, недейте така!“.

— Не, не се е стигало до червило, просто личеше, че с него става нещо лошо. Знаете ли, Денис, той имаше особена теория за полилея на Чижевски. Малко... извратена. Еротично-невротична по характер. Така казва една моя приятелка, тя учи психиатрия.

— Че какво толкова... еротично може да се направи с полилея?!
— Грязнов се учуди фалшиво, през днешния ден му беше омръзнало да изслушва тайни за сексуалните пристрастия на покойния Минчев. Още повече че тук няма да чуе нищо ново.

— Не с полилея, а... под него. Смяташе, че това е ключ към неземното блаженство. Аз не усетих нищо толкова особено под полилея, но щом той беше толкова уверен, значи за него бе сериозно... И аз изведнъж започнах да се замислям по въпроса — нали не поставяше полилеи само на мъже... И като си представих как развива теорията си на някоя нимфоманка, направо ми призля. Нали помня с какъв жар ми обясняваше: очите му горят, диша като локомотив и ме влачи към полилея едва ли не пряко волята, при това не само против моята, но и против своята...

— Да се върнем на Арбатова, става ли?

— Да се върнем. — Олга сви устни. — Веднъж той разказа, че възнамерява да монтира лампи в Покровско-Глебово. Някъде бях чела

за този район — дори не ми се вярваше, че може да съществува толкова нещо. И той замина, а моята фантазия се развихри. И виждам мъжа си в дворцовите покои, под лампата на неговата любима, с някоя гадна кучка, която не притежава нищо освен цици и портфейла на татенцето си... Но пък портфейлът е такъв, че с него може да купи моя Игор цял... И като се ядосах после, мисля — я стига, на кого е потрябвал, че и да го купува. На никого няма да потрябва. Толкова е гадно — да си стоиш вкъщи и да разбираш, че изцяло и напълно зависиш от капризите на една отвратителна фуста. Разбирам, разбирам, че говоря глупости, обаче не мога да се спра. Между другото точно сега ми съобщихте, че съм била права.

— Олга, аз...

— Стига, какво значение има сега. Да продължавам ли?

— Разбира се.

— Върна се от онова Покровско-Глебово много странен. Аз бездруго си бях нафантазирала разни неща, а като се вгледах в него — и виждам куп потвърждения на моите бълнувания. Та заспа той, а аз взех да търся в телефонното му тефтерче нови номера. Да, да, недейте да правите такава физиономия, нали ме помолихте да разказвам честно и аз разказвам, не ме интересуват движенията на вашата душа. Представяте ли си, непрекъснато изучавах бележника му, знам къде са старите телефони и къде новите. И ето че видях тази Арбатова, на това отгоре и подчертана. А след няколко дни чувам — беше се заключил с телефона в банята и мрънка разпалено на някого: чакай, ще дойда веднага, никъде недей да ходиш, моля те... Че като подскочих: той излезе и аз — след него, хванах такси. Игор спря до метрото, купи ей такъв букет — тогава вече ми падна пердето.

— И в крайна сметка се оказахте край дома на Арбатова?

— Така изглежда: във всеки случай така си мислех. Нов телефон на жена в бележника, който се появява след посещение на района, и ето че се насочва право там, на всичко отгоре с цветя... Наистина не успях да науча повече.

— Защо?

— Изплаших се, честно казано. Нямам нерви за следене. Таксито стои на улицата като на сцена, а на мен във всеки минавач ми се привижда Игор: ей сега ще дойде, ще ме измъкне за лакътя от колата, не мога да го излъжа, че имам приятелка в този вход... А когато оная

се блъсна в багажника ни и видях — блондинка, косата ѝ дълга, — веднага реших, че е Арбатова. Чак след това съобразих — е, и какво като е Арбатова? Нали не може да ме познава. Но се паникьосах, само една мисъл ме чопли — дано да не се приближи до мен, дано да не се наложи да говоря с нея, ох, само по-бързо да се махна оттук, никога, никога повече няма да се занимавам сама със следене.

В. А. ТУР.

27 юни

Този път Вениамин Аркадиевич прати призовка на Въошенка. Мениджърът се яви също така наконтен и гримиран, но сега, в нормалната обстановка на нормалния работен кабинет, всичките му чупки, усмивки и коси недвусмислени погледи изглеждаха съвсем нелепо и самият Въошенка явно отлично го разбираше. Макар, естествено, да се перчеше, с целия си вид изразяваше недоволство, че е откъснат от работа посред трудовия ден.

— Арбатова е ранена тежко след срещата ѝ с Марков — сухо и официално започна разпита Вениамин Аркадиевич. — Знаете ли в какви отношения са били?

— Да предположим, не знам. — Днес дори интонацията на Въошенка беше друга. Не му се удаваше ролята на палав педал. — Да бяхте попитали нея.

В друга ситуация Тур щеше да сметне за похвално толкова откровеното нежелание да разказва за интимни подробности от живота на колегите си, но не и в дадения случай. Скромността е неуместна пред следствието.

— Тогава ще ви разкажа какво ще предприема — каза Вениамин Аркадиевич. — Изяснихме: официалните доходи на Арбатова не могат да покрият разходите ѝ за покупка на жилище в Покровско-Глебово, за редовна почивка във Франция, пътешествия по Средиземно море, парижки вечерни тоалети и бижута, колекция от старинни книги, част от които могат да служат за музейни експонати, оригинали, а не копия на картини и така нататък, и така нататък... Всичко това ни най-малко нямаше да интересува следствието — както се казва, не е забранено да се живее красиво, — ако не съществуваше един проблем: засега не можем да изясним мотива за покушението. Възможно е информацията за доходите ѝ да не отговаря на истината. Възможно е, освен декларираните си доходи Арбатова да има и други. Следствието трябва да анализира всички варианти. Например тя е решила да не крие

сенчестата част от доходите си, но някой, за когото това не е изгодно, е решил да я премахне. Напълно разумно предположение, не смятате ли?

Вениамин Аркадиевич направи пауза, но Вьошенка не отговори нищо — или сметна въпроса за риторичен, или изчакваше кога най-сетне ще му разкажат какво ще бъде предприето.

— През дългата си работа в прокуратурата неведнъж съм наблюдавал как във връзка с криминалните престъпления биват разкривани икономически и финансови. Сигурно няма да се учудите, ако в светлината на гореспоменатото започнат да ви правят основни проверки? Това доста ще ви отклонява от вашата работа. Нали не искате такъв обрат?

— Това шантаж ли е? — Вьошенка замига изумено с очи.

— Разбрахте ме абсолютно неправилно — успокои го Вениамин Аркадиевич. — Просто споделих с вас посоката на мислите си с надеждата, че ще помогнете да не насочваме усилията на следствието в безперспективна посока и по този начин ще ускорите залавянето на престъпниците. Нима за вас не е важна безопасността на вашата звезда, възможността ѝ напълно да се съсредоточи върху работата си? Нали готвите поредния ѝ албум, правилно ли разбирам?

Учудващото е, че повече убеждения не бяха необходими.

— Ах, ами Кристина се срещаше с Марков. Когато каза, че ще се премести в Покровско-Глебово, че е полезно за имиджа ѝ... Аз се развълнувах, попитах я, с какви пари, скъпа? А тя ми казва: милият, вика, ще плати. Нали не Дубров?! Как ли пък не, този куцият?! Значи Марков.

— И защо се развълнувахте?

— Нали ви казвам, не знаех откъде има пари. Е, когато разбрах, още повече се притесних. Ами ако този пияндурник я принуди да напусне сцената? И Дубров отново...

— От вашия разказ разбрах, че тя е имала връзка едновременно с Марков и с Дубров?

— Че какво лошо има? Кристина е звезда, с когото иска, с него ще спи.

„А ти с кого спиш?“ — едва се сдържаше да не попита Вениамин Аркадиевич. Но предвиждаше отговора. „С всички“ — сигурно нямаше да се засрами да си признае Вьошенка.

И Вениамин Аркадиевич усети, че на душата му става ужасно неприятно. Като си помисли човек накъде отиваме?!

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

27 юни

— Залепваш за нея и ще я следиш, докато не кажа да спреш — нареждаше Денис раздражително на Голованов. Разбира се, следенето на собствените клиенти се използва като крайна мярка, но понякога, уви, не може да мине и без това. Не вярваше повече на Олга. Сега искаше да разбере дали е просто неуравновесена глупачка, която лъже всеки срещнат, или не е толкова глупава, както изглежда, и лъжите ѝ са продиктувани от добра и тънка сметка. Ако е глупачка, бог да я пази, какви ли не клиенти сме имали, но ако не е глупачка? Ако има непосредствено отношение към смъртта на мъжа си? Ако гибелта му изобщо не е свързана по никакъв начин с банкрута? Ако Олга е решила да отмъсти за изневярата и е наела килър? А след това е дошла при нас, за да свали от себе си всички остатъци от подозрения (ако, разбира се, е имало такива). Ето, дори частни детективи си наех, а щях ли да се навирам в ръцете им, ако имах нещо за криене?

— Ти слушаш ли ме изобщо?! — Сева безцеремонно разтърси Денис за рамото.

Наистина Денис се беше замислил и не виждаше нищо друго наоколо.

— Питам, как ще вървя след нея цяла седмица сам? А кога ще спя? Трябва да сме поне двама. Освен това нали тя ме засече в техния вход със съседите, сега не бива да се появявам там, веднага ще ме притиснат: къде е обещаната статия, ще кажат.

— Ще си сложиш очила и ще си лепнеш брада, няма да те притиснат — отсече Денис. — А ако толкова започнеш да падаш от умора, Демидич ще те подмени. Нямам повече хора, нали знаеш, всички са в отпуска.

— А Шчербак?

— Оставаше да си спомниш и за Макс! Шчербак прекара прегърнат с нея два часа, сега от две версти ще го познае дори и с

женска рокля. Освен това Турецки помоли да му пратя някого за два дни.

— Поне на кое да обръщам внимание? — попита с въздишка примиреният се Сева.

— На всичко. Но на първо място ме интересува дали Олга е намерила заместник на Минчев, дали не общува с подозрителни криминални типове, не разпродава ли останалите мебели, за да заплати например на килъра или шантажиста, или...

— Шефе, имам нещо по въпроса. — На вратата се подаде доволната физиономия на Макс.

— Добре, действай, ако има нещо, веднага звъни. — Денис освободи Голованов и махна на Макс: — Влизай, млад гений.

Но Макс не влезе, поведе Денис към компютъра.

— Ето, гледай. — Той пусна по екрана дълъг до безкрайност списък с данните на някакви фирми с непонятни съкращения. — Тук имат обикновена база данни, наглед всичко е чисто. Традиционен комплект от постоянни и потенциални клиенти, на които изпращат рекламни проспекти и ценоразписите си, по-голямата част са частни фирми в Москва, повече от десет хиляди. Но си помислих, че базата е твърде обемиста, така че най-вероятно в нея са и адресите, които ни интересуват. Уредът си е уред, но нали трябва да има някаква окомплектовка — инструкции, варианти за използването и разни други неща за клиентите. Значи трябва по някакъв начин да са изпращали тази информация на клиентите, а адресите са вписвали в базата данни. Но момчетата наистина са печени, затова напълно е възможно да не си играят с шифри, а да разсъждават хитро: по-добре да си скрият тайните пред очите на всички. Но за по-голяма надеждност до тях е и шифрованата база, при това неголяма, ако се съди по обема — за стотина-двеста клиенти. И така се опитвах да я разбия, и иначе, уж намерих парола — контролната сума съвпада, но все едно, вместо нормален човешки текст излизат маймуни. И тогава зарязах всичко и пак се върнах към голямата база данни, всичките така са направени, че информацията не е натъпкана, грубо казано, всеки ред си има поле, за да се чете по-удобно. При обикновено разглеждане тези полета не се виждат...

— Тоест — прекъсна го Денис, — пак грубо казано, те са отбелязвали в полетата срещу специалните си клиенти?

— Всъщност е малко по-лошо — срещу всичките. Но ми се струва, че се ориентирах в системата им. Ето ти списъка, ако се потвърди, че е правилен — добре, а ако има някой излишен — също нищо страшно, може да се изведе строга закономерност.

Денис нямаше думи. Денис беше само емоции. Разбира се, не се хвърли да целува Макс, но си отбеляза наум да му даде премия. Макс разгъна пред него распечатката. Изброените названия и фирми изглеждаха съвсем невинно, но Денис нито за секунда не се съмняваше — стана. Може да звъни на Дудинцев.

Все едно, нищо няма да излезе без Дудинцев: уви, сътрудниците на „Глория“ нито имаха право, нито възможност да осъществят самостоятелно проверката (или както напоследък е прието да се казва, „дезинфекцирането“ на заподозрените клиенти). Първо, броят на оперативниците, второ, техническото оборудване, трето, „неспециалната“ физическа подготовка не могат да конкурират професионалистите, с които разполага Дудинцев. И друго, макар това да е главната причина, която не може да се избегне — частните детективски бюра просто не разполагат с такива пълномощия. Денис вдигна телефона и си помисли тъжно, че хубавите парчета от баницата винаги се падат на грубата сила, а не на умните глави.

ДЕМИДИЧ.

27 юни

Късметът, както се казва, е нещо непредсказуемо. Може да те измъчва с години, а може да те ощастливи точно когато не очакваш. Демидич веднага извади късмет.

Докато се вглеждаше в Христич, шефа на „Бен Ойл“, и изучаваше работния му график, следейки го, се озова на Националния изложбен център (НИЦ).

В разходката на мастития бизнесмен в края на трудовия ден, предприета до популярно място за отдих, и харченето на пари за кафе и коктейли нямаше нищо особено любопитно. Ако не беше следното обстоятелство: Христич, пренебрегнал всички мерки за сигурност, се разхождаше из НИЦ в горда самота. Край офиса взводът от телохранители радушно го изпрати до колата и така си остана там.

Изобщо Демидич не съжали, че взе любимия си „Кодак“.

Наистина възниква въпросът: а всъщност с каква цел Демидич се визира в шефа на „Бен Ойл“ Христич и изучава работния му график? Защо не стана обект на неговите грижи Борис Соломонович Хайкин?

Отговорът беше смешно прост. На сутринта след разпивката на площад „Въстание“ Турецки позвъни на Денис и честно призна, че докато е уговарял Денис да му помогне според силите си, всичко е объркал. Всъщност не е нужно да се наблюдава Хайкин, а Христич. Но дали от умора или от смесването на различни градуси питиета, в главата на А. Б. Турецки нещо се беше заклинило, а може близките фамилии да са му изиграли лоша шега... Така или иначе задачата на Демидич значително се опростяваше: все пак е по-лесно да следиш бизнесмен, макар и печен, отколкото заместник–председателя на Думата.

Христич, висок, стегнат мъж под петдесетте, остави вишневия мерцедес на паркинга, влезе на територията на изложбения комплекс, явно нямаше намерение да си угажда със сладолед, горещи шишчета или да си купува дънки Wrangler с 30% намаление. Без да спира, се

насочи към централния павилион, на стъпалата бегло погледна часовника си и влезе вътре.

Демидич влезе след него, безгрижно размахвайки калъфа на „Кодака“. Залите бяха полупразни. Посетителите се въртяха и съзерцаваха лъскавите витрини с ярки дреболии от керамика и бронз, холографски картинки и прочие занимателни джунджурии. Христич спря край огромните аквариуми с фантастично осветление и започна методично да ги обхожда. Демидич също се загледа с възхищение. Дори му мина една дръзка мисъл — да се обзаведе вкъщи с такъв. Но като се стараеше по-малко да се показва, замря пред миниатюрните бронзови статуетки. С периферното си зрение не изпускаше от очи бизнесмена.

След няколко минути бизнесменът влезе в барчето. Там се тълпеше маса народ: черпеха с безплатно Nescafe classic. Богатият Буратино — Христич, изчака опашка от десетина човека и трепетно пое от ръцете на едрогърда госпожица фирмената червена чашка. След това постоя, оглеждайки се нерешително къде да поседне, с една дума, да се наслади спокойно на божествената напитка. И избра маса, на която някакъв тип, наподобяващ чуждестранен турист (такива обикалят на тълпи по Червения площад), човъркаше фотоапарата си.

Демидич също се нареди на опашката.

„Чужденецът“ — мъж на неопределена възраст, с грижливо подстригана рижа брадичка, с широкопола голяма коркова шапка, златни кръгли очила, шорти и хавайска риза, пусната свободно — нещо си мърмореше под носа и пъхаше нова касета в своя „Никон“. Невъзможно беше да се разбере дали се обръща към Христич. Дори не можеше да се разгледа добре лицето му, осветлението в заведението е почти интимно, а и козирката хвърля сянка. Демидич не се реши да отиде по-наблизо — всички маси наоколо бяха заети, а нямаше да е тактически правилно да се изправи зад гърба на чуждестранния гост. Демидич не успя дори да предложи помощта си в борбата с фотоапарата — най-накрая касетата зае мястото си.

„Чужденецът“ стана и тръгна към изхода, без да се оглежда. Христич остана на масата, помирисваше гнусливо парата, издигаща се над червената чашка. Личеше, че не е свикнал с народната напитка. Демидич съжали, че не работи с колега. Поколеба се една-две секунди: дали да тръгне след чужденеца, или да остане, и реши да остане — в

края на краищата можеше и да не е онази връзка, заради която Христич е дошъл в НИЦ.

Бизнесменът постоя още четири-пет минути, без да опита кафето. А когато на масата му седна млада кикотеща се двойка, стана и напусна заведението. Демидич тръгна, без да бърза, след него. Разхождаха се още малко между фонтанчетата. Христич пак погледна часовника си и започна да си проправя път към изхода.

Демидич изпревари бизнесмена с не по-малко от половин минута, изскочи навън и се направи, че снима фасадата на прочутата постройка. За всеки случай се отдръпна по-надалеч, зад едно рекламно табло.

Но като постоя на стълбите на павилиона, бизнесменът пое към колата си, без да е говорил с никого.

При следенето е важно да си „на колела“. Щом шефът на „Бен Ойл“ се отдалечи от НИЦ, труженикът джип застана зад него. Скоро съмненията отпаднаха: Христич се връщаше на работа.

Демидич го чака край офиса до 19:30. Извика по телефона Шчербак, ако отново се наложи да следи едновременно два обекта. Разбира се, жалко за изтървания „чужденец“, но в края на краищата Христич не размени с него нито дума — това първо, а второ, не си размениха нито пари, нито документи или нещо друго, нали Турецки помоли да се зафиксира точно този факт. Можеше да се окаже, че „чужденецът“ няма нищо общо, макар нещо да подсказваше на Демидич, че Христич неслучайно мириса безплатното кафе.

Демидич спря колата така, че да има добър изглед към главния вход на „Бен Ойл“. Вишневият мерцедес чакаше на двайсет метра на служебния паркинг.

Точно в седем и половина Христич излезе от сградата и пак без охраната подкара по посока на „Садовое“. Мина кукления театър на Образцов и паркира до „Руско бистро“, преди спирка „Сухаревска“ на метрото.

В 19:55 маститият бизнесмен напусна колата с явното намерение да посети още едно пролетарско заведение, сега навярно за да помирише фастфуда. Или е разорен и се готви морално за новия живот, съобразяваше Демидич, или сега ще стане нещо.

Христич поглеждаше часовника си, много бързаше, но изведнъж някакъв безделник се подхлъзна в локвата от престъпно счупена

бутилка с бира и увисна на рамото му.

— Твоята мама! — изруга мърлявият мъж и промълви с надебелял език: — Прощавай, уважаеми, не беше за теб. Прахосват стоката, гадовете...

— Няма нищо, нищо... Наистина е станало сметище.

Бизнесменът отскубна от себе си безделника и като душеше гнусливо рамото си, се скри в заведението за бързо хранене.

А безделникът измина двайсет метра и се качи в спряния до тротоара джип.

— Да, Коля, за теб всяка роля е звездна. Какъв талант. — Демидич уважително погледна Шчербак.

20:10. Запис на разговора в „Руско бистро“.

Христич: Пак ли закъснявате? Кога ще се избавите от вредния си навик? По-добре започнете да пушите — поне ще страдате лично вие, а не този, който ви чака.

Неизвестният: Извинете, Яков Матвеевич, нали разбирате какви задръствания стават, докато стигна...

Христич: Добре де, давайте по същество. Човекът, за когото се разбрахме с вас, все още е жив и ми пречи да живея. А вие все ме храните с обещания за утре...

Неизвестният: Правим всичко възможно, но той е прекалено предпазлив.

Христич: Тези подробности не ме интересуват. Аз съм ви платил, а вие така и не сте си свършили работата. Напротив, излагате ме на удар. Струва ми се, че нещо е заподозрял. И почти не остана време, имате два–три дни максимум.

Неизвестният: Добре-добре, всичко разбирам.

Христич: Миналия път пак говорехте по същия начин.

Неизвестният: Няма да има повече фалове. Готов е нов план, абсолютно безпогрешна комбинация.

Христич: Пак ли с вашите номера? Нима не може просто и банално да му изпратите бомба в плик? Защо ли се свързах с вас?

Неизвестният: Прекрасно знаете защо. За да може изпълнителите и мотивът за ликвидация в никакъв случай да не водят към вас. И ние

ви гарантираме. Успокойте се, Яков Матвеевич, утре вдругиден всичко ще се реши.

Христич: Пак ли обещания? Пак?

Неизвестният: Не, този път гаранцията е желязна.

Христич: Стига. Ще получите втората половина от парите, когато бъде изпълнена поръчката. Аз ще видя, и не ми звънете повече. Когато всичко стане, ще науча за това от вестниците.

... От разговора следваше, че Неизвестният е пристигнал по-късно от Христич и си е тръгнал също по-късно. Демидич честно засне всички посетители на бистрото, които излизаха в следващите десет минути след Христич.

Денис изключи касетофона и навъсено погледна отпуснатия в креслото Турецки. В кабинета на „важния“, където Демидич донесе касетата, присъстваше и Грязнов старши.

— Както виждате, Сан Борисич, ако Христич възнамерява да плаща на някого, то е само на килърите... — избоботи смутено Демидич, разтривайки челото си.

— А изяснихте ли с кого все пак се уговаряше? — поинтересува се Грязнов старши.

— С някой от тези — Демидич извади на масата купчина снимки. — Но тук има петдесетина души, а засега не може да се подозира някой с по-голяма вероятност от останалите. Във всеки случай онзи „чужденец“, с когото Христич общува в НИЦ, не е сред тях.

— Добре, благодаря ви, момчета — кимна замислено Турецки. — Бездруго много ви форсирах. Махнахте ли бръмбара от него?

— Не успяхме — отговори Денис. — Изглежда, го е открил. И вече ще бъде тройно по-предпазлив.

— Много важно. Още сега ще напиша рапорт до Меркулов и ще му лепна нагло следене.

— На какво основание? — измърмори Грязнов старши. — За да признаеш, че вече си го следил без заповед?

— Защо да си признавам? Ще постъпим по-хитро. Демидич, надявам се, че на лентата няма твои отпечатъци.

— Обиждате ме.

— Значи всички тук нямате и понятие за никаква лента. А аз съм я получил преди половин час, ммм... по пощата, точно така. По пощата ми е изпратена. — Турецки извади от кошчето за боклук смачкан плик (сутринта от министерството дойдоха някакви документи), внимателно го оглади и пъхна касетата вътре. — Нека господин нефтеният магнат се развълнува малко, когато види опашката след себе си.

— Мислиш ли, че това ще го накара да отмени поръчката? — попита недоверчиво Грязнов.

— Ако знаех кого се кани да очиства, може би щях да действам по друг начин. Но не знам, мога само да се досещам. От една страна, Христич е задължен на някого за спечеления търг, на някого в Думата, може да е на Хайкин, а може да не е. От друга — без съмнение е имал помощници, които са крили въпросните тръби и с тях той също може би не желае да дели, от трета страна — има чуждестранна фирма-партньор, която получава неустойката, а от четвърта — може тази поръчка изобщо да е по друго дело.

В. А. ТУР.

27 юни

Сутринта Гигантов позвъни на Вениамин Аркадиевич вкъщи:

— Добър ден. Елате днес при мен на вилата, да речем, към седем вечерта, да ми разясните обстоятелствата в неформална обстановка, така да се каже — на въздух.

През целия ден, а и сега, когато колата навлизаше в района на вилата, Тур мислеше: можеше ли да направи още нещо?

Домакинът го посрещна на входа на голяма, малко нескопосна двуетажна къща. Но Вениамин Аркадиевич знаеше, че вилата е държавна и значи изобщо не отразява нито вкуса, нито финансовите възможности на Гигантов. Настаниха се направо на терасата, където масата вече беше сервирана. Плетените кресла приятно поскърцваха под тежестта на телата, от градината се носеха аромати на някакви цветя, беше топло и много, много тихо.

Вениамин Аркадиевич изведнъж помисли колко отдавна не е почивал. Истински. Да излезе от Москва в някое забутано село, където няма щуреещи курортисти, няма дори и виладжии, но пък има огромни неизорани поля или ливади и рекичка. Трябва да има рекичка, непременно трябва да има...

— Пий си чая — Гигантов го извади от размислите. — И те слушам внимателно.

Бяха връстници с Гигантов, някога, вече отдавна, прокурорът предложи на Вениамин Аркадиевич да си говорят на „ти“ и имаше навика в извънслужебна обстановка така да се държи. Но Тур никога не се възползва от привилегията, за себе си остави официалното обръщение.

Започна разказа си с кратко описание на картината на убийството, след това, позовавайки се на показанията на охраната, на Белов и Георгадзе, обясни как колата се е оказала на територията на комплекса.

— Поне проверихте ли колата? — заинтересувано го прекъсна прокурорът.

— Проверихме я. Както предполагаше първоначално Владимиров, наистина е била открадната: ключалката е отключена с метален ключ, чийто химически състав не съвпада по състав с ключа на собственика. По вътрешните повреди на патрона може да се предположи: ключът или шперцът не са били много подходящи за тази брава; има следи от масло, което не се използва с антикорозионни цели. Собственикът твърди, че никога не е чувал за такава марка масло, да не говорим пък да е купувал. Не е осъждан... — Изобщо Вениамин Аркадиевич вече беше излагал всичко това накратко в спец съобщенията по делото, но Гигантов имаше това навик: особено важните дела да ги обсъжда подробно, без бързане, на чаша чай и извън прокуратурата. Затова Вениамин Аркадиевич никак не го мързеше да преразкаже всичко още веднъж. Гигантов е умен и наистина може понякога да даде ценен съвет, стига, разбира се, да владее пълната информация.

— Добре, добре, да предположим, че е била открадната. Но какво е това чудо с подслушването? — Прокурорът направи физиономия — или се опари с прекалено горещия чай, или не можа да сдържи неудоволствието си. — Нима след разпита те ще кажат нещо по телефона? Това е несериозно!

— Експертите така и не разбраха как оръжието е насочвано към целта. Ако предположим, че Георгадзе все пак крие нещо, тогава ще е грешка да изпуснем момента, когато се свързва със съучастника си. Всъщност засега нямам предпочитание към нито една от първоначалните версии... Разбира се, успяхме да установим, че двама от потърпевшите — Марков и Арбатова — са били в интимни отношения. Арбатова е имала конфликти с певицата Маша Разторгуева — любимката на ростовския криминален свят. И Марков е имал недоброжелатели в Ростов, да не кажем врагове. Тоест възможно е именно ростовчани да са поръчали убийството на Марков и Арбатова. Освен това преди две години в Ростов е била похитена и убита жената на Марков. Възможно е убийството да няма никакво отношение към нашите събития, но това също трябва да се вземе под внимание. Но засега, уви, нямаме никакъв напредък с Тарасенков. Не е ясно в какви отношения е бил с Арбатова и с Марков, не е ясно миналото му във

ФСС, дори на практика нищо не успяхме да изясним за сегашната му дейност в тенисната федерация.

— Да, не си изровил кой знае какво. Повечето са догадки и фантазии. Пий чай, изстина вече. — Прокурорът направи пауза, сякаш претегляше дали да разказва, и явно решил: струва си, продължи: — Щом имаме вечер на фантазиите, да ти преразкажа един слух. Свързан е с уволнението на Тарасенков. По време на службата си във ФСС самият той или някой зад гърба му, за когото не е известно нищо, измислят следния начин за печелене на пари, който сега може да изглежда очевиден — да предоставят платена охрана на бизнесмени. Охраната се изпълнявала от служители на ФСС, подчинени на нашия генерал. Тарасенков намирал клиентите, оформял фалшиви командировъчни на подчинените си и по всякакъв друг начин организиран прикритието. Всичко ставало тайно от висшестоящото началство. Разполагайки със сведения за предприемачите, Тарасенков естествено не се заемал да пази онези, които са следени. Всичко вървяло добре и не е известно колко е щяло да продължи, ако един ден не станал фал — непредвидена престрелка, в която един от охраняващите служители на ФСС бил тежко ранен, а двама направо убити. На мястото на престрелката работила оперативно-следствена група. Когато се разбрало, че са пострадали служители на ФСС, веднага пристигнали представители на ръководството, поели делото в свои ръце и обявили: потърпевшите са работили под прикритие. След това имало вътрешно разследване. Тарасенков бил уволнен. Според стандартите на ФСС уволнението е скандално. Това са просто слухове. Не са опровергани и не са отхвърлени. Но мисля, че трябва да се вземат под внимание. Може Тарасенков да е организиран не само охранителна дейност. Намекнаха ми, че зад него са стояли големи хора, а може и да продължават да стоят. То няма и как иначе, в противен случай щеше да се окаже на буницето на историята.

— Ако допуснем, че Тарасенков е осигурявал охрана например на Марков, или му е оказвал някакви други услуги, тогава и той може да се е оказал неугоден за ростовските босове. Така става правдоподобно предположението, че действително е поръчано убийството и на тримата.

— Ако това ще ти помогне, използвай го. И ще ти уредя сътрудничество с ростовските колеги, но когато има реални факти и

реални улики. А засега нямаш нищо. Е, заседяхме се. Време е да се прибираш.

Тур стана и се приготви да си ходи.

— Хайде да те изпратя до колата.

Вече на излизане от къщи прокурорът изведнъж ни в клин, ни в ръкав се поинтересува:

— Вениамин, а не мислиш ли вече за пенсия? Губиш хватка — и след пауза добави: — Като свършиш делото, тогава можеш да мислиш и за пенсия.

„ДЕЗИНФЕКЦИРАНЕТО“.

28 юни

... Изобщо охранителят на фирма „Карат“ се казваше Володя, или Вовчик, но заради популярните вицове предпочиташе да се нарича Вован. Часовникът показваше един и половина, началството тъкмо се беше върнало от обед и пиеше кафе в кабинета си, по-голяма част от служителите ядяха по стаите си макарони „Доширак“, освен няколкото потни инвалиди, които продължаваха да звънят по телефоните и да чукат хитро по клавишите на калкулаторите. Секретарката Танечка мина през хола, пококетничи с Вован, симпатична е, само задникът ѝ е прекалено малък за вкуса му. До края на обедната почивка оставаше още половин час, жалко, не можеше да отиде да запали една, нали се е върнал шефът. Вован хвърли поглед на монитора за следене на входа, както винаги всичко беше чисто и се обърна към касетофона, започна да настройва на някаква спокойна станция. И всичко стана точно в този момент. Като на кино на „три“ вратата беше изкъртена. В хола неизвестно как се струпа безумно голяма навалица. Вован скочи, засуети се, не си представяше много добре какво да прави, очите му се премрежваха от вида на „камуфлажите“ и нито едно нормално лице, мамичката им, само черни маски с процепи, фантомаси скапани... Изскочиха останалите, Федка, Костя и Славик, но те само на думи са Рамбовци, а в живота, както и Вован, след две секунди вече лежаха по очи на пода и усещаха колко много ги болят ребрата. Дошлите бойци бяха сурови хора, пестяха си думите, но пък раздаваха щедри удари с възпитателна цел, то и никой не се съпротивяваше кой знае колко. Скоро част от персонала на „Карат“ мирно лежеше на пода, разглеждайки килима, а останалите стояха, разтворили крака и опрели ръце в стената, по стаите, където ги завариха. Всичко стихна, само симпатичната секретарка Танечка хлипаше истерично, сгушена в контешкия си луксозен кожен стол. За началството не се полагаха никакви привилегии и величавият директор и заместникът му също стояха заедно с тях като обикновени смъртни, опрели длани в стената.

И едва тогава на разчистената територия се появиха оперативниците от спецподразделение „Р“, също като Глеб Жеглов от филма „Мястото на срещата“.

Претърсването отне доста часове. По пода се търкаляха хартиени листове и разпечатки, всяка дискета методично се преглеждаше, иззеха документите, игнорирайки вялите протести на местното началство. Солидно охраненият, малко напомнящ на бик директор на „Карат“, който се беше нагледал на буржоазни филми, се опита да каже нещо за адвокатата си, но бързо схвана, че е по-добре да мълчи, когато не го питат, а ако все пак нещо го попитат — да отговаря отчетливо, разбрано и по въпроса. И моля — без всякакви адвокати.

Сръчните момчета от специалното подразделение „Р“ бързо проверяваха компютърната база данни на „Карат“. След което на бял свят се появиха акуратни разпечатки на контактите на фирмата, които не носеха най-благороден оттенък. В едно от чекмеджетата на директорското бюро се откри много любопитна разпечатка, съдържаща ни повече, ни по-малко разшифровани съобщения до пейджър, чийто номер бе регистриран на някой си Иван Кравченко, директор на фирма „Оникс“. В миниатюрния сейф на директорския кабинет бе намерен екземпляр от прибор, следящ информацията върху пейджъра. След което ръководството на „Карат“ изгуби всякакво желание да задава въпроси и да прави оскърбени физиономии, а Вован се замисли здравата: толкова ли е хубава професията охранител, дали направо да не я...?

Денис не можеше да стои от умора. Но нямаше време за почивка: операцията по „дезинфекцирането“ на ползвателите на шпионската апаратура беше в пълен ход и Денис обикаляше с Дудинцев и неговите бойци архангели от единия край на Москва до другия и обратно. Да, списъкът на клиентите, така виртуозно съставен от Макс, беше съвсем верен. Именно по този начин професионалистите от „Бийтълс“ са шифровали клиентите си. Но за съжаление впоследствие се изясни, че в списъка няма едра риба. Уви, разни дребни мошеници, банални рекетъори, търсещи нови „роби“, са прибягвали към услугите на производителите на апаратурата за електронен шпионаж. Но всичко това стана ясно после, от равносметката на „дезинфекцирането“, когато повече от трийсет невинни фирми бяха „поставени до стената“. Разбира се, тази операция не беше излишна.

Най-сетне Дудинцев се оказа в стихията си. Не признаваше много „разсъжденията“ и за него винаги беше мъчителен етапът на интелектуална стратегия, анализ, разработка на версии. А когато дойде време за решителни действия, подполковникът пак почувства увереност в себе си и собствената си правота. Акцията беше точно планирана, ударът организиран едновременно в няколко направления, бяха дадени най-кратки срокове за „дезинфекцирането“. Частите на спец подразделение „Р“ бяха подсилени с ооновци, които дори надвишаваха необходимото количество. Офисите на заподозрените клиенти се отцепваха за броени минути, всеки боец знаеше точно задачата си и я изпълняваше. На практика щурмът стартира изведнъж на няколко места едновременно и никъде нямаше издънка.

Проверяваха повече от трийсет адреса. Нито една грешка. Списъкът на Макс беше верен от начало до край. Но само веднъж — в „Карат“ — успяха да постигнат стопроцентов резултат (намериха и апаратурата на „бръмбарите“, и документални резултати от подслушване). Иван Кравченко, чийто пейджър каратовците са прослушвали, беше един от хората, обърнали се за помощ към органите на вътрешните работи. С други думи, Иван Кравченко беше от бизнесмените, чийто бизнес е щял да фалира благодарение на шпионските разработки на спецовете от фирма „Бийтълс“.

Но името на Минчев не изскочи в нито един разпит, на нито една дискета, в нито един документ или поне бегла бележка в някой тефтер.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

29 юни

— Е, какво правят нашите момчета?

— Ментосват момчетата.

Дудинцев се наведе през дръжката на стола, протегна се към хладилника и измъкна звънко отвътре две бутилки бира. Халбите, приватизирани от павилиона за бира още в далечните социалистически времена (по-просто казано — свити, ако говорим честно, другари милиционери!), вече бяха на масата. Дудинцев щракна капачките с отварачката, изпразни съдържанието на първата бутилка в чашата — доста неловко го направи, по стените потече пяна и много бързо стигна до политурата на масата. Не успя да изпразни втората бутилка: Денис я хвана в движение от ръцете му.

— С твое позволение, аз няма да пия от чаша. Ние караме по-просто. — Той поднесе гърлото към устните си.

Дудинцев се намръщи едва забележимо.

— Добре бе, естет такъв — измърмори добродушно Денис. — Не се фукам. Дори има специална теория за такива като мен.

— Теория ли?

— Ами да. Бирата не се пие от шишето поради лошо възпитание, а защото харесваш вкуса, а миризмата не. Пояснявам: гърлото на шишето е тясно, чувстваш вкуса, но миризмата не стига до носа ти. А като подушиш халбата, и ти се отщява да пиеш...

— Добре, добре, голям си теоретик. Сега сериозно. Имаш ли предположения защо момчетата лъжат?

— Относителни...

По-точно Денис нямаше никакви предположения. Валерий Муха и Аркадий Ратников внезапно и едновременно бяха променили показанията си. Интересното в случая е, че са били държани в различни килии и ченгетата не виждаха и не можеха да измислят нищо, което да ги е подтикнало към саморазобличаване. Следователят не е съобщавал на „бръмбарите“ за резултатите от

„дезинфекцирането“, като че ли не е имало други източници, от които са могли да научат, а и резултатите от акцията, казано направо, не са впечатляващи, така че уж няма от какво да се страхуват. Или все пак някъде нещо са доловили и са се изплашили?

— Муха подскачаше, правеше гримаси, почесваше се като глупава маймуна — успяваше да разкаже Дудинцев между огромните глътки — и все въртеше около това, че не е можел по друг начин, съвсем не е можел значи, по неволя бил лъгал, влезте ми значи в положението. Само дето „гражданинът началник“ не хваща вяра, други са времената.

— А и контингентът като цяло е друг... Странно нещо. И, разбира се, не обясни защо не е можел по друг начин, нали?

— Къде ти. Само започваше да се почесва по-звучно, направо със скърцане. Естествено, с лъчезарна усмивка.

До вчера момчетата твърдо настояваха, че през целия си дълъг трудов живот не са виждали никого, който да прилича на описвания от Грязнов „младеж“. А днес сутринта и двамата бяха получили озарение: изведнъж разбрали, че въпросният „младеж“ не е друг, а техният работодател и фактически началник Валерий Павлович Кулаков.

Ако се съди по протокола от разпитите, Муха и Ратников са били приятели още от детството — както се изразил Муха, „дружбата ни се зароди на пясъчника“. Денис веднага си представи как немирният Муха с идиотско хилене руши замъците на Ратников и навъсенният Аркаша мрачно се обръща и награждава Муха с първата в живота приятелска плесница с лопатката. Лопатката, мечтаеше Денис, е тежка, за предпочитане метална.

След института Аркаша и Валера, чисти и прекрасни по душа момчета, си въобразяват, че са последната опора на умиращата родна наука. Седем години „последната опора“ превива гръб в секретен институт, маскиран като „пощенска кутия“. При това в най-добрите традиции на новоизпечената държава заниманията с родна наука никак не могат да нахранят гладните. По-точно петгодишният син на Ратников наистина ходи без панталон (тук трябва да се има предвид образният начин на говорене на разказвача Муха), а жена му, бойната приятелка архитект, мълчи, въздиша тайно и по цели нощи стои наведена над „частни“ чертежи. Самият Муха пък така и не се оженва — „не можех да поема тази отговорност върху себе си“.

Идеализмът на двамата приятели вече е посвършил, когато на хоризонта се появява „младежът“.

„Ние с Аркаша за нищо на света няма да се забъркаме с нещо престъпно, вярвайте ни — говори Муха на разпита. — Всякакви стрелби и разни от сорта не са за нас, ние, както се казва, сме законопослушни граждани. А да не би да е незаконно да търсиш информация? Разните там журналистчета цял живот се прехранват от това — те да не са престъпници, а?“

— Погледни, ето най-удивителното — Дудинцев посочи с пръст един пасаж от протокола за разпит на Ратников.

„За нищо на света не бихме се свързали с откровен престъпник — прочете Грязнов. Той си представи Ратников как мърмори, загледан в масата пред себе си. — Валерий Павлович просто ни предложи да добиваме информация. Обърнете внимание, не да я изтръгваме от някого със сила, а да я добиваме с електронни методи. Сега всеки има достъп до Интернет. Например журналистите непрекъснато го използват като справочна система и невинаги онова, което научават за някои личности, се харесва на въпросните персони. Но това не е престъпление, нали така?“

Ако не се вземе предвид разликата в маниера, с който излагаха мислите си, Муха и Ратников си признаваха съвсем еднакво — с едни й същи думи. Разбира се, те са приятели от „пясъчника“ и логиката им може да е много сходна, като на близки хора, но не чак до такава степен!

Дудинцев наблюдаваше с интерес как Денис държи замислено над отворената си уста обърнатата бутилка. В нея нямаше бира, само по стените бавно се стичаха останки от пяна. Денис като че ли не забелязваше това, а все чакаше и чакаше кога най-сетне прохладната напитка ще стигне до устата му. Най-сетне Дудинцев се смили над бедния човек и бръкна в хладилника.

— Аха, благодаря — механично промърмори Денис, когато Дудинцев внимателно измъкна от ръката му празната бутилка и я замени с пълна, ледена и запотена. Жадното ченге опразни също така механично в устата си новата бутилка, но свикнал допреди малко да изцежда капки от празното шише, гаврътна бирата доста рязко и скъпоценното питие потече като река по брадичката на Грязнов, по врата, ризата и най-накрая по панталона му.

— Ох, че хубаво, ох, че прохладно! — почти зарева Грязнов, откъсвайки се от размишленията. — Тази година юни е прекалено горещ. Колко хубаво, че имаш тук хладилник.

— Имам хладилник, но виж, нямам пералня в кабинета — у нас някак си не е прието. Нямам и чифт бельо за подмяна. Така че ще се наложи цял ден да ухаеш.

— Няма значение, ще бъда ароматен. Ще лепна, ще съм вкусен... Осите ще се лепят по мен на рояци — разбира се, женските осе...

— Да не би осите да обичат бира?

— Не знам... Със сигурност обичат портвайна... Веднъж миналото лято силно намалих популацията на осите на планетата: забравих на балкона половин чаша портвайн. Отивам на сутринта, гледам — чашата пълна догоре с мустакати удавници.

— Голям си садист.

— Аха. После се засрамах от себе си. — Денис пак се залови да прелиства протоколите.

По единодушното признание на сладката двойка Валерий Павлович се появявал всеки ден в офиса, но оставал не повече от половин час. Около единайсет часа момчетата му се отчитали за извършената работа. Той приемал работата безстрастно: не давал нито оценки, нито съвети. Щом приемел работата, босът включвал третия компютър в кантората своя личен, Муха и Ратников нямали достъп до него (трудно е за вярване, хакери ли са, или не са?). Компютърът му бил оборудван с всички техни открития, така че лично можел да следи каквото си иска и когато си иска, без да уведомява подчинените си. Те стигнали също до извода, че като човек Валерий Павлович е достатъчно безпринципен и заради пари няма да се посвени от нищо.

— Така, за парите — поинтересува се Денис. — Младежът щедро ли е дялял със сътрудниците си?

И тогава сам си отговори, прелиствайки страницата на протокола:

— Аха... Изобщо не е дялял с тях. Вземал цялата печалба за себе си нашичкят. А момчетата са били на заплата при него. Е, трябва да се предполага, че все пак заплата ще е била по-голяма, отколкото в „пощенската кутия“. Колко е непристъпен само нашият фигурант!

— Фигурантът наистина е непристъпен, по-точно бих казал някак виртуален. Проверихме го и открихме, че паспортът на името на

Валерий Павлович Кулаков е откраднат от истинския Валерий Павлович Кулаков преди три години и човекът е подал заявление за кражбата в милицията. А сега ще ти направя подарък. Номерът на онзи мобилен телефон, който ти размахваше пред „бръмбарите“, е регистриран със същия откраднат паспорт.

— Хубав подарък — промърмори Денис. — И какво, никъде ли не се е издънил този Валерий Павлович? Нито веднъж не се е издал? Железен ли е? Нито веднъж ли не се е напил, не се е разчувствал пред момчетата? Спец, а?

— Ще прочетеш ли до края, нетърпеливко?

— Тоест все пак се е издал! Аха, аха, вече чета...

„Преди две или три седмици, не помня точно — споделя това обстоятелство Ратников, — Валерий Павлович се появи в офиса и малко не беше на себе си.“

„Нашият Валерий Павлович пристигна пиян като гъз“ — изразява се Муха къде по-ясно.

Състоянието му е необичайно, както е необичайно и времето за посещение: приближава нощта, момчетата се готвят да изключват компютрите и да се прибират по домовете си. Валерий Павлович е разчувстван, нарича Ратников и Муха „синчетата ми“, макар че какви синове са му те — едва ли може да му се дадат повече от трийсет и пет години.

И, изглежда, Валерий Павлович сам не е наясно какво иска да каже на „синчетата“ си. Първо измърморва нещо от сорта, че ако се случи нещо с него, ще им се наложи да работят направо с генерала. След това се изчервява, пребледнява, тресе на всички страни главата и ръцете си и ги заклева със страшен глас: един вид, не работете с генерала, защото не можете се отърва от неприятности. Същността им убягва, но в процеса на разговора се появява името на генерала — Тарасенков, Ратников го запомня, а за Муха от едното влязло, през другото излязло, затова пък запомня добре поведението на началника си и го описва много ярко и трябва да се предполага — нагледно.

— Тарасенков! — Очите на Грязнов пламнаха подозрително.

— Какво, да не е твой познат? — уж безразлично се поинтересува Дудинцев.

— Мой, не мой... Разбира се, генералът е бивш... А и във всякакъв смисъл — също е бивш...

— Какво, какво? — Дудинцев се ококори. — Ще разкажеш ли ясно?

— Не, още е рано. Няма за какво. — Той погледна с погнуса празната бутилка бира, половината от която преди малко така прибързано изля върху панталона си.

— Няма какво да ми даваш знаци, бирата свърши. Така че разказвай, Грязнов, без-въз-мезд-но.

— Тарасенков Виктор Тимофеевич, генерал в оставка от ФСС, председател на тенисната федерация на Руската фе-де... ей че тавтология... Та той значи, Кирил, вече от седмица е труп.

— Ммм. А ти откъ... аха, нали имаш чичо.

— Да, чичо Слава сподели.

— Е, и?

— Какво е, и? — Грязнов отново погледна изразително празната бутилка.

— Проклет шантажист.

— Кириле, както забелязвам днес с опитно детективско око, непрекъснато обиждаш.

— И нищо друго ли не забелязва твоето детективско око?

— Е как, забелязва. Тоест забелязах преди половин час, когато отваряше хладилника... Стипца.

— Ето че и ти обиждаш. — Дудинцев пак бръкна в хладилника, извади и отвори нова бутилка. — Е?

Денис жадно грабна плячката.

— Какво „е“? Преди една седмица в Покровско-Глебово...

— Това близо до канала „Москва“ ли е?

В. А. ТУР.

29 юни

Иван Пак, телохранителят на покойния генерал Тарасенков, лежеше в същата клиника, където и Арбатова. Без съмнение за хората, които работеха по делото за неясната автоматична стрелба, това се оказа невероятен късмет: нямаше нужда да обикалят из целия град от болница в болница, за да разпитат свидетелите.

Днес Тур не се интересуваше от Арбатова. Ако можеше, изобщо никога нямаше да се среща с певицата. Всичко в нея го дразнеше още отдалеч: и муцунката като на плъх, и съответното гласче... А при личното общуване — пази боже: ту се лигави и маниерничи, ту се прави на най-добрата приятелка и вярна помощничка на следствието, ту е готова да го удари на истерия. Не, нека следващия път я разпитва онзи боклук Владимир, а той, Тур, спокойно ще се заеме с Пак. Сигурно и той не е каква да е личност.

Иван Пак заемаше далеч не най-луксозната стая в този „курорт“. Неголямо антре, баня с тоалетна, отделно душ (Тур си спомни мръсните клозети от долните етажи — по един на етаж) и всичко на всичко една стая. Е, разбира се, с телефон и телевизор, няма как без това, ние да не сме толкова диви хора, господа?

А между другото така и не изяснихме кой плаща за чудесните условия на въпросния Пак. Ето ти тема за разговор с главния лекар Пьотър Палич. Добре де, по-късно ще го спипа и него.

Никой не отговори на почукването. Следователят бутна внимателно вратата. Към него от упор гледаха две тесни черни очи без всякакво изражение, като че ли дори не мигаха. Човекът на леглото не мърдаше.

— Здравейте, Иван Кимович.

Нито отговор, нито покана да влезе. Вениамин Аркадиевич седна без никаква покана на фотьойла до леглото.

— Старши следовател по особено важни дела от Московска градска прокуратура Тур. Вениамин Аркадиевич.

Пак кимна едва забележимо.

— Водя вашето дело. Искам да ви задам няколко въпроса.

Пак гледаше — дали изчаквателно? Презрително? Никак не гледаше, просто никак. Във всеки случай лицето му оставаше съвсем безстрастно. Впрочем кой ще ги разбере тия корейци.

„Интересно какво ли очаква от мен? — помисли Тур. — За какво възнамерява да говори? Сигурно се надява за десети път да ми преразкаже историята със стрелбата — добре го е репетирал. А аз нямам нужда от добре репетирани истории. Не съм такова магаре, че да идвам при него в болницата проформа — изслушах го значи и взех за сведение. Пази се, другарю Пак. ФСС няма да се застъпва за вас — това го знам със сигурност. А вие, другарю Пак, знаете ли, че знам?“.

— Виждате ли, Иван Кимович, разследването изцяло и напълно легна върху прокурорските и милиционерските плещи. А ФСС, на която генерал Тарасенков толкова години е служил вярно и предано, не проявява никакъв интерес към делото. Между другото, не сте ли в течение защо стана така? — подхвърли небрежно Тур.

— Не.

Лъжеш, Иван Кимович, лъжеш. От първата дума лъжеш. Наистина не може ти, дясната ръка на генерал Тарасенков, да не знаеш, че твоят началник, напускайки „службата“ и вземайки и теб, се е скарал окончателно с любимата организация. Не може преди пет години да си пропуснал покрай ушите си шумния скандал — дори да е бил само в тесни кръгове, но все пак за теб тези кръгове са родни, в тях си бил като риба във вода. Самият Тарасенков не може да ти е казал: „Отиваме си, Иване“ — и да не ти е обяснил нищо.

— И какво, не сте ли осведомен как няколко години поред вашият шеф успешно е съвместявал работата за благото на отечеството с лично обогатяване, а след това всичко се е разкрило? — Никаква реакция, неподвижна маска с тесни очи, дори една жила не трепна. — Че по служба генералът е трябвало да общува с делови хора, прекалено делови, за да попадат в полезрението на ФСС. И в някакъв момент на генерала му омръзнало да ги „разкрива“ — започнал да мисли какво може да получи от тях. Естествено, използвайки служебното си положение, за това също ли не знаете? — Вениамин Аркадиевич вдигна вежди, като умело изобрази искрено учудване. — Е, аз просто съм длъжен да ви просветя. Та всичко е било измислено веднага и

много просто: Тарасенков е имал на разположение множество офицери, защо да не се заемат с охраната на сериозните мафиоти, щом мафиотите си плащат? А както се оказало, мафиотите били готови да платят за такава специална охрана страхотни суми: колко престижно е за бандита самата ФСС да го охранява!

Пак премести погледа си от следователя върху тавана, а след това съвсем затвори очи. Но Вениамин Аркадиевич не се смути:

— Иван Кимович, разбира се, че сте знаели за тези работи — щом са знаели и други, не толкова приближени до генерала хора. И когато се разразил скандалът, са ви изхвърлили от органите заедно с Тарасенков. Да не е шега — по време на престрелка между двама от най-лютите градски бандити загиват двама служители от главната държавна спецслужба и се разбира, че загиналите офицери са се жертвали не за благо на родината, а спасявайки живота на единия мафиот. В качеството си на обикновени телохранители!

Да, историята, разбира се, е потулена, не стига до ушите на широката общественост. Висшите чиновници от ФСС така са поднесли всичко, че офицерите са загинали на спец задание, че са се „внедрявали“ и разни от сорта. С цел по-голяма конспирация ги наградиха посмъртно. А предателят Тарасенков и другарите му са изгонени под някакъв друг предлог, но и той самият, и вие сте знаели за какво става дума.

И сега ФСС, разбира се, за нищо на света няма да се заеме с разследване на гибелта на генерала предател. Те вече са затворили позорната страница от историята си. Кой е този Тарасенков? Кой, кой? А, имаше един такъв, пълно нищожество, лош професионалист, дори изобщо не е професионалист, не си заслужава да се говори за него... Убили ли са го? Да върви по дяволите, там му е мястото.

— Всичко това са измислици — обади се Пак и за секунда отвори очи.

Тур мълчеше, очаквайки, че той ще каже още нещо. Но като не дочака, продължи:

— Не е важно. Вие, Иван Кимович, ще ми разкажете за следното: какво е ставало напоследък при вас в тенисната федерация?

— Тенисната федерация се готвеше за Купата на Кремъл — произнесе Пак първата относително дълга фраза за целия разговор. Впрочем Тур знаеше и без него за Купата на Кремъл.

— Знаете ли какви пари трябва да бъдат изхарчени за подготовката на това събитие? Не ви предлагам да кажете точната сума наизуст, но поне няколко цифри... — Тур замълча.

— Аз съм телохранител, а не счетоводител — изрече отчетливо кореецът.

— Какво пък, и аз мога да предположа, че тази сума е с много, много нули. И парите са държавни, нали така?

— Не само. И спонсорски.

Ето това вече е нещо.

— А може ли да назовете спонсорите?

— Не съм се задълбочавал в тези неща, гражданино следовател.

— Тоест пред вас, личния телохранител на Виктор Тимофеевич, не са назовавани никакви имена? Например не фигурираше ли сред спонсорите Евгений Марков, загинал заедно с Тарасенков преди няколко дни?

— Не помня — отговори Пак, след като се замисли около минута.

— Иван Кимович, от отговора ви лесно може да се направи изводът, че по-скоро да, отколкото не. А знаете ли от какво се формираше бюджетът на Купата? Не може да не са ви попадали никакви документи, на вас, най-приближеното до Тарасенков лице. Какво, не знаете ли?

Пак мълчеше. Право казваше Хорьок: пациентът отговаря само на въпросите, на които иска.

— Тогава аз ще ви подсказам. Места в най-добрите хотели на Москва, нали така? Оформление на стадиона, нали? Може би някое ново супер покритие за кортове? Или свръх меки седалки за зрителите? А самият спортен инвентар не просто съответстващ на световните стандарти, но призван да доказва, че ние пак сме „начело на цялата планета“? Е, Иван Кимович?

— И какво от това?

— Щом има „и какво от това“, значи всичко е вярно. Разбира се, че какво от това. Така трябва да бъде, мигар споря? Купата на Москва е сериозно мероприятие, то не се провежда как да е. А не знаете ли от кого са били купени супер покритието и супер меките седалки? Разбира се, че ще кажете „не“.

— Именно.

— А са купувани — или е трябвало да бъдат купени — от фирмите, които продават продукцията си по определено завишени цени. В бюджета е посочено хиляда долара примерно за една супер седалка, седемстотин от тях отиват за фирмата производител, а триста фирмата производител привежда по сметките на Виктор Тимофеевич Тарасенков. За какво? Ами за това, че той, добрият чичко, се е съгласил да заплати седемстотин държавни долара за дреболия, която реално не струва дори сто. И колко такива седалки са необходими за Купата? Близо десет хиляди? Да умножим десет хиляди по триста долара — и ето ви вече три милиона в джоба на Тарасенков. С останалите разходи — същото. Правилна ли е сметката, Иван Кимович?

— Не разбирам едно, с каква цел ми задавате въпроси, щом толкова сте уверен, че сам знаете всичко.

„За това, гълъбчето ми, за да видя твоята реакция, когато ти излагам съображенията си. Само че на корейската ти физиономия нищо не е написано. Ами да, във всеки случай сега съм напълно уверен, че покойният Марков със сигурност е бил по някакъв начин задействан в тези машинации. Само не разбирам как. Аха, между другото...“.

— Иван Кимович, последен въпрос: съществуваше ли система на отчетност между Тарасенков и спонсора Марков? Имаше ли документи, в които вашият началник да сочи колко и за какво е похарчил парите на Марков?

— Вече ви казах: нямам си понятие дали този ваш Марков е бил спонсор на Купата или не. Може за първи път да съм чул фамилията му във връзка със стрелбата. Не помня.

Тур стана.

— Благодаря ви за интересния разговор, Иван Кимович.

Много му се искаше на излизане да хлопне вратата, но се сдържа: хладнокръвният кореец няма да схване подобно нещо, защо напразно да се излага? По-скоро да вземат да го излекуват. Тогава вече Тур ще хване този Пак за яката. Но трябва да се погрижи до изписването да е готова заповедта за арестуването му.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

29 юни

— Чичо Слава, ало, чичо Слава!

— Здравей, мерзавце. Само не ме моли да позная защо звъниш.

— Какво да моля, нали и така позна?

— Този път май не.

— Я стига, станало ли е нещо там?

— Не ме обърквай, като ти трябва нещо — казвай.

— Трябва ми Тарасенков. Тоест е желателно да науча... С една дума, тук при мен се очертава нещо. Съобразих, може би и ти... Но това не е за по телефона. Имам един-два въпроса към ония момчета, Ратников и Муха. Ясно, че няма да ме пуснете при тях, но виж...

— ... Но виж, патологоанатома ще пуснем. Наистина, той не е обучен да задава въпроси, пък и няма нужда...

— Какво-какво?

— Добре, наистина не е за по телефона.

— Пристигам...

— Довечера, приятелю, довечера.

— А сега защо да не е вечер?

— Защо? Наистина защо да не е вечер... Твоят стар чичо се е увлякъл в работа.

— Чичо Слава, няма да дочакаш комплименти — например как да си стар, щом си като краставичка... На началника на МУР не му отива да кокетира, нали така?

— Момченце, започваш да ме ядосваш. След половин час да си тук като щик.

— Да се кача ли?

— Няма нужда. Ще почакаш в колата.

— Тъй вярно, след половин час. Тъй вярно, в колата! Винаги готов!

— Ей че досадник.

Денис отиде на „Петровка“, паркира и започна да наблюдава излизащите. Явно в криминална милиция климатиците не работеха — стражите на реда излизаха вяли, отпуснати, в очите им се четеше мечта за прохладен душ. На стъпалата рижа мадама на средна възраст, облечена въпреки жегата с поло и тъмни дънки с маратонки, говореше през зъби нещо на младеж с кръгли очилца. Сблъскаха се на вратата: тя излизаше от сградата, момчето пък, стиснало дебела папка под мишница, бързаше с всички сили да влезе вътре. Строгата дама завърши речта си и тръгна обратно, момчето виновно заситни след нея. Изглежда, е носел информация за нея, но твърде много е закъснял. Тя вече се отчаяла, канела се е да си тръгне, а той, хубавецът, пристига...

Грязнов старши се сблъска с двойката на вратата, кимна, пропусна жената пред себе си и сдържайки крачка (не е удобно един началник на МУР да скача пред подчинените си!), тръгна към колата на своя племенник.

— Каква е тази девица, която не се страхува от жегата? Онази, дето току-що ѝ направи път на вратата? — поинтересува се Денис, докато стискаше ръката на чичо си.

— А, тази ли... — Грязнов старши назова известна в милиционерските среди фамилия. — Свещената крава на генерал... — Той назова още по-известна фамилия. — Уж разкрива при него практически всички престъпления, които се разследват в управлението. Технологията е следната: трепят се момчетата, събират информацията: всичко, което е възможно по делото. Дават ѝ го в човката. И когато всичко е ясно и няма повече за разгадаване, нашата красавица отваря устата си и озвучава изводите, които най-последният кретен оперативник отдавна сам е направил.

— Чичо Слава, това е свинство. Но нали ти...

— Искаш да кажеш, че аз съм главният? И какво? Първо, над мен има началник на главното управление, а, второ, този отдел в МУР е един от най-добрите по разкриваемост, аз, главният, не мога да се нарадвам. Генералът е странен човек, както се казва — с редки душевни качества. Нека си играят игричките.

— А тя защо се е облякла като за Северния полюс? Разбирам да е принципна и да ходи с униформа — тогава да. Но ако не е с униформа, поне да ходи със сарафан — повече ще ѝ пасва за такова време.

— А тя студува. Видите ли, мръзне. Достатъчно, темата е изчерпана.

Изведнъж Грязнов старши сбърчи нос.

— Я ми кажи ти, Денис, кой ти позволи да използваш вълшебната напитка, наречена „бира“, за такива глупости като поливане на дрехите?

— Чичо, най-напред няма да ме смутиш, второ, няма да ме объркаш. Може с празното си любопитство към съдбите на служителите от главното управление да съм те откъснал от темата, но сега целият съм слух...

— По-добре млъквай, че половин час ще съставяш витиеватата си фраза, няма да ни остане време да си поговорим.

— Доколкото разбирам, Муха и Ратников са мъртви?

— Повече от мъртви.

— Как така „повече“?

— „Повече от“ е образно казано. Което ти, младежо, не си способен да оцениш. Така че продължавам сухо и приземено. Завчера арестувахме един дядо. Един весел, палав. Събираше около себе си хората и ги забавляваше с вицове и смешки направо пред вратата на „Петровка“ №38. На това отгоре няколко дни поред, но на никого не му идва наум да го претърси: мислим, че е шегаджия или откачен, или и двете заедно. Доблестните защитници на реда в лицето на служителите от Московска криминална милиция дори не можеха да си представят такава наглост...

— А, къде ти!

— Мълчи, хлапе. Но ето че идва по работа млад оперативен работник от Северния окръг... по дяволите, забравих му фамилията... Няма значение. Момчето — боец, пари му под краката, ентусиазмът кипи в него като Змей Горянин...

— Чичо Слава, ти си бил поет.

— А ти, племеннико Денис, приземена особа. И тъй, нашето момче забелязало дядката. А онзи, трябва да кажем, беше много колоритен: дребосъчест, като гъбка, с гърбица, побелели кичури до пояса, много голяма шапка, една зелена, с увиснала периферия... Чудо старче! Обаче не е бездомник, както можеш да си помислиш. Тоест не вони. Чисто старчето. Върти се по тротоара и си пее песничка, сигурно собствено творчество. Вече не помня думите, но същността е следната:

има всякаква стока, идвайте и вземайте, само не се престаравайте, заради здравето си значи ви моля, защото ще опнете чепки... Абе едни прозрачни намеци, и идиот ще разбере. Лепеше се за минувачите, дърпаше ги за дрехите, тичаше след тях, размахваше си торбичката.

— Значи истински цирк. И този ваш боец, разбира се, го арестува.

— Ами да. От една страна, млад, глупав, не се замислил, че е невъзможно дребен наркодилър да работи точно пред МУР и затова е под нашето милиционерско достойнство да се занимаваме с психари. А, от друга — той се оказа прав, а не нашите умници, и аз в това число!

— Я да позная...

— Няма да познаеш, не си губи напразно времето. Попаднал този екземпляр от хомо сапиенса... дори не сапиенс... добре де, попаднал в Бутирка, в килията, където е Муха. Е, ти си виждал Муха. Тези двама артисти или ще се изпобият, или ще станат най-добри приятели. А понеже Муха беше поне напълно дружелюбно същество, двамата с дядката, така да се каже, се намерили. Но дядото е ненадминат майстор в жанра, затова Муха се оказал някак си втори глас.

— Вие откъде знаете тези нюанси? Да не е имало осведомител в килията?

— А как иначе, имаше. И в едната, и в другата, където беше Ратников. Само че ако бяха останали живи...

— Какво!

— Денис, не ме прекъсвай, моля те с добро. И аз се развълнувах. Старее чичо ти Слава, старее.

— Мълча. Свеждам глава пред вашите бели коси. Слушам с благоговение.

— Добави: „Благоухая на бира.“

— Благоухая на бира — послушно повтори Денис.

— Старчето внесло свежа струя в килията. Така, не се подсмиввай. Нали слушаш с благоговение. Никакви долни асоциации. Повтарям: внесло свежа струя. Казано по-просто — развеселило компанията. Хайде, казва, приятели, да украсим печалния си живот, да разперим посърналите криле, да си подарим празник. Ето, какво се

задава скоро? Аха, Независимостта на Русия. Тогава да отбележим практически рождения ден на нашата велика държава...

— Какво, да не е докарал пиячка?

— Ех, Дениска, колко банално мислиш. Направил спектакъл. Съвсем истински спектакъл. Самият той — режисьор, Муха в главната роля, останалите затворници — актьори. Забележи, какви качества трябва да притежаваш, за да може още първия ден от пристигането си в килията не просто да останеш без нито една синина, но и да направиш от печените бандити актьори! Беше удивителен тип.

— Беше?

— Аха... Нещо героично и тържествено, но и скандално едновременно — изобщо не мога да кажа какво точно са играли, защото затворникът, когото разпитвахме, не е разбрал много. Простичък е.

— А нямаше ли от „сложните“?

— Няма. Останал е един жив. Единствен от обитателите на трите килии. И то, защото по време на представлението са го водили на разпит...

— Господи, та какво е било толкова това представление?

— Сега вече няма да узнаем точно. Доколкото разбрахме, били са дадени общите рамки на действието, за останалото актьорите импровизирали — как иначе, като са имали само едно денонощие за репетиция!

— Времето...

— Там е тя. Изглежда, времето му е било малко. Но не е това главното. А това, че в края на спектакъла непременно се полага така нареченият салют.

— Аха, ясно. Тоест не е ясно как той...

— Ами точно това вече никой не може да разбере. Може да се гарантира, че не е носел нищо със себе си. Но виж какъв фокус: обяснил идеята на съкилийниците си, всички са знаели, че ще има салют. Е, не са знаели естествено как ще стане. Смятали, че ще стреля през прозорчето, през решетката. Разбира се, после тежко на хулиганите, затова пък... Така ги навил дядката, че всички чувствали ентузиазъм, направо щур подем: да става каквото ще, ще си направим празник, ще се веселим, та ако ще... и така нататък.

— Но технически...

— Да, да, и за това. Всички са знаели, че се готви салют. Дядката обявил: нямам никакви подръчни средства освен технически гений. А ми трябва това и това, и това... И тръгнали хората със скромните си запаси, при това се искали някакви невъобразими предмети: от сапун до строго забранените връзки за обувки, крито все пак някой се изхитрил да прекара контрабанда. И измайсторил нещо...

— Някак не ми се вярва. Или наистина е бил технически гений.

— Ами да, нищо няма да научим със сигурност. Може да е имал отровна слюнка. Или направо вълшебна. Ако се съди по времето, те са изиграли спектакъла си (нашият свидетел, когото водили на разпит, е знаел кога ще започне всичко), а като дошло време за салюта, и гръмва. Три килии са разрушени: онази, в която е ставало безобразието, и двете съседни. В едната от тези двете беше Ратников. Всички са загинали — разбираш ли, всички. Шестдесет и осем трупа, включително двама пазачи в коридора.

— И самият...

— Да, и самият. Старецът камикадзе. Наистина нещо не е бил в ред с главата.

— А може и да е бил наред. Може поръчителят да му е обещал да осигури семейството му до гроб. Да кажем, че са сключили такъв договор. Знаеш ли, чел съм, че такива неща стават на кино, в нелегалното, разбира се: актьорът умира пред камерата от мъчителна смърт, а след това жена му и дечицата, които са тънали в ницета, си живеят доволно.

— Аха. А не са ли могли да измислят нещо по-просто? Впрочем тук има толкова неясни неща, че всичко е възможно.

— Слушай, чичо Слава. А защо изобщо му е бил този спектакъл? Е, получил задачата, гръмнал. И себе си гръмнал. Все едно, ще се мре.

— Нали ти казах, Дениска, ти си приземена особа. Щом все едно, ще се мре — защо в края на живота наистина да не си направи празник? Представление без зрители. Кое то вечно ще се запомни от хората, които всеки момент ще загинат, тоест всъщност никой няма да го запомни... Някой философ щеше да говори за „висша степен на свобода“. Или „стъпка“, а не „степен“.

— Затова винаги съм смятал философите за параноици. Или шизофреници. Не съм много добре с терминологията. А по-нататък какво стана?

— На практика нищо. Когато гръмва, конвоиращите тъкмо водели онзи тип, единствения останал жив. Е, върнали го веднага в коридора и обратно на разпит: какво готвехте тука? Защо не разказа за това. Разбира се, той разказал — какво има да губи? А сега аз ти разказвам. Животът не стои на едно място. Твоите съображения?

— Какви ти съображения, чичо Слава! Едно ми е съвсем ясно: не е бил случаен откачен.

— А защо да не е случаен?

— Нали сам каза: натискал се, няколко дни дежурил с наркотиците си край Главно управление на МВР и край МУР, буквално пред очите ви, правил е всичко, за да го забележат и арестуват. А какви са били тия няколко дни? Точно тези, през които бяха арестувани Муха и Ратников. И не е ли символично, че са загинали още първия ден, когато започват да си признават?

— Прилича на истина, племеннико, прилича, макар да няма доказателства за това и по всяка вероятност няма да има...

— А там... В трите килии...

— Прах, Денис, прах. За патологоанатома го казах просто така. Няма защо да го викаме.

— Да. Страшничко.

Денис едва сега забележа, че двамата с чичо му Слава безцелно кръжат из града, а в момента се намират в ужасно задръстване. И, ако се съди по това, което става в огледалото за обратно виждане, стоят вече над десет минути.

— Чичо Слава... Бих си отишъл у дома да се преоблека. Все пак ухая на бира.

— Отивай си. Ако обичаш, само ме върни при моята кола. А после си отивай. Много си ми потрябвал, скунс проклет. Както пише в кръстословиците, „вонящ американски пор“.

— Защо „американски“? — обиди се Денис. — Бирата беше чешка.

— А сега е на мода нашето! Купувайте, разбираш ли, руското! Но при наш Денис всичко е наопаки. Сега ще те предам на милиционера — Грязнов старши махна с ръка към катаджията, опитващ се да разпръсне задръстването. — Нека те помирише. Надявам се, че ще му хареса.

— Чичо Слава, прав ли съм все пак, как мислиш?

— Питаш за това, че в показанията на Муха и Ратников толкова на място се споменава Тарасенков? Нали си прочел показанията — правилно ли съм разбрал?

— Горещо-долу да.

— Тоест пихте с Дудинцев.

— Е, чичо Слава, не се измъквай. Нали точно за Тарасенков са работили? Тяхното убийство потвърждава ли, че са казали истината?

— И какво? Искаш да кажеш, че Тарасенков е гръмнат, защото е ръководел шпионска кантора? Може и да ти повярвам, но при нас, както вече ти казвах, следовател по убийството на Тарасенков е другарят Тур, той си има свое мнение по въпроса и хич не са му нужни два трупа в повече.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

30 юни

Денис усещаше под лъжичката не точно гъдел — все пак е голямо момче, а на неговата възраст става някак неприлично да се страхуваш от изпити... Но той все пак изпитваше известна неловкост. Някаква, съвсем малка слабост в коленете. Не искаше да се запознава по-отблизо със старши следователя по особено важни дела Вениамин Аркадиевич ТУР. Прекалено много беше слушал за него от хора, на които вярваше. От техните разкази Тур му беше неприятен, а и от собствените откъслечни впечатления пак му беше неприятен. И сега предстоеше този неприятен Тур да определи съдбата на разследването им.

Дудинцев — той направо беше бесен. Крачеше до него с широка стъпка и некрасиво се зъбеше с красивите си зъби. Май си мърмореше под носа мръсни думи. Ако не беше все пак на територията на Московската градска прокуратура, щеше да плюе наоколо. Сега щяха да унижат Дудинцев — други варианти просто нямаше. Ако Денис отиваше доброволно при Тур, то Дудинцев имаше заповед.

За Тур се носеха легенди. Тур беше непримирим традиционалист, че и направо досадник. Тур не понасяше хора като Дудинцев, а такива като Денис нарочно не забелязваше. А за всеобщо съжаление ще се наложи да работят заедно — така реши голямото началство, с което няма как да спориш.

По Марков, Тарасенков и Арбатова не са стреляли хора, а — оохо! — чудесна машинка, управлявана неизвестно как и главното — от кого. А може и да е обратното, главното е как и ако тази нишка се разплете, въпросният „кой“ ще се появи от само себе си...

Аха-аха, сетило се голямото началство, нали имаме спец подразделение „Р“ и в частност Кирил Дудинцев! Те в тия работи са печени, без куче надушват всичко. Разбира се, за кучето си е явно преувеличение: никой от специалистите, в това число и Дудинцев, не

се е сблъсквал с компютър убиец. И все пак кой друг, ако не те, нали специално с тази цел сме ги създавали!

От друга страна, има водещ следовател — не е нищо особено, не е свикнал с чудеса, затова пък е стар, проверен работник, прекрасен специалист в областта си — Тур, Вениамин Аркадиевич.

Ще трябва някак да си сътрудничат, защото не може по друг начин.

А пък Грязнов младши сам се домъкна в навалищата. По-точно Дудинцев го домъкна за морална подкрепа и... още веднъж като морална подкрепа. Ама наистина, не може в трудна минута да не подпреш с мускулестото си рамо другаря, помисли с усмивка Денис. Добре се ориентира в делото, самият той има голям интерес от него, а и в края на краищата е интересно да пообщува с легендарния Вениамин Аркадиевич!

Легендарният Вениамин Аркадиевич едва се надигна от стола, стисна ръцете на влезлите. Между другото, не ги покани да седнат, но и не взе да гони гостите от столовете, на които те се настаниха без покана, какво да правят.

— Значи при мен се явява спецназът? — промърмори той полуутвърдително.

— Не съвсем — Кирил започна сдържано, но твърдо. — Кирил Дудинцев, заместник-началник на подразделение „Р“ на МВР. Както сигурно ви е известно, ние се специализираме по нетрадиционните...

— Нали и аз така казвам, „спецназ“. На това отгоре и нетрадиционен... В нашата милиция още никой ли не се специализира по НЛО-тата? Не искам да ви обиждам, момчета, в Съветския съюз беше къде по-добре с разкриваемостта на престъпленията — да, да, в Съветския съюз, тогава, когато всички ваши „спец...“ още не са съществували в никой проект.

— Извинете, Вениамин Аркадиевич, но наистина ще стане лошо с разкриваемостта на конкретното престъпление, ако веднага се скараме — каза примирително Денис. Щом Кирил го е взел със себе си в качеството на буфер, значи не приляга буферът да стои със скръстени ръце.

— Вие?! — Очите на Тур като че ли изскочиха от орбитите: нечувана наглост! Невиждана! Частен детектив в кабинета му! Частният детектив е дошъл „по делото“! (Тур имаше собствена, много

добра представа какви дела могат да имат частните детективи и беше съвършено — ама просто абсолютно! — уверен, че лично той през живота си не е имал и няма да има работа с тия дела, така че неговите пътища просто не могат да се пресекат с пътеките на подобни хорица.)

— Тъй вярно, Денис Грязнов, ръководител на детективско бюро „Глория“.

На лицето на нещастния Вениамин Аркадиевич се отрази цялата гама от чувства и някои съвсем практични мисли. Денис ги четеше с лекота: първо Тур искаше да изгони него, негодника, вълн, след това реши, че за случая ще е повече подходяща жлъчната язвителност, и в края на краищата стигна до извода, че най-доброто наказание за Денис ще бъде, ако следователят изобщо престане да го забелязва.

Възможно е това наистина да е обидно — да кажем, ако Грязнов като частен детектив се измъчва от комплекс за малоценност пред милицията. Мнозина се измъчват. Но за щастие Денис нямаше такъв проблем. Една и съща професия, разликата е само в това кой ти е „господар“ — дали ти самият или държавата. Според Грязнов излизаше, че е по-достойно сам да си си господар. Така че презрението на Тур не попадеше в целта.

— Денис е ценен свидетел по нашето дело — опита се да се намеси Дудинцев.

Тур кимна, гледайки в масата.

— Да пристъпим ли към работа? — Дудинцев разположи на масата на Тур папката с материалите. Тур гнусливо се отмести. Като се стараеше да не забелязва скептицизма на събеседника си, Кирил започна: — Както ние с вас знаем, в колата, от която е стреляно по Марков, Тарасенков, Арбатова и Пак, не е имало жива душа.

— Знаем ли? — прекъсна го Тур. — А аз на ваше място, млади момко, щях да бъда по-предпазлив с твърденията. Засега имаме само версии, не е ли така?

Дудинцев се изчерви.

— Както ние успяхме да установим... — опита се да построи по друг начин фразата, но беше прекъснат още в самото начало:

— „Ние“ — това кои са?

— Експертите... Ами криминалистите от ЕКУ.

— А вие експерт ли сте?

— Не, аз...

— Подполковник Дудинцев, поне знаете ли кой е ходил на мястото на престъплението?

— Ходи дежурната оперативно-следствена група от Московска градска прокуратура и ГУ на МВР, лично Вячеслав Иванович Грязнов, вие, Вениамин Аркадиевич.

— А вие — за да поставим всички точки над „и“, — вие ходихте ли?

— Не съм. Но аз...

— Аз не знам кой сте вие. И никой не знае. Предполагам, точно надявам се, че и вие самият не знаете. Надявам се, за да не предполагам най-лошото.

Явно Тур не възнамеряваше да сътрудничи. Не само това — той като че ли подозираше посетителите си в някакви долни игри и не желаше да го крие. Още щом разбра, че Дудинцев няма да издържи и ще скочи, ще си търси бялата, Денис веднага започна да оправя ситуацията.

— Ей богу, господа офицери, няма полза от каране. Хайде да забравим това встъпление и да се опитаме да започнем, отначало.

Тур погледна Денис унищожително, затова пък Дудинцев сякаш се овладя и пак отвори затворената вече папка.

— Да продължавам ли?

— Продължавайте — позволи Тур и язвително се усмихна.

— Както установиха експертите, ходили на мястото на престъплението, автоматът, от който е стреляно по потърпевшите, е бил монтиран в колата, в която в момента на стрелбата не е имало никой.

— „От който“... „От която“... „Бил“... „Не е имало“... Само преди някакви петнадесет години личният състав нямаше проблеми с руския език. Масова деградация. Продължавайте, младежо.

Дудинцев гледаше през прозореца, а адамовата му ябълка подскачаше. „Дали да не разкажа някой виц?“ — помисли Денис. Като за проклетия всички вицове му изхвърчаха от главата. Най-смешното беше, че сега не искаше да успокоява Кирил. Защото и той искаше същото като Дудинцев: да хване надутия старец за реверите и да го разтърси едно хубавичко... Но защо не може по човешки! Нали целта

им е една и съща, тогава защо да си слагат един другиму прът в колелата?

— Това, че в колата не са се оказали никакви отпечатьци от пръсти, може да не се взема под внимание, защото...

Новият опит на Дудинцев пак се провали: Тур си имаше мнение и по този въпрос.

— Подполковник, а сигурен ли сте, че вие решавате тук кое да вземаме под внимание, а кое не?

— Сигурен съм, другарю следовател, че нищо няма да можем да обсъдим, ако постоянно ме прекъсвате! — Кирил се надигна и увисна над масата.

— Вениамин Аркадиевич, аз мисля, че най-добре ще бъде да съставим план за действията, според който всеки от нас да си има свой участък за работа, за да не си пречим взаимно — необмислено се намеси Денис.

Тур почервения и Грязнов веднага разбра, че е изръсил нещо, което не трябва.

— Кой „ние“?! Какво прави тук един частен детектив! В качеството си на свидетел как да е, макар че какъв свидетел става от едно ченге, ако е ченге, явно е заинтересувано лице?!

Сега пък Дудинцев се притече на помощ:

— Ако ще работим в една група, нека направим така. Сега ще изложа накратко същността — или, ако искате, същността да я изложи лично Вениамин Аркадиевич. След това ми дава указания какво да правя по-нататък, а аз, с негово позволение, ще внеса някои свои предложения. След което ще се разотидем и занапред ще се стараем да се срещаме по-рядко. Само в рамките на необходимото за нашето общо дело.

— Ето на, обиди се — измърмори Тур съвсем невинно, сякаш в плановете му изобщо не влизаше да обиди когото и да било. А ако някой се е почувствал засегнат — нищо, сам си е виновен. Той, Тур, не е имал нищо такова предвид. — Вие, другарю подполковник, се успокойте, моля — продължаваше той. — Трябва да кажа — изобщо не за да ви поставя на място, както бихте си помислили, — трябва да кажа, че днешната младеж вижда всичко с краката нагоре. Какво правеше най-напред оперативникът от седемдесетте-осемдесетте години на дваисети век, ако му е хрумнала версия? Той я проверяваше!

Той отиваше, търсеше, ровеше с нос, откриваше доказателства и едва след като се е убедил в правотата си, докладваше на следователя. Тогава имаше хора на действието, имаше! А вие, Кирил Олегович, идвате, без да сте свършили абсолютно нищичко, и заявявате: нека Вениамин Аркадиевич да ми даде указания...

— Аз имам предложения, вече споменах за това. Просто не ми давате да ги изкажа.

— Готов съм, готов съм да ви предоставя думата! Но каква дума? Какво мога аз, възрастният човек, старши съдебният съветник, следователят с двайсет и пет годишен стаж, да чуя от млад спецназовец!? Не, не, недейте спори, за мен сте млад! На колко години сте? Четирийсет? Нали разбирате. Как гледате на двайсет и пет годишните? А те се смятат възрастни, обиждат се от вашата „старческа“ снизходителност, нали така?...

— Вениамин Аркадиевич, аз възнамерявам да действам.

— И хукнахте, нали? Хукнахте „да действате“? А знаете ли какво да правите, Дудинцев? Какво умеят да правят спецназовците, освен да размахват ръце и крака?

— Ние не сме спецназовци...

— Не е важно. Решили сте да действате, без да се замислите дори за миг, че вашите действия ще провалят целия ми труд — те вече започнаха да го провалят! Подполковник Дудинцев, трябва да разберете, че аз като юрист не мога да не разглеждам подхода ви към делото, всичко, което сте оплескали в него, като нещо друго, освен небрежност! Нещо повече — вече ви намекнах в началото на разговора ни, че се проверяват и другите версии. Да, проверяват се и не се страхувам да ви го съобщя!

— Аз, все едно, възнамерявам да действам — повтори Дудинцев с ръмжене. — Да действам още сега, да отида да ровя с нос дотогава, докато не се убедя в правотата си. Само не съм сигурен, че след всичко това ще ми остане желание „да докладвам на следователя“. — Той разбра окончателно, че няма да има сътрудничество, и тръгна към вратата, като затвори папката с такъв трясък, че из стаята се разхвърчаха листове.

Денис се втурна да ги събира, а Тур с неочаквана сръчност стана и прегради пътя на Кирил към вратата.

Ами да, помисли Денис, та той още не се е изказал до края, не ни е хвърлил в лицето своята истина. Да се запасим с търпение.

— Ако искате да знаете, млади човече, аз изобщо не се впечатлявам от истинското предназначение на вашите нови спецподразделения. „И“ — „К“ — „Л“ — „М“ — „Н“ — „О“ — „П“ — „Р“ — „С“ — „Т“ ... Вие коя буквичка сте? Е, не е важно. Важното е, че всяка от тези буквички е легална банда с държавно финансиране! Важното е, че самите ние, със собствените си ръчички, размножаваме бандитите, раздаваме им оръжие, благославяме ги да се пъхат в следствените дела и да ги съсипват издъно — да, да ги съсипват! Да, ние всячески поддържаме престъпниците! А аз не желая да им помагам, да, не желая! — Тур едва ли не заподскача на място — такова удоволствие изпита най-сетне да излее душата си.

Денис, който сръчно събра разпилелите се листове, отвори вратата зад гърба на следователя, хвана Дудинцев за ръкава и почти насила го измъкна в коридора. Добре поне, че дясната, силната ръка на Кирил беше заета с папката, от която постоянно нещо изхвърчаше.

— Дори не можете да си държите в ред материалите! — извика зад гърба им Тур, изхвърляйки от кабинета още едно незабелязано от Денис листче от папката. Денис подскочи, хвана хартиятата във въздуха. После дръпна папката от ръцете на Кирил — той, вече без да можеше да се владее, стискаше я с все сила, — грижливо прибра всички документи и я пъхна в своята чанта.

— Ще ти я дам, когато се успокоиш.

— Забеляза ли, не, забеляза ли — мърмореше зачервеният като рак Дудинцев и объркваше думите, когато се спускаха по стълбите, — той сам непрекъснато си противоречеше! Ту изобщо не трябвало да разсъждавам и не било моя работа, ту, напротив, трябвало сам да решавам и да изпълнявам, а чак тогава да докладвам! Та той не знае какво иска от мен!

— Той просто нищо не иска от теб. Е, да не си в групата му, това е цялата работа. Явно дядката има зъб на спец подразделенията, но лично теб това не те засяга. Разбира се, не е възможно да се работи с него, няма какво да се прави.

— Та той целия ме обля с мръсотия, от краката до главата. Разбира се, бях готов за нещо подобно, но той просто мина всички и всякакви граници. Теб поне просто те игнорира...

— Да ти кажа ли, това също не е много приятно. Но ти намаза по пълна програма. Така че след преживения потрес, изглежда, ще трябва да ти дам нещо да пийнеш, да се съвземеш. Между другото, няма да е валериан, нали?

За първи път Кирил се усмихна, но червените петна по лицето му още горяха.

СЕВА ГОЛОВАНОВ И ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

30 юни

Само това липсваше. Голованов въртеше смаяно глава. На врата му висеше неизвестно откъде появило се момиченце на около пет години, висеше и пицеше, и то пронизително. Слава богу, поне не от ужас, а от радост, че е познало родно лице. Само че за кого го взема?

Сева огледа площада. „По дяволите, ако още миг се правя на новогодишна елха, Минчева със сигурност ще ме засече. Или аз ще я изпусна. И в двата случая е лошо.“

Вече трети ден „пасеше“ Минчева. Наистина „пасеше“ е много силно казано. Две денонощия тя изобщо не излезе от къщи, ако не се смятат посещенията до минимаркета в съседната сграда. И ето най-сетне се появи възможност да я проследи както трябва, а на главата му се стовари това приключение. Олга стигна с такси до „Крутицки вал“ и като поглеждаше периодично часовника си, започна да броди из магазините, без да купува нищо — явно си убиваше времето до някаква среща — любовна или делова. Голованов не искаше да пропуска срещата, но някак не иде да отстрани безцеремонно детето от себе си. То се радва с цялата си душа, а аз да го тръсна на земята и да бягам? Така човек ще получи травма за цял живот...

Той клекна (с товара на врата не беше лесно, затова пък момиченцето се оказа на твърда земя). Детето престана да пици, пристъпът на еуфория, предизвикан от чудесната среща с еди-кой си чичко (Голованов не разбра името), май премина. Но сега детето започна да разбира грешката си: сините му очички се разшириха от ужас, потекоха сълзи, устицата се изкриви чудовищно и така писна, сякаш не момиченцето се нахвърли към Голованов, а Голованов на детето. Сега вече целият площад се обърна към него, правеха път на майката на избягалото хулиганче, майката тичаше и също доста високо пицеше, а нещастният Голованов се опитваше да клекне колкото се може по-ниско и скачайки в тази поза, да се обърне с гръб към

мястото, където преди две минути стоеше Олга Минчева пред един павилион.

Много лесно можеше да се издаде. Най-вероятно вече се е издал. Ако след час Минчева, намирайки се в другия край на града, забележи до себе си онзи тип, който скачаше на площада в обятията на безумното дете — много ясно какво ще си помисли най-наред.

Когато недоразумението беше изгладено, много ясно, наоколо нямаше и следа от Олга Минчева. Необикновено скокливото момиченце, взело Голованов за силно обичания „чичо Леся“, изглежда, брата на мама, получи от фалшивия „Леся“ един сладолед. Едва тогава „Леся“ печално тръгна да звъни на Грязнов и да докладва за „успеха“ си.

Но Денис нямаше време да изпада в паника. Бездруго очакваше Голованов да му звънне всеки момент. Олга му се обади буквално десет минути след като Голованов я изпусна.

Той неслучайно подозираше, че тя е истеричка — явно Олга не беше на себе си.

— Денис, моля ви, трябва да видите трупа.

— Чий труп? Какъв труп? — Какво става, мина му през ума, нали отдавна са погребали Игор.

— Ужасен! И като нищо може да се отнася към делото, пристигайте. Денис, моля ви, така е неуютно да си насаме с него...

Олга беше пребледняла. Явно до пристигането на Денис беше успяла да изтрие от кукленото си лице размазания грим и сега до слепоочието ѝ се виждаха сиви петна от туш. Тук огледалото не е добре осветено, помисли Денис. Никак не му се искаше да гледа трупа. По-добре да гледа Олга.

Но се наложи веднага да се срещне с трупа: просто биеше на очи. В него нямаше нищо особено ужасно — може би защото не се виждаше лицето. Само една крачка от входната врата през миниатюрното антре, и си на прага на стаята, а там, до прозореца, има бюро и на него наведена глава — ето, човекът легнал да подремне върху скръстените си ръце, нека си спи. Нека спи, а ние да се махаме... Стоп, какви ги дрънкам? Да не съм се преуморил от работа? Добре, ако приближиш човека, изобщо няма да го вземеш за спящ. Има прекалено много кръв по побелелите коси. Удар по тила значи. С какво? Аха, с кристалния пепелник — ето го съборен.

Той се отдръпна от масата, за да не остави излишни следи.

— Олга, надявам се, че нищо не сте пипали тук?

— Не, не...

— Между другото, защо го ликвидирахте?

— Денис, стига с вашите шегички. Тук го намерих. Ако не бях го намерила — тук цяла седмица няма кой да влезе, после съседите ще го открият по миризмата, така че по-добре да ми благодари, че ще го погребат топъл. Ох, Денис, не ме слушайте какви ужасни неща говоря! Денис, разберете, не намирам толкова често трупове. Наистина практически един след друг...

— Да можем да разберем що за тип е тоя. Случайно да ми подскажете? Няма да му ровя документите, няма защо да пипам всичко с моите ръце.

— Валентин Маркович Шапиро, частен детектив. Тук е кантората му. Нали знаете, сега често наемат частно жилище за офис.

— И какво, съвсем сам ли е? Дори не е имал момиче да вдига телефона?

— Не. Май не е имал и поръчки... Само аз, глупачката.

— Тоест? — Денис потърси къде да седне, но трите стола и диванът бяха затрупани с някакви папки и така си остана прав. — Ще поговорим ли най-сетне откровено? Трябва ли да продължавам да изтръгвам с клещи истината от устата ви? Все пак вторият труп не ви ли убеди, че това е сериозно? Кога и с каква цел го наехте?!

Олга се сви и Грязнов разбра, че крещи. Нерви, нерви. Сякаш е първият труп в живота му. Сякаш е първата му клиентка идиотка. Всичко си върви по реда, всичко трябва да бъде така. Такава му е работата. Това не е извънредно произшествие, това е рутина. Край, трябва да се овладее, да не плаши тая глупачка тук, бездруго трепери.

— Нали ви разказвах как се опитвах да следя Игор.

„Никога, никога няма да започна самостоятелно да следя“ — спомни си Денис. „Самостоятелно“. Делова жена. Целеустремена. А е съвсем хлапе. Откъде се вземат такива?

— И какво?

— И нищо не се получи.

— Тогава дойдохте при него? При този дядка? На колко години беше? По врата не може много да се разбере...

— Сигурно към шейсет и пет. Но той беше много пъргав. Весел. Непрекъснато се шегуваше, че за човек като него е къде по-лесно да не се издаде — кой ще заподозре един дядо?

— И какво, изясни ли нещо за вас?

— Изясни. Дори ми представи отчет. Изясни, че Игор е примерен къщовник и обича само веднъж в живота, че с Арбатова всичко е приключило, а повече нищо не е имало и не се очертава.

— И вие му повярвахте?

— Повярвах. Толкова исках да му повярвах, че повярвах.

— Тогава какво правите тук, Олга? — Денис отново започна да кипи: тя отново лъже безсрамно.

Предвиждайки, че Денис ей сега окончателно ще изгуби търпение, ще се обърне и ще си тръгне, тя побърза да обясни:

— Самият той днес ми позвъни и ме помоли да дойда. Каза, че трябва да ми съобщи нещо важно. Помоли да дойда точно в дванайсет, дойдох, вратата не беше заключена, дори леко откряната. За хващане, хванах дръжката с пръсти, кажете това където трябва. А телефона вече с кърпичка. Правилно ли направих, Денис, а?

— Правилно, правилно.

„Разбира се, къде ще ходи сега. Момиче, по-добре щеше да бъде, ако беше ми разказала всичко от самото начало, може би тогава аз пръв щях да дойда при старчето. Върви разбери сега какво е открил. Идиотка си ти, Оля, пълна идиотка.

Или все пак не си? Оля, пак ли лъжеш, както и преди, и колкото повече се заплиташ в лъжите си, толкова по-невероятни версии измисляш? И кой знае каква е истината, Оля? Толкова бързо си съобразила, че телефонната слушалка трябва да се хване с кърпичката — дали не съобразяваш и за други неща? Разбира се, няма да се намерят отпечатъци от пръстите ти по кристалния пепелник, оръдието за убийство, разбира се, че никъде няма да бъдат намерени освен върху бравата. А в твоята собствена кухня, Оля, там, където уж се е застрелял мъжът ти, е пълно с твои отпечатъци — това е естествено. Никой няма да се хване.

Сигурно си имала възможност да убиеш и двамата, нали така прави момиченцето кукличка, миг-миг с миглите? Имало е възможност и напълно е възможно да е имало мотив. Просто още не го знам. Просто засега мога да съчиня за теб двайсетина мотива и всичките да

бъдат неимоверно логични. Ако изобщо едно убийство може да бъде логично. В което много се съмнявам, Оля.

Между другото — много ловко излиза: нещастният детектив Шапиро е следил старателно Игор, дори е наслагал най-различна апаратура в дома му и е заснел случайна сцена, където Оленка се кара на мъжа си. От ревност — така най-лесно се получава. По-нататък да предположим, че Шапиро е решил да шантажира момичето. И тогава тя решава да вземе мерки... Нали казват, че след първото убийство всичко ставало къде по-лесно. Казват, че вървяло направо като по вода...“.

Денис се подсмихна, извади от джоба си носна кърпичка и хвана телефонната слушалка. Минчева припряно пусна своята кърпичка на вилката. Кърпичките се срещнаха.

— В милицията ли се обаждате, Денис?

— Там, в родната милиция.

— Денис, а не може ли... С една дума, никак не ми се иска да разказвам тази история за собствената си неконтролируема ревност. Напълно е възможно тези убийства изобщо да не са свързани — тогава няма да ме закачат. А ако се окаже, че са свързани — е, тогава всичко ще им разкажа. Денис, моля ви, нека да си вървя, може ли, а?

— А кой намери трупа, аз ли?

— Аз, аз го намерих. Денис, нека ме извикат после, само да не е сега, става ли?

— Добре де...

Отново с помощта на кърпичката Денис разтвори пред Олга вратата към коридора. Добре, че Сева знае адреса. Така че сега ще излезе момиченцето Оля, а там ще го срещне Голованов. И дано този път да не я изпусне — такъв професионалист като Головач греша веднъж за половин живот. Момиченцето Оля няма да остане без придружител. Сега това е особено важно.

Позволявайки на Олга да си тръгне, Денис преследваше две цели. Първо, искаше да види какво ще вземе да прави. Дали ще хукне към къщи и ще реве във възглавницата, може пък да звънне на адвокат, а може и на някой друг. Няма много време, до нахлуването на милицията остава максимум час. Така че няма да седне да потулва

следи. Ако трябва да предупреди спешно някого или да се оплаче на някого, непременно ще го направи още сега. И второ, Денис искаше да огледа малко по-подробно офиса на Шапиро преди идването на милицията и нямаше да е правилно да го направи в присъствието на Олга.

И той не знаеше какво точно търси. Стаята беше три на пет, петнайсет метра, мебелирана: бюро, диван, двукрил гардероб, сейф, две кресла и труп. Трупът още съвсем топъл. Преди половин час, максимум четирийсет минути (като се има предвид, че в стаята е горещо), детективът е бил още жив. Денис направи сметка колко време му беше необходимо да се приготви, да стигне дотук, разговаря с Олга — излиза, че Шапиро е убит пет-десет минути преди нейното позвъняване.

И все пак дали е тя? Или се е разминала на вратата с убиеца?

Денис огледа предпазливо джобовете на старичкия костюм на Шапиро. Парите са на мястото си, ключовете на място, цигарите, кибритът, лицензът в портфейла, картата за метрото, квитанции от Интернет кафене: 10 минути, 10 минути, 1 час, бележник. Няма време да разглежда бележника, а дядката сигурно няма ксерокс тук.

Денис върна всичко на място и се зае с бюрото. В чекмеджето има картотека. Няма фишове за Минчев, изобщо фишовете са малко. Може по тези да работи, а останалите или е унищожил, или ги е преместил в архива. Само че къде е този архив? В чекмеджето има и фотоапарат. Пълно е с проявени ленти с бележки номерца, а пак няма каталог: кой номер на кое дело отговаря. Така... диктофон, може би десетки видове черни очила — дядото се е маскирал непретенциозно, омачкан. Наказателен кодекс, две книжки на Рекс Стаут и толкоз. Никакви скривалища, нито едно двойно дъно, под чекмеджетата нищо залепено с тиксо.

Сейфът. Ключът стърчи направо в ключалката. Няма архив, но има каталог на фотолентите. И тук нито едно фамилно име — само някакви шпионски думички: Казабланка, Крайцер, Блицкриг...

Гардеробът. Отгоре няма нищо, отдолу също, вратите са заключени, но с безопасна се отварят за нула време. Вътре вместо костюми — сандъчета. Ето го архива. Кутиите не са по фамилии. По години, всичко започва от 92-а.

Денис измъкна чекмеджето за тази година. Всичко на всичко пет дела. А, ето го най-сетне и Минчев — тъничък плик, снимки, записи, копие от отчет: „... през периода на наблюдение обектът не е встъпвал в интимни връзки със странични жени, не са открити и други прояви на изневяра...“, аудио касета. Касетофонът му беше някъде в бюрото...

Под прозорците изпищяха спирачките на колата на оперативната група. Две минути за „слизване изкачване“... Денис вече пъхна касетата. Няма време да пренавива, да послушаме от средата.

Женски глас, капризно:

— ... да, добре де, малкият, това да не е фонтан...

Мъжки със задъхване:

— ... нека да опитаме още веднъж, толкова те желая...

Жената се смее:

— ... да опитаме, само че така, както искам аз...

Когато в стаята влезе дежурният следовател от прокуратурата, придружен от оперативник и двама експерти: криминалист и медик — Денис вече пушеше до прозореца, все едно че нищо не се е случило. Естествено, върна касетата на мястото ѝ. Това, което чу, му стигаше, за да разбере: Олга пак го излъга.

Не по-малко от час се обясняваха със следователя. Основно искаха да разберат защо е освободил Олга, защо не е задържал до идването на милицията главната свидетелка и може би дори главната заподозряна? Но той твърдо държеше на своето: тя се почувства зле и аз ѝ позволих да се прибере вкъщи.

Сега само да не вземе да избяга. Как ще се оправдавам тогава?

В края на краищата, след като подписа протокола от разпита и позволи на експерта да му вземе отпечатъци от пръстите, каквито все едно никъде няма да намерят из стаята, Денис тръгна за „Глория“.

Сева се върна горе-долу след час и доложи, че от Шапиро Олга се е прибрала направо вкъщи, където е била задържана от милиционерския патрул. С риск да бъде разпознат от Олгиния съсед, бившия кагебист, Головач се въртял из тълпата зяпачи, струпали се да погледат рядкото зрелище. Там в тълпата чул две „народни“ версии:

1. Олга е застреляла някого и в чантата ѝ са намерили димящ пистолет и окървавена носна кърпичка...

2. Олга е заклала някакъв човек и когато милицията дошла, се опитвала да изпере кърпичката и роклята си.

Явно са извикали някой от съседите за свидетел и слуховете моментално са плъзнали по двора и, разбира се, набъбват от чудовищни и нелепи подробности. Но изхождайки от това, че окървавената кърпичка фигурира и в двете версии, най-вероятно тя съществува. Може би Олга искаше и по тази причина да си тръгне от кантората на Шапиро преди идването на милицията.

Денис обобщи фактите. На записа, част от който успя да чуе, определено е гласът на Арбатова. Мъжкият глас очевидно е на Минчев. Арбатова твърдеше, че е спала с Минчев само един път, за нея няма никакъв смисъл да лъже. Когато Минчев е ходил у Арбатова втория път, Олга е тръгнала след него, следенето не е било успешно и едва след това тя наема Шапиро. Пита се, откъде Шапиро има звукозапис от първата среща на Минчев и Арбатова?

Възможни са варианти. Например Олга лъже и е наела Шапиро не след неуспешната си акция, а много преди това. Шапиро е набавил доказателството за изневярата на Минчев, но по някакви причини не е казал нищо на Олга, тъкмо обратното, опитал се е да я увери, че Минчев е идеалният мъж. Възможно е тя да се е усъмнила и когато Минчев е тръгнал за Арбатова, да е хукнала след него... И какво? Убедила се е, че Шапиро я е излъгал, и сега, след повече от месец, е отишла да го убива? Някак няма логика.

А защо Шапиро е направил фалшив отчет за Олга? Минчев му е заплатил повече от Олга? Олга е научила едва сега по някакъв начин за това и е отмъстила?

Или в търсене на интимни подробности Шапиро изведнъж се е натъкнал на някаква солидна бизнес информация, която е продал на „бръмбарите“, а е успокоил Олга, за да не подплашат бизнесмена Минчев със семеен скандал. Но как се е свързал с „бръмбарите“?

А може да има и такъв вариант. Минчев вече е под наблюдение, когато Олга изведнъж започва да го подозира в изневяра. И тогава най-банално ѝ пробутват Шапиро? Или веднага го предупреждават да не търси нищо? А той все пак е намерил и затова го убиват? Но защо едва сега и как се вписва фалшивият отчет в тази версия?

Разбира се, въпросите са много повече от отговорите. Но нека официалното следствие търси отговора на въпроса кой уби Шапиро. Денис нямаше намерение да се разправя с милиция и прокуратура. Най-вероятно Олга ще държи на своето: не съм убивала детектива,

кърпичката ми се изцапа случайно и ако не бъдат намерени други улики срещу нея, няма да остане повече от три дни в ареста. А за нея дори е полезно да постои затворена. В края на краищата сама си е виновна, наговори куп лъжи, нека сега се разплаща за това:

И освен това може убийството на Шапиро да е свързано по някакъв начин с ликвидирането на Муха и Ратников. Ако някой премахва всички, които са били свързани по някакъв начин с „тоталното“ следене, то Олга може да стане следващата жертва. И в ареста ще е на сигурно място. Нали няма да взривяват следствения арест още веднъж заради нея?

Едно е ясно: смъртта на Минчев и убийството на Шапиро ще се изяснят едва след като открият кой е ръководел „бръмбарите“, кой е продавал търговските тайни, кой е измислил всичко това и го е организиран. Трябва да се намери главният.

В. А. ТУР.

30 юни

Тур си допи чая и разсеяно извади пакет „Беломор“.

— Веня... — започна укорително Клавдия Степановна и Вениамин Аркадиевич моментално се засрами.

— Извинявай, скъпа, обърках се, на работа непрекъснато пуша на бюрото... — Той стана и тръгна към балкона.

Клавдия Степановна решително му препречи пътя.

— Веня, объркването не беше случайно. Извинявай, че се намесвам, но никак не ми харесва всичко това. Само за работата си мислиш. Разбира се, по-добре работохолизъм, отколкото лентяйство, но и той не е много хубаво нещо. Трябва понякога и да се почива! Нека да постоим тази вечер спокойно, да погледаме хубав филм по телевизията, сега четох в програмата... — Тя се протегна за вестника с телевизионната програма.

Вениамин Аркадиевич виновно запристъпва на място.

— Добре, Клава, само да почне филмът... да речем... след час, а? А аз ще постоя мъничко след вечеря, ще поразмишлявам по делото...

Клавдия Степановна въздъхна и се отмести от балконската врата. Тя познаваше това „мъничко“ на мъжа си: съчинява някаква версия, започва да я опровергава, спори сам със себе си, скача с искрящи очи, нима в такава минута една добра жена ще вземе да откъсва мъжа си от работата му... Изглежда, сама ще си гледа филма. Впрочем, какво пишеше в програмата? Няма нищо хубаво. По-добре да полегне и да почете някоя книга.

Едно от работните места на Тур през лятото беше на балкона — обзаведе го още преди няколко години, за да може да не се отказва и от цигарите, и да не вреди на здравето на жена си. Там имаше старо бюро, останало от времето, когато синът им беше ученик, едно окъсано кресло, върнато от заточение на вилата, и на стената висеше китайска лампа щипка. В чекмеджетата на бюрото държеше най-необходимото: огромен запас „Беломор“, купен на едро за жълти копейки почти преди

година от пазара, и дневника му, той помагаше на следователя да систематизира хаотичните версии.

През деня цялото това богатство, скрито от дъжда с найлон, изглеждаше доста жалко, затова пък вечер, когато Тур работеше, беше удоволствие да го наблюдаваш от улицата. Седнал човекът под светлината на лампата, драска нещо старателно в тетрадката — съвсем сигурно е творец с главна буква! Минувачите може и да си мислят, че е писател...

Вениамин Аркадиевич дръпна найлона от работното си място, нави го внимателно, сгъна го на руло близо до бюрото и през прозореца подаде на жена си шнура от лампата. Клавдия Степановна почти по навик мушна щепсела в гнездото на удължителя и се върна на мивката да мие съдовете, а Тур с удоволствие запали цигара.

Той почти никога не вземаше вкъщи материали от делата, които водеше: книгата ограничаваха свободния ход на мисълта му, караха я да се препъва в дреболии, често му пречеха да забележи главното. А версиите, които се оформяха в главата му без участието на странични документи, бяха доста стройни, обмислянето им му доставяше само удоволствие, а като отидеше на работа, можеше да се заеме и с книгата, които по правило потвърждаваха съображенията му. Е, понякога и ги опровергаваха — но всяко правило си има изключение.

Вениамин Аркадиевич извади от джоба си скъпата писалка, подарена от сина, измъкна от чекмеджето доста орфан дневник и постави върху чистия лист цифричката „едно“ със скобка — значи точка първа.

И тъй, точка първа. „Посещението в тенисната федерация“.

Вениамин Аркадиевич изгуби целия днешен ден в безполезни разговори с чиновниците от тенисната федерация и какъв е резултатът?

Съратниците на „невинно убития“ Тарасенков старателно се правеха на опечалени. Първият заместник, а сега изпълняващ длъжността председател, с всички сили изтръгваше от себе си фрази от сорта на „той беше човек с най-чиста душа“, „скръбта никога няма да напусне сърцата ни“ и прочие.

Обстановката подсказваше, че федерацията не е в бедствено положение. Щом тук цари такава искрена любов, явно Тарасенков не е мошеничил зад гърба им, в противен случай щяха веднага да го натопят и да играят хоро на гроба му. „Скърбят“ — значи не искат

следствието да се намесва в работите им, със сигурност мислят да завършат започнатото от шефа.

Разбира се, не показаха никакви документи — е, Вениамин Аркадиевич не се и надяваше. Лошо, документите непременно трябва да се вземат. Но докато няма солидни доказателства, че причината за убийството е именно финансовата дейност на асоциацията, няма да получи разрешение за изземане на документите.

Точка втора: „Марков“.

Ще смятаме за установено, че Марков е бил спонсор на Купата на Кремъл. Щом и двамата с Тарасенков са попаднали под куршумите и са загинали, значи има голяма вероятност това да не е било обикновено спонсорство, имащо за цел само да рекламира бирените заводи на Марков.

Въпрос: за какво е бил нужен Тарасенков на Марков?

Отговор: Тарасенков е бил нужен на всички, които желаят да укроят данъци — всички, които не са имали други подобни познанства. Разбира се, кагебистът и служител на ФСС Тарасенков е бил в немилост, но въпреки това връзките му в най-полезните сфери са се запазили. Да допуснем, че един такъв Марков, собственик на множество бирени заводи, иска данъчната инспекция да не се заяжда с него — така, да не разглежда много внимателно документите и да го пусне по живо, по здраво. Трябва да се уговори с някого. Но не може да отиде в данъчното, да размаха пачката с доларите и да се провикне: „А на кого да дам тука подкупа?“. Нужен е човек, който е на „ти“ с данъчната полиция. Например Тарасенков.

Марков пристига с въпросната пачка долари при председателя на тенисната федерация Тарасенков и казва: ето ви пари за провеждането на Кремълската купа. И между другото подмята: така и така, данъчната инспекция не ме оставя на мира, не знам какво да правя... А Тарасенков пита: „Вие, драги, искате ли отчетни документи — колко и за какво сме изхарчили от вашите пари? Или ще минем без тях?“. „Разбира се, че ще минем без тях — какво говорите, защо ни е тази отчетност...“ — отговаря Марков. И край. Нищо не е казано директно, но всичко е ясно: биреният барон е спасен от придирчивите инспекторски проверки, а Тарасенков ще изхарчи от Марковите пари три рубли за два транспаранта, да украси стадиона, а останалите ще сложи в джоба си.

Ох, все пак непременно трябва да имам документите на тенисната федерация.

Извод: Тарасенков играе заедно с Марков — това са Великите Комбинатори.

И какво от това?

Наистина, какво от това? Каква разлика дали Марков и Тарасенков са бандити, или не са? На Вениамин Аркадиевич му беше ясно дори без всякакви доказателства, че Марков и Тарасенков са бандити. Сега трябва да изясни кой може да е поръчал убийството на самите бандити, а това не е лесен въпрос. Няма да е данъчната инспекция, която не е могла да пипне Марков, не са и онези, които Тарасенков е обирал... Между другото, кого е обирал Тарасенков — това е философският въпрос. Пак изобщо не отричаше факта, че Тарасенков е крадял от държавата. Наистина не го и потвърди, но Тур ще го притисне по въпроса. От държавата значи — в крайна сметка от пенсионерите... Не е сигурно, че ако тези пари не ги беше откраднал Тарасенков, нямаше да ги открадне някой друг, но това вече са детайли. А Тарасенков преспокойно е обирал именно пенсионерите. Така че е заслужил участта си — направи извода Вениамин Аркадиевич и премина на следващата точка.

Сега оставаше да приобщи към двамата мафиоти пострадалата заедно с тях Арбатова — от това съчетание непременно ще излезе нещо.

Точка трета: „Арбатова“.

„В хода на разследването се изясни, че Арбатова и Марков са имали интимни отношения. О, господи, не пиша отчет. Е, имали са и какво? Не са ги премахнали от ревност я, щеше да заприлича на детска градина. А Тарасенков е попаднал случайно под куршумите — аха, минавал оттам. Дали да не опитам да напиша любовен роман? Както съм затънал в разни глупости.“

— Клаава, Клаава! — извика Тур към тъмната кухня.

Клавдия Степановна го чу от стаята си и бързо дотича в кухнята.

— Да не се е случило нещо?

— Нещо важно ли ти прекъснах? — попита виновно Вениамин Аркадиевич.

Клавдия Степановна се усмихна и излезе на балкона при него. Той веднага отстъпи на жена си креслото, но тя поклати глава и се

подпря на перилата. Тур застана до нея.

— Как мислиш, ще мога ли да напиша един любовен роман?

— Каквооо? — Клавдия Степановна се закашля и погледна подозрително мъжа си: — Ти да не си се влюбил случайно?

— Е, Клава, не си добре... На кого съм нужен аз, старият глупак, освен на теб? Просто изграждам версии — една от друга по-ярки. Само сядай и пиши роман.

— Веня, няма нужда да пишеш любовен роман. Защото, все едно, ще излезе с милиционерски уклон, права ли съм?

— Има си хас!

— И няма да излезе любовен роман, а така нареченият „женски детектив“. Знаеш ли колко е ужасно?

— Не знам, но ти вярвам... Клавочка, изобщо тази Арбатова е страшна певица, нали?

— Коя Арбатова?

— Ами певицата.

— И какво пее?

— Ох... Ами това: ла-ла-ла-ла-ла, ла-ла-ла-ла-ла... — Тур се опита да изтананика мелодията на една от песните на Арбатова, но излезе нещо ужасно.

Клавдия Степановна прихна, но моментално изпя мелодията и поправи грешките: през дългия им съвместен живот тя беше изучила толкова подробно Тур, че можеше точно да познае какви са нотите и как може да ги преобрази.

— Така ли е?

— Браво, Клавочка, тя така пее.

— Не, не съм чувала такава песен.

— И слава богу, защото в нея няма нищо хубаво.

— Защо, тази певица да няма дело при теб?

— Абе имаше покушение срещу нея... Или не срещу нея, но е била засегната и тя... Разбира се, може да се окаже, че в желанието си да убият именно нея са засегнали останалите, но едва ли ще е така, защото убитите са истински бандити, а тя... е, Клава, има една грозна дума, но не мога да я кажа в твоє присъствие.

— Веня, защо не си легнеш? Утре трябва да ставаш рано, все едно, на работа ще се занимаваш с делото, поне сега си почини...

— Ей сега ще дойда, не се притеснявай. Само да довърша една мисъл и край.

Клавдия Степановна отиде да спи, а Тур седна на мястото си и разбра, че просто не може да разглежда версията, почиваща на любовната връзка между Арбатова и Марков — толкова му беше противно. Изобщо при разследването на всичко, свързано с шоубизнеса, му призлява — там е пълно с мръсотия. Само да вземем Арбатова: жената има две деца, а се мъкне с когото ѝ падне!

Добре тогава, точка четвърта. Ростовската версия — най-апетитната, най-стройната, Тур я остави за „десерт“. Булих продължаваше да работи в Ростов и Вениамин Аркадиевич беше много доволен от докладите му.

„Оперативниците от Ростов на Дон разполагат с информация за някой си Пронин (прякор Атамана). Пронин е голям бос, оказва се, че с изкупуването на ростовските бирени заводи, изправно плащащи на Атамана своя дял, Марков го е лишил от щедра хранилка. Така че Пронин и компания са реалните хора, които никак не са обичали Марков. Толкова много не са го обичали, че спокойно са могли да поръчат убийството му.

Макар че всъщност не разполагаме с нищо друго, освен с догадки. Ростовските оперативници са с вързани ръце, не могат да се занимават с дело, което не е възбудено. А едно дело може да бъде възбудено само ако се тръгне от реални факти. Като хванем изпълнителите, като докажем, че са свързани с Ростов, тогава те ще започнат да разследват Атамана, а в противен случай — на какви основания?“.

От улицата се разнесоха пияни гласове, шум от сбиване. Тур стана от фотьойла, наведе се през перилата, но не видя нищо: както винаги, уличните лампи пред дома му бяха счупени до една.

Какво става, помисли Тур. Не можем да арестуваме Атамана заради евтин формализъм. Ето, няма възбудено дело! Трябват основания! Изпълнители! Когато хванем изпълнителите — бездруго всичко ще научим. И много ясно, не са виновни момчетата, а тяхното началство, което не им разрешава да се отклоняват „заради разни дреболии“.

От време на време Вениамин Аркадиевич започваше да идеализира миналото. Сега напълно и изцяло беше съгласен, че преди

някакви си петнайсет години в подобна ситуация цялата ростовска милиция щеше да се хвърли на помощ на московските ченгета. Имаше времена, когато всички органи работеха съгласувано не за „звездички“, а за общото дело...

Добре де, остана последната точка.

„Въпросният Атаман — Пронин — написа Тур, — е любовник на певицата Маша Разторгуева. Разторгуева е родена в Ростов. Интересува ни главно обстоятелството, че е основната конкурентка на Кристина Арбатова. Разторгуева и Арбатова са на нож май от люлката. (Пфу, пак този шоубизнес...)

Излиза, че въпросният Пронин е имал мотив както за убийството на Марков, така и за Арбатова. А това вече е сериозно.

Как се връзва Тарасенков с всичко това?

Не, трябва, трябва да се търси около Атамана, там ще видим, че отвсякъде стърчат ушите на Тарасенков.

Изводът? Да докладва на Гигантов и да изиска официалното включване в следствената група на ростовски колеги.“

Тур затвори шумно дневника, прибра го в бюрото. Внимателно разви найлона, грижливо огъна работното си място. След това отиде в кухнята, дръпна лампата от розетката, хвърли щепсела на балкона и като се върна там, прибра и него под найлона.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

1 юли

В кабинета при Денис свойски влезе човек на зряла възраст, ако се съди по походката, облечен с фирмена блуза с невероятни размери, дълги ръкави и надпис „Билайн“ — можеше да стане дори на борец по сумо. На главата носеше огромна шапка във вид на мобилен телефон, който изцяло скриваше лицето му, в ръката си държеше обемисто куфарче.

— Свалям ви шапка! — Денис се усмихна и кимна към един стол. — Вие сте първият търговски агент за годината, който успява да проникне в „Глория“. Видяхте ли надписа на входа? „Гарантираме безплатна лоботомия на представителите на канадските и други подобни компании.“ Обещавам ви, че това няма да важи за вас, ако разкажете как успяхте да се промъкнете. Дори ще взема вашия ценоразпис.

— Елементарно! — Агентът свали телефона от главата си и се превърна в експерта Милявски. — Казах, че съм клиент, а това е маскировката ми. Ама че пече навън! — Той настървено съблече тениската, избърса мокротото си лице с кърпичка, премести креслото в ъгъла — да е по-близо до климатика — и започна да си вее със същата кърпичка. — Минавах наблизко, рекох да се отбия за минутка — произнесе той, след като малко си отдъхна.

— Кафе или чай? — предложи Денис, като се направи, че нищо необикновено не се е случило — посетител като посетител, просто носи телефон на главата си, всичко е напълно делнично.

— Не, благодаря, след това. Ако питате честно — сладолед искам. Домашен.

Денис размаха ръце. „Щом кафето ще е след това, значи хич няма да е за минутка, така трябва да го разбирам.“

— Чух, че сте имали честта да се запознаете с легендарния Вениамин Аркадиевич Тур?

Милявски се настани по-удобно и с това потвърди предположението, че предстоящият разговор няма да е за минутка. Постави куфарчето върху коленете си, но не бързаше да вади нищо от него. „Даде да се разбере, че не е дошъл с празни ръце. Но не благоволи да премине веднага към въпроса, реши първо да направи експрес допитване дали може да ми се довери. Нека, нека. Интересно дали Тур има отношение към това, или го каза просто така, между другото?“.

— А Тур — той е голяма работа! — каза Денис с чувство.

— Има какво да разказвам на внуците.

— Да — промърмори Милявски и се усмихна на нещо свое. — Вениамин Аркадиевич не е кой да е... Да!... А аз имам малък проблем. Дори не ми е удобно да говоря. С една дума, на единия компютър, иззет от нашите общи познати бийтълси се задейства вирус. А аз не го забелязах навреме. Част от информацията се загуби, не че е толкова много, но все пак не е приятно. Знам, че точно от този компютър копирахте нещо. По-точно всичко наред.

— Всъщност не всичко, а каквото се събра на диска. — Денис също се разположи по-удобно в креслото и даде да се разбере, че е готов да слуша по-нататък и е възприел историята с вируса по съответния начин — като предлог и нищо повече. Милявски няма да прави маскарад заради такава дреболия. Понеже гостът мълчеше, Денис добави за всеки случай:

— За бога! Не е проблем, както казва един мой познат. Макс ще ви запише всичко, което имаме по „Бийтълс“.

— Е, какво, много се радвам, че не отказвате да сътрудничите на официалното следствие. Май вече ще пия чай. — Милявски направи пауза, за да може Денис да каже на секретарката си, но поради отсъствие на такава Денис собственоръчно пусна чайника. — Апропо, а официалното следствие също ли си сътрудничи с вас? Добросъвестно или само когато сметне за нужно?

Денис сви неопределено рамене, направи се, чене разбира същността на въпроса. „Знаете ли, уважаеми господин експерт?! Това вече е нахалство. Ако имате да казвате нещо — говорете. Иначе вървете на друго място да душите неизвестно какво с непонятни цели.“

— На единия компютър, на Ратников, се намери чертеж на работа килър от Покровско-Глебово — поясни Милявски. — Наистина

е чернови вариант, но въпреки това... Дудинцев нищо ли не ви е казвал?

„А така! Излиза, че Тарасенков е приел смъртта от ръцете на агрегата, изготвен от собствената му кантора. Тоест... Образецът не е сериен — експериментален е и не са го пробвали върху котки. Значи производителят е трябвало да отговаря за бойното приложение. Тоест...“.

— Да! — Милявски кимна и вдигна високо веждите си. — Да, и още веднъж да! Тук има над какво да се помисли. Такъв проект не може да мине незабелязан, той трябва да бъде ръководен от шефа на организацията. Лично от Тарасенков. От началото и до края. Да не говорим пък за премиерата! Но в случая имаме противоречие, не намирате ли?

„Премиерата наистина не мина много по неговия сценарий.“ Денис наля чая и занесе чашата на Милявски, мръзнец на мястото си — от климатика направо вееше студ.

— Зелен, най-доброто средство против жегата. И тъй — Денис се върна на мястото си, — остава да предположим, че Тарасенков прекалено се е доверил на някакъв неуловим младеж, който се разхожда с паспорта на Валерий Павлович Кулаков. Но е възможно организацията да е с по-разклонена структура. А младежът на свой ред да се е продал на онзи, който му е платил повече или е решил, че му е станало тясно да работи като подчинен на Тарасенков и е време сам да оглави бизнеса.

Милявски направи кисела физиономия:

— Сам? Едва ли. Такова предприятие може да оглави само човек, който, първо, се движи във високите сфери и, второ, редовно общува с множество най-различни хора. Трябва да има допирни точки с потенциални клиенти и възможност да се срещат безпрепятствено, без да предизвикват подозрения.

— Да, имате право — бързо се съгласи Денис, докато мислеше за съвсем друго: „Каква е разликата дали кантората е прекупена, дали младежът е овладял всичко, или е бил някой, който е стоял над него?! Важното е, че сега не се занимаваме с археологически разкопки. Едно е спокойно да ровиш останките на «Бийтълс» и да търсиш следи от работата им против Минчев, съвсем друго — да разследваш жива, функционираща структура, още повече когато са прекъснати всички

краища. А Кантората^[1] като че ли живее и диша с пълни гърди...“ — Моля? Извинете, не ви разбрах?

— Излиза, че Дудинцев не ви е споменал нищо — повтори Милявски, уж случайно разсъждаваше на глас, но от повторението се получи прекалено натрапчиво.

— Е, в края на краищата аз не се интересувам нито от „Бийтълс“, нито от Тарасенков — започна Денис да оправдава Дудинцев, — а само от един конкретен епизод: следенето на Минчев, проверявам версията за убийство или докарване до самоубийство. А и резултатите от експертизата, най-общо казано, са следствена тайна, в дадения случай това не е формалност, която може да се пренебрегне заради интересите на делото, а изключително принципен момент.

Милявски поклати иронично глава.

— Тур също ли не се занимава с всичко това, или тайната на следствието важи и за него?

— При цялото ми уважение към побелелите коси на Тур, той е старо упорито магаре! Ако фактите не се побират във версията му, те трябва да бъдат потвърдени напълно железобетонно. А вие сам казахте: чертежът е чернова. Така ли е?

Милявски още по-силно заклати глава и целият засия в иронична усмивка:

— Ако фактите не се побират във версията на Вениамин Аркадиевич, той ги пренебрегва. А ако на това отгоре са и недостатъчно убедителни, той може да напише и донос. Но е необходимо да му бъдат представени, както изисква наказателнопроцесуалният кодекс. Разбира се, най-добре в писмен вид. А по отношение на железобетонността и аз не съм вчерашен. Но никой не ме е молил да обосновавам важността на дадената улика специално за Тур. Има и други някои моменти, но с ваше позволение ще премълча за тях, бездруго ви съобщих достатъчно, за да можете да си направите съответните изводи.

Денис не отговори нищо и заби въпросително поглед в куфарчето на Милявски.

— Донесох ви информацията относно Минчев, която успях да извлека — каза Милявски и най-накрая прие деловия тон и скри неприятната усмивка на човек, който отдавна е разбрал световния заговор. — В замяна бих искал да помоля вашия прочут Макс да

помогне за пробива на една защита. Вече няколко дни се въртя с нея, а може да се окаже, че нямам повече, разбирате ли ме какво искам да кажа? — Денис кимна, но Милявски сметна за необходимо да уточни: — Резултатите ще попаднат при някой, който не трябва да ги види, или ще духне нов вятър и изобщо ще бъдат скрити.

„Значи в подразделение «Р» из кабинетите не се разхождат нужните хора и не духат нужните ветрове. И всичко е толкова сериозно, че господин Милявски е принуден за изпълнение на служебните си задължения да прибегва до помощта на частни лица и да се крие под маската на мобилен телефон. Понеже като честен, но скромнен човек не може нито да се примири с това, нито да се бори открито. Страшно интересно!“.

Денис прати Милявски на грижите на Макс, а сам той се зае със zip-диска с материалите по Минчев. Това бяха няколко отчета и файлове с аудио записи.

Първо вървеше кратка справка: адресни данни за Минчев и Шапиро. „... Шапиро Валентин Маркович. 800 долара за информация за общинския договор. По-нататъшното сътрудничество изглежда безперспективно...“ — никакви подробности. „1 юли. Шапиро. Х.“ — а това е кратко и ясно.

„... 15 май... 10:37. Обектът влезе в кметството. 10:51. Прие го заместник-началникът на отдел «Здравеопазване» С. Е. Правоглазов. Приложен запис...

Минчев: Добър ден.

Правоглазов: Господин Минчев! Аз съгласувах вашия въпрос в отдел «Образование». Всичко е според уговорката. Има финансиране за Тимирязевски окръг. Тринайсет училища, това са примерно хиляда полилея.

Минчев: Добре, макар да не е съвсем това, за което се уговаряхме. Разговорът беше за деветнайсет училища от Тимирязевски окръг, това са хиляда и триста хиляда и четиристотин полилея. А какво става с Бутирка и Марфино?

Правоглазов: В общинското управление възникнаха малки финансови проблеми. Има недостиг примерно на петстотин хиляди. Но дори да се уреди, едва в средата на ноември може да се приеме положително решение при благоприятни отзиви на специалната

съвместна комисия на нашия департамент и тимирязевския отдел «Образование».

Минчев: Мисля, че въпросът с недостига на финансиране ще се реши без проблеми. Но ноември категорично не ми върши работа. Прекрасно разбирате, че по време на учебната година в училищата не е възможно да се работи нормално. В най-добрия случай само в почивните дни или нощем. Аз съм готов да разгледаме въпроса за разширено финансиране, но при условие че с Бутирка и Марфино всичко бъде решено не по-късно от средата на юли, за да успее да завърши работата за началото на септември. И трябва да стигнем ниво четири хиляди полилея, това е условието, при което ще мога да изпълня всички поети ангажименти, както се бяхме уговорили.

Правоглазов: Добре, ще се постарая да ви помогна. Мисля, че допълнителното финансиране ще е някъде осемстотин-деветстотин хиляди. Вдругиден лично ще ви телефонирам и ще съобщя точната цифра...“.

Имаше запис и на разговора в общинския отдел „Образование“, само че Минчев се държеше значително по-нагло. А също и запис на песни под душа (изглежда, Минчев е любител на поп парчетата, особено на Губин и Алсу, но не е умеел да пее) и цинизми с момичето, което разнася пица из офисите. Най-любопитните сведения се отнасят за 25 май.

„... 14:55. Офисът на Чинчов, стенограма (в офиса има ремонт, затова качеството на записа е ниско), не успях да установя събеседника, вероятно е един от служителите.

Минчев: Вчера... Този... Правоглазов! Дори върна мангизите! Представяш ли си, а?! Бил имал проверка, моля ти се! Някаква... била ме наклепала! А мен...?! А пък днес съвсем случайно научих, че «Лукс» има договор за нашия проект с училищата! Да... кой е този «Лукс»?!

?: Съвместно...

Минчев: Абе знам! Нямаат никакви мощности, те в мазето ли ще сглобяват полилеите?

?: Имат цех в базата на научноизследователския институт «Газапарат», правят хиляда и петстотин месечно, проверих. Планират разширение и...

Минчев: Добре де, това с училищата е мижава работа, в края на краищата там не можеш да се разгърнеш. Но току–що... (В Южно Бутово!

?: Как?! За пет хиляди полилея?! Кой?

Минчев: «Променерго»! Ако зад това стои пак «Лукс», значи със сигурност ни предава някаква... от нашите! Иначе вече не знам какво да мисля. Просто...“.

Разбира се, много любопитно, но нищо ново.

Денис надникна в мазето при Макс. Там кипеше работа и не се виждаше краят ѝ. Той се върна в кабинета си, прегледа пак записите, сръбна от чая, уби още един час, пак надникна при Макс и реши, че трябва да остане, в противен случай те никога няма да свършат. На всеки две минути Макс и Милявски казваха: „Вече край!“ — и така продължи повече от два часа. След поредното подобно изказване Милявски неочаквано стана и си облече „билайновския“ камуфлаж.

— С една дума, не съм бил тук, нищо не сте видели, окей?

— Е? — поинтересува се Денис, след като нетърпеливо изпрати с поглед експерта.

— Хайкин е изкупил цялото предприятие на Тарасенков — измърмори Макс. — Не ми виси над главата, сега ще го форматирам като хората и ще ти го донеса!

Все пак Денис остана и започна да чете онова, което успяваше да види през рамото на Макс.

Макс трябваше да се примири и мимоходом да прави пояснения:

— С една дума, тук отначало са отчетите за външното следене на Хайкин, след това външното следене на Хайкин изчезва яко дим и тръгват отчети вече за него от наблюдението на Тарасенков. Това е, сядай и чети.

Денис прочете сума ти интересни подробности, но интересни за някой друг, например за Турецки. За него, за Денис, нямат значение. А Макс изрази същността с едно изречение: „Хайкин е купил цялото предприятие на Тарасенков, цялото с парцалите.“

„Какво пък, Милявски се появи страшно навреме с проблемите си. Свършена е огромна работа. Трябва да звъни на Турецки, нека хване Хайкин за яката, нека му сгрее задника, а на мен да остави едно

парченце — незаконното подслушване и прочие незаконни действия, нанесли морален и материален ущърб на господин Минчев, царство му небесно. Амин.“

Но Турецки пак беше отлетял за Сибир, за да търси тръбите, и не отговаряше на мобилния. Наложил се да търси помощта на чичо си, макар Денис никак да не обичаше да го прави, но в дадения случай не се старал за себе си, затова го потърсил без угризеност на съвестта. И както стана ясно, пак напразно — има магнитна буря, няма връзка с подвижното селище на строителите и няма да се възстанови поне за едно денонощие.

---

[1] Жаргон за КГБ (ФСС). — Б.пр. ↑

В. А. ТУР.

1 юли

Чайникът се наклони заплашително, люшна се и най-накрая се преобърна. Тур изпищя и се хвана за изгореното коляно. Не е шега — вряла вода!

— Казваше ми мама — не се люлей, Веня, на стола... — измърмори той и започна да си припомня народни средства против изгаряне, които може да намери направо тук, в зданието на прокуратурата.

Като че ли добре помага сок от столетник. Кой може да има тук от това растение? Нашите машинописки отглеждат цветя, при тях в отдела е истинска оранжерия, а не канцелария. Само че целият му панталон е мокър, не е удобно да излезе така в коридора, как ли пък ще стигне до канцеларията на жените. Добре де, няма да му окапят веждите от срам.

За късмет в канцеларията на следственото управление нямаше стълпотворение: сутрин работата не е много и момичетата са се пръснали да обсъждат младежките си работи с приятелки секретарки. При други обстоятелства Тур нямаше да пропусне да поразсъждава за упадъка на дисциплината в редовете на правозащитните органи, но сега това му беше от полза.

На бойния си пост беше останала само Елена Вячеславовна — една забележителна и дори феноменална личност. Осемдесетгодишната машинописка Елена Вячеславовна Прохорова беше най-възрастната служителка в прокуратурата, помнеше няколко десетки прокурори на столицата и затова за знаещите хора беше голям авторитет. Малцина в кантората можеха да се похвалят, че са общували просто така непосредствено със „старицата Про“ Но някои, избирани за доверени лица от Елена Вячеславовна по известен само на нея принцип, разказваха, че обикновено сурова и немногословна, понякога Прохорова може да се разпусне: да удари яко водка и да изтърси

неимоверно количество „прокурорски вицове“ — с хумор и пиперлии думички.

Тур никога не беше пил с Елена Вячеславовна — главно защото самият той беше напълно равнодушен към пиенето. Но „старицата Про“ го познаваше, макар да го смяташе за „млад и зелен“ — впрочем поради възрастта си имаше безспорното право да смята за такива всички, в това число и самия прокурор на Москва.

Във всеки случай с Тур имаха една обща любов: и двамата не признаваха никакви други цигари освен „Беломор“. При това и двамата страшно се дразнеха от всеобщата компютризация. Но никой не можеше да накара насила Тур да седи с часове зад омразния компютър, докато Елена Вячеславовна трябваше да страда: от няколко години бракуваха пишещите машини в прокуратурата и ги откараха някъде, а машинописките задължително ги сложиха на електронните чудовища. Като не искаш да се преквалифицираш — сбогувай се с работата!

„Старицата Про“ не можеше да си представи живота без прокуратурата, затова се наложи да се примири. Вярно, не спираше да мърмори по този повод и ако други служители в отговор на мърморенето ѝ само вежливо премълчаваха (никой не рискуваше да противоречи на Прохорова), то Тур всячески поддържаше Елена Вячеславовна. Впрочем и с думи, и с дела: още тогава, когато едва започваше въвеждането на компютрите, той ходи в стопанския отдел и се опита да изиска — персонално, във вид на изключение — да оставят пишещата машина на Прохорова. Разбира се, нищо не излезе от идеята му, но „старицата Про“ оцени постъпката на Тур. Наистина не е известно от кого научи за това: Вениамин Аркадиевич не се хвалеше с благородството си, много ясно.

— Ах, моето момче, какво си направил ти — поклати глава Елена Вячеславовна, след като изслуша обърканите обяснения на Тур. — Браво, че дойде при мен и правилно си запомнил за сока от алое.

Тя загаси цигарата си „Беломор“, надигна се и откъсна с щедра ръка от стеблото на столетника две дебели листа.

— Като си отидеш в кабинета, разрежи ги по дължина — имаш ли с какво? Добре. После ще заключиш, ще си събуеш панталона, ще намажеш едно хубаво крака направо с меката каша, разбра ли? И ще бинтоваш останалото върху коляното, ето ти бинт. Между другото, сега

ще ти намеря ютия да си изсушиш панталона. Говори се, че днес щял да те вика шефът. Не върви да ходиш при него с мокри гащи, нали? — „Старицата Про“ басово се изсмя и бръкна в шкафа.

Тур дори не попита откъде Елена Вячеславовна знае, че го вика Главният — все едно, няма да му каже. Тя си има такава слабост, обича да бъде малко загадъчна. Като всяка жена. Той ни най-малко не се учуди и че Прохорова държи в канцеларията си ютия: прокуратурата за нея е втори дом, ако не и първи, и тук тя не може да няма всичко необходимо.

Щом се върна в кабинета и оправи пострадалия си крак (докато размишляваше дали е удобно да се покаже пред секретарките и машинописките такъв мокър и нещастен, на коляното му успяха да изскочат ужасни мехури), Тур просна неловко панталона на бюрото и започна да го суши. За дългите години семеен живот той напълно отвикна да си служи с ютията, върху панталона му неизвестно откъде започнаха да се появяват излишни гънки, на това отгоре събореният чайник продължаваше да се търкаля на пода в локва вече изстинала вода и докато кръстосваше из стаята, Вениамин Аркадиевич успя да си намокри и чорапите.

Дяволски му се искаше да звънне вкъщи, да се оплаче на Клава от злата съдба. Потисна тази мисъл не без усилие, доизсуши и obu панталона си, за малко да свали с такъв труд направената превръзка. После намери в шкафа парцал, избърса пода и тъкмо щеше да сложи чайника, за да пие най-накрая чай, се сепна: наистина снаряждът не попада два пъти в една и съща яма, но щом днес съдбата не го обича, няма какво да я изкушава.

Секретарката на Гигантов позвъни веднага щом Вениамин Аркадиевич оправи хаоса в стаята. Както беше предрекла Елена Вячеславовна, Гигантов очакваше старши следователя с доклад.

От нетърпение Тур усети сърбеж в дланите. Имаше какво да каже на прокурора на Москва: преди нещастния случай с чайника беше успял още веднъж хубавичко да разгледа всички материали по делото и напълно се убеди, че вчерашните му идеи на практика изцяло и напълно се подкрепят от процесуални документи.

Бюрото на Гигантов беше поръсено с хлебни трохи. Той никога не посещаваше стола, затова вечно дъвчеше сандвичи на работното си място. Разбира се, не ядеше пред подчинените си, но трохите говореха

сами за себе си — изглежда, прокурорът не беше приучен да почиства маса. Но пък клавиатурата на прокурорския компютър беше девствено чиста: явно техниката стоеше в кабинета изключително за „тежест“ и бе призвана да свидетелства, че Гигантов не изостава от прогреса за разлика от някои несъзнателни служители.

Прокурорът на града гледаше Вениамин Аркадиевич под вежди и не беше ясно дали слуша следователя, или къркоренето на собствения си стомах. Когато докладчикът стигна до думите „да се арестува Пронин“, Гигантов подскочи:

— Как така веднага да се арестува?

— Само веднага е възможно. Ако започнем да го усукваме, само ще изплашим Атамана, тогава върви го гони.

— Вениамин Аркадиевич, много се горещите. А в какво да обвиним Атамана според вас? Незаконно съжителстване с певицата Разторгуева?

На Тур му стана горещо.

— Другарю прокурор, ще разрешите ли да отворя прозорчето?

Гигантов се надигна демократично, отиде до прозореца и го разтвори.

— При ареста ще намерим в какво да го обвиним — занарежда Вениамин Аркадиевич, предвиждайки възраженията. — Той е свършил такива работи в неговия Ростов, че по който и параграф да го подведеш, все няма да сбъркаш. Във всеки случай е достатъчно за първите три деноноция. А през това време ще изтръгнем от него всичко, което трябва, и по нашето дело.

— А какво трябва? Както разбрах, Вениамин Аркадиевич, вие можете предварително да предвидите всичко, което той ще разкаже?

— Е, първо... Щом лично вие засегнахте въпроса за Разторгуева, нека започнем от нея. Това, че е любовница на нашия Пронин, вече го казах. С Арбатова (покушението срещу Арбатова нали е в рамките на нашето дело?) я свързва не само здравата конкуренция.

— Но също и нездравата?

— Горедолу е така. Вече споменах и за това, че преди година феновете на Разторгуева така са освиркали Арбатова в Ростов, че ще го запомни за цял живот...

— Първо я освиркват, а след това се опитват и да я убият за капак? — Гигантов иронично се усмихна.

— Още не съм свършил. Естествено, Арбатова затаява злоба. И наскоро, както изяснихме, се разиграва следната история: Арбатова предлага на Разторгуева — чисто в делови план — да участва в концерта „Песен на годината“. Там не можеш се промъкна без много силни връзки, които ще да си, а участието е много престижно. По всички канали се анонсира, после — директно излъчване, шум в пресата, тоест смятайте безплатна реклама.

— А какво общо има Арбатова? Тя ли командва там?

— Нали знаете какво е нейното семейство...

— Ах, да.

— И много ясно, всичко това не минава даром. Разторгуева ѝ връчва някаква неимоверна сума. Скоро започват анонсите, появяват се плакати по улиците, а за Разторгуева нито дума. Започва тя да проверява — няма я и няма да участва в концерта! Искане си обратно парите от Арбатова, а Арбатова уж нищо не знае: „Какви пари? Маша, няма всичко е пари? Нужен е талант, за да се участва в проекта...“. С една дума — гаври се с удоволствие и не ѝ връща парите. Разторгуева няма сили да разгласи историята — нали ще се опозори страшно! А чрез Атамана съвсем спокойно може да си разчисти сметките...

— И колко пари са играли?

— Засега не съм изяснил, оперативниците се занимават. Но ако вземете под внимание моята версия, аз съм готов да развивам темата и по-нататък...

— Безусловно ще взема под внимание версията ви. Но „вземането под внимание“ още не означава моментално да се арестуват и затварят всички наред! Освен това все пак аз съм само прокурор на Москва и не мога да подпиша постановлението ви за арест без достатъчни доказателства. Особено пък за някакви ростовски атамани.

— Ей богу, говорите с мен като с дете! — Тур започна да се ядосва. „Какво се е променило от момента на задушевия разговор на вилата? Нали тогава фактите бяха същите и дори по-малко, а Гигантов ги приемаше нормално...“. — Та вие можете да докладвате на главния, той ще подпише... Простете, че ви давам съвети, но моля да бъда разбран — това е мое дело и аз много, страшно много искам то да върви! И да дава резултати!

— Продължавайте да докладвате и без емоции, ако обичате — произнесе официално градският прокурор и Вениамин Аркадиевич се запъна.

— Имаме показанията на Арбатова, че е била „тарашена“ по повод на Разторгуевите пари. Не е сигурно, че са ростовчани, но със сигурност не са наши, московчани. А честно казано, кой друг ще се застъпи за Разторгуева освен ростовчани? В Ростов са нейните земляци, там е любовникът ѝ, че на кого друг е необходима? Като се вземе под внимание, че въпросният ростовски любовник е и бандит, тоест основната му дейност е да „тараша“ някого...

— А между другото — изведнъж се заинтересува Гигантов, — какво ви обясни Арбатова, защо не е върнала парите на Разторгуева?

— Тези госпожици обясняват само това, което искат. Не мога да я притисна както трябва — каква е тя в това дело? Потърпевша. А на какво отгоре разговарям с потърпевша като със заподозряна? Тя си знае правата...

— Добре. Освен това предположение — прокурорът съзнателно подчерта последната дума, „предположение“ — има ли нещо срещу Пронин?

— Освен това — Тур уж случайно пропусна думичката „предположение“, — освен това имаме Марков. Тоест... имаме Марков. В отговор на наше отделно искане ростовската милиция потвърди, че Атамана, лишен от контрола над мрежата от бирени заводи, изкупени от Марков...

— И какво? Марков платил парите, Атамана ги е получил. Така или не?

— Не точно. Заводът никога не е принадлежал на Атамана. Той отдавна си е точел зъбите за завода. И ето че аха да го лапне — и изведнъж Марков се спазарява с предишните собственици. И то за немалко пари. Атамана изобщо не е възнамерявал да плаща — имал е с какво да притисне предишните собственици. И за тях се е получила патова ситуация. От една страна — парите на Марков, а от друга страна — все пак Атамана е страшен, пази боже да обидиш такъв.

— И какво, избрали са парите?

— Именно. Между другото, ние ще продължим да разследваме Пронин и по-нататък...

— Е, разбирам какво имате предвид. И после?

— ... ако продължим да разработваме Пронин, аз ще изпратя запитване в Ростов дали предишните собственици не са имали неприятности във връзка с тази сделка. Бас държа, че е имало неприятности! Ако и там има трупове, то може да смятаме връзката за доказана...

— Е, е... Да допуснем — одобрително вметна Гигантов и Тур се окуражи.

— Тоест излиза, че е било много изгодно дори с един откос да се повали и Марков, провалил бизнеса на Атамана, и Арбатова, измамила Атамановата любовница...

— Така ли мислите?

— Искам да кажа, че за Пронин е имало смисъл.

— Е, добре. Но сега, Вениамин Аркадиевич, сам разбирате, че сме стигнали до най-слабото място. Защо е пострадал Тарасенков? Или злополучният откос по чиста случайност е улучил председателя на тенисната федерация? Ако ме питате честно, трудно е за вярване... Имайки предвид славното му минало...

— Нали и аз това казвам! Той наистина има богато минало. Да, засега не е известно как Пронин се вписва в това минало. Но не може всичко изведнъж! И ще разберем точно от Атамана. Когато го арестуваме. А засега можем да смятаме за установено, че Тарасенков е бил свързан с Марков с различни незаконни машинации. В частност по отношение на Купата на Кремъл...

— Вениамин Аркадиевич, драги мой. Помислете сам: вие твърдите, че Тарасенков е свързан с Марков чрез Купата на Кремъл. Тогава защо да не предположим — на същите основания, на които вие обвинявате Атамана, — че двойката е била ликвидирана именно заради връзките ѝ с въпросната Купа, а Арбатова просто е минавала наблизо? Или — „да арестуваме онези, които подозираме за покушението срещу Тарасенков и Марков, пък тогава ще изчоплим от тях за какво им е Арбатова“. Та това е едно и също! Вие свързвате Марков с Арбатова, оставяйки Тарасенков за девета дупка на кавала, а точно по същия начин могат да се свържат Марков и Тарасенков — игнорирайки Арбатова или дори Тарасенков и Арбатова, заобикаляйки Марков... Е, става по-сложно, но не говоря за това.

— И аз не говоря за това. Нямаме конкретни заподозрени във връзка с Купата на Кремъл, а във връзка с Ростов имаме. Дори нямаме

предположения във връзка с Купата кой и за какво може така да им се обиди... кой е бил заинтересован от това... Защото тези господа са харчили изключително държавни средства. Сега ще ви докладвам по-подробно по този въпрос.

— Няма нужда подробно... засега. Това е материал за съвсем друго дело. На което, изглежда, няма да бъде даден ход по причина на... кончината на обвиняемите. Чуйте ме — Гигантов изведнъж заговори твърдо и дори някак патетично. — Виждате какво се получава при вас: не търсим там, където трябва, където е делото, а там, където има заподозрян.

Носът на Тур изстина, кожата му настръхна, цялото му същество крещеше: „Не е вярно! Той преиначава!“. Но се налагаше да мълчи, разбира се.

— Знаете ли какво... — продължаваше Гигантов. — Мотивите, които приписвате на този Атаман, са прекалено възвишени. Хората, Вениамин Аркадиевич, рядко извършват шумни убийства просто за да си отмъстят, а не от съображения за изгода. Та в края на краищата Пронин не е чеченец. А и свещената мъст на чеченците в идеалния вариант е кръвно отмъщение, а не заради бирени заводи и съмнителни хонорари.

— Тоест смятате за несъстоятелна моята версия?

— Но защо? Просто трябва още да се поработи по нея. В края на краищата нали сам възнамерявахте да изяснявате нещо за парите между Арбатова и Разторгуева. И да разберете какво се е случило с тези, които са продали ростовския бирен завод на Марков. Спокойно можете да се занимавате с това. А после ще поговорим.

Тур стана неловко и излетя като куршум зад вратата. Кипеше — кипеше като чайника, който така непредпазливо събори сутринта върху панталона си.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

1 юли

— Оп-па-ла!

Без да откъсва очи от монитора, Макс вдигна победно дясната си ръка с устремен към тавана показалец. Денис го погледна въпросително под око: какво ли изрови компютърният гений? А Макс вече трескаво зачатка по клавиатурата. Нищо не обясни. При хакерите процесът на търсене или работният процес (без разлика) е свързан с пълно потапяне в себе си и невъзприемане на околната действителност. Как ли не му омръзва? Току-що три часа воюва с вирусите, вместо сега да отдъхне...

Може би щеше да попита Макс какво всъщност означава това негово „оппала“ и във връзка с какво го каза. Но го отвлече игривата мелодия на внезапно оживелия в кабинета му телефон. Денис се повъртя, без желание стигна до апарата и без желание вдигна слушалката:

— Да. Бюро „Глория“.

— Добър ден. Извинете, с кого имам честта? — пропя някой много културно в слушалката.

— Грязнов. — Той се отпусна на стола, кой знае защо предположи, че разговорът ще е дълъг.

— Много добре — с удоволствие проточи онзи глас отсреща. — Точно вие ми трябвате.

— Слушам ви. — Денис почувства, че сладникавият глас на невидимия събеседник започва да го дразни.

— Не бързайте да се горещите предварително, господин Грязнов — непознатият побърза да охлади разгорещеността му, сякаш доловил настроението му (явно се обаждаше мъж, и то доста млад).

— Откъде го измислихте? — измърмори Денис.

— Просто така, имам интуиция, нали разбирате.

— Добре де, какво има? Казвайте. Нямам много време.

— Приятно се общува с делови човек — непознатият най-вероятно издевателстваше. — И тъй ние с вас вече се познаваме задочно...

В същото време в кабинета нахлу тройката оперативници на „Глория“, доволни и отпуснати след обърнатата чашка по време на обяда (което не се случваше толкова често). Но като видяха как раздражението по лицето на говорещия по телефона шеф се сменя с внимание, и тримата замряха на вратата. Демидич, който искаше още от прага да изрази някакво съображение, така и остана с полуотворена уста.

Най-накрая Денис затвори телефона и погледна пристигналите:

— М-да. Често казано, само това не съм очаквал.

Ченгетата се спогледаха, без да разбират нещо.

— Появи се „Младежът“ — поясни Денис.

— Ама как, сам ли позвъни? — уточни Голованов.

— Аха. И ми определи конфиденциална среща. На четири очи. Конспиратор скапан.

— Е, и? — обади се Демидич.

— Какво „е, и“? Разбира се, че ще отида — отвърна Денис, надигна се от стола и разкърши изтръпналия си гръб. Щом улови въпросителните погледи на оперативниците, добави: — И за вас ще се намери занимание.

Той се разположи върху работното си място, изчака останалите да насядат.

— Значи така. Няма какво да умуваме много. А и времето накъсява. Срещата е за 16:00 в района на метро „Пражка“. Там има или парк, или горски масив. Не си спомням точно.

— Аз съм наясно — намеси се Демидич. — Там е паркова зона, стига до „Чертановска“.

— Чудесно — продължи Денис, — значи ти, Демидич, ще ме прикриваш, а Николай и Сева ще проследят след срещата нашия скъп „Младеж“... Всичко ли е ясно?

Ченгетата на „Глория“ закимаха дружно. Работата е традиционна и няма нищо сложно. Оставаха детайлите: времето и пътят, местата за дислокация, тръгването, възможните посоки на следенето. И четиримата сведоха глава над картата на Чертановски район на Москва.

— Ехо! — напомни за себе си Макс, временно бяха забравили за неговото съществуване.

Този път Денис не издържа и отиде да погледне монитора на отчаяния хакер. Разположената на екрана цветна картинка буквално го накара да се вцепени.

— Все пак паднаха в мрежите на Макс — изкоментира изображението на схемата на Пентагона Коля Шчербак, който надничаше през рамото на Денис.

— За такива работи онези момченца могат да намажат куршума — отбеляза Сева зад другото му рамо.

— Ще видим кой и какво ще намаже — усмихна се самодоволно Макс и се облегна на стола си. — Стига толкова, пет минути почивка. Какво ново на белия свят при вас?

— В Брайтън Бийч пак вали — отговори вместо всички Демидич.

— Всичко е ясно — не се учуди Макс, — поредната оперативна задача. — И затананика тихо: — И бързо станаха готови.

Наистина се приготвиха бързо. Само след двайсет минути, в 14:15, четворката ченгета от „Глория“ тръгна на „лов“, като остави руския хакер в горда самота да прониква в тайните и секретите на вражеското военно ведомство.

До спирка „Пражка“ на метрото стигнаха сравнително бързо, като се има предвид потокът коли по пътищата през това време от денонощието. Сева и Николай се шмугнаха напред: според сценария трябваше да пристигнат на мястото на срещата по-рано, да се ориентират и заемат място за наблюдение. Денис караше колата, без да бърза. Няма да закъснее. Зад него остана наскоро построеният на мястото на пазара търговски комплекс „Електронен свят“. След минута на кръстопътя с околоръстното Демидич го помоли да спре.

— Тук живее една позната — обясни той. — Ще изтичам, ще се снабдя с прикритие и те настигам.

Без да изпада в подробности около импровизацията на Демидич, Денис продължи по улица „Ален мак“ и само след триста метра отдясно, точно до пътя, видя първия ориентир — малък супермаркет. Огромните букви на табелката съобщаваха, че „Лондон бридж“ работи денонощно — двайсет и четири часа. Денис паркира на малката площадка до магазина, слезе, огледа се. Отдясно се нижеха гаражи,

охраняем паркинг, в дъното отляво — високи блокове. Той тръгна напред по улицата.

Веднага зад супермаркета се ширна пустош, превърната в поляна за почивка. Тук и там имаше пейки, одялани от греди, на които млади майки разменяха полезни съвети, без да забравят в това време да люлеят количките с любимите си рожби. Или пък пенсионери си разправяха последни новини. С една дума — обикновена картина за подобни места.

Денис мина по пътеката под дървената арка в стил горска къщичка. Срещу него идваха връщащи се от разходка собственици на кучета с питомците си или просто любители да подишат чист въздух. Отпред, на сто метра, започваше горският масив. Именно там „Младежът“ му определи среща. Денис знаеше, че някъде наблизо го наблюдават Сева и Николай. Не ги виждаше, но усещаше присъствието им, уверен, че в нужния момент няма да го подведат. Макар че...

Всичко е твърде странно. И самото позвъняване, и условията за срещата. Всичко.

„Младежът“ трябваше сам да се приближи при него. А той, Денис, трябваше да се разхожда, без да бърза, може би да навърти не един кръг. И Демидич се изгуби някъде. А се бяха разбрали, че няма да изпуска от полезрението си Денис.

Сякаш в отговор на последната му мисъл чу зад себе си силен лай и нещо меко се търна в крака му. Денис се изви. Млад кокер шпаньол заинтересувано душеше крачола му.

— Не се бойте, не хапе — побърза да го успокои изникналият на пътеката Демидич, който ловко закачи каишката към нашийника на кучето и го задърпа след себе си. — Киня, бегом, бегом.

Кучето дори не се заинати особено. Забрави за Денис, хукна весело след Демидич, изпревари го и вече с нов интерес задуши всичко, което виждаше пред себе си. Денис се усмихна вътрешно на изобретателността на оперативника си.

Пътеката започна да се изкачва вляво. Изглежда, заобикаляше и се връщаше на голата поляна. От двете страни се издигаха брези и смърчове. Не може да се каже, че много плътно ограждаха пътеката, но няма и къде да бягаш, ако стане нещо. А какво собствено трябва да стане? Денис дори се усмихна на предпазливостта си.

— Добър ден. — Внезапно прозвучалият до него глас го накара да трепне. — Точен сте. Това е похвално.

Денис рязко спря. Човекът от лявата му страна продължаваше да върви до него.

— Не спирайте — каза той, без да се обръща. — Хайде да се поразходим и да поговорим. Мисля, че има за какво.

— Без съмнение — с две широки крачки Денис догони мъжа.

— Имайки предвид заетостта ви, ще бъда кратък — продължи непознатият, пак без да гледа към събеседника си. — Ние не без основание смятаме, че вече достатъчно сте напреднали в делото, с което се занимавате сега.

— Да допуснем... — отрязва Денис.

— Та значи — говореше невъзмутимо „Младежът“ (а Денис не се съмняваше, че е точно той — напълно съответстваше на описанието, което му беше дал Бочаров). — Мога да ви уверя, че след смъртта на небезизвестния ви господин Тарасенков кантората е разформирана. С други думи, вече никой никого не следи.

— Приятно ми е да го чуя — усмихна се Денис. — Честна дума. Само че защо ми говорите всичко това?

— Резонен въпрос. Там е работата, че Борис Соломонович Хайкин премахна господин Тарасенков. И вярвайте, имаше за какво.

— Вярвам — обади се ченгето, поглеждайки равнодушно напред. На петдесетина метра Демидич увлечено хвърляше пръчки, а шпаньолът с не по-малко увлечение и страст ги намираще. — И какво от това?

Най-накрая „Младежът“ обърна към него лицето си, помълча, разглеждайки го от упор, и пак заговори, този път по-бавно и натъртено:

— Тур няма да се досети за това. Поради своето, извинете, скудоумие. А с подразделение „Р“ ние се разбрахме...

— Кои са тези „ние“? — прекъсна го Денис.

— Не е важно — избегна отговора „Младежът“. — Оставете само вие. Да, да — вие. Не се учудвайте. От това, в частност от Хайкин, прекалено много се интересува Александър Борисович.

— Турецки?!

— Същият. Та ние имаме делово предложение за вас: ако просто не съобщите на господин Турецки известна информация, онази

същата, което не е особено сложно, то подобна услуга ще бъде щедро възнаградена. В зелени парични знаци, естествено. Ще ви устрои ли примерно сумата десет хиляди долара?

„Младежът“ въпросително се втренчи в Денис. Той пък мълчеше. Но само за миг.

— Я се разкарайте, Валерий Павлович! — изгърси Денис изведнъж и замря на мястото си. Прекалено много му се искаше да натрие муцуната на самоуверения тип. Дори го засърбяха юмруците.

„Младежът“ веднага и безпогрешно улови смяната на настроението му и побърза да се сбогува, преди да му се случи нещо.

— Все пак бих ви помолил да помислите още веднъж — каза той и се сбогува. — Ще ви телефонирам. Довиждане. — И закрачи бързо напред край незабележимо наблюдаващия ги под око Демидич.

След минута фигурата му се скри зад завоя на пътеката. Денис се върна обратно. Задмина го мъж по анцуг, който тичаше в тръс. Срещна момичета ученички с огромен дог с каишка. Тъкмо изпревариха Денис, и пуснаха псето на воля. Последствията не закъсняха много.

Неистовият кучешки лай, разнасящ се нависоко и преминаващ в скимтене, накара Денис да се обърне. На стотина метра малкият кокер шпаньол отчаяно се хвърляше върху недоумяващия дог и при това кой знае защо подвиваше опашка.

Демидич успя да му закачи каишката и буквално го влачеше по земята, по-далеч от групата. След като догът безучастно продължи по пътя си, рунтавият храбрец се успокои и замаха с късата си опашчица, сякаш нищо не се е случило. Демидич вървеше след Денис и спазваше дистанция.

След петнайсет минути дърветата се отдръпнаха и отново се откри голата поляна. Денис забеляза „Младежът“ в далечния ѝ край. Онзи вече беше успял да пресече откритото пространство, по-рано от него бе завършил кръга из гората и завиваше зад супермаркета. Денис не се съмняваше, че Сева и Николай успешно ще се лепнат за него и ще доведат нещата докрай. Оставаше му да се върне в офиса и да изчака завръщането им. И да вземе със себе си Демидич с четириногото му „прикритие“.

Когато върнаха на стопаните му разходилия се и изпълнил оперативната работа кокер шпаньол Киня, Демидич и Денис се

засилиха към „Глория“. Но преди да успеят да се отдалечат на половин километър от „Пражка“, мобилният зазвъня. Денис изслуша обаждането, подхвърли: „Добре. Чакам в офиса“ — и изключи. Естествено, обаждана се ченгетата, тръгнаха след „Младежа“ Денис нетърпеливо натискаше газта, сякаш от това зависеше резултатът от операцията и изобщо цялото разследване.

В „Глория“ чакаха повече от час, докато се появиха Сева и Николай. Видът им не обещаваеше нищо утешително. Личеше и с невъоръжено око: едва престъпили прага, и двамата сведоха очи.

— Такаа — проточи Денис, пронизвайки оперативниците с поглед. — Както разбирам — изтървали сте го.

— Аха — измърмори Сева.

— И защо го изтървахте?

— Ами той пресече пътя на един трамвай и се изплъзна — опита се да се оправдае Коля Шчербак. — А ние заседнахме на светофара. После, когато скочихме на зелено, оня вече беше изчезнал. Измъкна се мръсникът. Изпари се като призрак.

— Сигурно се е изпарил. — Демидич беше язвителен.

— Е, ние помислихме, че е свил по „Варшавка“. Отидохме — а там чисто.

— Сигурно се е измъкнал през дворовете — предположи Сева.

— Направо като на кино. — Денис се отпусна тежко в креслото. — И забеляза ли ви?

— Не можа. — Николай сви рамене. — Може би за всеки случай, за презастраховка.

— Може и така да е. — Денис почувства, че настроението му непоправимо отива към разваляне. Изпари се страстта на ловеца, както преди час самият „Младеж“ се изпари пред очите на хората му.

— Трябва да има и друг ход. И то не един — обади се Макс, размишлявайки за нещо свое.

Загледан в гърба на заседналия на компютъра хакер, Денис изведнъж помисли, че Макс е прав, хиляди пъти е прав. Играта с „Младежа“ едва сега започва.

В. А. ТУР.

1 юли

Ето на, само това не стигаше, за да е пълно щастието му. След кратко почукване, на което Тур едва успя да отговори, вратата се поотвори и в нея се пъкна красивата — дявол да я вземе — глава на онзи глупак Дудинцев. Тур кимна — какво да прави! — и подполковникът прекрачи в стаята, разположи се срещу следователя и се приготви да говори.

Вениамин Аркадиевич някак се изхитри да не си спомня за неприятностите в лицето на Дудинцев, но изобщо беше невъзможно да игнорира това момче. Искаш, не искаш, налага се да работите заедно.

„Няма да го допусна до моята версия — помисли Тур. — Ще направи поразии, млад и буен. И дано да не ми подхвърли своите съображения — такива, че да ми провалят делото.“

— Е, подполковник, с какво ще ме зарадвате? — Следователят вложи във въпроса целия си възможен сарказъм и, разбира се, това не остана незабелязано от събеседника му. Впрочем той бездруго знае как се отнася „старшият другар“ към съмнителната му дейност. — Та какво криете? Вадете картите си, скъпи, вадете картите!

— Вече имам известен напредък, Вениамин Аркадиевич. — Дудинцев се опитваше да говори колкото се може по-вежливо.

Тур го заболя сърцето. Така и предполагаше — „напредък“. Знаем ги ние вашите спецназовски „напредъци“.

— Говоря за нашия общ познат Тарасенков — продължаваше подполковникът. — Станаха ни известни някои от неговите тъмни сделки.

Следователят малко си отдъхна: тъмните далавери на Тарасенков никак не противоречаха на неговата собствена концепция.

— А, значи и вие се натъкнахте на тази нещастна Купа на Кремъл? — „Браво, браво, подполковник. Младо-зелено, а май си разбира от работата.“

Тур забеляза с неудоволствие, че Дудинцев се намръщи. Да не се смята за най-умния?

— Не, не става дума за Купата. Макар че кой знае какви ги вършат, но ние не сме се ровили там.

— А, не сте имали време! — „Значи рано съм ви похвалил, рано... Занапред ще бъда по-предпазлив.“

Нещо днес Тур нямаше успех с язвителността. Не че не беше язвителен, но се получаваше някак жалко, а не блестящо, както му се искаше.

„Не съм уверен в себе си, ето какво. Не, не точно това. Уверен съм в себе си, но не съм много уверен кой ще ме подкрепи. Гигантов не ме одобри — а аз вече съм се разкиснал. Какво, да не съм парцал, че да завися толкова от мнението на шефовете? Разбира се, ако Гигантов беше ме подкрепил, изобщо нямаше да разговарям така с това момченце... Не, старче, остави ги тия. В края на краищата ти си Тур, а «Тур — това е диагноза» — както се шегуват при нас! Затова си остани Тур. Никой няма да те сломи.“

Той се ободри.

— Та какво казвате за Тарасенков?

— По наши сведения Тарасенков може да се е сбoguвал с ФСС, но не е било напълно. Вие нали знаете за скандала с мафиотската охрана?

— Знам... Но не разбирам откъде знаете вие, млади човече? — Вениамин Аркадиевич протакаше. Не, категорично не му вършеше работа версията, че убийството е подготвено от хора от ФСС. А, изглежда, разговорът тръгва нагам.

— Е как „откъде“, нали работя все пак по делото... Та значи официално са изхвърлили Тарасенков от органите, а всъщност все пак е изпълнявал някоя друга черна работа за тях. Това почти е доказано. Ето, чуите...

— Не желая да слушам вашите глупости! — Вениамин Аркадиевич най-сетне избухна. Това пале ще го съсипе. — Не може Тарасенков да е помагал на органите най-малкото защото там никой няма да приеме помощта му! Те го смятат за предател, разбирате ли това или не! Предател!

— Естествено, разбирам — Дудинцев започна да обяснява спокойно, като на дете, което още повече разяри Тур. — Да, те го

смятат за предател, но за тях, за органите, моралът е нещо гъвкаво. Те могат да приемат помощ от предател, без да им дреме на оная работа, простете за израза.

— За израза няма да простя! Ще ми говори с уличен език, докъде стигнахме, докладват на следователя като гамени.

— Е, още веднъж моля за извинение, повече няма да се повтори. — От времето на първата им среща Дудинцев явно се беше научил да се владее. Това бе неприятно. Ако беше избухнал, да нахлуе яростен в кабинета, както предния път — тогава Вениамин Аркадиевич можеше да празнува победа. Поне морална. Между другото, за морала. Моралът, видите ли, бил нещо гъвкаво. Всичко знае.

— Моралът, другарю Дудинцев, е нещо, което изобщо не е гъвкаво. А вие, доколкото разбирам, съдите за всички по себе си. Ако сте готов да сътрудничите с предатели, смятате ли, че и другите могат? — не мирясваше следователят. Сега ще накара този юнак да побеснее и пак ще отпразнува своята победа.

— Излиза, че защитавате хората от фесесето, така ли, Вениамин Аркадиевич? Кога са направили нещо добро за някой от нас?

— Първо, не се казва „фесесе“, а „ефесес“, Кирил Олегович — подкара любимата си тема Тур. — В руския език няма букви „фе“ и „се“, а само „еф“ и „ес“. Но това между другото. Да се върнем на делото: не аз ги защитавам, а именно вие. Какво си мислите — ще разкажете такава версия на някой по-старши и ще ви дадат да работите? Те, тези от ефесес, ще приберат делото при себе си, за да се оправят със своите хора вътре в кантората и да не изнасят кирливите си ризи навън. Ех, вие, подполковник...

— Благодаря за урока по лингвистика, повече няма да сбъркам „еф“ и „ес“. А по същество — не съм съгласен. Та ние не сме им подчинена структура. Какво значи ще „приберат“?

Препаленият оптимизъм на младежа започна да забавлява Тур.

— Добре, Дудинцев, продължавайте, слушам ви. Все едно, вашата версия е изсмукана от пръстите, така че няма да ме смаете.

Дудинцев въздъхна. Да, помисли Тур, днес е трудно да го извадя от равновесие. Изглежда, препалено е уверен в правотата си. И не е сигурно, че той, Тур, ще може да натрие носа на този хубавец. Е, да послушаеме какво има да ни съобщи...

— Ние намерихме фирмата, която се е занимавала с подслушването и така да се каже, с „душенето“ на множество и по-крупни, и по-дребни деятели. И изяснихме, че начело е нашият общ приятел Тарасенков, разбира се, по косвен начин, без да се показва на никого — тоест бил е. Разбира се, те са продавали информацията — Тарасенков няма да е Тарасенков, ако не изкара от тия неща мангизи... Ох, простете, Вениамин Аркадиевич, честна дума, няма повече да се изразявам така.

— Така, така. И какво, между другото? Занимавали се с подслушване, търгували с информация... Та такива фирми сигурно могат да се намерят с хиляди! Само не е ясно какво общо има ФСС. Не само те са свързани с такива неща.

— Мисълта за ФСС възникна, първо, във връзка с миналото на самия Тарасенков и, второ... Има там още един тип. Засега не сме го изловили, но непременно ще го пипнем. Разследван е по делото като „Младежа“, но всъщност се казва Валерий Павлович. По всяка вероятност от въпросния Валерий Павлович към ФСС вървят не просто нишки, а цели въжета...

— Е, хайде, чак пък въжета. Разполагате ли с доказателства за това, приятелю? Някакви свидетели?

Дудинцев мигновено сведе поглед.

— Свидетели... Имаше свидетели.

— Изчезнаха ли? — иронично се осведоми Тур.

— Премахнаха свидетелите — отговори дрезгаво подполковникът и на Тур за миг му стана страшно. Разбира се, всичко, което говори Дудинцев, е доста съмнително, но ако изведнъж се окаже истина? Щом премахват дори свидетелите? Тогавя край на всичко...

— Разказвайте.

— Тъй вярно. Както вече казах, открита е фирмата, занимаваща се с тотално подслушване. Щат — двама младежи, арсенал — три компютъра плюс маса електронни добавки към тях. Ако се съди по показанията им, момчетата...

— Показанията им? Арестувахте ли ги, или просто ги разпитахте?

— Арестувахме ги. Началник на момчетата е същият все още неоткрит Валерий Павлович. Веднъж на пияна глава Валерий

Павлович признал: предприятието, значи, не е моя собственост, над мен има шеф. А именно генерал Тарасенков...

— И след това момчетата ги...

— Точно така. Помните ли, в следствения арест тези дни имаше взрив, три килии са унищожени напълно? Момчетата бяха точно в тия килии.

— Та там, чух, имало някакъв дядка маниак, ненадминат режисьор, по съвместителство наркопласьор, с една дума — гърмяща смес. Нима според вас всичко това е работа на хора от ФСС?

— Не. Нима не виждате — някой играе точно против ФСС! И то доста стабилно!

На Тур малко му поолекна. Очакваше от Дудинцев нещо по-сериозно, а той само дрънка дреболии.

— Не, подполковник, това не е сериозно. Това е някакъв цирк. И не го разказвайте на друго място, да не се излагате. Съветвам ви като по-възрастен другар.

Дудинцев сви рамене. За свой ужас Тур забеляза, че мнението му не играе никаква роля за този бърборко. Наредили му да се отчете пред следователя — и той се отчита, а какво ще каже самият следовател — това не го засяга. И ще продължава да работи по темата си...

Все пак това е някакъв кошмар... Та нали там, горе — а Дудинцев непременно ще тръгне да пропагандира идеите си през главата на Тур, — дори много ще се заинтересуват от всичко това. Бълнуването си е бълнуване, но сега у нас поголовно са болни от шпиономания. И тогава няма да му се разминат неприятностите...

— Благодаря, че ме изслушахте — произнесе в това време Дудинцев и стана.

Тур трескаво търсеше с какво да го забие накрая, за да развали все пак настроението на подполковника. Нищо не му идваше наум. „Бог да те пази, златна рибке, плувай си в синьото море... или как беше... — помисли Тур. — Е, ще премълча. Само по-скоро да си ходи.“

Когато вратата след омразния спецназовец се затвори, следователят обхвана с ръце главата си и въздъхна тежко. Трябва да кажем, че въздъхна доста несполучливо; въздушната струя удари точно в пепелника, фасовете от „Беломор“ се разхвърчаха по бюрото, а пепелта напълни очите и носа на Тур.

— Втори път днес... — измърмори с досада Вениамин Аркадиевич, като си спомни преобърнатия чайник сутринта. Впрочем струваше му се, че е било преди сто години. А може дори да са сто и петдесет, оттогава толкова надежди успяха да се разбият на пух и прах!

В този момент Тур мислено се наруга за излишната патетичност, извади от чекмеджето на бюрото някакъв парцал и бързо отстрани последиците от непредпазливата си въздишка.

Да, една беда никога не идва сама, след първата отваряй вратата на втората. Разбира се. Тур ще отвори вратата. Но няма да се дадем, ще се борим! Иначе трябва да вдигам гълъбите (пфу, какви думи му останаха от онзи криминалист). Ще изслушат Дудинцев и ще решат, че да, това е сериозно, да, не е за нас, и изобщо нека се оправят сами — и ще предадат делото във ФСС. В най-добрия случай в Главна военна прокуратура. Но за Тур е все едно. Ще му вземат делото, никой няма да обърне внимание на неговите версии, а и на глупака е ясно, че именно той е правият! Но мигар сега у нас има нещо справедливо?

Неприятност — това, е слабо казано, слаба дума. Убийство, просто убийство! Трябва да признае, че този Дудинцев направо уби Вениамин Аркадиевич. При такава комбинация истинските убийци при всички случаи ще се спасят от наказание. Никой няма да седне да слуша него, Тур. Винаги е така у нас...

Но има поне една идея.

Следователят сложи пред себе си празен лист хартия, в горния десен ъгъл надраска: „До прокурора на гр. Москва Гигантов Р. С. От старши следователя по особено важни дела в Московска градска прокуратура Тур В. А.“

Ще му напиша аз на него — мислеше Вениамин Аркадиевич. — Дали Дудинцев ми проваля делото от глупост или по противозаконни съображения — нека това го решават горе. А аз ще докладвам така, както сам виждам: подразделение „Р“ в лицето на Дудинцев К. О., сговаряйки се с престъпниците, целенасочено отклонява следствието от верния път, пробутва му неверни версии, които са напълно безпочвени... Ако се окаже, че момчето не е виновно — тогава слава богу! Главното е да започнат да разследват. А докато разследват, аз ще успея някак да уговоря Гигантов да арестуваме Атамана. А в края на краищата Атамана ще започне да си признава. Тогава ще стане ясно, че

е бил прав не кой да е, а именно старши съветникът от правосъдието Тур!

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

2 юли

Днес Денис реши да отиде по-рано в „Глория“. Нещо му подсказваше, че денят ще бъде не просто наситен, а особен, резултатен. Интуицията рядко му изневеряваше. А след вчерашната среща с „Младежа“ и дръзкото му измъкване от следенето Денис беше твърдо убеден, че господинът ще му позвъни. Не може да не позвъни. Първо, лично обеща. Второ, след като Денис меко (да не кажем по-силна дума) отклони предложението, „Младежът“ трябваше да предприеме още един опит, при това в най-скоро време.

И тъй, как да се държи по време на предполагаемото позвъняване? И не направи ли глупост вчера, когато в прав текст изпрати „Младежа“ по дяволите? Кой да ти каже, можеше да не му реже квитанцията толкова рязко. Заради целите на самото разследване. А, напротив, трябваше да печели време, да се попазари, да се направи, че в края на краищата се е заинтересувал, но да иска време за мислене. С една дума — трябваше да блъфира. Но вече е късно: остава само да чака. И главното — да се владее, да не дава воля на чувствата си. Как ни учеше другарят Дзержински, за ума или за главата беше? Като че ли съветваше да я държим хладна. Точно така!

На Денис му беше достатъчно разстоянието от вратата на собственото жилище до колата, за да се настрои на спокойна, трезва вълна, а емоциите да скрие по-надълбоко, така да се каже — в резерва.

Колкото и да са гадни тия „Младежът“ и Хайкин, ще се наложи да общува с тях. Няма накъде да мърда. И затова трябва да е на висота. И, разбира се, да ги победи.

Това реши категорично за себе си и когато палеше колата, изпита необяснимо чувство на увереност, че именно така ще бъде. Нека да минем без триумфално шествие под арката, но да имаме победен финал. А винаги може да залепи един шамар на „Младежа“.

Джипът тихо изпъшка и плавно тръгна. Откъм съседния вход плавно се подаде бяла „Нива“ и набирайки скорост, се изравни с него и

намали. Дясното ѝ стъкло се плъзна надолу. Денис по-скоро почувства опасността, преди да я види. И преди подалото се през прозореца дуло да изплюе към него дълъг откос, той успя да натисне спирачката и се просна на пода.

Куршумите буквално раздробиха страничното стъкло. Денис почувства как се впиват във вратата на джипа и се опитват да го достигнат, както се е сгънал в нелепа и неудобна поза. Но сега не му беше до удобства. После чу как двигателят изрева бясно, гумите изпищяха: нивата потегли. Той скочи, трескаво превключи предавката и натисна газта. Нивата се засили през арката и се опита да изскочи на проспекта. Денис вече летеше след нея и псуваше колкото сили има. Нищо не виждаше освен отдалечаващата се бяла каросерия с окаляни номера. Мина на четвърта, пак натисна педала. Колата се люшна на завоя, подскочи на тротоара. Късмет — нямаше пешеходци. Денис въртна кормилото наляво, изравни колата и почти пробивайки страничното стъкло с глава, се засили да преследва нивата.

Колата, която уж се беше отдалечила, сега бързо приближаваше. Естествено, къде ще се мери със звяр като този на Денис! Разстоянието между колите се стопяваше пред очите му. Но, изглежда, и опитващите се да се скрият не очакваха от ченгето такава страст, още по-малко пък преследване. Увеличиха скоростта и пак се измъкнаха. Но не за дълго. Денис стабилно ги следваше по петите, залепнал отзад като репей. Той знаеше, че никак не е лесно да се измъкнеш от него. Дали го знаеха ония в нивата? И че той едва ли ще се задоволи само с преследването, особено след случилото се?

Денис настигна престъпниците само след два километра, когато те завиваха от проспект „Жуков“ на улица „Народно опълчение“, и мина отляво. Рязко въртна кормилото вдясно: джипът послушно блъсна нивата отстрани и я накара да отлети на банкета. Вторият удар я изхвърли на тротоара. Колата се завъртя и по чудо не се тресна в стълба на уличното осветление. Но в следващия миг пак изскочи на пътя и се понесе напред.

Пресякоха „Карамиевска“, моста над Москва река. Денис се опита да повтори маневрата. Но не му позволиха. Автоматичната стрелба го накара да намали скоростта и да мине в страничното платно. За кой ли път благодареше на случая, че в този ранен час почти нямаше движение, което му позволяваше подобни номера в стила на

американските екшъни. В противен случай... По-добре да не мисли за това.

И все пак неговият джип за малко не се сблъска с вишневи „Сааб“. Денис успя да разгледа сгърчилото се от уплаха лице на млада, силно гримирана блондинка. За какъв дявол е тръгнала в тъмни зори! Мина встрани и пак се престрои зад нивата.

Срещу него излетя още един откос, този път по-дълъг от предишния. Куршумите зазвънтяха по бронята и капака. В отговор зави милиционерска сирена и му проглуши ушите.

Само това липсваше, мина през ума на Денис. Стисна по-здраво кормилото, напрегна цялото си тяло и се съсредоточи върху бялата кола. Всичко останало просто престана временно да съществува, мина на втори план, като нещо странично, пречещо на основното действие.

Денис дори не се огледа, за да разбере колко коли са тръгнали след тях. Воят беше толкова голям, че трябваше да си запушва ушите с тампони.

От нивата престанаха да стрелят. Много ясно: защо да рискуват излишно и да ядосват стражите на реда? Но не намалиха скоростта, напротив, тъкмо обратното, още повече пришпориха. Но и Денис постъпваше по съответния начин: прелетяха на червен светофар с интервал от десет–петнайсет метра.

Възбуден, увлечен в преследването, той не забелязваше в каква посока се движат и изобщо накъде кара. Дълга метална ограда отдясно, зад нея дървета, алеи: това или е болница, или някакъв парк. Отляво — жилищни сгради, високи блокове с по един вход. В Москва е пълно с подобни улици. Може и престъпниците да карат напосоки. Последното обстоятелство даваше надежда за възможно задържане. Но беше безспорно — шофьорът на нивата явно е или професионалист, или много умел и опитен. На Денис не му беше лесно. Всеки път, когато се опитваше да заобиколи преследвания автомобил отляво, за да го притисне към банкета или тротоара, онзи в най-последния момент успяваше да се изплъзне от неминуемия сякаш удар. Денис удари нивата само един–два пъти и остави върху вратата на водача внушителни вдлъбнатини и драскотини. Но не успя да огледа пътниците: стъклата бяха затъмнени.

Сирените отзад не изоставаха. Ту приближаваха, ту се отдалечаваха, но упорито вървяха по дирите му и не мислеха да

оставят на мира двете побеснели коли.

Нивата с пълна скорост зави надясно. Денис и цялата кавалкада — след нея. И почти веднага се разнесе грохот и звън. Денис погледна в огледалото за обратно виждане: една от патрулните коли — красавецът форд, бял, с надлъжни сини ивици — не можа да вземе завоя, извъртя се на деветдесет градуса и каращата след него лада, като не успя да спре, се вряза във възникналата на пътя ѝ преграда. От двете порядъчно смачкани коли наизскачаха хора с униформи. За известно време Денис и преследваните останаха изцяло сами. Но не минаха и пет минути, когато се наложи да съжали за това.

От нивата излетя някакъв кръгъл предмет и подскачайки по асфалта, изчезна под копелетата на джипа. След броени секунди зад гърба на Денис прогърмя оглушителен взрив, и то с такава сила, че подхвърли колата напред. Граната! Косата му се изправи. Стана тя! Да не носят цял арсенал? Ако сега изведнъж гърмеше базука, той нямаше да се учуди много. Слава богу, вероятно нямаха под ръка базуки. Но ако извади късмет с първата граната, над която прелетя по фантастичен начин, втората може да се окаже последна. От такива сюрпризи по цялото му тяло запълзяха мравки.

Воят на сирените се възобнови. Този път към тях се присъедини метален глас на високоговорител:

— Водачите на нивата и джипа, незабавно спрете! Минете на банкетата и спрете! В противен случай ще стреляме! — ревеше някакъв офицер с дрезгав глас.

Денис нямаше нищо против да спре. Но не можеше: не беше свикнал да спира на средата на пътя. Килърите бяха почти в ръцете му. Джипът почти опираше задния калник на нивата. Още малко и съвсем ще я притисне до бордюра. А тогава вече може и да спира, и да се предава на властите, ако преди това не са го разстреляли...

Внезапно го осени мисълта, че все пак има пистолет, а той, глупакът му с глупак, почти забрави за него в суматохата. Затърси под лявото си рамо, напсува се едно хубаво и за всеки случай освободи предпазителя на оръжието.

Нивата се стрелна вдясно, налетя на пешеходната част и като подплаши някакъв скитник, застанал под дървото, изнесе се на другия път, срязвайки ъгъла. Денис късно съобрази защо са тия финтове:

отпред, буквално на двайсет метра, две милиционерски „газки“ преградиха магистралата. Той летеше право към тях.

Нищо не му оставаше, освен веднага да спре. Вече нямаше време да повтори трика на нивата.

— Да ти се не види — процеди през зъби Денис — Като истинска хайка за отряд терористи. Най-малкото отряд.

Някой отвори вратата, заповяда да излезе и без да дочакат слизането му от колата, няколко ръце грубо го издърпаха навън.

Денис успя да си помисли, че ще е добре, ако опази главата си. И в същия миг получи як удар в тила. Проснаха го по лице върху предното стъкло на собствения му автомобил, заставиха го да заеме неприлична поза и да разтвори краката. Пистолетът, както и портфейлът с документите преминаха неизвестно в чии ръце, при което Денис чу:

— Гледай, мръсникът бил и с патлак. Няма оправия за тях — и почувства рязка болка отдясно — биеха го професионално и жестоко.

Той отлепи лице от стъклото и погледна в посоката, в която се скри нивата. Естествено, нямаше и следа от нея. Килърите не са толкова тъпи, скрили са се по малките и незабележими улички. Като си спомни вчерашното професионално измъкване на „Младежа“ от следенето, на Денис му стана тъжно. Излиза, че не е по-добър от своите оперативници.

— Къде си въртиш муцуната? — Единият от милиционерите вонеше на евтин тютюн.

Денис не започна да обяснява, нито да спори. С тези няма смисъл. От приближилия смачкан форд към него тичаше офицер, стискаше заплашително юмруци и долната му челюст стърчеше напред, а побелелите му устни плюеха пяна и нечленоразделна реч, напомняща повече ръмжене:

— Твоята... Ти... мене... до края на дните си...

Денис така и не разбра какво точно трябва да прави до края на дните си. Пъхнаха удостоверението му под носа на дотичалия офицер:

— Ето, другарю старши лейтенант, този е нещо като частен детектив.

— Задникът му е частен детектив — задъхваше се от злоба офицерът. — Сега ще видим откъде го е купил. Лайно такова.

— За лайното може и... — понечи да каже Денис, но размисли и завърши: — По-добре да бяхте хванали нивата.

— Пък и ще ми дава акъл какво да хващам! — възмути се старши лейтенантът.

— Чу ли бе, затвори си плювалника — засъска сержантът, от когото лъхаше на евтин тютюн, и с два кратки удара на обувката си разтвори краката на Денис още по-широко. След това Денис почувства как на извитите му на гърба ръце щракват белезници.

— А така сега — почти ласкаво заговори старши лейтенантът. — Сега можем и да поговорим. — Но нито в очите му, нито в гласа му имаше доброта.

— С удоволствие. — Денис се опита да се усмихне.

Един редник, още съвсем зелен, но вече опитващ се да се перчи, се показва зад рамото на сержанта:

— Той бил и хуморист!

— Няма да е за дълго. Качете го в колата и в управлението — разпореди се офицерът, — там ще се посмеем. Заедно.

— Може ли да позвъня на адвоката си? — поинтересува се Денис. В него започваше да кипи злоба срещу тъпоглавите пътни милиционери.

— И на адвоката. И на президента — увери го същият офицер в качеството си на старши по звание и кимна към младшия състав.

Натикаха Денис в газката, без много да се церемонят.

В. А. ТУР.

2 юли

Баста! Няма повече надежди, че справедливостта ще възтържествува. Тур стоеше пред Гигантов напълно объркан. Преди четвърт час, когато го извикаха при главния, Вениамин Аркадиевич беше готов да си помисли, че е по повод на рапорта му. Докато вървеше по коридора, подготвил реч за изобличаване на Дудинцев, той се канеше с пяна на устата да доказва правотата си...

Гигантов изобщо не засегна темата на рапорта. Може и да не го беше чел. Още от прага съобщи на Тур, че спец подразделението „Р“ е взело много силно участие в разследваното дело. Че подполковник Дудинцев, заместник–началникът на въпросното спец подразделение, е изградил твърде интересна и, изглежда, близка до истината версия на събитията. Че високото началство — най-високото! — е сметнало версията на Дудинцев за много перспективна. И най-сетне, от днес следователят Тур трябва да започне активна работа в руслото на приетите, така да се каже, решения. Освен това прокурорът намекна прозрачно: ще се зарадва много, ако следователят Тур приеме версията на Дудинцев за основна и остави всички други глупости.

Вениамин Аркадиевич се чувстваше оплют от главата до петите. Каква е тази неудачна част от живота му! Едно след друго, едно след друго...

На излизане от кабинета на Гигантов се олюляваше. Когато се прибра в кабинета си, сложи чайника, наля гореща вода в чашата, пийна, опари се, запали трескаво цигара и закръстосва из стаята.

И тъй, първо. Прокурорът на Москва категорично не одобрява идеите на Тур.

Второ. Прокурорът не само одобрява идеите на сополанкото Дудинцев, но също така нарежда на Тур да изостави собствените си версии и да започне да помага на хлапака...

Трето... Не, всъщност няма никакво трето. Всичко се съдържа в първите две точки. Тур не е прав, а Дудинцев е прав. Докато ясно се

вижда, че версията на Дудинцев е бълнуване, изсмукано от пръстите!

Ох–ох, това е обидно и унижително. Но ще мине в края на краищата. В края на краищата трябва да си събере мислите, да спре да се ядосва и да започне да прави нещо. Бездруго ще се наложи. Главното е да реши какво.

Първото, което му идва наум — да прати всичко по дяволите, веднага да напише заявление за пенсиониране, Вениамин Аркадиевич е изработил достатъчно поне за пенсия. Но дори е смешно да разглежда такъв вариант. Какъв пенсионер ще стане от него! Разбира се, може да мърмори съвсем като старците, но нищо повече. По цял ден да стои пред телевизора? Не! Да ходи на риболов с Аркадий Яковлевич от втория етаж? Не! Много „не“-та станаха! Не е готов за пенсия Вениамин Аркадиевич, само през трупа му ще го пратят те на заслужен отдых, така е.

И какво излиза? Ще се наложи да се нагоди според обстоятелствата. Разбира се, никой не може да го накара да престане да работи по собствените си идеи. Вече е направил някои изводи, ето, ще се свърже с Ростов — ще направи още... А там току–виж помогнал на ростовските следователи и оперативници да се намери повод за арестуването на Атамана, а те пък ще помогнат на него... Изобщо всичко може да се завърти чудесно и без разрешенията на Гигантов. А когато пипне в ръцете си фактите... Срещу фактите никой не може да рита, дори прокурорът на Москва, който хал хабер си няма от Дудинцев.

Сега тия спец подразделения излязоха на мода, просто на мода. Всички поголовно се заловиха с мракобесие — така се нарича това. Каквото и да измислят тия мракобеси — все е правилно и... как вкара Гигантов... перспективно, да.

Добре де. Стига толкова. Тур си наля втора чаша чай и вече по-спокойно я изпи. Вече не тичаше из кабинета, а вървеше.

Напълно е възможно да вкара в отчетите някои неясни мисли по адрес на Дудинцевата работа — това е отстъпка, разбира се, но в коя работа няма дребни отстъпки пред началството! За него, Тур, всичко това е тежко, а абсолютното мнозинство прави такива отстъпки дори без да забележи. Защото повечето хора са отвратителни конформисти, а той не е.

И слава богу. Стига е кипял.

Венимин Аркадиевич не можеше да пие повече чай. Кой знае защо му беше непоносимо да стои в прокуратурата, теглеше го на воля. Какво пък, реши Тур, да направим още един опит да навестим Покровско-Глебово. Все пак по всички закони на жанра мисълта тече най-добре именно на мястото на престъплението. Там ще формулира добре откъде да започне утре, а утре ще пристъпи към конкретната работа.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

2 юли

В кабинета на управление ГИБДД^[1], където го доставиха, Денис успя да изпроси едно позвъняване, като обеща, че след това чистосърдечно и за всичко ще си признае (но и той смътно си представяше за какво). Избра служебния номер на Грязнов старши под ненавиждащия и злорад поглед на увисналия над главата му старши лейтенант, заклевайки съдбата да го намери в кабинета му. След третия сигнал отгатык се обадиха. Щом чу познатия глас, Денис въздъхна с облекчение.

Без да се притеснява в изразите си, той разказа на любимия си роднина за неприятностите отпреди малко, като започна с покушението и завърши с ареста в милицията, после предаде слушалката на старши лейтенанта, започнал да го гледа подозрително под вежди.

Разговорът на генерал Грязнов и старши лейтенанта от ГИБДД (както стана ясно — Белобородко) беше повече от кратък. Според посивяването и източването на лицето на последния човек можеше да се досети, че Вячеслав Иванович не пести изразите, а последното изречение на смаяния от обрата на събитията офицер довърши картината:

— Тъй вярно, да върна оръжието и документите и да доложа — израпортува старши лейтенантът и се плъсна на стола. Видът му беше озадачен и смачкан.

— Ти защо не обясни веднага? — попита той вероятно с обикновения си глас.

— Че вие не ми дадохте да обеля дума — повдигна рамене Денис.

— М-да. Ама и теб си те бива, вдигна толкоз шум със стрелбата и прочие.

— За малко щяха да ме убият.

— Знам де... Сега знам.

— Там е тя, че сега.

— Добре де, не се прави на умен — нацупи се старши лейтенантът. — Сега къде ще заповядаш да търсим твоята бяла „Нива“?

— Откъдето ме арестувахте, там трябва да я търсите. Между другото, аз ви казвах — не без ирония напомни Денис.

Белобородко не отговори. Излезе за няколко минути от кабинета, върна се придружаван вече от познатия на Денис сержант.

— Да тръгваме — рече кратко, гледайки някъде настрани.

— Къде? — Все пак Денис се надигна. — В затвора „Матроска тишина“ ли?

— Да имах власт... — не се сдържа старши лейтенантът, но не довърши изречението. — Нивата е открита. Недалеч от мястото на задържането... ти... ви.

Денис учудено вдигна вежди. Направи го искрено.

— Охо! Оперативно работите!

Мълчащият до вратата сержант неразбиращо се кокореше ту към Денис, ту към своя началник. Явно промените в начина на общуването им го объркваха. На Денис му беше все тая и за това, и за сержанта. А за бързото откриване на транспорта на килърите — браво!

— Тук не е частен магазин — прозрачно намекна Белобородко, помисли малко и като набра смелост, добави: — Имаме по-стабилни специове и от МУР.

— Ще имам предвид в бъдеще — обеща Денис — и непременно ще споделя информацията с адвокат.

Старши лейтенантът преглътна последните думи, но премълчаването означаваше да остави бойното поле на противника. Той постъпи като роден дипломат: прехвърли разговора в делово русло, интересуващо и двамата:

— Захвърлили колата в един двор, на петдесет метра от кръстовището. Помолих, преди да отидем, да не пипат нищо.

— Ясна работа: не са искали да рискуват. Аз на тяхно място щях да постъпя по същия начин — измърмори си Денис и излезе от кабинета след милиционерите.

Наистина намериха изоставената от престъпниците „Нива“ в запустял двор между пететажни блокове, на половин километър от злополучното кръстовище, където с оперативните усилия на

служителите от ГИБДД беше задържан и обезоръжен частният детектив Денис Грязнов. Накрая престъпниците бяха извършили още едно нарушение (освен покушението срещу живота му, стрелбата на обществено място и превишаване на скоростта!) — бяха разсипали детския пясъчник. Местният жител студентът Костя (по съвместителство метач на двора), който беше видял цялото безобразие, очакваше с нетърпение „началника“ заедно с двама оставени за охрана на обекта постови.

Бдителният Костя съобщи на пристигналите на мястото Денис и Белобородко, че „скапаните Шумахери“ са прекатурили два пълни контейнера за боклук, за което той без малко да им размаже физиономиите. Като нищо щял да го направи, ако не били автоматите. Не толкова заради контейнерите, колкото за лишаването на децата от последна радост, то бездруго отдавна няма деца тука. Студентът не можа да опише двамата изскочили от колата. За него те бяха „бръснати глави, такива има хиляди в Москва“, но увери, че ако се наложи, ще може да състави техните фотороботи.

В нивата не намериха нищо освен два автомата „Калашников“ и два празни пълнителя. Денис не се и надяваше на нещо по-особено. Разбраха се с пристигналите оперативници от местния отдел на криминална милиция, че ще им позвъни да научи резултатите от огледа на автоматите: със сигурност са останали отпечатащи от пръсти, и най-накрая си тръгна за „Глория“ с върнатия му джип.

Старши лейтенант Белобородко не му подаде ръка.

— Надявам се, че няма да се видим повече.

— И аз — сбогува се Денис.

На път за кантората той все повече се убеждаваше, че вчерашната среща с „Младежа“ е станала повод за покушението. Може би тази сутрин нищо нямаше да се случи, ако не беше отказал така категорично на предложението му. Все едно, Денис не възнамеряваше да го приема.

Но във всичко това имаше и известна несъгласуваност. „Младежът“ го помоли „да помисли“ и обеща пак да телефонира, за да научи окончателния отговор. Тогава защо му е да убива Денис? Ами ако е размислил и ще се съгласи! Може само да са го сплашвали, да го предупреждават. И въобще да не са искали да го пречукат. А той направи „холивудско надбягване“. Хубаво сплашване, няма що!

Денис погледна под вежди жалките останки от лявото стъкло, спомни си гранатата, изскочила право под колелетата, и взрива — последствията нагледно се очертаваха на задното стъкло, по-точно върху това, което беше останало от него. Не! Тук не миришеше на предупреждение или сплашване. Това си беше чиста проба покушение върху живота му. В края на краищата Денис реши, че позвъняването, което очакваше от „Младежа“, може да хвърли по някакъв начин светлина върху последните събития, и престана да си тормози мозъка.

Пристигна в „Глория“, когато всичките му ченгета, включително и Макс, бяха вече на място. И ако се съди по скучаещия им вид — отдавна. Хакерът свещенодействаше над компютъра, Сева забавляваше останалите с вицове:

— Посетител в ресторант пита сервитьора: „Имате ли дива патица?“ А той му казва: „Не, но можем да ядосаме домашната“.

Демидич и Коля Шчербак се превиваха от смях не толкова от самия виц, колкото от интонацията, с която Сева произнесе последното изречение. Застанал на вратата, дори Денис неволно започна да се усмихва, макар точно на него да не му беше до смях.

Забелязаха го и притихнаха. Макс дори се обърна, кимна приветствено и пак изцяло се отдаде на компютъра. Навъсененият и посърнал вид на шефа не убягна от острите погледи на оперативниците. Но тактично премълчаха. А Денис реши засега да не говори за случилото се. Има време.

— Обаждаха ли се? — попита и седна на бюрото си.

— Аха — доложи Николай. — Преди около двайсет-двайсет и пет минути. Казаха, че пак ще звъннат.

Денис погледна часовника си. Стрелките показваха единайсет без четвърт. Добре подрани на работа! Изведнъж откри, че е оставил чантичката си с електронния бележник в колата, и помоли Сева да я донесе.

Сева хвана във въздуха подхвърлените от Денис ключове от джипа и изчезна. Не мина много време и се появи отново, смутен и потресен.

— Да не си видял призрака на Тарасенков? — поинтересува се Денис.

— Може би — отговори разсеяно Сева и въпросително впи поглед в Денис. — Какво, пак ли е имало пуч? Или някакви

престрелки с чеченците?

— Нито едното, нито другото — Денис се обади мрачно. Налагаше се да разкаже всичко. — Сутринта ме обстреляха точно пред моя вход.

Демидич подсвирна.

— И какво? — преглътна Коля Шчербак и размърда устни.

— Ами нищо — Денис махна с ръка, — както виждаш, жив съм — и изложи поред събитията от последните три часа.

— А така — изломоти Демидич, когато шефът свърши. — Ще отида да видя.

— И аз ще дойда с теб — изяви желание Николай и скочи от мястото си.

Макс, който слушаше целия разговор, само изхъмка, но не смени работния стол с екскурзия до пострадалия джип.

Вратата още не беше се затворила зад тях, когато телефонът зазвъня. Денис грабна слушалката.

— Господин Грязнов? — осведоми се непознат глас.

— Да. Слушам. — Денис нетърпеливо почукваше с пръсти, по бюрото. Беше готов да се басира, че именно това е обаждането, което очакваше, макар гласът да му се стори непознат.

— Да, господин Грязнов, не размислихте ли по повод на постъпилото вчера предложение?

— Кой се обажда?

— Не е важно. И така, какво?

— Отговорът е същият. — Денис сам се учуди с каква припряност произнесе думите: сутринта още се съмняваше дали не избърза с категоричния отказ и не трябваше ли да започне натрапената му игра и да печели време. Но днешното покушение вече беше само по себе си игра, в която го намесиха независимо от това дали ще каже „да“ или „не“.

— Да. Жалко, много жалко — произнесе бавно гласът от слушалката. Там нещо щракна, засвистя. След това пак се изчисти. — И все пак човекът, около когото така несполучливо вървят нашите разговори — добави неизвестният (Денис беше готов да се закълне, че по-рано не е чувал този глас), — би искал да се срещне лично с вас.

— Хайкин? — учуди се Денис.

— Господин Хайкин — поправи го гласът. — Възможно е да успее да ви убеди.

— Нямам нищо против.

— Удобно ли ви е през втората половина на деня? Да кажем, в шестнайсет часа?

— Напълно.

— Тогава в шестнайсет. Там, където беше убит генерал Тарасенков.

— Хм. Оригинално място.

— Смущава ли ви нещо?

— Не — увери го Денис. — Всичко е окей.

— Чудесно. Приятен ден, господин Грязнов. Довиждане — каза непознатият и затвори.

Демидич и Николай се върнаха.

— Какво става, тяхното магическо число да не е шестнайсет? — предположи Демидич, когато Денис извести оперативниците за предстоящата среща.

— Всичко както вчера? — попита Сева.

— Нямаше условия да съм сам — отвърна Денис. — Значи отиваме всички и открито.

— То там и няма много къде да се скриеш — обади се Коля Щчербак.

— Още повече — Денис се разходи из стаята, спря до компютъра: бялата къса стрелка неуморно пълзеше по безбройните коридори и нива на въпросния Пентагон. Макс откъсна поглед от монитора, вдигна глава. — Я ми намери района, където беше застрелян Тарасенков — помоли Денис. — По-точно квартала. И го увеличи.

Пръстите на Макс хукнаха по клавиатурата. Излезе от програмата. Влезе в нужната. След две–три минути заяви равнодушно:

— Готово.

— Виждам. — Денис неподвижно увисна над хакера, загледан в изобразената на екрана грижливо изрисувана карта, извика и останалите: — Я хайде всички тук. Няма да е излишно да си освежим паметта.

„Турецки, Турецки ми трябва както никога досега! — мислеше Денис. — Къде се губи вече второ денонощие! Та аз не познавам всичките му обстоятелства, а именно тях ще дъвчем. Не бива да се

отлага и срещата, не се прави така, не сме в подходящата страна. Само нормалните хора могат да преместят делова среща... Започвам да мърморя преди акция — лош признак...“ Като остави хората си да изучават „входелите и изходите“, той се опита за кой ли път да се свърже с Турецки.

Най-после го чуха.

— Слава тебе господи, Александър Борисович! — изтърси Денис и не остави Турецки да каже дори „ало“.

— Какво се е случило?! — завика Турецки (в слушалката се чуваше рев на мотори). — Казвай по-бързо, след две минути излитам с голямото тукашно началство, то няма да чака, а в хеликоптера е такъв грохот — друг път ще поговориш!

— Случи се! — Денис преразказа с две думи проучванията на Милявски и историята със срещата.

— Съображенията ти?

— Ако Христич е гъст с Хайкин, то най-вероятно се е обърнал към него с поръчката за убийството. Познавате ли човек, който напоследък хич не е симпатичен на Христич?

— Познавам го! Ще бъда пределно предпазлив!

— Мислите ли, че вие сте мишената?

— А защо, не ставам ли? Други съображения?

— Бих искал да изслушам вашите.

— Няма възможност!

— Голямото началство е наблизо? Не можете в негово присъствие, нали?

— Да?

— Аз смятам, че срещата с Хайкин е подставена. Моите хора ще записват разговора, аз ще вдигна на крак чичо Слава, в крайна сметка ще излезе, че по ваша молба незаконно следя депутат и освен това привличам оперативници от МУР. С една дума — цял заговор против Хайкин начело с вас. Христич се опасява да ви премахне просто така, затова първо иска да ви дискредитира, мъчи се да ви отстрани от делото, за да може после...

— Съгласен! Но се надявам, че ръцете му са къси! Какво ще правиш?!

— Ще отида, но без странична помощ. И няма да записвам нищо.

— Добре! Това е, действай! Щом се появи възможност, ще се свържа с теб.

---

[1] ГИБДД — Държавна инспекция по безопасност на пътното движение. — Б.пр. ↑

В. А. ТУР.

2 юли

Колкото и да е странно, този път Покровско-Глебово не го дразнеше толкова. „Тогавя имах къде по-малко неприятности — помисли той — и този нещастен район ми изглеждаше средоточие на злото. А сега собственото началство ми изглежда средоточие на злото и пред него гаснат дори ужасите на тукашната псевдоисторическа цивилизация...“.

И тъй, Марков и Арбатова, Марков и Тарасенков. Освен това и Пак. Ами ако изведнъж — колкото и да е странно — тази корейска мутра играе тук някаква самостоятелна роля? Този тип ми се изплъзва. Трябва да помисля и по такъв вариант... Ами ако съществува и връзка Арбатова-Тарасенков? И тук трябва да се опипа. Всички варианти трябва да се проиграт, просто всички. Някъде има изход...

Изведнъж очите на Тур просто изскочиха от орбитите: от колата, идваща откъм града към една от къщите, излезе неотдавнашният му познат, частното ченге, как се казваше, а, да, Грязнов, племенникът на Вячеслав Иванович. Хубава работа: ето къде е дошъл младежът, на местопрестъплението значи.

„Юношата“ явно имаше среща: хвърли поглед на часовника и в същата секунда зад ъгъла се подаде една много яка кола и оттам слязоха две „мутри“. След тях бавно, без да бърза, се показва възрастен господин, облечен много тежкарски. Едра фигура, сурово лице, тежки вежди... Ха! Та това е депутатът Хайкин! Дали Грязнов младши няма среща с него?

Точно така... Ето, вървят един срещу друг, подават си ръцете. Какво иска частникът? Защо вечно се пъха, пречка се в краката?

Ах, разбира се! Заговор! От една банда са: Грязнови, изнудвачите и Дудинцев с тях. Всичко, всичко съвпада. Тогавя Дудинцев доведе Грязнов младши при Тур като свидетел именно по тяхното дело. Ясно е, че двамата с Дудинцев играят заедно. Заедно разработват идиотските си идейки, заедно въртят шпиономанията си... Ония нещастни

момчета, които уж работели за ФСС в лицето на Тарасенков (каква глупост само!), май били хванати едва ли не по сигнал на Грязнов... А може и той, Тур, да бърка нещо. Но във всеки случай знае повече, отколкото показва на самодоволния пуяк Дудинцев.

„Сега ще обясня на малкия къде е истинското му място — мърмореше си Тур и се приближаваше към Денис, а същевременно и към Хайкин. — Дори ще си спомня някои думички, които обикновено не употребявам. Сополанко, много точна дума, сополанко! Заради него имам само неприятности... Малък подлец...“.

Тур направи една крачка, втора и изведнъж с края на окото си забеляза някакво движение отпред, на петдесетина крачки. Спускаше се стъклото на паркираната зад бизнес центъра кола. Преди да успее да помисли за нещо, той се дръпна встрани и щеше да закрещи. Защото беше единственият от присъстващите, който видя дулото, излизащо през леко отвореното прозорче...

Но засега никой не го забелязваше, а на него по странен начин му спря дишането, очите започнаха да сълзят, викът замръзна в гърлото му... Чу се чудовищен грохот, но някак не отвън, а отвътре, право в главата му. Всичко се завъртя пред очите на Вениамин Аркадиевич, сякаш нещо го повлече по асфалта, най-последно се натъкна на нещо меко, притисна се силно и нежно към това меко, впи се в него с ръце и крака и като изгрухтя жално, изгуби съзнание.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

2 юли

След съвещание с оперативниците си Денис утвърди следния план: Головач веднага отива на мястото, в неговата задача влиза наблюдение на обстановката и докладване за всичко подозрително, след пристигането на основните сили остава в резерва на главното командване в случай на непредвидено развитие на събитията. Основната група: Денис, Демидич и Коля Шчербак, заминава така, че да пристигне точно в 16:00. След пристигането Денис звъни на Макс по мобилния и не прекъсва връзката, Макс слуша и записва на диктофон, но ако стане нещо съвсем необичайно и не могат да се справят със собствени сили, той действа според обстоятелствата и ги измъква от бъркотията с минимални загуби.

Сева Голованов се окопа на мястото на срещата час и половина предварително и до появата на своите не откри нищо подозрително. Малко хора, спокойно, никакви признаци на засада.

Пристигна Денис. Точно на секундата, както и планираше. Хайкин закъсна буквално с половин минута, но не бързаше да се приближава. Постояха. „Какво, старият пръч да не чака аз да тръгна на задни лапи: ще благоволите ли?...“ — Денис изпсува наум и започна да се оглежда със скупаещ вид. И забеляза човека, на когото Головач не беше обърнал внимание — видя Тур. Нямаше за какво да обвинява Сева — двамата с Вениамин Аркадиевич не се познаваха. „Само този досадник ми липсва тук — намръщи се Денис. — Или не е съвпадение, а някакъв номер. Не, едва ли, прекалено е сложно за него...“ Междувременно Тур също го позна (а със сигурност позна господин вицепрезидента, просто няма как да не го познае) и тръгна към него. Най-сетне и Хайкин се размърда. Трябва да му предложи да преместим нашата среща някъде по-далеч от това място, помисли Денис, наблюдавайки с едно око депутата, а с другото следователя. Когато съвсем се доближиха с Хайкин, Тур странно размаха ръце и в този момент се разнесе изстрел.

Той беше почти безшумен, по това време щеше да е практически невъзможно да го чуе някой наред московска улица, но тук, в Покровско-Глебово, цареше неестествена, мека и плътна тишина и изстрелът проехтя напълно отчетливо. Няма никакви съмнения, това си беше именно изстрел, а не някакво безобидно пукане: например тапа от шампанско, ауспух или удар по топка със стика за голф. Денис дори определи, че се стреля на петдесетина метра, от страната, противоположна на тази, откъдето идваше Тур, и, изглежда, стрелецът използва заглушител.

Денис се просна на земята, като същевременно не изпускаше от очи телохранителите на Хайкин, и извади от кобура пистолета си, макар да не възнамеряваше да го използва. Телохранителите също се оказаха печени: преди още Денис да се приземи, две цеви вече бяха насочени към лицето му. Те лежаха така няколко секунди и се държаха взаимно на прицел. Нищо не се случваше. Денис погледна под око нататък, откъдето предположи, че прозвуча изстрелът.

Наистина на петдесетина метра беше спрял с лявата си страна към тях старичък бежов фиат. Прозорецът на шофьора беше спуснат, от него стърчеше дуло на винтовка със заглушител. Стърчеше към небето. Шофьорът се мятеше в припадък, отметнал главата си силно назад. Потрепери три-четири пъти, отпусна глава върху кормилото и натисна клаксона.

Във всеки случай за известно време вече не представляваше опасност. Денис погледна на другата страна — към Тур. Той лежеше като труп.

Хайкин, лежащ на десет крачки отсреща, вдигна лицето си от земята и боязливо завъртя очи. Убеди се, че най-страшното е отминало, и се обърна към Денис:

— Господин Грязнов?

— Господин Хайкин?! — възкликна Денис с невинно изражение.
— Не може да бъде! Радвам се да се запознаем!

— Идете се поинтересувайте какво става тук, а аз засега ще полежа. Виталик! Изпрати го!

Денис не се впусна в разсъждения дали трябва или не трябва да изпълнява указанията, дали това го поставя на един кантар с бодигардовете на Хайкин или не — стана и тръгна. В края на краищата той е мъж, а депутатът, както се разбра — леке, амеба. Естествено, не

става дума за възраст и физическа кондиция. Хайкин е олицетворение на страхливец — негово свято право си е, но именно от това ще се определя позицията му по време на преговорите. Трябва да го притисна този гад, реши Денис, трябва тъпо да го притискам, докато напълни гащите или не запищи, това трябва да е цялата стратегия. Така или иначе всичко ще ми признае: от какво се страхува самият той и от какво трябва аз да се страхувам.

Денис отиде до бежовия фиат и спря на пет метра. Помнейки как завърши предишния инцидент със стрелбата на същото това място, предпазливо надникна в кабината. Обикновени прозорци, незатъмнени, за да не привличат вниманието, психологическата сметка се оказа съвсем точна: Головач не е видял нищо подозрително нито в колата, нито във водача. Интересно, кога ли е пристигнал, пресметна Денис, сигурно преди половин час. Излязъл е, поразтъпкал се е, върнал се е, поровил е за по-сигурно из двигателя... Макар че няма какво да вини Сева. Откъм тилната страна на бизнес центъра има десетина коли, две са настрани, както и този фиат, почти всички шофьори са си на местата, върви, че разбери кой кой е между тях. Най-интересното, че нито един не е обърнал внимание на изстрела, продължават да се занимават със своите си работи, сякаш нищо не се е случило, дори свирещият клаксон и падналият върху кормилото колега не смути спокойствието им. Какви хора бе!

Денис изучи съдържанието на купето: за калъф на винтовката е служила отворена тръба, с каквито разнасят чертежи — тук всичко е ясно, ето самата винтовка, списание „ТВ парк“, изглежда, е за маскировка; няма съмнение, че при внимателно разглеждане в него ще се открият дупчици за наблюдателя, най-накрая ето и шофьора с рижа брада, който не дава никакви признаци на живот. Май не се вижда още един „робот килър“, нито взривно устройство, но това още за нищо не говори, може да бъде скрит навсякъде.

Лицето на рижия брадатко се стори познато на Денис. След като прошепна: „Бог да те пази, Денис Андреевич“, той пхна ръка в купето. Виталик, който през цялото време стоеше на три крачки зад него, се премести по-наблизо. Спряха. „... Като сталкер, честна дума, по-лошо, отколкото на минно поле.“ Денис внимателно махна от клаксона главата на шофьора. Дръпна четината малко под ухото, тя поддаде — брадата беше залепена. Изобщо при оглед по-отблизо

веднага стана ясно, че стрелецът е силно гримиран, но не се наложи да маха грима: Денис и така позна „Младежа“. Провери пулса на шията му — няма пулс.

Денис се обърна към Виталик и посочи с пръст гърлото си.

— Изгорял на работното си място. Хайде да го измъкнем, може да успеем да го спасим.

Виталик се поколеба една-две секунди, но все пак прибра пистолета в кобура. Денис отвори вратата и изведнъж почувства как таблото с приборите се разтяга като пластилиново, започва да пулсира и тръгва към него увеличено до невероятни размери.

Намери се на тревата на десет крачки от колата, по усет определи, че не са минали повече от няколко секунди. Виталик безцеремонно го пляскаше по бузите със своята тежка един пуд длан, дотичалият Шчербак разкопчаваше яката на ризата му.

„Добре съм!“ — искаше да извика Денис и да закрие лицето си с длан, но вместо това измърмори едва-едва нещо нечленоразделно, а ръката му не се премести нито с милиметър. Виталик го удари още един-два пъти за назидание и като го хвана под мишниците, леко го изправи на крака.

— Можеш ли да стоиш? — попита Коля Шчербак.

— Н-н-н!

Денис се опита да направи една крачка. За разлика от ръцете и езика му краката запазваха горе-долу лоялност.

„Младежът“ продължаваше да седи или да лежи на седалката в същата безводна поза, в която го остави Денис. Сигурно е отровен газ или течност, съобрази той, каква ли разлика. Когато е стрелял, случайно го е изпуснал или е натиснал нещо, което не трябва.

Виталик се убеди, че Денис стои твърдо на краката си, и вероятно ободрен от успеха, реши да се заеме сега с „Младежа“. Денис не можа да извика след него и да го настигне, наблюдаваше вцепенен как отива до колата, пъха главата си вътре и...

— Ей! — Някой бутна Денис отзад по рамото. Той се обърна и видя Хайкин. — Ей, Грязнов! Да не си се дрогирал?!

Виталик остави на мира „Младежа“ и като се отдалечи от фиата, застина на място в очакване на заповеди. Хайкин го извика, без да гледа, просто небрежно мръдна с пръсти.

— Хайде да се махаме оттук. Дявол да го вземе! Пак стрелят и вони на нещо гадно...

Хайкин се обърна и закрачи нататък с делова, уверена походка, изглежда, ни най-малко не се съмняваше, че всички вървят след него и ще спрат там, където им каже.

„Ама е нагъл! От къде на къде вие, господин Хайкин, си въобразявате, че сте господар на положението, а?!“. Денис направи няколко спортни крачки на място като престарелите физкултурници, които още не са забравили какво е това производствена гимнастика по радиото: „... Вдигаме коленете по-високо, дишаме по-дъл-бо-ко...!“. — Най-напред за да разсее по-скоро замайването в главата си, но му се искаше също да поиздевателства над депутата. От резките движения в гърлото му се надигна буца, пред очите му заискриха червени звездички, сплетоха се в гъста мрежа, по тялото му запълзяха мравки, но пък се възвърна чувствителността на ръцете и езикът му започна да се движи — твърд, грапав и солен като пушена скумрия.

— Казвам ви, да се махаме оттук! — извика раздражено Хайкин, когато забеляза, че тържественният ескорт липсва. — Или чакате милицията?! Нека онзи следовател там да я вика и да се разправя с нея.

Точно в този момент Тур започна да се съвзема: седна, придържайки с ръка кървящото си ухо, и се озърна с недоумение. Видът му беше презабавен.

— Милицията е неизбежното зло — отбеляза разсъдително Денис. — И ще я извикам аз. — Той извади мобилния си и набра дежурния по град. — Господин Тур ще вземе да покани когото не трябва. Между другото, по-удобно е да се разговаря отблизо, вместо да се вика, не сте ли опитвали?

Хайкин се върна при Денис и го изгледа с бесен поглед, бузите, ушите и вратът му изгаряха от ален пламък.

— Ах, ти! Ти... Изобщо разбираш ли кого настъпи от глупост?! Все още дишаш само защото съм любопитен. Просто ми е любопитно, разбираш ли?! Според теб за какво ти дължа двеста хиляди долара?!

— Компенсация за моралните щети от общуването с вас. Шегувам се. — Каква е тая работа, вчера бяха само десет, днес са вече двеста, измърмори наум Денис, след една седмица с такива темпове мога да стана милионер. — Кой ви е казал, че сте ми длъжник?

Виждаше се, че Хайкин се опитва да избухне, но се сдържа. Има си хас, такъв лъч засия! Златен. Току-виж успял да разясни недоразумението, без да заплати нито копейка!

— Какво значи — кой?! Кой имаше нахалството да ми поиска тая среща? Кой?! И то тук!!! Денис Грязнов, познаваш ли такъв?!

Денис поклати показалеца си:

— Той не ви е обявявал среща.

— Тогава за какъв дявол си тук?!

— Пристигнах на randеву, поканен от неизвестен, твърдящ, че действа по поръчение на някой си господин Хайкин. Познавате ли такъв?

Хайкин изломоти нещо нечленоразделно вместо отговор.

— И тъй — продължи Денис, — какво конкретно ви казах „аз“?

— Че за двеста хиляди в зелено „няма да разкажете това-онова на този-онзи“.

— Много интересно! А по какъв начин общувах с вас? По телефона ли?

— Не, изпратихте ми куриер. Направо в Думата!

— И той как изглеждаше?

— Ами, някакъв субект, обикновен. Нахален.

— Случайно да е този, който стреля?

— Не! — Хайкин все пак повиши глас до викане, но веднага продължи абсолютно хладнокръвно: — Този е риж, а онзи беше черен.

— И без залепена брада? Хайде да отидем и да го разгледаме похубаво. Само не се пъхайте много близо и не дишайте — в колата се е разляла някаква силно действаща отрова.

— Моля?!

— А вие какво помислихте, защо опъна чепки след първия изстрел? Случайно е започнала да го мъчи съвестта?

Хайкин се поколеба на място.

— После ще отида да му се полюбувам.

— Добре де, останете тук. — Денис донесе от колата си фотоапарат с мощен обектив — взе го със себе си, когато ходи за риба, и оттогава не беше го прибирал. — Е, как ви се вижда? Същият ли е?

— Да, сега виждам.

— Чудесно. Двестате хиляди можете да си ги оставите. Ако ми разкажете подробно всичко, което той ви надрънка.

— Нищо особено! — избоботи негодуващо Хайкин. — Уреди ми среща с Денис Грязнов!

— А на мен уреди среща с Хайкин — каза усмихнат Денис. Разбира се, с него по телефона не разговаря „Младежът“, но в дадения случай това не беше съществено. — Ние с вас трябва да си открием гореща телефонна линия, като по време на Карибската криза. — Денис подаде на Хайкин визитната си картичка.

В отговор Хайкин пренебрежително му пъкна своята и без да се сбогува, се отдалечи. „Не, драги, това още не е краят!“. Денис го остави да се отдалечи на няколко крачки, след това силно и решително изкомандва:

— Стойте! Върнете се.

— Какво още?!

— Разговорът не е приключен.

— Абе ти кой си, че да ми казваш?! — отново избухна Хайкин.

— Аз съм този, който едва не ви разстреля — каза Денис съвсем спокойно. — Просто имате късмет, че вашите и моите момчета се оказаха по-издръжливи, отколкото очаквах някои. Но вашият късмет скоро ще ви изневери, много скоро. Мисля, че се досещате кой е този тайнствен „някой“. Имате приблизително пет минути до идването на милицията, за да ми разкажете всичко.

— Какви са тия глупости? Нямам си понятие за нищо такова! Ще се разбера с милицията, когато и ако сметна за необходимо. А вас изобщо не желая да виждам повече! Добре ли разбрахте?! Само се опитайте още веднъж да ми се мернете пред очите!

— Не мислете, че ми доставя особено удоволствие да ви гледам — отговори Денис, — но срещата ни, както току-що се изясни, стана пряко вашата и моята воля и едва не завърши фатално. Но вие се правите, че всичко това не е нищо повече от досадно недоразумение. Затова предполагам, че ще ни се наложи отново да се насладим на взаимното общуване. Във всеки случай едностранно поемам задължението да посетя погребението ви.

— Това ли е всичко?! — Устните на Хайкин се тресяха от негодувание.

— Почти. Все пак заедно ще дочакаме милицията и заедно ще дадем показания, за да няма после никакви различия. Те не са нужни нито на мен, нито на вас, както ви е известно, депутатската

неприкосновеност е непостоянна величина. И с нея се съобразяват само правозащитните органи, а частните лица и организации... Разберате ме.

Общуването с оперативно-следствената група коства на Денис час и половина. Пуснаха Хайкин след десет минути от уважение към депутатския му имунитет, но двамата направиха „съвместно заявление“: „Срещата им е била инспирирана от загиналия любител да постреля с винтовка със заглушител, по-рано не са били лично познати нито помежду си, нито с покойника, макар да не е изключено интересите им по някакъв начин да се пресичат, но за коментари на тази тема следва да се обръщат към подполковник Дудинцев, подразделение «Р» към Министерството на вътрешните работи. Край.“ Слава богу, Тур не участва в разговора: лекарят от „Бърза помощ“ каза, че контузията му не е сериозна, но като се има предвид възрастта, трябва да си полежи до вечерта. Въпреки всички протести на следователя докторът му инжектира конска доза успокоително и го откараха вкъщи. А този час и половина отиде, за да отговори десет пъти на едни и същи въпроси, след което пристигна самият подполковник Дудинцев и дежурният следовател трябваше да се примири с очевидното — не можа да изкопчи насила от Денис чистосърдечно признание за организиране на покушение срещу Хайкин и убийството на „Младежа“. Разстроен, той изгуби всякакъв интерес към Денис, прекъсна разпита, без да го довърши.

След завръщането си в „Глория“ Денис освободи всички да си ходят по домовете, свари си цял литър чай, просна се в креслото и се опита да систематизира днешните и вчерашните събития.

„И така, налице е изключително остра борба за наследството на Тарасенков. Може да се смята твърдо установено, че на известен етап, примерно преди месец — месец и половина, Хайкин е изкупил бизнеса. При това до последния момент този етап интересуваше най-много нас — точно тогава са следили Минчев. Но след като «Младежът» за малко не провокира престрелка с главорезите на Хайкин, следва да сменим приоритетите.

Някой искаше с един замах да ликвидира и мен, и Хайкин и по този начин да представи нещата така, че уж ние двамата не сме

поделили нещо и в разгорещен спор сме се изпозастреляли. Пита се — кой стои зад тази провокация? Пак ли прословутият «Младеж»? Прекалено е хубаво, за да е истина: «Младежът», царство му небесно, се навоюва, а този подлец със сигурност е по-жив и от живите. И за да доведе делото на Минчев до края, трябва да го открия. Да го открия...“.

Денис забеляза, че се опитва да пие от празната чаша.

„Лесно е да се каже: «Да се открие!». Това са все общи приказки. Трябва да разбере с какво му преча. Да допуснем, с Хайкин горе-долу е ясно, но какво общо имам аз?! Защо в неговите очи аз представлявам по-голяма опасност, отколкото Тур, Дудинцев и цялото подразделение «Р», взети заедно? Или просто съм подходящото човече, на което може да се стовари убийството на Хайкин? Впрочем Тур също може да не е бил случайно на мястото. Макар че едва ли «Младежът» се е целил точно пък в него. За да се завържеше истинска престрелка, трябваше да се поодраска един от Хайкиновите гардове — те нямаше да си оставят кончето в калта! Освен това беше проблематично да уцели Тур, изглежда, той беше видял «Младежа» с винтовката, затова и замаха с ръце като мелница.

Добре, това пак нищо не дава. Ако на мен се е паднала спомагателната роля, значи може да смятаме, че на практика заплахата е разсеяна, ТОЙ ще трябва да търси друга жертва. Ами ако не е? Ако все пак аз съм бил основната мишена? При Дудинцев има предател, който е проследил Милявски въпреки неговия маскарад. Той не е знаел какво точно ми е съобщил Милявски. Не е знаел. Защото неговата информация представлява опасност изключително за Хайкин, който е потърпевщата страна в цялата работа. Тоест искали са да ме убият за всеки случай?!

Стоп! Ами ако Хайкин не е организиран убийството на Тарасенков? Или не е точно така. Ексгенералът не може да мине без заместник, той е прекалено зает човек, глава на тенисната федерация, не може навсякъде да огрее лично. Този ЗАМ не е продал на Хайкин цялата организация, а шефа си. Още повече Хайкин не може да я ръководи без него — все пак някой трябва детайлно да разбира от производство на разни работи килъри, «бръмбари» и прочие дребосъчета. Нашият ЗАМ организира убийството на Тарасенков, заема мястото му, най-вероятно получава и солиден хонорар за това от

Хайкин, а може би и кредит за «развитието на производството» и след това, естествено, желае да премахне и самия Хайкин като нежелан свидетел. Или защото не иска да дели с него печалбите, или и едното, и другото. Някой е посъветвал Муха и Ратников да дадат показания срещу Тарасенков и «Младежа». Изглежда, той е разбирал, че рано или късно специалистите ще разпердушният компютрите им и ще стигнат и до чертежите, и до сведенията за Хайкин. Затова предварително ни е съобщил за съществуването на структурата, ръководена от Тарасенков, а след това, разполагайки с известно време в запас, е подготвил отстраняването на всички, които по наши сведения са принадлежали към нея. Ако всичко беше се наредило така, както ТОЙ е замислил, щеше да стане просто гениално! Следите са потулени, следствието е уверено, че паяците в буркана са се изпояли, престъпната организация се е самоликвидирала, няма кой да бъде обвинен — наоколо е пълно с покойници. Делото е разкрито и прекратено, няма нищо да се предава в съда, направо да празнува човек!“.

Денис със съжаление изля в гърлото си последните глътки от вече напълно изстиналия чай. Постоя няколко секунди до прозореца. Устата му моментално пресъхна — чаят беше прекалено силен, но вече не му се занимаваше с варене и запарване, мислите се изсипваха от препълнената му глава като на студент, зубрещ в нощта преди изпита.

„Всичко е напълно правдоподобно, но някак беззъбо. Какво трябва да следва оттук? Какво?! С каква цел ТОЙ иска да ме премахне? Аз не знам нищо повече от онова, което знаят Дудинцев, подчинените му или Милявски. Или, дявол да го вземе, все пак знам?! Интересно дали Милявски е съобщил на Дудинцев за това, което откри с помощта на Макс? Нима Дудинцев?! Кошмар! Макар че всъщност какво знам за него? Не, така няма да стане, така мога да заподозра кого ли не, дори стария Тур.“

Денис разтърка слепоочието си и с последни сили събра мислите си в юмрук.

„Аз знам за убийството на частния детектив Шапиро — то тежи сто процента на съвестта на «Младежа», макар официалното следствие засега да не харесва много тази версия. Знам също и за незаконното нахлуване в частния живот — минимум — на господин Минчев, по което засега не се води никакво официално следствие. Значи в тези дела ТОЙ вече се е издал. Защо му е било да премахва Шапиро? За да

не ми издаде преждевременно «Младежа»?! Ето къде трябва да дълбая! И непременно да предупредя Милявски. Щом е тръгнало, щом някой е решил да ме преследва — той е на ред.“

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

3 юли

Сутринта в осем без четвърт Денис беше до Таганската междурегионална прокуратура и на входа излови още топъл и с цигара в уста следователя Пучков, водещ делото за частния детектив Шапиро.

— Твоята Минчева ще бъде в ареста 72 часа — изръси следователят в движение.

Денис кимна в знак на съгласие:

— Нали ви казах!

— Не, аз казах. А после — ще видим.

Цигарата на следователя дотля и Денис веднага му подаде нова: току-виж изчезнал, после може цял ден да чака аудиенция. Следователят хвана с погнуса цигарата като отровна гъба, но все пак отново запали.

— По вашето дело има перспективен заподозрян. Първо...

— Казах вече, 72 часа! — отрязва следователят.

Но Денис продължаваше, без да обръща внимание.

— Първо е покойник — загина вчера при неуспешно покушение срещу депутатата от Държавната дума Хайкин и следователя от Московска градска прокуратура Тур, четохте ли сводката за градските произшествия? — Следователят дръпна от цигарата и нетърпеливо махна с ръка: продължавай, значи, докато съм добър. — Второ, замесен е в делото за убийството на председателя на тенисната федерация Тарасенков, което води същият този Тур. Трето, изобличен е от свидетелските показания в делото за незаконно подслушване на пейджингови съобщения, с което се занимава подразделение „Р“ при МВР, конкретно заместник-началникът на подразделението подполковник Дудинцев. Мога да ви запозная с него.

— М-да? — Следователят погледна демонстративно часовника си, но остана на мястото си.

„Разбра, разбра. Искаш конкретни предложения! Да ти ги сдъвча и сложа в устата. Сякаш и така не е ясно: вместо безперспективна

версия — да ловиш първия попаднал ти пред очите, ти предлагам гениален заподозрян, с когото веднага ще предадат делото в градска прокуратура. При това точно той е реалният убиец, но това е някак между другото...“.

— Предлагам следното: Шапиро се е свързвал с нашия заподозрян по електронна поща. Вкъщи няма компютър, значи най-вероятно е отишъл в някое Интернет кафене, купил е десет-петнайсет минути време в мрежата, регистрирал е безплатна пощенска кутия, пратил е съобщение, а паролата и името за достъп е записал в бележника си, който сега проверявате.

— Аха. Трябва да го проверяват. Не аз, а оперативника. — Той постоя нерешително. — Добре де, да вървим.

По непроницаемия вид, с който следователят разлистваше делото, Денис разбра, че не се е занимавал той с него, а в най-добрия случай един-два пъти (добре, ако два пъти) е разпитал Олга и се е заел с другите.

— Това? — Той подаде бележника на Денис, скри половината страница, но веднага размисли, дръпна си ръката и преписа само електронния адрес.

„Тра-та-та, mail.ru, login...“

— Да.

Влязоха в съседния кабинет, където имаше компютър. Дишайки в ухото на Денис, следователят наблюдаваше манипулациите му с огромна подозрителност.

— Всичко е окей — обяви Денис и си представи какво чувства обикновено Макс. — Не е изтрил нито получените, нито изпратените писма. Ето, изпратил е три съобщения на „Бийтълс“ и е получил три отговора. В последното е уговорено мястото на срещата. Както виждате, имат общ интерес: „... детайли от общинската поръчка за монтиране на полилеите на Чижевски, което ще извърши г-н Минчев в жилищните комплекси, чието строителство се финансира от градския бюджет.“ „Смятам, че тези сведения представляват значително по-голяма ценност от амурните похождения на господин Минчев.“ Всичко в прав текст. Олга Минчева е наела Шапиро да проследи дали благоверният ѝ не се влачи след разни фусти, а той открил нещо по-интересно и го продал на „Бийтълс“, а на нея е докладвал, че мъжът ѝ е невинен като младенец.

— И какво?

— За връзките с обществеността в „Бийтълс“ е отговарял нашият заподозрян с нелегален прякор Валерий Павлович Кулаков, вече ви разказах. Подполковник Дудинцев има съответните свидетелски показания. — Денис записа на следователя телефона. — И един безплатен съвет от мен: търсете именно Дудинцев, Тур — само при крайна необходимост.

— Благодаря за сътрудничеството — отговори следователят с тон, в който не можеше да се долови никакво „благодаря“, — но вашата Минчева ще остане в ареста 72 часа. И нито секунда по-малко. — Той погледна хищно разпечатката на електронната кореспонденция на Шапиро, която Денис държеше в ръцете си.

Денис протегна листовите на следователя:

— Заповядайте, всъщност вече си изясних всичко, което ме интересуваше.

„Наистина за всеки случай изпратих копие от кореспонденцията на Шапиро при мен в «Глория» и не изпразних пощенската му кутия. Но най-интересното е друго, господин следователю. Най-интересното са датите и времето за изпращане на съобщенията. Шапиро се е свързал с «Бийтълс» един ден преди да го наеме Олга, според нейните думи. Странно, нали? А «Бийтълс» са отговаряли всеки път след петнайсет минути. Но според Муха и Ратников «Младежът» се е появявал при тях в кантората буквално по половин час на ден, за да види съобщенията си, дошли по електронната поща. Как така три пъти се е изхитрил да отгатне и се яви в точния момент: веднъж сутринта, веднъж на обед и веднъж вечерта? Значи или Муха и Ратников са поддържали с него оперативна връзка, или сами са оправяли поръчките. Последното веднага се отхвърля — не ставаха за общуване със субекти от типа на Шапиро, това си личеше по лицата им. Никой не би им се доверил. Не биха могли да знаят координатите на «Младежа» от съображения за конспирация, при тях тя наистина беше на много високо равнище. Най-вероятно в случай на крайна необходимост са изпращали съобщения по пейджъра. Излиза, че наистина не са имали достъп до електронната поща — не са имали нужда от нея.

Затворен кръг! «Младежът» не е седял редовно с тях, това също се вижда с просто око: там има две работни места, две чаши, два

изтъркани стола и така нататък. Но електронната поща е пристигала в сградата на площад «Въстание».

Тоест освен «Бийтълс» там има още някой в друго помещение!“.

... На излизане от Таганската прокуратура Денис позвъни на Грязнов старши:

— Чичо Слава, има нови данни по делото за убийството в Покровско-Глебово.

— Да, проглушиха ми ушите!

— Говоря за друго, то няма пряко отношение към вчерашния инцидент. — Той изложи съображенията си по повод втората кантора на площад „Въстание“.

— Добре, да допуснем — съгласи се Грязнов без особена радост, — но това не е за мен, а за Дудинцев, нали вече се сприятелихте? По делото работят двама души от МУР и те са на подчинение на Тур. Макар че заради тези благородни покойници голямото началство вече ме кастри.

— Точно затова трябва да се мине с гъст гребен през екснаучноизследователския институт.

— Искаш да помоля Дудинцев от свое име? Да не сте се скарали?

— С него не сме. — Денис набързо разказа епопеята с посещението на Милявски.

— С една дума, ти ми предлагаш да отнема от Дудинцев половината лаври, а същевременно и да го следя? — обобщи Грязнов старши. — Това ли искаш?

Явно въпросът беше риторичен, затова Денис премълча.

— Добре де, само не се мяркай там!

— Няма! — обеща Денис, но Грязнов старши продължаваше да мърмори:

— После ще има главоболия. Поне какъв интерес имаш в това дело?

— Дълго е за обяснение. — Денис се измъкна, без да отговори, не толкова защото наистина трябваше дълго да обяснява, колкото от опасението да не се окаже неубедителен. Грязнов старши винаги се отличаваше със здрав скептицизъм. Ще вземе да размисли да не провежда операция на площад „Въстание“.

— Не, разказвай! Ако след това започнат да ми трият сол на главата...

— Чичо Слава! — прекъсна го Денис. — В конкретния епизод аз нямам интерес. Изключително граждански дълг.

— Достойно — изхъмка в слушалката Грязнов старши. — Щом си такъв радетел за тържеството на правосъдието, гледай след два̀йсет минути по телевизията видеозапис от камерата за наблюдение от Покровско-Глебово. Телевизията се е сдобила отнякъде с копие.

— За вчерашното ли?!

— Не, другото — с работа килър. Хайде, гледай го. Изключително за обща култура.

Разбира се, Денис го гледа. И го записва на видеото си и извика Макс да го гледат още веднъж на бавни обороти.

Още при първите кадри Макс целият се напрегна като котарак преди скок върху гардероба.

— Стой, стой, стой! По-бавно! Дай на най-бавна скорост. Я ми дай дистанционното! — Той започна да коментира всеки кадър: — О! О! Арбатова. Излиза. Телохраниелят зад нея. С хавлия и плажна чанта. По съвместителство той е товарното ѝ магаре. Така, сега Марков. — Макс започна да превърта кадър по кадър и буквално се залепи за екрана, но все пак не видя нищо интересно. — Стоят, любезничат — въздъхна разочаровано, — добре де. Камерата се обръща, превъртаме... Така, Тарасенков с телохраниеля китаец. Как се казваше?

— Пак. Не е китаец, а кореец.

— Ах, пардон! — изигра Макс и пак започна кадър по кадър. — Така. Разговарят вече тримата. Аха. Е! Пак нищо!

Камерата направи още един оборот. И картинката отново не се измени: Тарасенков, Марков и Арбатова разговарят мирно. На следващия оборот се появи кучето на Хайкин и пак нищо. И в следващия момент същото. После се появява самият Хайкин.

Най-сетне в следващия момент се започна. Първият куршум попада в Арбатова. Тя, коленичила, дърпа кучето за ухото, после се изправя рязко и това я спасява: куршумът улучва бедрото ѝ, а четвърт секунда преди това на същото място е главата ѝ. Марков се хвърля към нея. След него телохраниелят на Марков.

Дълъг откос. Естествено, няма звук, но при покадрово гледане се вижда достатъчно ясно как куршумите се забиват в тялото. Не така ефектно, както във филмите на Джон У, и картинката е черно-бяла, но се разбира.

Марков и телохранителят му — на място, телохранителят на Арбатова — също. Кучето се дърпа от ужас. Пак дълга стрелба. Кучето, Тарасенков, Пак. Като на кино, по никого не остава живо място. И край. Още няколко пъти камерата минава насам-натам, но повече не стана нищо по-интересно.

Макс гневно наду бузи и изглежда всичко от начало до край с нормална скорост.

— Записът трябва веднага да се покаже на когото трябва. Разбра ли всичко?

— Четно казано, не — призна си Денис.

— Ама как! Гледай! Кучето се разхожда, автоматът мълчи, така ли?

— Така.

— Кучето отива при човека — като начало при Арбатова — и стрелбата започва, така ли е?

— Ами да, така.

— Арбатова пада. Сега до кучето са Марков и телохранителите — автоматът стреля по тях. Най-накрая кучето се хвърля към Тарасенков и Пак. Автоматът пак се изплюва. Но сега кучето е убито, затова автоматът млъква.

— Може да си е изстрелял патроните — възрази Денис.

— Не е. Не си е изстрелял патроните, а е разстрелял кучето. Няма по кого да се мери. Целил се е компютър. Прекалено е сложно да се разпознае образът на човек: като се преоблече, край. По лицето също не е така лесно, първо, не стои неподвижно пред обектива анфас, постоянно се върти. А, второ, докато програмата мисли: онзи ли е, или не е, да стреля ли, или нека го остави да живее, човекът може сто пъти да се махне. А кучето, виж, руска хрътка. Отрязвам си главата, че това е единственото от тази порода в цялото шибано Покровско-Глебово. Останалите са питбули и ротвайлери. Лично аз за една, не за една, хайде — за две седмици ще ти направя програма, която ще различи бултериер от руската хрътка при всяка възможна поза. Дори няма нужда от писане. Спомних си, наскоро имаше презентация, според мен

в Германия. Софтуер за управление на автомобил, освен всичко друго в него влиза разпознаване на образи: пешеходец, дете, домашно животно и така нататък. Разпространиха демоверсията с рекламни цели с подробно описание на кода. Точно така! Модифицирал я е минимално, автомата в зъбите — и пълен напред! Марш-марш, леви!

— С една дума, наистина са копали гроб за Хайкин — резюмира Денис, — това ли искаш да кажеш?

— Искам да кажа какви експерти са гледали записа, да ги таквам аз тях?!

— Ами всякакви! Само не компютърджии. Просто ти имаш умен шеф.

Денис започна да звъни на чичо си, но безрезултатно, мобилният му не отговаряше. „Отишъл е на площад «Въстание» — усмихна се вътрешно Денис — лично да присъства, а може и в кабинета да е забравил телефона. Или нарочно не го е взел, никой да не го безпокои и на първо място аз“.

След половин час Грязнов старши сам позвъни. По гласа му личеше, че всичко е минало успешно: намерили са още един офис, хванали са ги на местопрестъплението.

— Много ли са компютрите? — попита най-напред Денис.

— Като в „Ай Би Ем“.

— А останали ли са патрони в автомата, с който са разстреляни Тарасенков и компания?

— Нямам понятие. А какво общо има? Сега... — Чуваше се как разговаря с някого. — Да, останали са. Пълнителят не е бил от автомат, а от ръчна картечница за четирийсет патрона. Изразходвани са трийсет и шест, останали са съответно четири.

— А беше ли там един Милявски, експерт, слаб, висок, с очила, работи с Дудинцев?

— Знам го кой е Милявски. Няма го, Дудинцев каза, че бил болен.

— Нека тогава Макс се порови там малко, докато не са откарали всичко, става ли?

— Изключително граждански дълг, казваш? — язвително напомни Грязнов старши.

Денис не отиде, изпрати Макс самичък: смешно е да му помага да рови из компютрите, а не искаше да отговаря на въпросите на чичо

си и на Дудинцев, докато Макс не изясни всичко със сигурност.

Макс, разбира се, се справи и дори по-бързо, отколкото обеща. Не за два-три часа, а за десет минути!

— Нищо не разбирам — докладва той, — но електронната поща за „Бийтълс“ е идвала тук.

— Можеш ли да обясниш същността без технически подробности?

— В Интернет няма два идентични адреса. Но излиза, че тук и на сървъра на „Бийтълс“ те са били еднакви.

— Не бъркаш ли нещо?

— Не! Вече сто пъти проверявах. И когато с Милявски човъркахме „бийтълския“ диск, също проверявах всичко три пъти и го записах. Разбирам, ако тукашният абонат е бил включен след затварянето на „Бийтълс“. Но те работеха едновременно, разбираш ли? Обаче те не могат да работят така, щяха перманентно да забиват. Разбираш ли всичко?

— Абсолютно.

Над язовира се стелеше гъста бяла мъгла. Пълзеше бавно към селото, обкръжавайки и отдясно, и отляво с ниски, но плътни талази залегналите в тревата омоновци. Лунната светлина превръщаше мъглата в сияещо ледено поле. Денис се обърна и докато гледаше тази бавно допълзваща бяла стена, нетърпеливо промърмори:

— Още половин час и няма да познаем собствения си задник в това мляко.

— Търпение — спря го Дудинцев. — Какъв е смисълът да щурмуваме празна вила?

Високо над мъглата нощното небе беше чисто, без нито едно облаче. Звездите лениво намигаха я на луната, я една на друга. А може и на Денис и Дудинцев, точно над които на трийсетина метра смътно чернееха очертанията на двуетажна къща с островръх покрив. От двете страни на острия връх стърчаха в различни посоки като гигантски уши две спътникови чинии. Светеше само един прозорец на втория етаж.

Бялата пухкава вълна неотклонно се движеше към къщата. Първите прозрачно-мъхести кълба вече увиснаха над жълтия осветен квадрат трева под прозореца. Стената на градината, зад която бяха

залегнали бойците, направо се разтопи в напирещата мъгла, виждаха се само върховете на дърветата.

— Командвай — настоя Денис. — Там е, не бива повече да чакаме.

— Идват — прошепна в отговор подполковникът, който пръв забеляза изпълзяващите от градината разузнавачи.

— Сам е — доложи шепнешком момчето с камуфлажната униформа. — Гледа футбол, пие бира.

Дудинцев извади радиостанцията и изкомандва:

— Да тръгваме!

Около двайсет омовци едновременно прелетяха над оградата по целия ѝ периметър. И в този момент в къщата нещо истерично изпищя. Вторият етаж, вече плуващ като кораб призрак над мъглата, изведнъж настръхна от дулата на автомати. Като по команда те откриха огън с трасиращи куршуми едновременно във всички посоки. Близо петнайсет секунди, докато не изпразниха пълнителите, се чуваше ужасен грохот, усилян от мятането се над водата ехо, а от трасиращите куршуми стана светло като ден. Омовците се притиснаха в пръстта непосредствено на половин крачка от „онзи“ свят — куршумите се забиваха непосредствено зад гърба им. Автоматите бяха насочени към долната част на оградата и ако някой боец се беше забавил дори за секунда, Дудинцев щеше да остане без половината от подразделението.

Разбира се, сега не можеше да се говори за внезапност. Не можеше да се разчита, че след такава канонада Милявски ще продължи да си гледа спокойно мача, но Дудинцев изкомандва да продължат.

Да, тук дебнеха точно Милявски. Денис, за свой срам, разбра всичко едва когато Макс обясни несъответствието с електронната пощенска кутия. Само Милявски е имал възможност да натъпче твърдия диск на Муха и Ратников с информацията, която не е била там. Именно Милявски „подари“ на Денис версията, че Хайкин е собственик на подслушващата кантора, именно Милявски „намери“ у Муха и Ратников чертежа на работа килър. Всичко съвпаднаше.

Дудинцев, когато Денис не подозираше повече в нищо, измъкна от фиктивния началник на „втората кантора“ на площад „Въстание“: да, именно Милявски е реалният ѝ собственик. И вече съвсем не навреме (можеше и два дни по-рано) Демидич, разглеждайки под лупа

снимките си, направени пред „Руско бистро“, също разпозна Милявски в един от посетителите — без очила, в абсолютно нелепо облекло, полуобърнат към камерата така, че лицето му не може да се види без лупа. Но това беше той.

И отново всичко съвпаднаше: Милявски, който пиеше тогава с тях на площад „Въстание“, може да е чул как Турецки моли Денис да проследи Хайкин. Сигурно точно тогава му е хрумнала идеята да убие вицепредседателя с ръцете на Денис. И, разбира се, пак Милявски не можеше да знае, че Турецки е объркал всичко и Демидич ще „поеме“ Христич. Поради което Милявски изобщо не се е страхувал да се среща с Христич.

... През избитата врата и прозорците на първия етаж в къщата нахлуха четирима бойци. Останалите ги прикриваха отвън, притиснати до стените и реагиращи на всеки подозрителен шум. Разбира се, никой не знаеше дали „терминаторите“ на Милявски са се свършили, или има още за резерва.

— Първи докладва — задавено се обади някой по радиостанцията на Дудинцев. — Пусто е.

— Да проверят тавана и мазето — каза Денис.

— Те си знаят, не са малки — измърмори подполковникът, но все пак се разпореди: — Първи — в мазето, Трети — тавана и покрива! — и се обърна към Денис: — Мислиш ли, че е издълбал подземен тунел под язовира?

— Тц!

В звънтящата след скорошния грохот тишина се чу отмерен, монотонен шум. Притиснат до входа, Денис напрегнато се взираше в мътно-сребрилата каша на мъглата, без да може да си представи този път каква щуротия ще се появи оттам.

— Твоята верица! — Дудинцев замря с отворена от учудване уста.

На метър от тях се разделиха две широки ивици от тревната площ. И направо от земята изплува истинска летяща чиния — кръгла и ниска, с амбразури вместо илюминатори и два мощни прожектора отстрани. Желязното чудовище повися една секунда неподвижно и се засили към водата, разбивайки вратата. Освен това и стреляше лениво на разни страни. Този път — на единична.

— Ах, кучи сине! — Дудинцев вдигна пистолета си и изпразни целия пълнител в отдалечаващата се машина.

Минаха две секунди, докато даде разпореждания на останалите в къщата, още десет — за да дотичат до колите. Но когато достигнаха брега, ориентирайки се по светлината на прожекторите, Денис видя, че „НЛО“-то вече е на стотина метра навътре във водата. Милявски уверено се измъкваше и нямаше да могат да го догонят с никакви моторници или скутери (каквито освен това и нямаше).

Изглежда, бронемобилът се движеше на въздушна възглавница и макар да не развиваше добра скорост, притежаваше абсолютна проходимост.

Докато Денис съобразяваше какво да правят сега, Дудинцев вече беше решил. Един от ооновците, подчинявайки се на жеста му, грижливо се прицели по светлината и стреля по отдалечаващия се мръсник с гранатомет, прикачен под цевта на автомата му.

Уцели безпогрешно. Прожекторите изгаснаха и се чу как една след друга във водата изплющяват падащи останки.

Понеже след такъв фойерверк в селото вече никой не спеше, мигновено се намериха лодки, гребла и дори водолазно снаряжение. Плаващите парчета гума очертаваха ясно върху водата мястото на взрива. Дудинцев се гмуркаше сам. Ако бронемобилът се окажеше празен, ако това се окажеше поредният самоходен робот килър, сигурно подполковникът щеше да разкъса на ситни късчета първия попаднал му пред очите. Но Милявски беше там и бе мъртъв.

ДЕНИС ГРЯЗНОВ.

5 юли

— Тост! — Турецки надникна от прозореца на кабинета си на „Голяма Дмитровка“. Вътрешният двор на Главна прокуратура, винаги ярко осветен вечер, сега беше тъмен: сменяха уличните лампи. Защо на тъмно, един господ знае. — Като в тундрата — констатира Турецки. Уж го каза между другото, но в гласа му се чувстваше патосът на първопроходеца. — Хайде сега тостът.

— За процъфтяването на народите от Севера! — предложи Дудинцев, докато Турецки правеше ефектна пауза.

— За чукчите! — подкрепи Грязнов старши. — Да не мръзнат и да не боледуват от хрема, както някои пътешественици. И да не изключват климатиците, когато другарите им се скапват от жега.

Пияният Дудинцев поклати пръст:

— Не за чукчите, а за нас! Чукчите са жители на далечния север.

С изключение на Денис всички бяха направили порядъчно главите, той се присъедини по-късно и докато дойде, Турецки и чичо му вече бяха готови, а Дудинцев — той пък съвсем.

Денис се забави, понеже разговаря с Олга. След като в дома на Шапиро намериха пресни следи от „Младежа“, естествено я освободиха. Но уви, Денис с нищо не можеше да я зарадва. В онази, истинската кантора на площад „Въстание“, беше открит пълен отчет от наблюдението на Минчев. Там имаше и качествен звукозапис на самоубийството му.

Дали на Олга ѝ олекна от това, че мъжът ѝ се е самоубил сам, без чужда помощ? Във всеки случа Денис не можеше да направи за нея нищо повече.

— Не прекъсвай държавния съветник от правосъдието трети клас! — Турецки удари с длан по перваза. — Тост! За колегите! Хайде.

Денис отпи от бирата. Досещаше се каква оргия предстои — чичо му заедно с Турецки могат да напият до козирката когото си

искат, затова се беше запасил с лично питие. А Дудинцев не знаеше с кого си има работа.

Изпразнил чашата, Турецки театрално се поклони:

— Благодаря ви, скъпи колеги! Благодаря ви, че украсихте с десет покойници скучното дело за някакви си нещастни изгубени тръби. Колко щеше да ми е тъжно през кратките бели ноци без тях! Благодаря ви, че с вашите грижи ми назначихте за помощник най-великия следовател на всички времена и народи — Вениамин Аркадиевич Тур. Аз го обичам нежно, макар да не се ползвам с взаимност.

— Смени плочата! — разбунтува се Грязнов старши.

— А ти не ме слушай, аз разказвам на Денис.

— Добре де. Но ако пак започнеш да разказваш как си се досетил къде са се дянали тръбите, няма да ти наля повече!

— Тогава ти разкажи — обиди се Турецки.

— Лесна работа. Значи заварили тръбите с по-малкия диаметър вътре в тръбите с по-големия диаметър. А когато господин Христич научил, че нашият уважаем Александър Борисович е открил хитростта му, а други, не по-малко уважавани другари разкриха Милявски... С една дума, той пристига да си признае. Специално лети от Москва за Хантимансийск. И заявява, че аферата с тръбите е измислена и лобирана от Хайкин, а той, горкият, бил вкаран в играта със заплахи.

— А Милявски измисля да премахне Хайкин — не издържа Турецки, — представяш ли си?! Той, Милявски де, му казва: или аз си разчиствам сметките с Хайкин и ти ми плащаш за това, или се оправям с теб и тогава ще плаща Хайкин, избирай! Представяш ли си, а, представяш ли си?! И очите му едни честни-честни. А сега ти се хвали за Милявски.

— Утре — измъкна се Денис, — на свежа глава.

— Еее! — възмутиха се в един глас и чичо му, и Турецки.

— Край, край, уважава се! Сбито: имало едно време един експерт Милявски, имал достъп до закрыта информация, технически средства и възможност да влияе на разследването на високотехнологични престъпления. И решил и той самият да ги извършва. Създал две фирми, и двете в сградата на бившия научноизследователски институт на площад „Въстание“. Едната се занимавала с електронни „бръмбари“ и се казвала „E-Bittles“

съответно. Другата никак не се казвала, следяла „бръмбарите“, снабдявала ги с поръчки и изкупувала компромата от населението. Конкретно тази дейност се ръководела от „Младежа“ с фамилия Кулаков, която е измислена.

— Истинското му име е Жмака — добави Дудинцев и се опита да вдигне главата си от масата, — бивш научен сътрудник от Института за стратегическо планиране, уволнен през 95-а поради съкращаване на щата.

— Жмака — повтори Турецки и свъси чело.

— Ако го забравиш, ще ти го припомня — обеща Грязнов старши. — Хайде, Денис, продължавай нататък.

— По-нататък, доколкото разбирам, Христич не пожелал да дели с Хайкин и поръчал на Милявски да го очисти. Или на негов представител. Милявски направил адска машина — автомат, управляван от компютър, който се насочва срещу човек до куче, Хайкин е имал рядка порода куче. Не толкова рядка, но както се разбра, в Покровско-Глебово не са отглеждани други руски хрътки. Според компютърните спецификации технически такъв причудлив вариант е оправдан — в полеви условия компютърът по-лесно ще разпознае образа на конкретното куче и до него човешкия силует, отколкото човешкото лице. Но кучето се отделило от Хайкин и започнало да се закача с Тарасенков и компанията му, затова роботът килър разстрелял не когото трябва. Естествено, Христич предявил претенции на Милявски. И веднага подразделението „Р“ спипа „бръмбарите“, а аз изясних, както после се оказа, погрешно, че те имат отношение към купуването на компромат, и стигнах до Жмака. Тоест над кантората на Милявски надвисна заплаха от разобличаване. Тогава той измислил великата комбинация: първо, изфабрикувал уликите, потвърждаващи намесата на „бръмбарите“ в изкупуването на компромати, за да спаси от удара останалата част от организацията. Второ, агитирал арестуваните „бръмбари“ да дадат лъжливи показания срещу загиналия ексгенерал Тарасенков и да го нарекат свой шеф, след което ги премахнал, като организирал взрив в следствения арест. Трето, подхвърля ми улики срещу Хайкин: уж той бил изкупил създадената от Тарасенков структура и унищожил ексгенерала с помощта на създадената от самия него рожба — робота килър. Четвърто, от името на Жмака ми предложи подкуп, след това ме обстреля и извика на

среща Хайкин. От мое име извикал там и Хайкин. Наговорил на Хайкин, че искам от него неизвестно за какво огромна сума. Пето, по време на срещата Жмака трябвало да стреля по някого от нас, като провокира престрелка. От пет крачки разстояние щяхме да се направим на решето. След което Жмака по някакъв хитър начин щял да се самоликвидира.

— Барутът е бил отровен — изговори с усилие Дудинцев, без дори да се опитва да вдигне глава.

— В заключение поръчката на Христич щеше да бъде изпълнена, и то с моите ръце, а убиецът, тоест аз, щеше да загине в престрелката. С една дума, всички са мъртви, организацията уж е ликвидирана, а Милявски е излязъл сух от водата. Но и този път всичко се провали: Жмака уцели Тур, който се разхождаше там, престрелката не се състоя, а отровният барут се оказал по-отровен от предвиденото. Вместо да доубие ранените, да се отдалечи от мястото и се озове в потайно място, Жмака умря няколко секунди след първия изстрел. Всъщност това е всичко. Трябва да се признае, че на Милявски постоянно фатално не му вървеше. И слава богу, защото сега нямаше да се черпим с коняк.

— А някои симулират с бира... — обади се Дудинцев, плъзна се на края на масата с риск да се изръси долу и безсрамно захърка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.